

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

СТАТИСТИЧЕСКИ СПРАВОЧНИК 2017

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

СТАТИСТИЧЕСКИ СПРАВОЧНИК 2017

СОФИЯ, 2017

Уважаеми потребители,

Пред Вас е най-новото издание на Статистическия справочник на Република България с данни за периода 2013 - 2016 година.

Публикацията съдържа актуална информация за демографското, социално-икономическото и културното развитие на страната на национално и регионално ниво. Обхванати са важни области на икономиката, околната среда, здравеопазването, образованието, туризма, информационното общество и други стопански отрасли.

Информацията в отделните раздели е представена с таблици, графики и кратки методологични бележки. Източник на данните са Националният статистически институт, Българската народна банка и органите на статистиката, както и международни организации - Евростат, ООН, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и други.

През своята дълголетна история българската официална статистика винаги се е стремяла да „захранва“ обществото с актуални и достоверни данни за социално-икономическите процеси и тенденции в неговото развитие, която да послужи като основа за вземането на важни управленски решения във всички области на живота.

Днес Националният статистически институт не само произвежда богата по обем и съдържание статистическа информация по хармонизирана с Европейския съюз методология, но и непрекъснато усъвършенства средствата за нейното разпространение с помощта на информационно-комуникационните технологии.

Надявам се, че и тази година ще отговорим на потребностите на държавните институции, неправителствените организации, бизнеса, академичната общност и отделните граждани от надеждна и качествена статистическа информация, отговаряща на европейските стандарти и поднесена по достъпен и разбираем начин.

Сергей Цветарски

Председател на Националния статистически институт

СЪДЪРЖАНИЕ

Стр.

Предговор	3
Съкращения и знаци	8
Общ преглед	
I. Географска характеристика и климат	
Територия и климат	12
Реки, езера и планини	14
II. Население	
Население и демографски процеси	18
Възрастово-полова структура на населението	20
Раждаемост	22
Смъртност	24
Брачност и бракоразводност	26
Население по области	28
Раждаемост и смъртност по области	30
Миграция на населението	32
III. Пазар на труда	
Работна сила	36
Работна сила по области	38
Заетост	40
Заетост по области	42
Наети лица	44
Безработица	46
Безработица по области	50
Средна годишна заплата	52
IV. Образование	
Видове образователни институции	56
Записани учащи	58
Преподаватели по степени на преподаване	60
Детски градини	62
Общообразователни училища	64
Професионално обучение - I степен	66
Професионално обучение - II степен	68
Професионално обучение - III степен	70
Професионално обучение - IV степен	72
Висше образование	74
Училища, преподаватели и ученици по области	76
Степени на участие на населението в образователната система и разходи за образование	78
V. Култура и изкуство	
Издателска дейност	82
Сценични изкуства и кина	84
Музеи и читалища	86
Библиотеки	88

	Стр.
Радиопрограмна и телевизионна дейност	90
VI. Здравеопазване	
Лечебни и здравни заведения и медицински персонал	94
Медицински персонал по области	96
Заболявания от злокачествени новообразувания и активна туберкулоза	98
VII. Доходи, разходи и потребление на домакинствата	
Общ доход на домакинствата	102
Общ разход на домакинствата	104
Потребление на основни хранителни продукти	106
Покупателна способност на домакинствата	108
Индикатори за бедност	110
VIII. Престъпност и правосъдие	
Престъпления, завършили с осъждане	114
Осъдени лица	116
IX. Национални сметки	
Брутен вътрешен продукт	120
Брутна добавена стойност	122
Компенсация на наетите и брутен опериращ излишък/ брутен смесен доход	124
Инвестиции и потребление	126
Производителност на труда	128
X. Финанси	
Парични агрегати	132
Вземания на парично-финансовите институции от правителствения и неправителствения сектор	134
Лихвени проценти	136
Депозити и кредити на сектор „Домакинства и НТООД” ...	138
XI. Цени	
Индекс на потребителските цени - годишна инфлация	142
Индекс на потребителските цени - средногодишна инфлация	144
Хармонизиран индекс на потребителските цени	146
Индекс на цените на производител	148
Цени на производител в селското стопанство	150
Цени на стоките и услугите за текущо потребление в селското стопанство	152
Индекс на стоките и услугите с инвестиционно предназначение в селското стопанство	154
Общ индекс на цените на стоките и услугите в селското стопанство	155

XII. Износ и внос на стоки

Външнотърговски стокообмен	158
Износ по страни - основни търговски партньори	160
Внос по страни - основни търговски партньори	162
Износ и внос по стоки	164

XIII. Платежен баланс

Платежен баланс	168
Преки чуждестранни инвестиции	170

XIV. Дълготрайни материални активи

Разходи за придобиване на ДМА	174
Придобити дълготрайни материални активи	176

XV. Търговия; Хотелиерство и ресторантьорство

Обекти за продажби на дребно	180
Продажби на дребно	182
Оборот в търговията; хотелиерството и ресторантьорството	184

XVI. Промисленост

Продукция на промишлените предприятия	188
Структура на продукцията на промишлените предприятия	190
Индекси на продукцията на промишлените предприятия	192
Промислени продукти в натурално изразение	194

XVII. Строителство и жилищен фонд

Продукция на строителните предприятия	200
Жилищен фонд	202
Разрешителни за строеж и жилища в експлоатация	204

XVIII. Енергетика

Общ енергиен баланс	208
Крайно енергийно потребление	210
Електрическа и топлинна енергия	212

XIX. Транспорт

Транспорт - основни данни за развитието на транспорта	216
Превозени товари и пътници и извършена работа от транспорта	218

XX. Туризм

Места за настаняване	222
Реализирани нощувки	224
Пътувания на български граждани в чужбина и посещения на чужденци в България	226

Стр.**XXI. Горско стопанство**

Обща горска площ	230
Стопанисване на горите	232
Добита дървесина	234
Дивеч	236

XXII. Селско стопанство

Използвана земеделска площ и обработваема земя	240
Производство от земеделски култури	242
Селскостопански животни и птици	244
Икономически сметки за селското стопанство	246

XXIII. Околна среда

Емисии на вредни вещества	250
Водоползване	252
Шум	254
Разходи за опазване и възстановяване на околната среда	256
Битови отпадъци	258
Защитени територии	260

XXIV. НИРД и иновационна дейност

Научноизследователска и развойна дейност	264
Иновационна дейност	266

Международен преглед

Територия и население по континенти	271
Пазар на труда	279
Образование	281
Култура	282
Здравеопазване	283
Цени	284
Износ и внос	286
Туризм	288
Селско стопанство	290
Околна среда	291
Международни сравнения	292

За потребителите: Данните за 2016 г. са предварителни.

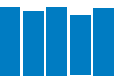

СЪКРАЩЕНИЯ И ЗНАЦИ

АЕЦ	=	атомна електроцентрала
БВП	=	брутен вътрешен продукт
БНБ	=	Българска народна банка
БДС	=	брутна добавена стойност
бр.	=	брой
BGN	=	нови български левове
вкл.	=	включително
в т.ч.	=	в това число
г.	=	година
Гкал	=	гигакалория
гр.	=	град
ДВ	=	„Държавен вестник“
ДДС	=	данък добавена стойност
дка	=	декар
ДЛП	=	дългосрочен лихвен процент
ДМА	=	дълготрайни материални активи
ДПФ	=	Държавен поземлен фонд
ДЦК	=	държавни ценни книжа
Евростат	=	Статистическа служба на Европейския съюз
ЕК	=	Европейска комисия
ЕП	=	Европейски парламент
ЕСС	=	Европейска система за сметки
ЕС	=	Европейски съюз
ЕАСТ	=	Европейска асоциация за свободна търговия
жп	=	железопътен
ЗСПД	=	Закон за семейни помощи за деца
ЗЗД	=	Закон за закрила на детето
ЗСП	=	Закон за социално подпомагане
ЗИХУ	=	Закон за интеграция на хората с увреждания
ИАОС	=	Изпълнителна агенция по околна среда
ИЗП	=	използвана земеделска площ
ИКТ	=	информационно-комуникационни технологии
ИПЦ	=	индекс на потребителските цени
кВт	=	киловат

кВтч	=	киловатчас
кг	=	килограм
кг/чов./г.	=	килограм на човек за година
КИД	=	Класификация на икономическите дейности
ккал	=	килокалория
км	=	километър
км ²	=	квадратен километър
кс	=	конска сила
КСО	=	Кодекс за социално осигуряване
КСС	=	Класификация на сградите и строителните съоръжения
СОICOP	=	Единна международна класификация на потребителските разходи
л	=	литър
лв.	=	лев
л/ден.	=	литър на денонощие
м	=	метър
м ²	=	квадратен метър
м ³	=	кубически метър
МВР	=	Министерство на вътрешните работи
МВФ	=	Международен валутен фонд
МЗХ	=	Министерство на земеделието и храните
млн.	=	милион
мм	=	милиметър
МОСВ	=	Министерство на околната среда и водите
МПС	=	моторно превозно средство
МС	=	Министерски съвет
МСКО	=	Международна стандартна класификация на образованието
НСИ	=	Национален статистически институт
н.д.	=	некласифицирани другаде
НКИД	=	Национална класификация на икономическите дейности
НИРД	=	научноизследователска и развойна дейност
н.п.д.	=	непригодени за продажба на дребно
НТООД	=	нетърговски организации, обслужващи домакинствата
NUTS	=	Класификация на териториалните единици за статистически цели

ОИСР	=	Организация за икономическо сътрудничество и развитие
ООН	=	Организация на обединените нации
пкм	=	пътниккилометър
ППС	=	паритет на покупателната способност
ППЗСПЗЗ	=	Правилник за прилагане на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи
ПРОДПРОМ	=	Национална класификация на промишлената продукция
ПФИ	=	парично-финансови институции
СОФ	=	социалноосигурителни фондове
СПС	=	стандарт на покупателната способност
СПСОВ	=	селищна пречиствателна станция за отпадъчни води
СЦИЕ	=	страни от Централна и Източна Европа
SITC	=	Стандартна международна търговска класификация
т	=	тон
т/г.	=	тон/годишно
ткм	=	тонкилометър
т н.е.	=	тонове нефтен еквивалент
ФПП	=	фонд на паричния пазар
ФПУ	=	финансовопосреднически услуги
FOB	=	франко борда (free, on board)
ха	=	хектар
хил.	=	хиляди
ХИПЦ	=	хармонизиран индекс на потребителските цени
CIF	=	стойност, застраховка, навло (cost, insurance, freight)
ЦК	=	ценни книжа
чф.	=	чифт
щ.д.	=	щатски долар
.	=	липсват данни
-	=	няма случай
0	=	величина, по-малка от половината на употребената единица мярка
%	=	процент
х	=	поради естеството на данните не може да има случай
*	=	предварителни данни
#	=	прекъснат ред
..	=	конфиденциални данни
()	=	поради малкия обем на извадката данните в таблиците, оградени в скоби, не са достатъчно точни

ОБЩ ПРЕГЛЕД

I. ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА И КЛИМАТ

Територия и климат

Република България е разположена в Югоизточна Европа в източната част на Балканския полуостров и е с територия 110 371.8 кв. км (без акваторията на Дунав и Черно море).

Климатът на страната е преходен между умереноконтинентален и субтропичен в неговия средиземноморски вариант (в южните части на страната). Наблюдават се четири сезона.

Горите (широколистни и иглолистни) заемат 34% от територията на страната. Разнообразната природа е естествена среда на ценни животински видове.

Фиг. 1. Територия на България¹

¹ Източник: Министерство на земеделието и храните - „Баланс на земеделските земи към 31.12.2011 година“.

1. Граници на България¹

Граници		(Километри)			
		Общо	Сухоzemна	Речна	Морска
Общо		2245	1181	686	378
Северна	- с Румъния	609	139	470	-
Източна	- с Черно море	378	-	-	378
Южна	- с Турция	259	133	126	-
	- с Гърция	493	429	64	-
Западна	- със Сърбия	341	315	26	-
	- с бившата югославска република Македония	165	165	-	-

¹ Източник: Агенция по геодезия, картография и кадастър към Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

2. Метеорологични данни за 2016 г.¹

Метеорологични станции	Средно-годишно атмосферно налягане	Температура на въздуха				
		средна годишна	абсолютна максимална годишна	абсолютна минимална годишна		
	hPa	°C	дата	°C	дата	
Видин	1012.6	12.1	36.0	14.07.	-19.2	23.01.
Плевен	996.7	13.1	36.6	1.08.	-19.5	21.01.
Велико Търново	992.9	13.1	37.5	1.08.	-16.9	24.01.
Добрич	992.3	11.9	35.4	11.08.	-18.5	25.01.
Варна	1011.8	13.5	35.2	7.08.	-10.8	3.01.
Бургас	1013.3	14.1	33.4	17.09.	-9.0	3.01.
Хасково	989.0	13.9	35.6	11.08.	-13.4	24.01.
Казанлък	969.8	12.0	35.4	1.08.	-17.2	24.01.
Пазарджик	991.8	13.1	36.4	24.07.	-19.0	24.01.
София - НИМХ	947.8	11.6	35.0	14.07.	-20.0	24.01.
Кюстендил	955.0	11.8	36.6	14.07.	-20.0	24.01.
Черни връх	771.2	1.3	20.8	20.06.	-19.4	22.01.
Сандански	991.8	15.1	39.0	21.06.	-10.2	1.01.

2. Метеорологични данни за 2016 г.¹

(Продължение и край)

Метеорологични станции	Средна годишна относителна влажност на въздуха	Максимален годишен 24-часов валеж		Годишна сума на валежите	Средна годишна облачност
		%	мм		
Видин	76	35	20.04.	682	5.7
Плевен	70	36	17.01.	640	5.6
Велико Търново	71	49	17.01.	748	5.8
Добрич	72	27	7.01.	519	5.8
Варна	72	51	15.06.	545	5.6
Бургас	73	52	17.01.	497	5.5
Хасково	71	65	17.01.	563	6.0
Казанлък	75	48	26.05.	625	5.7
Пазарджик	67	38	17.01.	365	5.2
София - НИМХ	67	37	17.01.	669	5.7
Кюстендил	68	31	3.05.	575	5.3
Черни връх	83	27	30.11.	666	6.5
Сандански	62	39	12.10.	507	5.2

¹ Източник: Национален институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките.

Реки, езера и планини

Реките в страната са сравнително къси и немного пълноводни. Най-дългата река в България е Искър с дължина 352.3 км, а най-пълноводната - Марица. Главни реки в страната са Дунав (470 км; гранична с Румъния), Искър, Вит, Осъм, Янтра (притоци на Дунав), Камчия, Марица, Места и Струма.

60% от територията на България е с планински и хълмист релеф. Планините са изключително разнообразни и са част от Алпо-Хималайската верига, която обхваща планински системи на два континента - Европа и Азия. Те са достъпни през четирите годишни сезона и предоставят неограничени възможности за отдих, спорт и туризъм. Най-високата планина в България и на Балканския полуостров е Рила с връх Мусала - 2 925 м.

3. По-големи реки¹ и естествени езера² на територията на България

Реки	Дължина - км	Езера	Повърхност - км ²
Искър	352.3	Бургаско	27.6
Тунджа	328.4	Варненско	17.4
Марица	309.0	Атанасовско	16.9
Осъм	204.6	Мандренско	10.0
Струма	275.1	Поморийско ³	5.0
Янтра	222.0	Белославско	3.9
Камчия	190.7		
Арда	229.1		

¹ Източник: Национален институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките.

² Източник: Агенция по геодезия, картография и кадастър към Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

³ Без солниците.

4. Планини в България, най-високите им върхове и тяхната надморска височина¹

Планини	Върхове	Височина - м
Рила	Мусала	2925
Пирин	Вихрен	2914
Стара планина	Ботев	2376
Витоша	Черни връх	2290
Осоговска планина	Руен	2251
Славянка	Гоцев връх	2212
Родопи	Голям Перелик	2191
Беласица	Радомир	2029
Влахина	Огреяк	1924
Малешевска планина	Ильов връх	1803
Кървав камък	Било	1737
Милевска планина	Милевец	1733
Руй	Руй	1706
Огражден	Билска чука	1643
Средна гора	Богдан	1604
Лисец	Връшник	1500
Чудинска планина	Арамлия	1496
Конявска планина	Виден	1487
Ерулска планина	Големи връх	1481
Верила	Голям Дебелец	1415
Любаш	Любаш	1398
Стража	Стража	1389
Плана	Манастирище	1338
Еловишка планина	Плоча	1329
Земенска планина	Тичак	1295
Видлич	Вучибаба	1294
Люлин	Дупевица	1256
Ездимирска планина	Големи връх	1219
Стъргач	Асенов връх	1218
Лозенска планина	Попов дел	1190
Пенкьовска планина	Конски връх	1187
Завалска планина	Китка	1181
Голо бърдо	Ветрушка	1158
Рудини	Бандерата	1155
Черна гора	Тумба	1129
Сакар	Вишеград	856
Странджа	Градище	710

¹ Източник: Агенция по геодезия, картография и кадастър към Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

II. НАСЕЛЕНИЕ

Население и демографски процеси

Обект на изследване в демографската статистика са съвкупностите на населението и на демографските събития.

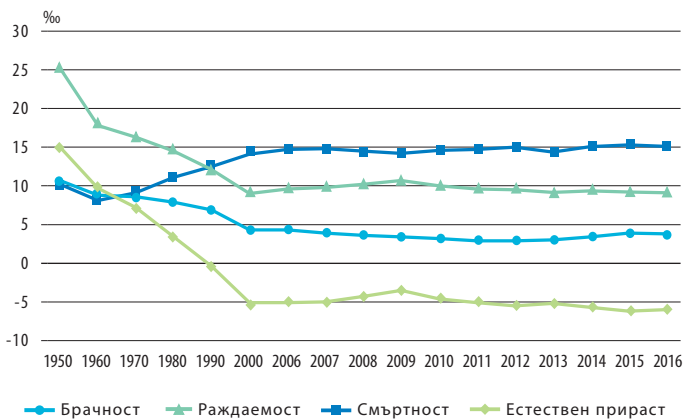
Съвкупностите на населението и техните структури се изчисляват към 31.12. въз основа на броя и структурите на населението от предходната година и настъпилите демографски събития (живородени, умрели, заселени и изселени) през годината.

Съвкупностите на демографските събития включват събитията раждания, умирация, сключени бракове, бракоразводи и миграция. Те се регистрират в момента на тяхното настъпване през отчетната година.

Източник на данните за естественото и механичното движение на населението е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението.

През 2016 г. намалява както коефициентът на раждаемост, така и коефициентът на смъртност на 1 000 души от населението. В резултат естественият прираст е минус 6.0 на хиляда.

Фиг. 1. Коефициенти на естественото движение на населението (На 1 000 души)

1. Основни демографски показатели

	2013	2014	2015	2016
Население към 31.12. - хил.	7245.7	7202.2	7153.8	7101.9
Гъстота на населението на 1 км ²	65.3	64.9	64.8	64.3
Полово съотношение (брой жени на 1 000 мъже)	1056	1057	1057	1059
Коефициент на възрастова зависимост	50.0	51.2	52.4	53.4
Темп на демографско остаряване	99.8	101.5	101.1	100.4
Относителен дял на градското от общото население - %	73.0	73.1	73.1	73.3
Раждаемост (на 1 000 души)	9.2	9.4	9.2	9.1
Смъртност (на 1 000 души)	14.4	15.1	15.3	15.1
Естествен прираст (на 1 000 души)	-5.2	-5.7	-6.2	-6.0
Брачност (на 1 000 души)	3.0	3.4	3.9	3.8
Детска смъртност (на 1 000 живородени)	7.3	7.6	6.6	6.5
Нетен коефициент на възпроизводство	0.71	0.73	0.73	0.74
Тотален коефициент на плодовитост	1.48	1.52	1.53	1.54

2. Население според преброяванията¹

Години на преброяванията	Общо	Мъже	Жени	Относителен дял на градското от общото население на страната - %
	хиляди			
1887	3154	1605	1549	18.8
1892	3311	1691	1620	19.7
1900	3744	1910	1834	19.8
1905	4036	2057	1979	19.6
1910	4338	2207	2131	19.1
1920	4847	2421	2426	19.9
1926	5479	2743	2736	20.6
1934	6078	3054	3024	21.4
1946	7029	3517	3512	24.7
1956	7614	3799	3815	33.6
1965	8228	4114	4114	46.5
1975	8728	4358	4370	58.0
1985	8949	4433	4516	64.8
1992	8487	4171	4316	67.2
2001	7929	3863	4066	69.0
2011	7365	3587	3778	72.5

¹ До 1956 г. вкл. броят на населението е установен на базата на наличното население, а от 1965 г. - на базата на постоянното население.

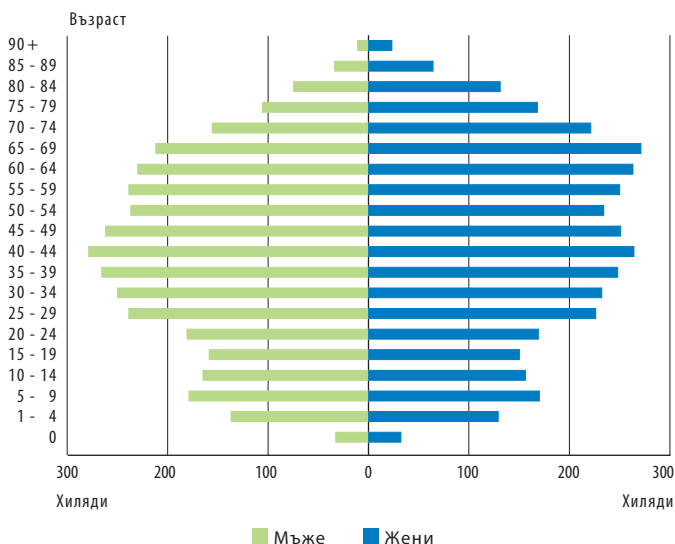
Възрастово-полова структура на населението

Възrastовата структура на населението е представена чрез разпределението на населението по възрастни групи. Възрастта на населението се изчислява към 31.12. на съответната година в навършени години.

През 2016 г. продължава процесът на остаряване на населението в страната, който е характерен и за по-голямата част от страните в Европа. Относителният дял на лицата на възраст до 15 години е 14.1%, а този на населението над 65-годишна възраст непрекъснато нараства и сега е 20.7%. Тенденцията на остаряване на населението довежда до промени в неговата основна възрастна структура - разпределение на населението под, във и над трудоспособна възраст в посока на намаляване на дела на населението в трудоспособна възраст и увеличаване на дела на населението над трудоспособна възраст.

Остаряването на населението води и до повишаване на средната възраст на населението, която в последните години непрекъснато нараства и от 41.2 години през 2005 г. се покачва на 43.5 години през 2016 година.

Фиг. 2. Възрастна структура на населението към 31.12.2016 г. по пол

3. Население към 31.12.2016 г. по възраст и пол

Възраст (в навършени години)	Общо	Мъже	Жени	Относителен дял на градското от общото население на страната - %
	брой			
Общо	7101859	3449978	3651881	73.3
0 - 4	330275	169715	160560	75.7
5 - 9	349350	179593	169757	75.1
10 - 14	321394	165601	155793	73.0
15 - 19	309596	159294	150302	73.2
20 - 24	350006	180552	169454	74.7
25 - 29	465523	239641	225882	77.8
30 - 34	481875	250016	231859	77.9
35 - 39	513551	265779	247772	77.9
40 - 44	542793	279190	263603	77.6
45 - 49	512792	262394	250398	75.3
50 - 54	470548	236270	234278	73.6
55 - 59	488734	238596	250138	73.2
60 - 64	493306	229793	263513	72.1
65 - 69	483221	212058	271163	69.4
70 - 74	377433	156417	221016	65.3
75 - 79	273709	105731	167978	62.3
80 и повече	337753	119338	218415	63.0

4. Структура на населението под, във и над трудоспособна възраст към 31.12.¹

(Проценти)

	2013	2014	2015	2016
Общо	100.0	100.0	100.0	100.0
Под трудоспособна възраст	14.6	14.8	14.9	15.0
В трудоспособна възраст	61.7	61.1	60.8	60.6
Над трудоспособна възраст	23.7	24.1	24.3	24.4
В градовете	100.0	100.0	100.0	100.0
Под трудоспособна възраст	14.7	14.9	15.1	15.2
В трудоспособна възраст	64.1	63.4	62.9	62.6
Над трудоспособна възраст	21.2	21.7	22.0	22.2
В селата	100.0	100.0	100.0	100.0
Под трудоспособна възраст	14.4	14.5	14.3	14.3
В трудоспособна възраст	55.1	54.9	55.2	55.2
Над трудоспособна възраст	30.5	30.7	30.5	30.5

¹ Възрастовите граници за разпределение на населението по категориите под, във и над трудоспособна възраст се определят съгласно Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, приета с Постановление № 30 на МС (ДВ, бр. 21/17.03.2000 г.).

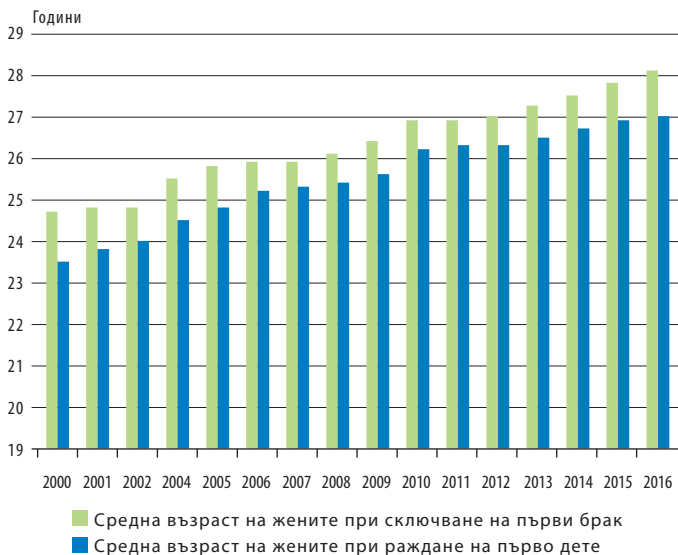
Раждаемост

В съвкупността на ражданията се включват ражданията на живородени и мъртвородени деца, а не случаите на раждания, при които могат да бъдат родени едно, две или повече деца. Родените в предходни години, но регистрирани през отчетната година деца са включени в общия брой на ражданията, но са разпределени в съответните възрасти на населението.

Броят на ражданията в страната през 2016 г. е 65 446, като от тях 64 984 (99.3%) са живородени. Коефициентът на раждаемост (брой живородени деца на 1 000 души от средногодишното население) нараства от 8.6‰ през 2001 г. на 9.1‰ през 2016 година.

Освен коефициента на раждаемост друг основен показател, характеризиращ раждаемостта, е тоталният коефициент на плодовитост, показващ средния брой деца, които една жена би родила през целия си фертилен период. Този показател през 2016 г. е 1.54.

Фиг. 3. Средна възраст на жените при сключване на първи брак и раждане на първо дете

5. Живородени по възраст и местоживеене на майката

(Брой)

Местоживеене Възраст (в навършени години)	2012	2013	2014	2015	2016
Общо	69121	66578	67585	65950	64984
Под 15	246	298	324	294	259
15 - 19	7158	6670	6331	5980	5772
20 - 24	15895	15002	14454	13157	12341
25 - 29	20945	20433	20770	20655	20315
30 - 34	16268	15591	16204	16257	16530
35 - 39	7398	7305	7978	7917	7837
40 - 44	1124	1202	1401	1522	1731
45 - 49	73	69	105	152	181
50 и повече	11	5	11	13	17
Непоказано	3	3	7	3	1
В градовете					
Общо	51658	49526	50704	49486	48733
Под 15	167	192	203	188	169
15 - 19	4062	3824	3601	3404	3294
20 - 24	10111	9479	9039	8198	7607
25 - 29	16290	15653	16059	15856	15455
30 - 34	13654	13038	13563	13486	13825
35 - 39	6361	6261	6922	6895	6731
40 - 44	940	1008	1207	1308	1484
45 - 49	59	66	92	136	152
50 и повече	11	2	11	12	15
Непоказано	3	3	7	3	1
В селата					
Общо	17463	17052	16881	16464	16251
Под 15	79	106	121	106	90
15 - 19	3096	2846	2730	2576	2478
20 - 24	5784	5523	5415	4959	4734
25 - 29	4655	4780	4711	4799	4860
30 - 34	2614	2553	2641	2771	2705
35 - 39	1037	1044	1056	1022	1106
40 - 44	184	194	194	214	247
45 - 49	14	3	13	16	29
50 и повече	-	3	-	1	2
Непоказано	-	-	-	-	-

Смъртност

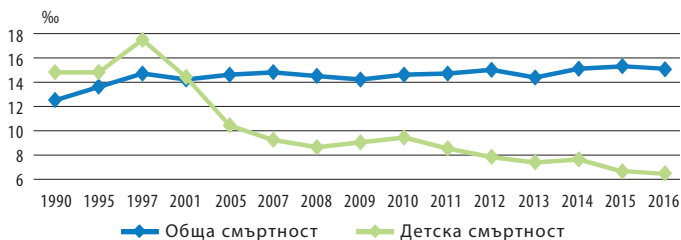
В съвкупността на умираанията се включват регистрираните през отчетната година умрели лица.

Смъртността в страната се задържа на твърде високо ниво. Коефициентът на смъртност (брой умрели лица на 1 000 души от средногодишното население) през 2016 г. е 15.1‰.

Коефициентът за детска смъртност (брой умрели деца на възраст до 1 година на 1 000 живородени деца) през 2016 г. е 6.5‰ и е с 0.1‰ по-нисък от този през 2015 година. Достигнатото равнище на детска смъртност през последните няколко години е най-ниското в демографското развитие на страната, но продължава да е по-високо от това в европейските държави.

Показателят за средната продължителност на живота показва средната продължителност на предстоящия живот на новородените при хипотеза за неизменност в интензивността на наблюдаваната през дадена година повъзrastова смъртност. По предварителни данни за периода 2014 - 2016 г. тя е 71.2 години при мъжете, а при жените е 78.2 години.

Фиг. 4. Коефициенти на обща и детска смъртност

Фиг. 5. Средна продължителност на живота

6. Умирания по възраст и местоживеене

(Брой)

Местоживеене Възраст (в навършени години)	2012	2013	2014	2015	2016
Общо	109281	104345	108952	110117	107580
Под 1	536	489	517	434	423
1 - 4	119	115	89	82	68
5 - 9	69	66	55	70	56
10 - 14	76	66	63	60	56
15 - 19	172	139	150	150	141
20 - 24	284	304	263	241	217
25 - 29	337	335	324	357	335
30 - 34	497	510	522	509	474
35 - 39	835	781	898	775	804
40 - 44	1296	1338	1365	1318	1323
45 - 49	2025	2072	2111	2188	2251
50 - 54	3732	3501	3798	3499	3420
55 - 59	5749	5601	5711	5574	5607
60 - 64	8625	8078	8515	8258	8261
65 - 69	10255	10409	11090	11356	11295
70 - 74	12376	11563	11995	12517	12460
75 - 79	18192	16670	16347	15599	15148
80 - 84	20393	19365	20514	21027	19635
85 и повече	23713	22943	24625	26103	25606
В градовете					
Общо	66333	64089	67008	67749	67192
Под 1	368	331	340	255	285
1 - 4	74	72	56	49	48
5 - 9	48	46	36	45	41
10 - 14	49	41	48	36	41
15 - 19	122	91	106	101	91
20 - 24	203	209	176	168	158
25 - 29	253	248	230	259	246
30 - 34	371	363	371	384	341
35 - 39	600	569	658	569	588
40 - 44	916	970	944	942	944
45 - 49	1376	1427	1477	1486	1561
50 - 54	2507	2370	2601	2347	2263
55 - 59	3852	3880	3848	3759	3782
60 - 64	5729	5358	5629	5471	5611
65 - 69	6459	6602	7144	7399	7404
70 - 74	7292	6807	7161	7480	7674
75 - 79	10363	9599	9392	8924	8868
80 - 84	11859	11474	12007	12104	11486
85 и повече	13892	13632	14784	15971	15760
В селата					
Общо	42948	40256	41944	42368	40388
Под 1	168	158	177	179	138
1 - 4	45	43	33	33	20
5 - 9	21	20	19	25	15
10 - 14	27	25	15	24	15
15 - 19	50	48	44	49	50
20 - 24	81	95	87	73	59
25 - 29	84	87	94	98	89
30 - 34	126	147	151	125	133
35 - 39	235	212	240	206	216
40 - 44	380	368	421	376	379
45 - 49	649	645	634	702	690
50 - 54	1225	1131	1197	1152	1157
55 - 59	1897	1721	1863	1815	1825
60 - 64	2896	2720	2886	2787	2650
65 - 69	3796	3807	3946	3957	3891
70 - 74	5084	4756	4834	5037	4786
75 - 79	7829	7071	6955	6675	6280
80 - 84	8534	7891	8507	8923	8149
85 и повече	9821	9311	9841	10132	9846

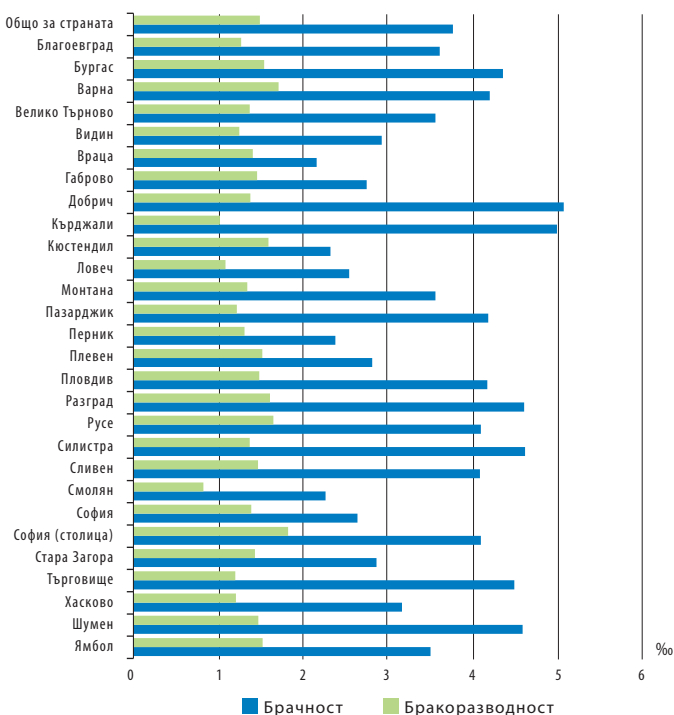
Брачност и бракоразводност

Сключените бракове и бракоразводите в териториален разрез се отнасят към населеното място, където е настоящият адрес на мъжа, или ако адресът на съпруга е извън страната - към населеното място, където е настоящият адрес на жената.

В последните години има тенденция на намаляване на броя на сключените бракове, дължаща се на все по-предпочитаното съвместно съжителство без оформен граждански брак сред младите хора. Тази година сключените бракове намаляват спрямо предходната година (през 2016 г. са сключени 26 803 брака, или с 917 по-малко от 2015 г.), коефициентът на брачност (брой сключени бракове на 1 000 души от средногодишното население) е 3.8%.

Броят на регистрираните бракоразводи през 2016 г. е 10 603, или със 120 повече отколкото през 2015 година.

Фиг. 6. Брачност и бракоразводност по области през 2016 г.

7. Сключени бракове и бракоразводи през 2016 г. по статистически зони, статистически райони и по области

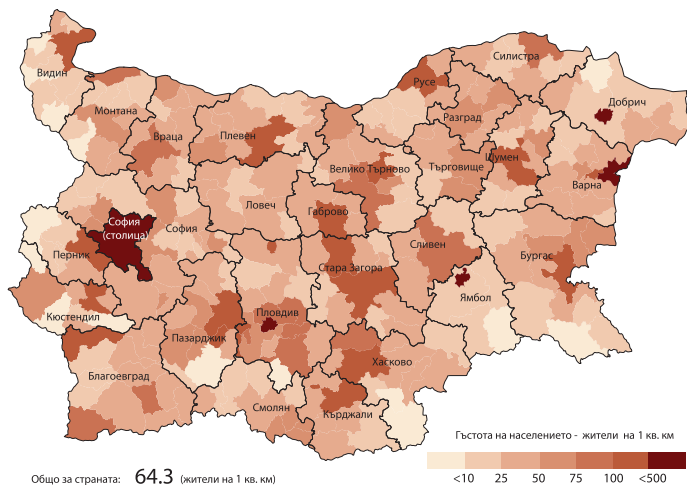
Статистически зони Статистически райони Области	Сключени бракове	Брако- разводи	Сключени бракове	Брако- разводи
	брой		на 1 000 души	
Общо	26803	10603	3.8	1.5
<i>Северна и Югоизточна България</i>				
Северозападен	2147	1053	2.8	1.4
Видин	263	112	2.9	1.2
Враца	367	239	2.2	1.4
Ловеч	331	141	2.5	1.1
Монтана	483	182	3.6	1.3
Плевен	703	379	2.8	1.5
Северен централен	3149	1209	3.9	1.5
Велико Търново	866	333	3.6	1.4
Габрово	311	165	2.7	1.5
Разград	535	187	4.6	1.6
Русе	918	370	4.1	1.6
Силистра	519	154	4.6	1.4
Североизточен	4207	1448	4.5	1.5
Варна	1983	807	4.2	1.7
Добрич	909	247	5.1	1.4
Търговище	513	137	4.5	1.2
Шумен	802	257	4.6	1.5
Югоизточен	3926	1563	3.7	1.5
Бургас	1797	636	4.3	1.5
Сливен	777	279	4.1	1.5
Стара Загора	922	461	2.9	1.4
Ямбол	430	187	3.5	1.5
<i>Югозападна и Южна централна България</i>				
Югозападен	7733	3487	3.7	1.6
Благоевград	1123	395	3.6	1.3
Кюстендил	289	198	2.3	1.6
Перник	296	163	2.4	1.3
София	621	327	2.6	1.4
София (столица)	5404	2404	4.1	1.8
Южен централен	5641	1843	3.9	1.3
Кърджали	753	154	5.0	1.0
Пазарджик	1095	319	4.2	1.2
Пловдив	2801	996	4.2	1.5
Смолян	250	91	2.3	0.8
Хасково	742	283	3.2	1.2

Население по области

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12.2016 г.

Най-малка по брой на населението е област Видин, в която живеят 1.3% от населението на страната, а най-голяма е област София (столица) - 18.6%. В 16 области населението е под 200 хил. души. С брой на населението от 200 хил. до 300 хил. души са шест области, които обхващат 20.3% от населението на страната. Шест са областите с население над 300 хил. души, като в три от тях - София (столица), Пловдив и Варна, живее повече от една трета от населението на страната (34.8%).

Фиг. 7. Гъстота на населението на 1 км² по области през 2016 г.

8. Население към 31.12.2016 г. по пол, местоживеене, статистически зони, статистически райони и по области

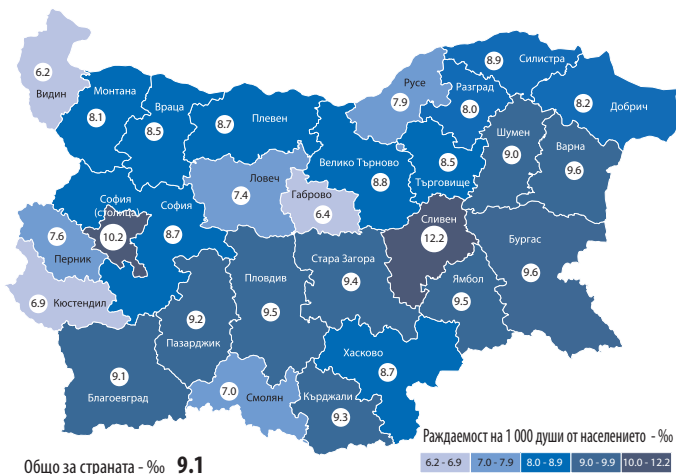
(Брой)

Статистически зони Статистически райони Области	Общо			В т.ч. в градовете		
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
Общо за страната	7101859	3449978	3651881	5204385	2506628	2697757
<i>Северна и Югоизточна България</i>						
Северозападен	769623	376481	393142	486819	236417	250402
Видин	88867	43400	45467	56918	27680	29238
Враца	168727	83036	85691	98139	47691	50448
Ловеч	129222	63102	66120	80951	39414	41537
Монтана	134669	65899	68770	85751	41605	44146
Плевен	248138	121044	127094	165060	80027	85033
Северен централен	805441	391965	413476	539330	260415	278915
Велико Търново	242259	117156	125103	169869	81663	88206
Габрово	112334	54239	58095	91904	44342	47562
Разград	115402	56367	59035	54432	26046	28386
Русе	223489	109192	114297	173505	84546	88959
Силистра	111957	55011	56946	49620	23818	25802
Североизточен	939262	458798	480464	687278	332441	354837
Варна	472654	230690	241964	395165	191846	203319
Добрич	178438	87054	91384	123051	59328	63723
Търговище	113694	55644	58050	61212	29310	31902
Шумен	174476	85410	89066	107850	51957	55893
Югоизточен	1046125	508687	537438	756518	364855	391663
Бургас	412684	200368	212316	314497	151278	163219
Сливен	189788	92361	97427	124798	60112	64686
Стара Загора	321377	155975	165402	231243	111609	119634
Ямбол	122276	59983	62293	85980	41856	44124
<i>Югозападна и Южна централна България</i>						
Югозападен	2115344	1020654	1094690	1775014	851065	923949
Благоевград	310321	151342	158979	185060	88699	96361
Кюстендил	123431	60022	63409	85594	41344	44250
Перник	123770	60413	63357	97316	47079	50237
София	234185	115281	118904	142980	69868	73112
София (столица)	1323637	633596	690041	1264064	604075	659989
Южен централен	1426064	693393	732671	959426	461435	497991
Кърджали	150837	75034	75803	62192	29959	32233
Пазарджик	260814	127882	132932	163074	79268	83806
Пловдив	671573	323157	348416	504707	240927	263780
Смолян	109425	53169	56256	60927	29414	31513
Хасково	233415	114151	119264	168526	81867	86659

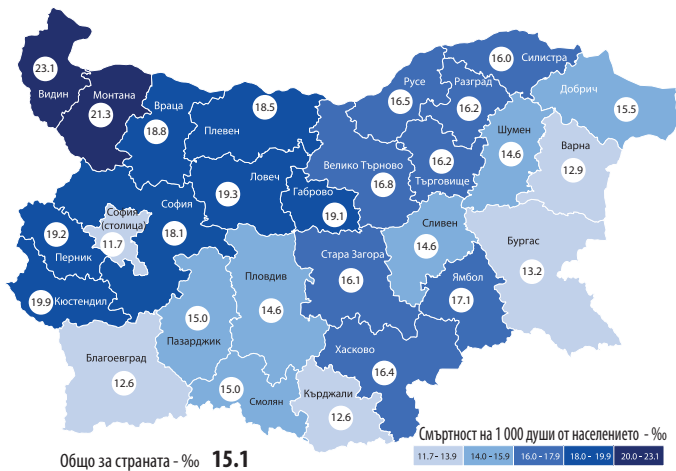
Раждаемост и смъртност по области

В териториален аспект най-висока е раждаемостта в областите Сливен, София (столица), Варна и Бургас. С най-ниска раждаемост през 2016 г. са областите Габрово и Видин. Сред всички административни области в страната с най-висока смъртност през 2016 г. се отличават областите Видин, Монтана и Кюстендил, като най-нисък е този показател в областите София (столица), Кърджали, Благоевград и Варна.

Фиг. 8. Раждаемост по области през 2016 г.
(На 1 000 души)

Фиг. 9. Смъртност по области през 2016 г.
(На 1 000 души)

9. Живородени, умрели и естествен прираст на населението през 2016 г. по статистически зони, статистически райони и по области

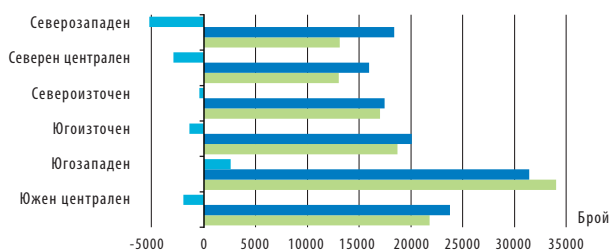
Статистически зони Статистически райони Области	Живо- родени	Умрели	Естествен прираст	Ражда- емост	Смърт- ност	Естествен прираст
	брой			на 1 000 души от населението		
Общо за страната	64984	107580	-42596	9.1	15.1	-6.0
<i>Северна и Югоизточна България</i>						
Северозападен	6261	15315	-9054	8.1	19.7	-11.6
Видин	556	2081	-1525	6.2	23.1	-16.9
Враца	1453	3204	-1751	8.5	18.8	-10.3
Ловеч	964	2510	-1546	7.4	19.3	-11.9
Монтана	1106	2896	-1790	8.1	21.3	-13.2
Плевен	2182	4624	-2442	8.7	18.5	-9.8
Северен централен	6569	13651	-7082	8.1	16.8	-8.7
Велико Търново	2141	4092	-1951	8.8	16.8	-8.0
Габрово	727	2169	-1442	6.4	19.1	-12.7
Разград	932	1883	-951	8.0	16.2	-8.2
Русе	1772	3703	-1931	7.9	16.5	-8.6
Силистра	997	1804	-807	8.9	16.0	-7.1
Североизточен	8529	13295	-4766	9.1	14.1	-5.0
Варна	4524	6113	-1589	9.6	12.9	-3.3
Добрич	1466	2784	-1318	8.2	15.5	-7.3
Търговище	971	1850	-879	8.5	16.2	-7.7
Шумен	1568	2548	-980	9.0	14.6	-5.6
Югоизточен	10470	15547	-5077	10.0	14.8	-4.8
Бургас	3951	5467	-1516	9.6	13.2	-3.6
Сливен	2327	2772	-445	12.2	14.6	-2.4
Стара Загора	3025	5203	-2178	9.4	16.1	-6.7
Ямбол	1167	2105	-938	9.5	17.1	-7.6
<i>Югозападна и Южна централна България</i>						
Югозападен	20179	28610	-8431	9.5	13.5	-4.0
Благоевград	2836	3937	-1101	9.1	12.6	-3.5
Кюстендил	859	2485	-1626	6.9	19.9	-13.0
Перник	950	2395	-1445	7.6	19.2	-11.6
София	2045	4270	-2225	8.7	18.1	-9.4
София (столица)	13489	15523	-2034	10.2	11.7	-1.5
Южен централен	12976	21162	-8186	9.1	14.8	-5.7
Кърджали	1399	1902	-503	9.3	12.6	-3.3
Пазарджик	2403	3932	-1529	9.2	15.0	-5.8
Пловдив	6363	9824	-3461	9.5	14.6	-5.1
Смолян	778	1655	-877	7.0	15.0	-8.0
Хасково	2033	3849	-1816	8.7	16.4	-7.7

Миграция на населението

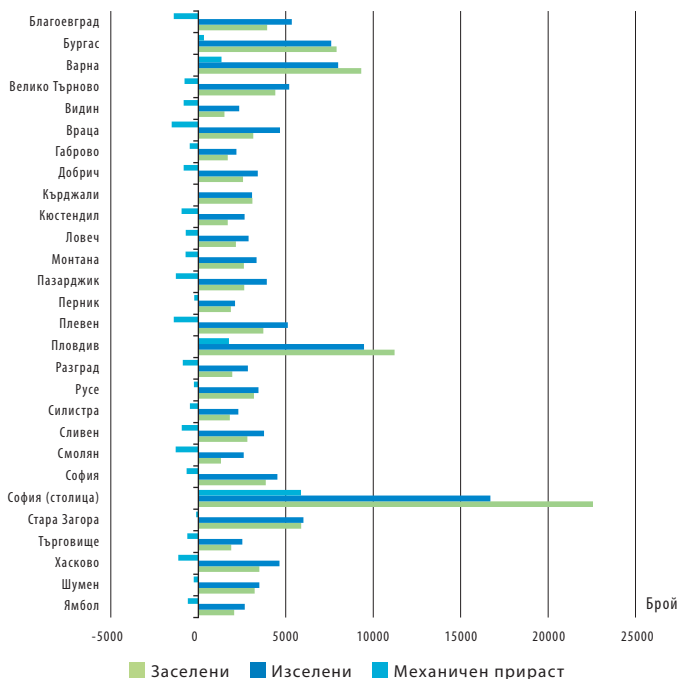
Миграцията на населението включва всички лица, декларирали промяна на настоящ адрес в рамките на страната, от страната в чужбина или от чужбина в страната.

През 2016 г. с положителен механичен прираст са пет области в страната: София (столица) (4.4%), Варна (2.8%), Пловдив (2.6%), Бургас (0.8%) и Кърджали (0.1%). В резултат на отрицателния механичен прираст най-много намалява населението в областите Смолян (-11.8%), Видин (-9.4%) и Враца (-9.0%).

Фиг. 10. Механично движение на населението през 2016 г. по статистически райони

Фиг. 11. Механично движение на населението през 2016 г. по области

 10. Механично движение на населението през 2016 г. по статистически зони, статистически райони и по области¹

(Брой)

Статистически зони Статистически райони Области	Заселени	Изселени	Механичен прираст
Общо за страната	117255	126584	-9329
<i>Северна и Югоизточна България</i>			
Северозападен	13082	18314	-5232
Видин	1486	2329	-843
Враца	3139	4668	-1529
Ловеч	2147	2872	-725
Монтана	2600	3329	-729
Плевен	3710	5116	-1406
Северен централен	12990	15908	-2918
Велико Търново	4397	5193	-796
Габрово	1675	2171	-496
Разград	1938	2826	-888
Русе	3179	3433	-254
Силистра	1801	2285	-484
Североизточен	16954	17384	-430
Варна	9309	7992	1317
Добрич	2549	3394	-845
Търговище	1877	2515	-638
Шумен	3219	3483	-264
Югоизточен	18636	20009	-1373
Бургас	7907	7591	316
Сливен	2805	3757	-952
Стара Загора	5875	6005	-130
Ямбол	2049	2656	-607
<i>Югозападна и Южна централна България</i>			
Югозападен	33882	31292	2590
Благоевград	3930	5339	-1409
Кюстендил	1682	2639	-957
Перник	1859	2100	-241
София	3848	4518	-670
София (столица)	22563	16696	5867
Южен централен	21711	23677	-1966
Кърджали	3093	3072	21
Пазарджик	2622	3909	-1287
Пловдив	11220	9469	1751
Смолян	1293	2592	-1299
Хасково	3483	4635	-1152

¹ Заселените и изселените лица в/от областите включват и движението към/от страната.

III. ПАЗАР НА ТРУДА

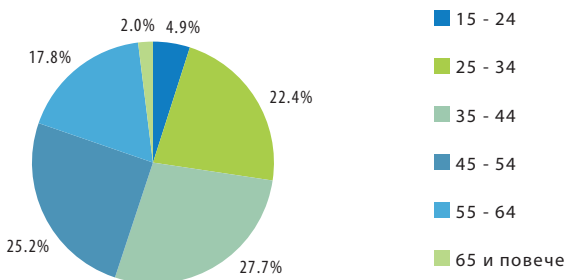
Работна сила

Работна сила (икономически активни лица) са лицата на възраст 15 и повече навършени години, които влагат или предлагат своя труд за производство на стоки и услуги. Работната сила включва заетите и безработните лица.

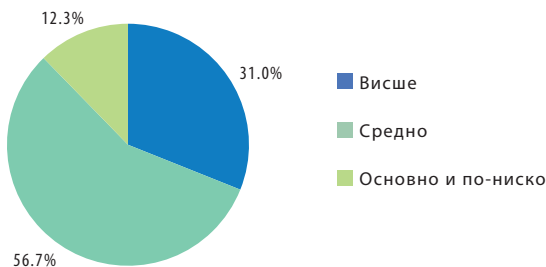
Коефициентът на икономическа активност представлява относителният дял на икономически активните лица от населението на същата възраст.

Източник на данните е Наблюдението на работната сила.

Фиг. 1. Структура на работната сила по възраст през 2016 г.

Фиг. 2. Структура на работната сила по степени на образование през 2016 г.

1. Работна сила

(Хиляди)

	2012	2013	2014	2015	2016
Общо	3344.3	3371.2	3365.9	3337.0	3264.0
По местоживеене					
В градовете	2605.9	2631.1	2636.7	2613.2	2563.6
В селата	738.4	740.1	729.2	723.8	700.4
По пол					
Мъже	1782.8	1796.6	1798.6	1781.7	1749.3
Жени	1561.5	1574.6	1567.3	1555.2	1514.7
По възрастови групи					
15 - 64	3303.9	3322.7	3308.7	3276.0	3199.6
15 - 24	247.9	229.6	200.3	182.8	161.1
25 - 34	788.3	778.2	767.7	758.2	732.2
35 - 44	919.1	939.1	941.0	925.0	904.8
45 - 54	813.6	814.8	821.0	829.4	822.5
55 - 64	534.9	560.9	578.7	580.5	579.0
65 и повече	40.4	48.5	57.2	61.0	64.4
По степени на образование					
Висше	889.5	948.4	997.1	1018.1	1013.5
Средно	2010.6	1985.9	1906.8	1889.6	1849.4
в т.ч. с придобита професионална квалификация	1303.7	1292.6	1232.9	1197.3	1148.1
Основно и по-ниско	444.2	436.9	462.0	429.2	401.2

2. Коефициенти на икономическа активност (15 - 64 навършени години)

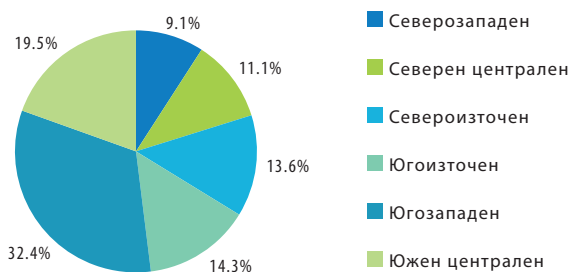
(Проценти)

	2012	2013	2014	2015	2016
Общо	67.1	68.4	69.0	69.3	68.7
По местоживеене					
В градовете	69.3	70.7	71.5	72.1	71.6
В селата	60.2	61.2	61.3	60.9	59.8
По пол					
Мъже	71.0	72.2	72.9	73.2	72.7
Жени	63.2	64.5	65.0	65.4	64.6
По възрастови групи					
15 - 24	30.4	29.6	27.2	26.0	23.9
25 - 34	78.8	78.7	78.3	78.3	76.5
35 - 44	85.4	86.7	87.4	86.5	85.4
45 - 54	82.6	83.5	83.7	84.3	83.7
55 - 64	51.1	54.1	56.6	58.0	58.8

Работна сила по области

Работната сила (икономически активните лица) на 15 - 64 навършени години и коефициентите на икономическа активност за същата възрастова група са представени по статистически райони съгласно Класификацията на териториалните единици за статистически цели в България, влязла в сила от 14.02.2009 г., съответстваща на Европейската класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS), и по области.

Фиг. 3. Структура на работната сила (15 - 64 навършени години) по статистически райони през 2016 г.

3. Работна сила на 15 - 64 навършени години и коефициенти на икономическа активност по статистически зони, статистически райони и по области през 2016 г.

Статистически зони Статистически райони Области	Работна сила - хил.	Коефициенти на икономическа активност - %
Общо	3199.6	68.7
<i>Северна и Югоизточна България</i>		
Северозападен	291.9	61.4
Видин	36.4	68.2
Враца	62.3	57.9
Ловеч	44.7	56.9
Монтана	46.9	56.6
Плевен	101.5	66.5
Северен централен	353.7	67.9
Велико Търново	110.9	70.3
Габрово	50.0	72.2
Разград	50.4	65.5
Русе	97.5	66.8
Силистра	45.0	62.8
Североизточен	434.3	69.8
Варна	224.1	70.9
Добрич	81.2	69.2
Търговище	43.9	59.1
Шумен	85.2	74.2
Югоизточен	456.8	67.7
Бургас	190.5	69.9
Сливен	77.5	64.8
Стара Загора	133.7	65.0
Ямбол	55.1	71.7
<i>Югозападна и Южна централна България</i>		
Югозападен	1038.1	72.6
Благоевград	146.9	69.8
Кюстендил	54.0	69.9
Перник	56.2	70.7
София	93.9	62.2
София (столица)	687.2	75.4
Южен централен	624.8	66.7
Кърджали	61.9	61.0
Пазарджик	111.6	65.3
Пловдив	291.7	66.5
Смолян	54.9	74.1
Хасково	104.6	69.2

Заетост

Заети са лицата на възраст 15 и повече навършени години, които през наблюдавания период:

- извършват работа за производство на стоки и услуги поне 1 час, за което получават работна заплата или друг доход;
- не работят, но имат работа, от която временно отсъстват поради отпуск, болест, бременност, раждане и отглеждане на малко дете (за периода, през който получават пълния размер на възнаграждението си), родителски отпуск, неблагоприятни климатични условия, стачка или други причини.

Лицата, които са в неплатен отпуск по причини на работодателя, се считат за заети, ако продължителността на този отпуск е до три месеца.

Работодатели са лицата, които сами или в съдружие с други лица управляват собствени предприятия (фирми, стопанства) или извършват самостоятелно друга дейност, като наемат на работа поне едно лице.

Самостоятелно заети са лицата, които сами или в съдружие с други лица извършват стопанска дейност, работят на свободна (частна) практика или извършват самостоятелно друга дейност, като не наемат на работа други лица.

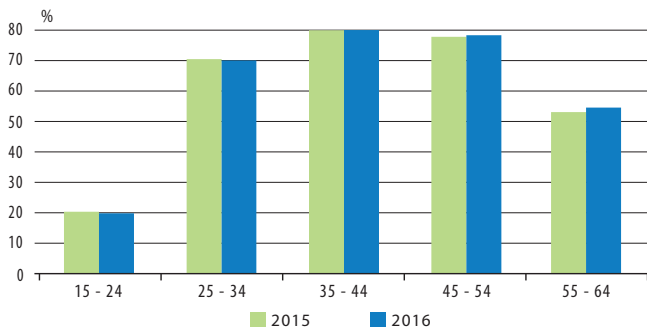
Наети са лицата, извършващи в общественения сектор или за частен работодател работа, за която получават възнаграждение в пари или в натура под формата на работна заплата, възнаграждение по граждански договор или друго възнаграждение.

Неплатени семейни работници са лицата, които работят без заплащане във фирма, предприятие или стопанство на родствено лице от същото домакинство.

Коефициентът на заетост представлява относителният дял на заетите лица от населението на същата възраст.

Източник на данните е Наблюдението на работната сила.

Фиг. 4. Коефициенти на заетост по възраст

4. Заети лица

(Хиляди)

	2012	2013	2014	2015	2016
Общо	2934.0	2934.9	2981.4	3031.9	3016.8
По местоживеене					
В градовете	2320.6	2330.9	2380.4	2417.5	2403.1
В селата	613.4	604.0	601.0	614.4	613.7
По пол					
Мъже	1541.7	1546.9	1577.1	1607.5	1607.6
Жени	1392.3	1388.1	1404.3	1424.3	1409.2
По възрастови групи					
15 - 64	2894.9	2889.4	2927.4	2973.5	2954.3
15 - 24	178.3	164.5	152.7	143.2	133.4
25 - 34	679.5	659.5	669.2	682.4	669.2
35 - 44	827.0	842.0	850.9	853.4	846.9
45 - 54	730.9	731.9	743.5	764.5	768.3
55 - 64	479.2	491.5	511.2	530.1	536.5
65 и повече	39.1	45.5	53.9	58.4	62.5
По степени на образование					
Висше	837.6	887.4	946.3	977.8	979.3
Средно	1776.1	1741.1	1703.8	1732.3	1725.1
в т.ч. с придобита професионална квалификация	1159.2	1143.4	1107.7	1100.5	1073.5
Основно и по-ниско	320.3	306.5	331.3	321.7	312.3
По статус в заетостта					
Работодатели	104.5	115.1	113.5	108.3	107.3
Самостоятелно заети, без наети лица	210.9	221.6	238.1	236.8	228.3
Наети в частния сектор	1872.5	1859.3	1903.6	1968.2	1981.8
Наети в общественния сектор	721.5	719.3	705.5	699.0	681.1
Неплатени семейни работници	24.5	19.6	20.6	19.5	18.4

5. Коефициенти на заетост (15 - 64 навършени години)

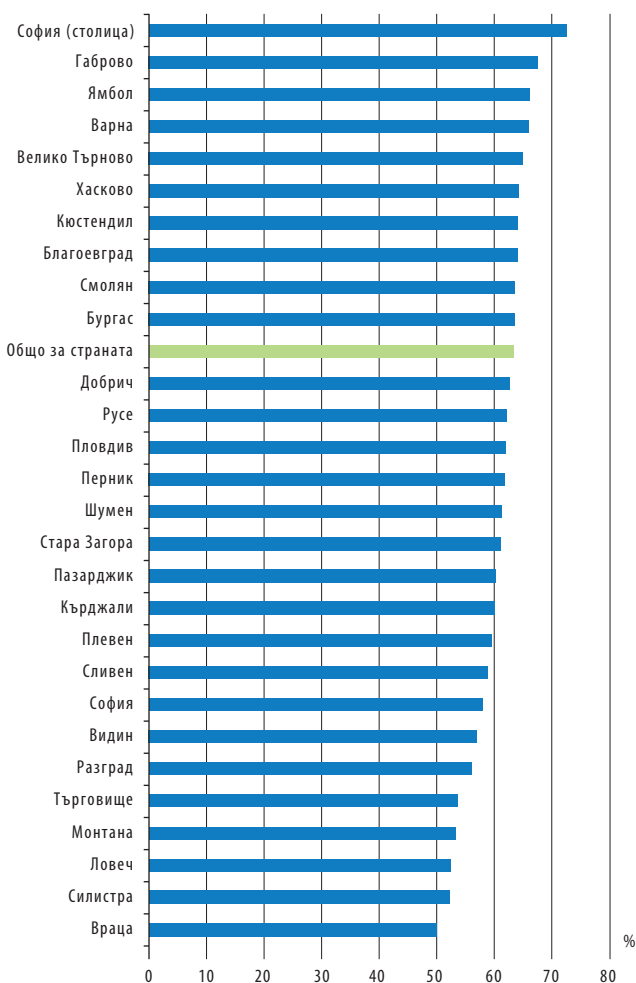
(Проценти)

	2012	2013	2014	2015	2016
Общо	58.8	59.5	61.0	62.9	63.4
По местоживеене					
В градовете	61.7	62.6	64.5	66.6	67.0
В селата	49.9	49.8	50.4	51.6	52.3
По пол					
Мъже	61.3	62.1	63.9	65.9	66.7
Жени	56.3	56.8	58.2	59.8	60.0
По възрастови групи					
15 - 24	21.9	21.2	20.7	20.3	19.8
25 - 34	67.9	66.7	68.3	70.4	69.9
35 - 44	76.9	77.7	79.0	79.8	79.9
45 - 54	74.2	75.0	75.8	77.7	78.2
55 - 64	45.7	47.4	50.0	53.0	54.5

Заетост по области

Заетите лица на 15 - 64 навършени години и коефициентите на заетост за същата възрастова група са представени по статистически райони съгласно Класификацията на териториалните единици за статистически цели в България, влязла в сила от 14.02.2009 г., съответстваща на Европейската класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS), и по области.

Фиг. 5. Коефициенти на заетост (15 - 64 навършени години) по области през 2016 г.

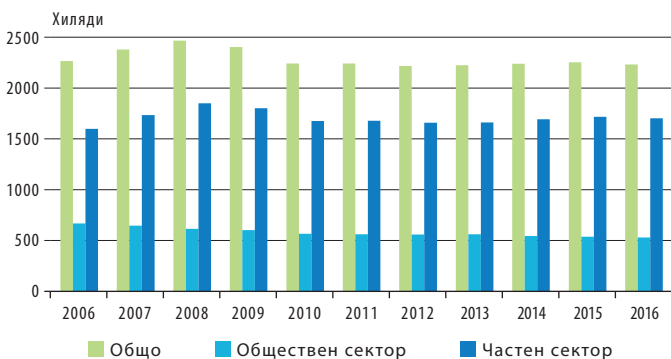
6. Заети лица на 15 - 64 навършени години и коефициенти на заетост по статистически зони, статистически райони и по области през 2016 г.

Статистически зони Статистически райони Области	Заети лица - хил.	Коефициенти на заетост - %
Общо	2954.3	63.4
<i>Северна и Югоизточна България</i>		
Северозападен	260.4	54.8
Видин	30.5	57.0
Враца	53.8	50.0
Ловеч	41.2	52.4
Монтана	44.2	53.3
Плевен	90.8	59.5
Северен централен	320.4	61.5
Велико Търново	102.5	65.0
Габрово	46.8	67.6
Разград	43.0	56.0
Русе	90.7	62.2
Силистра	37.4	52.2
Североизточен	391.7	62.9
Варна	208.1	65.9
Добрич	73.4	62.6
Търговище	39.8	53.6
Шумен	70.4	61.3
Югоизточен	420.4	62.3
Бургас	173.4	63.6
Сливен	70.4	58.9
Стара Загора	125.6	61.1
Ямбол	50.9	66.2
<i>Югозападна и Южна централна България</i>		
Югозападен	981.4	68.7
Благоевград	134.6	64.0
Кюстендил	49.5	64.1
Перник	49.2	61.9
София	87.5	57.9
София (столица)	660.5	72.5
Южен централен	580.1	61.9
Кърджали	60.9	60.0
Пазарджик	103.0	60.2
Пловдив	271.9	62.0
Смолян	47.2	63.6
Хасково	97.2	64.2

Наети лица

Наети са лицата, които са в трудово правоотношение с работодателя съгласно Кодекса на труда или в служебно правоотношение съгласно Закона за държавния служител и по силата на тези правоотношения получават възнаграждение в пари или в натура под формата на работна заплата за извършена в определен обем и качество работа. Средният годишен брой на наетите лица е средна аритметична от средния им списъчен брой през отделните месеци. Средният списъчен брой по месеци е средна аритметична от списъчния състав за всеки календарен ден.

Фиг. 6. Среден годишен брой на наетите лица по форми на собственост

7. Наети лица по трудово и служебно правоотношение по икономически дейности и форми на собственост

Икономически дейности	(Среден годишен брой)					
	Общо		Обществен сектор		Частен сектор	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Общо	2254768	2232840	536846	530436	1717922	1702404
Селско, горско и рибно стопанство	70915	75255	11968	11820	58947	63435
Добивна промишленост	24617	22342	7406	7266	17211	15076
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	91713	86155
Производство на текстил, кожи и изделия от тях	121176	113707	224	364	120952	113343
Производство на дървен материал, хартия и изделия от тях (без мебели); печатна дейност	33216	31763	147	173	33069	31590
Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	2028	1819	-	-	2028	1819

7. Наети лица по трудово и служебно правоотношение по икономически дейности

(Продължение и край)

(Среден годишен брой)

Икономически дейности	Общо		Обществен сектор		Частен сектор	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Производство на химични продукти	13304	13180
Производство на лекарствени вещества и продукти	8253	8204
Производство на изделия от каучук, пластмаси и минерални суровини	47265	47548	20	15	47245	47533
Производство на основни метали и метални изделия, без машини	65229	66010	3333	4371	61896	61639
Производство на компютърна техника, електронни и оптични продукти	9211	8599
Производство на електрически съоръжения	21073	22750	-	-	21073	22750
Производство на машини с общо и специално предназначение	30436	30194	..	-	..	30194
Производство на превозни средства	25729	26702	-	-	25729	26702
Производство, н.д.; ремонт и инсталиране на машини и оборудване	43682	43837	1144	1160	42538	42677
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	30248	29808	14791	14629	15457	15179
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	34940	34933	20770	21451	14170	13482
Строителство	130533	116497	2623	2105	127910	114392
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	373770	384767	537	492	373233	384275
Транспорт, складиране и пощи	141537	135864	48598	48390	92939	87474
Хотелиерство и ресторантьорство	110503	114137	4218	4437	106285	109700
Издателска дейност, филмопроизводство, радио и телевизия	13248	12403	3102	3034	10146	9369
Далекосъобщения	20372	20846
Дейности в областта на информационните технологии и услуги	45607	46720
Финансови и застрахователни дейности	55615	55958	1953	1933	53662	54025
Операции с недвижими имоти	22824	21429	2603	2506	20221	18923
Юридически, счетоводни, консултантски и инженерни дейности	42094	42742	1479	1298	40615	41444
Научноизследователска и развойна дейност	11436	11480	8789	8610	2647	2870
Рекламна и ветеринарномедицинска дейност; други професионални дейности	20892	22046	88	79	20804	21967
Административни и спомагателни дейности	108233	109878	14030	14639	94203	95239
Държавно управление, държавно обществено осигуряване	112113	110893	112113	110893	x	x
Образование	165534	163869	156732	154419	8802	9450
Хуманно здравеопазване	108300	104530	76850	74472	31450	30058
Медико-социални грижи с настаняване и социална работа без настаняване	28659	28085	26184	25465	2475	2620
Култура, спорт и развлечения	33874	32888	14151	13612	19723	19276
Други дейности, н.д.	36589	35002	1568	1384	35021	33618

Безработица

Безработни са лицата на възраст 15 - 74 навършени години, които нямат работа през наблюдавания период, като едновременно с това търсят активно работа през период от четири седмици, вкл. наблюдаваната, и са на разположение да започнат работа до две седмици след края на наблюдавания период.

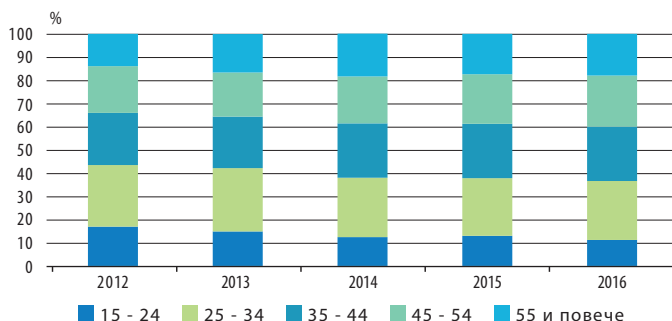
За безработни се считат и лицата, които не търсят активно, но са намерили работа, която очакват да започнат до три месеца след края на наблюдавания период.

Продължителността на безработицата се определя от по-краткия от следните два периода:

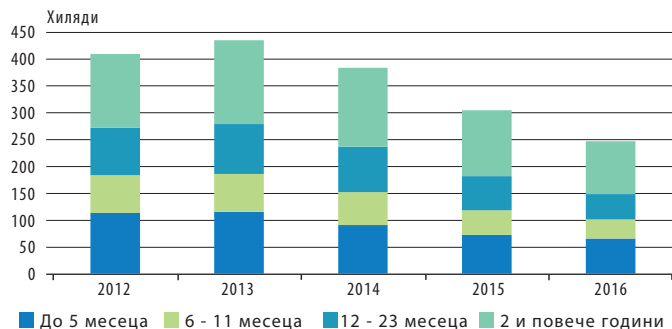
- продължителност на търсене на работа;
- продължителност на времето, през което лицето е било без работа.

Източник на данните, с изключение на данните за регистрираните безработни, е Наблюдението на работната сила. Източник на данните за регистрираните безработни в бюрата по труда е Агенцията по заетостта.

Фиг. 7. Структура на безработните лица по възраст

Фиг. 8. Безработни лица по продължителност на безработицата

8. Безработни лица

(Хиляди)

	2012	2013	2014	2015	2016
Общо	410.3	436.3	384.5	305.1	247.2
По местоживеене					
В градовете	285.3	300.2	256.3	195.7	160.5
В селата	125.0	136.1	128.2	109.4	86.8
По пол					
Мъже	241.1	249.8	221.4	174.2	141.7
Жени	169.3	186.5	163.1	130.9	105.6
По възрастови групи					
15 - 64	409.0	433.2	381.3	302.5	245.3
15 - 24	69.7	65.1	47.6	39.6	27.7
25 - 34	108.9	118.7	98.5	75.8	62.9
35 - 44	92.1	97.1	90.2	71.7	57.9
45 - 54	82.7	82.9	77.5	65.0	54.3
55 и повече	57.1	72.4	70.7	53.1	44.4
По степени на образование					
Висше	51.8	60.9	50.8	40.3	34.1
Средно	234.6	244.9	203.0	157.3	124.2
в т.ч. с придобита професионална квалификация	144.5	149.2	125.2	96.8	74.6
Основно и по-ниско	123.9	130.5	130.7	107.5	88.9
По продължителност на безработицата					
До 5 месеца	113.1	115.1	90.5	72.1	65.2
6 - 11 месеца	70.6	70.8	61.6	46.0	35.9
12 - 23 месеца	89.0	93.6	85.2	63.9	47.4
2 и повече години	137.6	156.7	147.3	123.1	98.8
Регистрирани безработни в бюрата по труда към 31.12.	375.8	386.2	351.1	328.9	261.0

Безработица

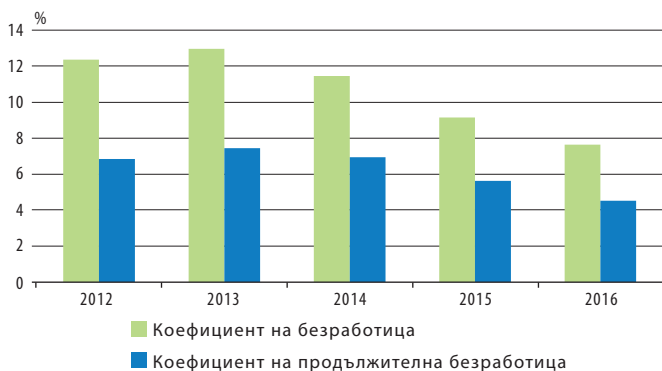
Коефициентът на безработица представлява относителният дял на безработните лица от икономически активното население (работната сила).

Коефициентът на продължителна безработица представлява относителният дял на продължително безработните лица (безработни от една и повече години) от икономически активното население.

Обезкуражени са лицата извън работната сила (икономически неактивните лица), които желаят да работят, но не търсят активно работа, защото не вярват, че ще намерят.

През 2016 г. коефициентът на безработица в страната намалява с 1.5 процентни пункта в сравнение с предходната година, като достига 7.6%. Продължително безработни (от една или повече години) са 59.1% от всички безработни лица.

Фиг. 9. Коефициенти на безработица и коефициенти на продължителна безработица

9. Коефициенти на безработица

(Проценти)

	2012	2013	2014	2015	2016
Общо	12.3	12.9	11.4	9.1	7.6
По местоживеене					
В градовете	11.0	11.4	9.7	7.5	6.3
В селата	16.9	18.4	17.6	15.1	12.4
По пол					
Мъже	13.5	13.9	12.3	9.8	8.1
Жени	10.8	11.8	10.4	8.4	7.0
По възрастови групи					
15 - 64	12.4	13.0	11.5	9.2	7.7
15 - 24	28.1	28.4	23.8	21.6	17.2
25 - 34	13.8	15.3	12.8	10.0	8.6
35 - 44	10.0	10.3	9.6	7.7	6.4
45 - 54	10.2	10.2	9.4	7.8	6.6
55 и повече	9.9	11.9	11.1	8.3	6.9
Коефициент на продължителна безработица	6.8	7.4	6.9	5.6	4.5

10. Обезкуражени лица

(Хиляди)

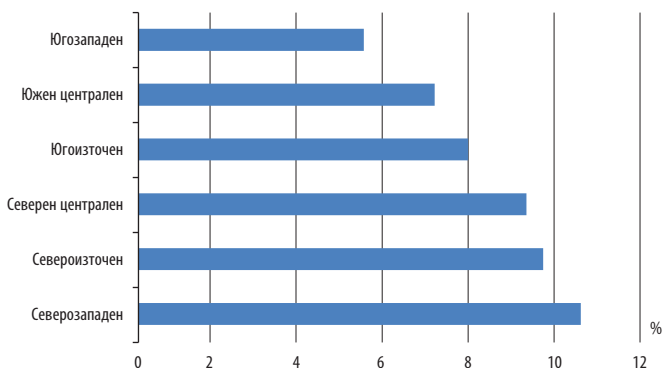
	2012	2013	2014	2015	2016
Общо	227.7	209.7	192.1	172.9	165.8
По местоживеене					
В градовете	127.3	113.0	100.1	81.2	76.1
В селата	100.3	96.7	92.0	91.6	89.7
По пол					
Мъже	125.4	116.5	107.8	93.7	91.5
Жени	102.3	93.2	84.3	79.1	74.3
По възрастови групи					
15 - 64	225.6	206.5	188.7	170.0	163.4
15 - 24	40.1	36.5	33.0	29.6	23.4
25 - 34	50.9	50.7	45.5	39.0	36.5
35 - 44	47.1	38.9	33.2	32.3	35.9
45 - 54	48.9	41.2	39.7	36.3	35.9
55 и повече	40.6	42.4	40.6	35.6	34.1
По степени на образование					
Висше	14.4	15.9	13.5	10.6	8.5
Средно	105.2	95.1	85.8	72.6	69.4
в т.ч. с придобита професионална квалификация	63.5	56.8	49.8	40.3	35.5
Основно и по-ниско	108.0	98.7	92.8	89.7	87.9

Безработица по области

Безработните лица и коефициентите на безработица са представени по статистически райони съгласно Класификацията на териториалните единици за статистически цели в България, влязла в сила от 14.02.2009 г., съответстваща на Европейската класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS), и по области.

Източник на данните за регистрираните безработни в бюрата по труда е Агенцията по заетостта.

Фиг. 10. Коефициенти на безработица по статистически райони през 2016 г.

11. Безработица по статистически зони, статистически райони и по области през 2016 г.

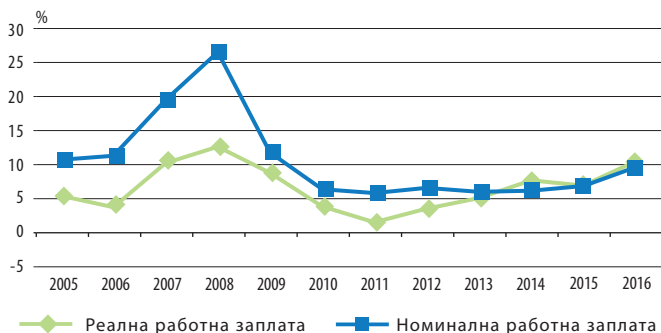
Статистически зони Статистически райони Области	Безработни лица - хил.	Коефициенти на безработица - %	Регистрирани безработни в бюрата по труда към 31.12. - хил.
Общо	247.2	7.6	261.0
<i>Северна и Югоизточна България</i>			
Северозападен	31.7	10.6	49.2
Видин	6.1	16.3	7.2
Враца	8.6	13.6	11.8
Ловеч	(3.5)	(7.8)	7.0
Монтана	(2.7)	(5.6)	9.9
Плевен	10.8	10.3	13.3
Северен централен	33.4	9.3	31.1
Велико Търново	8.6	7.6	8.4
Габрово	(3.2)	(6.2)	2.5
Разград	7.3	14.3	6.7
Русе	6.8	6.9	6.9
Силистра	7.6	16.7	6.5
Североизточен	43.2	9.7	38.0
Варна	16.1	7.1	13.0
Добрич	7.9	9.6	7.5
Търговище	4.1	9.3	7.3
Шумен	15.0	17.2	10.3
Югоизточен	36.6	7.9	37.9
Бургас	17.3	8.9	13.4
Сливен	7.1	9.0	10.5
Стара Загора	8.0	5.9	8.9
Ямбол	4.2	7.4	5.2
<i>Югозападна и Южна централна България</i>			
Югозападен	57.2	5.4	50.4
Благоевград	12.2	8.3	16.5
Кюстендил	4.5	8.1	5.3
Перник	7.0	12.4	3.6
София	6.4	6.8	9.7
София (столица)	27.0	3.8	15.2
Южен централен	45.1	7.1	54.4
Кърджали	(1.1)	(1.7)	7.0
Пазарджик	8.7	7.6	13.2
Пловдив	19.9	6.7	17.6
Смолян	8.1	14.2	7.5
Хасково	7.5	7.0	9.1

Средна годишна заплата

Брутната годишна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение е възнаграждението, заплащано на наетите лица обикновено на редовни интервали от време преди отчисляването на данъците (данък върху доходите на физическите лица) и на социалните осигуровки за сметка на заетите.

Средната брутна годишна заплата се изчислява, като начислените средства за работна заплата за отчетната година се разделят на средния списъчен брой на наетите по трудово и служебно правоотношение, без лицата в отпуск по майчинство.

Фиг. 11. Изменение в номиналната и реалната работна заплата при база предшестващата година

12. Средна годишна заплата по икономически дейности и форми на собственост

(Левове)

Икономически дейности	Общо		Обществен сектор		Частен сектор	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Общо	10535	11539	11109	11818	10355	11450
Селско, горско и рибно стопанство	8712	9551	11022	11590	8242	9165
Добивна промишленост	16192	16527	21111	21542	14070	14104
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	8733	9830	8736	9834
Производство на текстил, кожи и изделия от тях	6302	7252	6376	6470	6302	7255
Производство на дървен материал, хартия и изделия от тях (без мебели); печатна дейност	7945	8792	7289	8534	7948	8793
Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	31714	33675	-	-	31714	33675

12. Средна годишна заплата по икономически дейности и форми на собственост

(Продължение и край)

(Левове)

Икономически дейности	Общо		Обществен сектор		Частен сектор	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Производство на химични продукти	12496	13722	12496	13724
Производство на лекарствени вещества и продукти	12668	13201	12337	12841
Производство на изделия от каучук, пластмаси и минерални суровини	9485	10340	7626	8218	9486	10341
Производство на основни метали и метални изделия, без машини	9965	11228	8212	10920	10060	11250
Производство на компютърна техника, електронни и оптични продукти	14230	15143	14253	15171
Производство на електрически съоръжения	12527	13024	-	-	12527	13024
Производство на машини с общо и специално предназначение	11850	12702	..	-	11850	12702
Производство на превозни средства	9378	10394	-	-	9378	10394
Производство, н.д.; ремонт и инсталиране на машини и оборудване	9474	10336	11570	12905	9417	10265
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	19773	20217	23322	23622	16376	16921
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	9374	9622	9216	9454	9608	9892
Строителство	9212	9164	9016	9781	9217	9153
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	9417	10753	12124	12589	9413	10750
Транспорт, складиране и пощи	9800	10682	12205	12927	8536	9428
Хотелиерство и ресторантьорство	6318	7096	7706	8470	6263	7039
Издателска дейност, филмопроизводство, радио и телевизия	15320	15104	12685	13193	16131	15742
Далекосъобщения	19053	19277	19056	19276
Дейности в областта на информационните технологии и услуги	29108	33158	29326	33429
Финансови и застрахователни дейности	19506	20507	22831	24079	19381	20376
Операции с недвижими имоти	10118	10868	8902	9478	10277	11055
Юридически, счетоводни, консултантски и инженерни дейности	14546	16088	12574	13340	14618	16178
Научноизследователска и развойна дейност	15707	16853	8872	9222	38389	40115
Рекламна и ветеринарномедицинска дейност; други професионални дейности	17179	18319	10602	11473	17208	18345
Административни и спомагателни дейности	8135	8784	5384	6009	8547	9214
Държавно управление, държавно обществено осигуряване	12014	13049	12014	13049	x	x
Образование	10225	10832	10152	10670	11555	13556
Хуманно здравеопазване	12117	13425	11777	12620	12955	15458
Медико-социални грижи с настаняване и социална работа без настаняване	6683	7314	6468	7187	8982	8561
Култура, спорт и развлечения	8671	10635	8038	8966	9131	11837
Други дейности, н.д.	6986	8042	7036	7929	6984	8047

IV. ОБРАЗОВАНИЕ

Видове образователни институции

Образователни институции са тези, които директно провеждат обучение по образователни програми с учащи в организирани класове (групи) на място или чрез дистанционна форма на обучение. Образователните програми в тези институции обхващат всички степени на образование и/или придобиване на степен на професионална квалификация. Неформалното образование и самостоятелното обучение не попадат в обхвата на образователната система според използваните дефиниции на МСКО 2011.

Видове образователни институции:

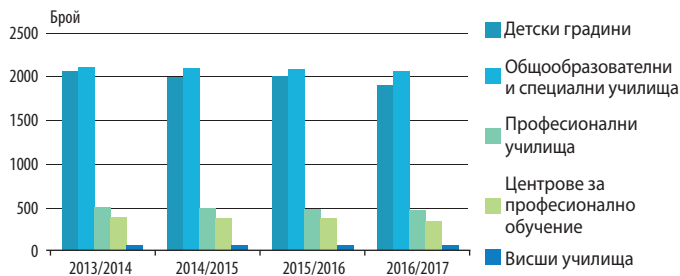
- Детски градини.
- Училища (I - XII клас) - начални (I - IV клас), основни (I - VIII клас), прогимназии (V - VIII клас), гимназии (IX - XII или VIII - XII клас), средни (I - XII клас), професионални (по изкуствата, спортни, професионални гимназии, предоставящи обучение по програми за придобиване на III и II степен професионална квалификация, вкл. духовни училища, професионални паралелки с програми за I степен професионална квалификация с прием след VIII клас, професионални паралелки с програми за I степен професионална квалификация с прием след VI и VII клас.

• Центрове за професионално обучение, обхващащи обучението на лица, навършили 16 години, в платени професионални програми, водещи до придобиване на степен на професионална квалификация според Закона за професионалното образование и обучение.

• Професионални колежи и професионални гимназии, провеждащи програми с прием след средно образование.

• Висши училища - колежи, университети и специализирани висши училища. Статистическото изследване на висшето образование обхваща всички акредитирани висши училища съгласно Закона за висшето образование и частните духовни висши училища, създадени по реда на Закона за вероизповеданията.

Фиг. 1. Учебни институции по вид

1. Учебни институции по вид и форми на собственост

	2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017	
	общо	в т.ч. частни	общо	в т.ч. частни	общо	в т.ч. частни	общо	в т.ч. частни
Общо	5060	577	4975	584	4964	581	4778	547
Детски градини	2051	75	1991	88	2002	92	1894	93
Общообразователни и специални училища	2097	68	2087	70	2078	70	2051	75
Начални (I - IV кл.)	150	4	150	5	152	7	146	8
Основни (I - VIII кл.)	1393	29	1386	30	1381	31	1345	31
Прогимназии (V - VIII кл.)	8	2	7	1	7	1	4	-
Гимназии (IX - XII кл.)	140	27	137	27	133	23	128	22
Средни (I - XII кл.)	406	6	407	7	405	8	428	14
Професионални	488	58	481	56	469	50	454	46
Училища по изкуствата	23	2	23	2	22	1	22	1
Спортни училища	24	-	24	-	24	-	24	-
Професионални гимназии	402	19	394	16	387	15	373	12
Професионални колежи	39	37	40	38	36	34	35	33
Центрове за професионално обучение	371	360	362	353	361	352	325	316
Висши училища¹	53	16	54	17	54	17	54	17
Университети и специализирани висши училища	45	9	46	10	50	13	50	13
Колежи в структурата на университети и специализирани висши училища	19	-	19	-	18	-	18	-
Самостоятелни колежи	8	7	8	7	4	4	4	4

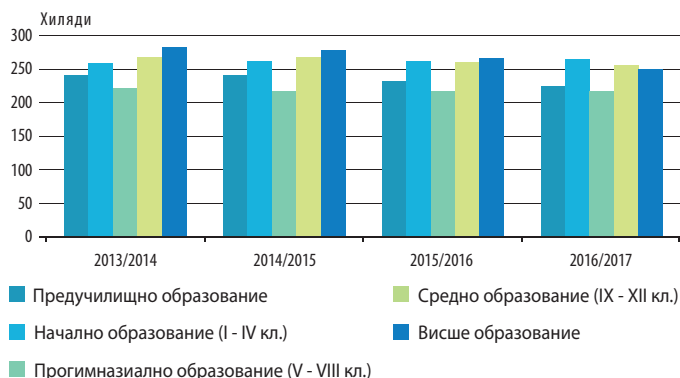
¹ Включва университети и специализирани висши училища и самостоятелни колежи.

Записани учащи

Методологията на статистиката на образованието е изградена на основата на Международната стандартна класификация на образованието (МСКО), ревизия 2011 г., и съпътстващите я методически ръководства:

- Предучилищно образование в детски градини (образователна степен МСКО - 0).
- Начален и прогимназиален етап на основното образование, средно образование във всички видове училища и професионално обучение след средно образование в професионални колежи (образователни степени МСКО - 1, 2, 3 и 4).
- Професионално обучение срещу заплащане за придобиване на степен на професионална квалификация в центрове за професионално обучение, професионални гимназии, професионални колежи и професионални училища (образователни степени МСКО - 2, 3 и 4).
- Висше образование за придобиване на образователно-квалификационни степени „професионален бакалавър”, „бакалавър” и „магистър” в колежи, университети и специализирани висши училища (образователни степени МСКО - 6 и 7).
- Висше образование за придобиване на образователна и научна степен „доктор” в университети, специализирани висши училища и научни организации (образователна степен МСКО - 8).

Фиг. 2. Записани учащи по степени на образование

2. Записани учащи по степени на Международната стандартна класификация на образованието (МСКО 2011)

	2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017	
	общо	в т.ч. частни	общо	в т.ч. частни	общо	в т.ч. частни	общо	в т.ч. частни
Общо	1303836	80915	1284910	67705	1249109	57388	1225703	56056
Предучилищно образование (МСКО - 0)	240622	2718	241123	3292	232025	3333	224380	3838
Начално образование (I - IV кл., МСКО - 1)	258840	2061	261793	2399	261969	2860	264503	3432
Прогимназиално образование (V - VIII кл., МСКО - 2)	220934	1603	217155	1734	216451	1555	217553	2028
Професионално обучение за възрастни - I степен професионална квалификация (МСКО - 2)	11176	9732	6509	5478	4593	3357	5851	5018
Професионално обучение - I степен професионална квалификация с прием след VIII клас (МСКО - 3)	831	-	988	-	992	-	1036	-
Средно образование (IX - XII кл., МСКО - 3)	268395	3450	267540	3461	260515	3658	256009	3452
Професионално обучение за възрастни - II степен професионална квалификация (МСКО - 3)	7300	6336	3789	2789	2109	1462	2834	2090
Професионално обучение за възрастни - III степен професионална квалификация (МСКО - 3)	10278	6829	5417	4291	2427	1814	2303	1341
Професионално обучение след средно образование (МСКО - 4)	2001	1830	1618	1452	1308	1161	1261	846
Професионално обучение за възрастни - IV степен професионална квалификация (МСКО - 4)	165	-	25	-	13	-	36	33
Висше образование (МСКО - 6, 7, 8)	283294	46356	278953	42809	266707	38188	249937	33978
Образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“ (МСКО - 6)	15072	7153	15244	7097	11619	13354	10335	2375
Образователно-квалификационна степен „бакалавър“ (МСКО - 6)	176344	27535	171458	25143	166746	24794	155237	22303
Образователно-квалификационна степен „магистър“ (МСКО - 7)	85823	11532	85634	10418	81592	9844	77627	9036
Образователна и научна степен „доктор“ (МСКО - 8)	6055	136	6617	151	6750	196	6738	264

¹ Броят на студентите намалява значително поради преобразуването на три самостоятелни частни колежа в специализирани висши училища и преминаването на част от студентите в ОКС „бакалавър“.

Преподаватели по степени на преподаване

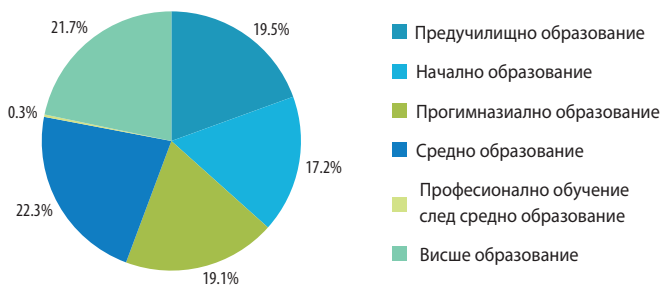
Учителите (преподавателите) са длъжностните лица, които непосредствено провеждат учебните занятия съгласно учебните планове независимо дали са пълно, или непълно заети.

Управленският персонал включва длъжностни лица, изпълняващи управленски функции на равнище образователна институция - директори, помощник-директори с преподавателска заетост, ректори, декани и техни заместници, ръководители на катедри.

В броя на преподавателите са включени учители и управленски персонал с преподавателска дейност.

Учителите в основното и средното образование се групират по степени на преподаване и според вида на програмата (общообразователна или професионална). В случаите, при които един учител преподава в различни степени, той се отнася към съответната степен, в която има преобладаващ брой учебни часове.

Фиг. 3. Структура на преподавателите по степени на преподаване през учебната 2016/2017 година

3. Преподаватели по степени на Международната стандартна класификация на образованието (МСКО 2011)

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Общо	101828	102799	101294	102335
Предучилищно образование (МСКО - 0)	20269	20542	20420	19909
Начално образование (I - IV кл., МСКО - 1)	14767	14940	15050	17564
Прогимназиално образование (V - VIII кл., МСКО - 2)	19277	19179	19125	19517
Средно образование (IX - XII кл., МСКО - 3)	24121	23968	23735	22817
Професионално обучение след средно образование (МСКО - 4)	382	427	360	305
Висше образование (МСКО - 6, 7)	23012	23743	22604	22223
Колежи (МСКО - 6)	1070	1018	725	768
Университети и специализирани висши училища (МСКО - 6, 7)	21942	22725	21879	21455

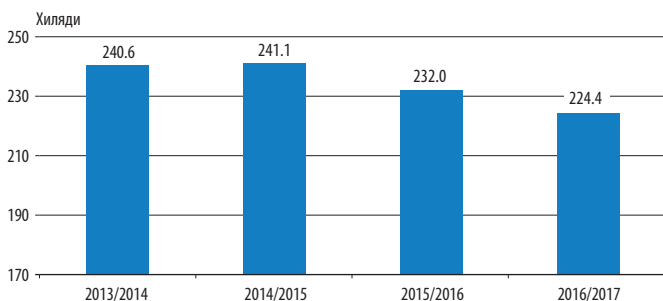
Детски градини

Детските градини са целодневни, полудневни и групи за деца със специални образователни потребности. Възрастта на децата, обхванати в детските градини, е 3 - 6 години. Преди първи клас обучението в подготвителна група или подготвителен клас е задължително.

Постигнат е по-голям обхват на децата в детските градини при редуциран брой на тези институции.

Средният брой деца на един учител за страната през учебната 2016/2017 година е 12, а средният брой деца в една група - 23.

Фиг. 4. Деца в детските градини

4. Детски градини

(Брой)

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
	Детски градини			
Общо	2051	1991	2002	1894
Постоянни	2051	1991	2002	1894
Целодневни	2046	1986	1998	1890
Полудневни	5	5	4	4
Сезонни	-	-	-	-
	Педагогически персонал			
Общо	20269	20542	20420	19909
в т.ч. детски учители	18987	19240	19115	18666
В постоянни детски градини	20267	20540	20418	19907
В целодневни	19162	19387	19323	18853
В полудневни	1105	1153	1095	1054
В сезонни детски градини	2	2	2	2
	Деца			
Общо	240622	241123	232025	224380
В постоянни детски градини	240598	241099	231996	224356
В целодневни	220049	220151	212647	207000
В полудневни	20549	20948	19349	17356
В сезонни детски градини	24	24	29	24

Общообразователни училища

Общообразователните училища са непрофилирани и профилирани (чуждоезикови, природо-математически, хуманитарни и по изкуствата). Данните за броя на учениците са предоставени по групи класове.

За завършили степен на образование се считат тези ученици, които са получили документ за завършена степен от легитимна образователна институция, съдържащ изискуващите се според закона записвания и печати.

На учащите в професионални училища и в самостоятелни професионални паралелки с прием след VI и VII клас се осигурява общообразователна подготовка за придобиване на основно образование и професионална подготовка за придобиване на I степен професионална квалификация.

Завършилите програми с прием след VI и VII клас получават свидетелство за завършено основно образование и свидетелство за придобита I степен професионална квалификация.

Фиг. 5. Завършили общообразователните училища

5. Ученици в общообразователните училища по групи класове и форми на обучение

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Общо	606277	604481	602277	605729
I - IV кл.	257165	260293	260557	263218
в т.ч. задочно, вечерно, самостоятелно и дистанционно обучение	560	567	705	364
V - VIII кл.	216572	212737	212366	213488
в т.ч. задочно, вечерно, самостоятелно и дистанционно обучение	3856	4306	4836	4410
IX - XII кл. ¹	132540	131451	129354	129023
в т.ч. задочно, вечерно, самостоятелно и дистанционно обучение	5032	4820	4466	4307

¹ Вкл. VIII кл. на езиковите и другите гимназии с прием след VII клас.

6. Завършили общообразователните училища

	2013	2014	2015	2016
Основно образование	42680	45323	45762	47780
Средно образование	28908	27263	27021	24381

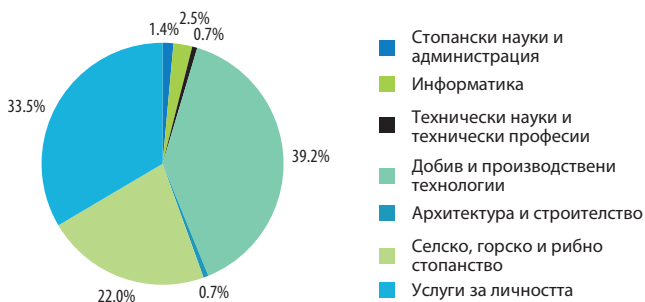
Професионално обучение - I степен

Учащите в професионалните училища и паралелки с прием след VI, VII и VIII клас се обучават по професионални програми за придобиване на I степен професионална квалификация.

В броя на завършилите са посочени успешно издържалите изпитите и получили свидетелство за придобита I степен професионална квалификация.

Разпределението на учащите и на завършилите програми за придобиване на професионална квалификация за всички степени по тесни области е представено според **Класификацията на областите на образование и обучение**, утвърдена от председателя на НСИ и публикувана в ДВ, бр. 91 от 9.11.2007 година.

Фиг. 6. Структура на учащите по тесни области на образованието в програми с прием след VIII кл. за придобиване на I степен професионална квалификация през учебната 2016/2017 година

7. Ученици в програми с прием след VI и VII кл. за придобиване на I степен професионална квалификация по тесни области на образованието

Тесни области на образованието	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Общо	2386	2432	2267	2380
Информатика	12	6	58	60
Технически науки и технически професии	426	406	597	718
Добив и производствени технологии	1205	1242	1128	976
Архитектура и строителство	203	299	116	108
Селско, горско и рибно стопанство	296	274	183	315
Услуги за личността	244	205	185	203

8. Завършили програми с прием след VI и VII кл. за придобиване на I степен професионална квалификация по тесни области на образованието

Тесни области на образованието	2013	2014	2015	2016
Общо	251	243	290	766
Информатика	-	-	5	71
Технически науки и технически професии	27	41	36	171
Добив и производствени технологии	152	165	176	300
Архитектура и строителство	7	-	5	39
Селско, горско и рибно стопанство	7	10	28	120
Услуги за личността	58	27	40	65

9. Ученици в програми с прием след VIII кл. за придобиване на I степен професионална квалификация по тесни области на образованието

Тесни области на образованието	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Общо	831	988	992	1036
Стопански науки и администрация	-	-	-	15
Информатика	21	38	-	26
Технически науки и технически професии	94	105	55	7
Добив и производствени технологии	245	288	393	406
Архитектура и строителство	7	-	-	7
Селско, горско и рибно стопанство	135	203	234	228
Услуги за личността	329	354	310	347

10. Завършили програми с прием след VIII кл. за придобиване на I степен професионална квалификация по тесни области на образованието

Тесни области на образованието	2013	2014	2015	2016
Общо	298	216	88	245
Информатика	11	18	-	-
Технически науки и технически професии	114	50	18	-
Добив и производствени технологии	53	34	46	81
Архитектура и строителство	14	-	1	-
Селско, горско и рибно стопанство	30	20	2	42
Услуги за личността	76	94	21	122

Професионално обучение - II степен

Обучението за придобиване на II степен професионална квалификация се осъществява в професионалните гимназии и професионалните училища и е с продължителност четири години.

Завършилите средно образование и придобили II степен професионална квалификация в професионалните гимназии и професионалните училища имат право да продължат образованието си във висшите училища или да започнат работа по придобитата професия (специалност).

Фиг. 7. Структура на учащите по тесни области на образованието в програми за придобиване на II степен професионална квалификация през учебната 2016/2017 година

11. Ученици в програми за придобиване на II степен професионална квалификация по тесни области на образованието

Тесни области на образованието	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Общо	32785	32095	30081	28404
Изкуства	74	99	128	195
Стопански науки и администрация	2884	2515	2245	2193
Информатика	950	1015	1016	975
Технически науки и технически професии	9209	9136	8476	7206
Добив и производствени технологии	4208	4133	3508	3290
Архитектура и строителство	1303	1450	1445	1594
Селско, горско и рибно стопанство	6917	6496	6076	5809
Здравеопазване	-	-	33	51
Услуги за личността	7240	7158	7006	6886
Транспортни услуги	-	93	148	205

12. Завършили програми за придобиване на II степен професионална квалификация по тесни области на образованието

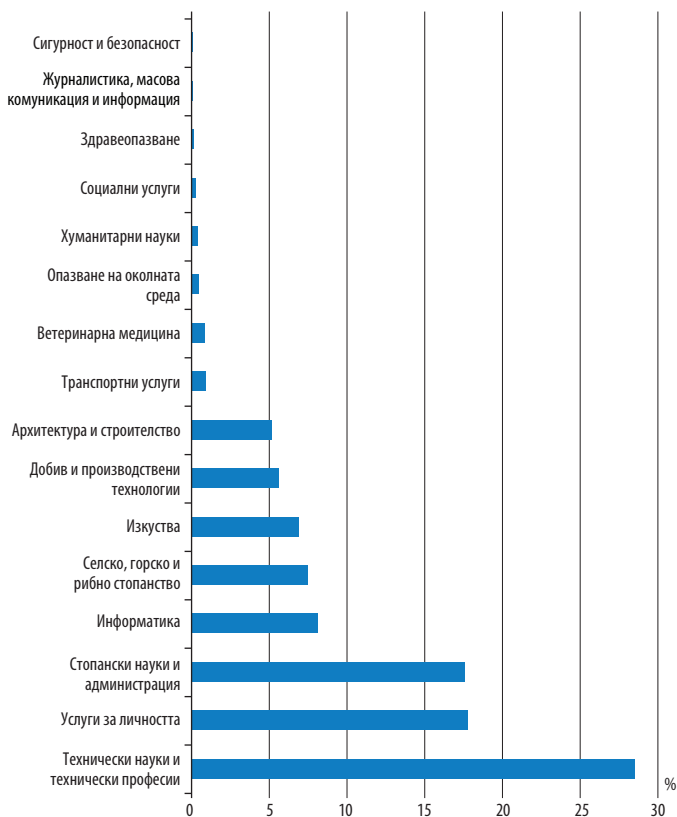
Тесни области на образованието	2013	2014	2015	2016
Завършили средно образование	7400	5791	4014	3376
Придобили професионална квалификация	6690	4552	3725	2938
Изкуства	18	7	13	21
Стопански науки и администрация	1601	641	410	344
Информатика	163	217	122	139
Технически науки и технически професии	1796	1127	981	656
Добив и производствени технологии	652	500	470	343
Архитектура и строителство	248	86	102	85
Селско, горско и рибно стопанство	940	800	690	465
Услуги за личността	1272	1174	937	885

Професионално обучение - III степен

Професионалните гимназии, училищата по изкуствата и спортните училища осъществяват професионално образование с придобиване на III степен професионална квалификация с продължителност четири или пет години. В тях се приемат ученици със завършено основно образование или със завършен VII клас.

Завършилите средно образование и придобили III степен професионална квалификация в професионалните гимназии, училищата по изкуствата и спортните училища имат право да продължат образованието си във висшите училища или да започнат работа по придобитата професия (специалност).

Фиг. 8. Структура на учащите по тесни области на образованието в програми за придобиване на III степен професионална квалификация през учебната 2016/2017 година

13. Ученици в програми за придобиване на III степен професионална квалификация по тесни области на образованието

Тесни области на образованието	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Общо	102879	103902	100930	98355
Изкуства	6525	6435	6559	6770
Хуманитарни науки	386	425	404	381
Журналистика, масова комуникация и информация	29	41	53	60
Стопански науки и администрация	18510	18248	17732	17257
Физически и химически науки	16	-	-	-
Информатика	7373	7532	7540	7960
Технически науки и технически професии	31126	30848	28791	28002
Добив и производствени технологии	5984	6066	5996	5523
Архитектура и строителство	6378	5833	5606	5071
Селско, горско и рибно стопанство	6962	7534	7656	7358
Ветеринарна медицина	891	929	885	864
Здравеопазване	-	28	55	125
Социални услуги	266	285	275	246
Услуги за личността	16922	18050	17922	17423
Транспортни услуги	903	937	901	882
Опазване на околната среда	592	695	542	430
Сигурност и безопасност	16	16	13	3

14. Завършили програми за придобиване на III степен професионална квалификация по тесни области на образованието

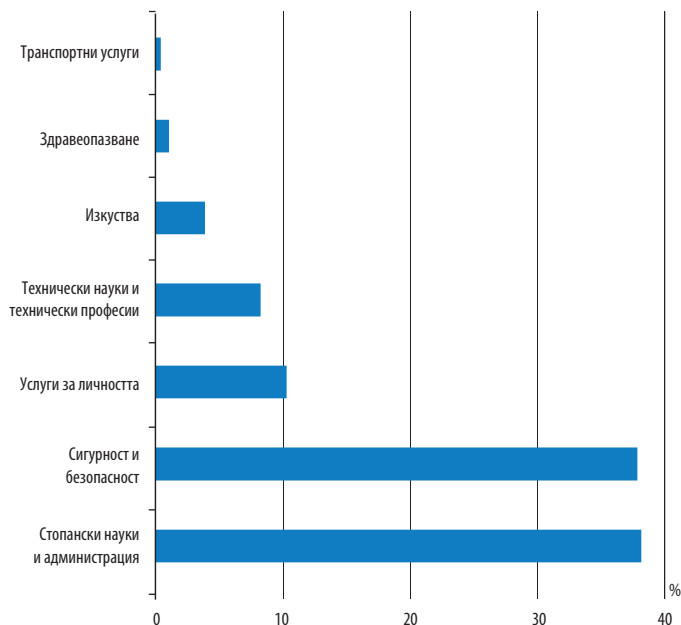
Тесни области на образованието	2013	2014	2015	2016
Завършили средно образование	19963	20407	19291	17202
Придобили професионална квалификация	15411	15212	14742	13076
Изкуства	933	1016	921	856
Хуманитарни науки	40	35	33	58
Журналистика, масова комуникация и информация	-	-	-	5
Стопански науки и администрация	2778	3148	3205	2820
Физически и химически науки	1	-	-	-
Информатика	956	1049	1145	1051
Технически науки и технически професии	4605	4483	4149	3629
Добив и производствени технологии	875	844	654	583
Архитектура и строителство	1326	983	800	700
Селско, горско и рибно стопанство	901	894	952	732
Ветеринарна медицина	129	162	139	129
Социални услуги	-	34	39	48
Услуги за личността	2555	2366	2347	2285
Транспортни услуги	175	122	203	113
Опазване на околната среда	134	76	155	61
Сигурност и безопасност	3	-	-	6

Професионално обучение - IV степен

Професионалните колежи и професионалните гимназии осъществяват професионално обучение с придобиване на IV степен професионална квалификация с продължителност до две години. В тях се приемат лица със завършено средно образование.

Придобилите IV степен професионална квалификация в професионалните колежи и професионалните гимназии се реализират на пазара на труда по придобитата професия (специалност) и имат компетенцията за поемане на управленски отговорности за работата на други лица.

Фиг. 9. Структура на учащите по тесни области на образованието в програми за придобиване на IV степен професионална квалификация през учебната 2016/2017 година

15. Ученици в програми след средно образование за придобиване на IV степен професионална квалификация по тесни области на образованието

Тесни области на образованието	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Общо	2001	1618	1308	1261
Изкуства	115	108	32	49
Хуманитарни науки	55	57	48	-
Стопански науки и администрация	836	721	623	482
Технически науки и технически професии	201	143	125	104
Здравеопазване	19	26	5	13
Услуги за личността	497	335	244	130
Транспортни услуги	2	-	1	5
Сигурност и безопасност	276	228	230	478

16. Завършили програми след средно образование за придобиване на IV степен професионална квалификация по тесни области на образованието

Тесни области на образованието	2013	2014	2015	2016
Общо	1153	1097	661	711
Изкуства	56	91	16	17
Хуманитарни науки	20	18	30	-
Стопански науки и администрация	484	473	304	262
Технически науки и технически професии	66	89	49	52
Здравеопазване	-	-	4	3
Услуги за личността	299	211	140	102
Сигурност и безопасност	228	215	118	275

Висше образование

За студент се счита всяко лице, включено в образователна програма на формалното висше образование според МСКО независимо от формата на обучение. Формалното образование включва учебните програми, провеждани в легитимните образователни институции, създадени по установения законов ред.

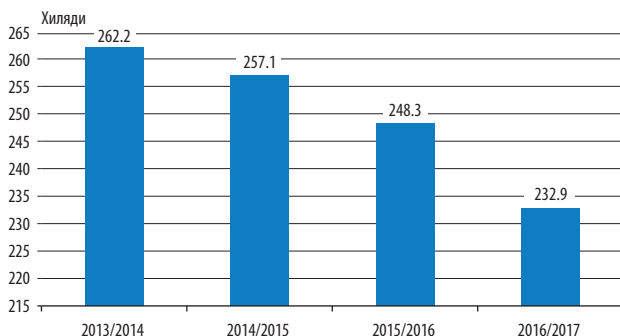
НСИ ежегодно установява броя на записаните студенти чрез броене на учащите, а не броя на записванията. В рамките на един университет например (институт или колеж) според действащата национална методология студентите се броят само веднъж в случаите на едновременно изучаване на две специалности. Двойно броене не се допуска освен при случаите на неправомерно едновременно следване в два университета.

На завършилите с минимален срок на обучение по учебен план четири години се присъжда образователно-квалификационна степен „бакалавър“. Образователно-квалификационна степен „магистър“ се присъжда на завършилите с минимален срок на обучение пет години или не по-малко от една година след степен „бакалавър“.

Образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“ е степен на професионалното висше образование. Тя се присъжда след завършено обучение в колеж с минимален срок на обучение три години.

Образователна и научна степен „доктор“ се присъжда от научно жури според изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България след минимум тригодишно обучение и успешна защита на дисертационен труд.

Фиг. 10. Студенти в университетите и специализираните висши училища

17. Студенти, обучаващи се във висшите училища

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Общо	277239	272336	259957	243199
В университети и специализирани висши училища	262167	257092	248338	232864
В колежи	15072	15244	11619	10335

18. Завършили висше образование¹

	2013	2014	2015	2016
Общо	65221	62010	61276	58919
Образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“	3462	3156	2535	2418
Образователно-квалификационна степен „бакалавър“	34841	32400	31623	30895
Образователно-квалификационна степен „магистър“	26918	26454	27118	25606

¹ Без образователна и научна степен „доктор“.

19. Докторанти във висшите училища и научните организации

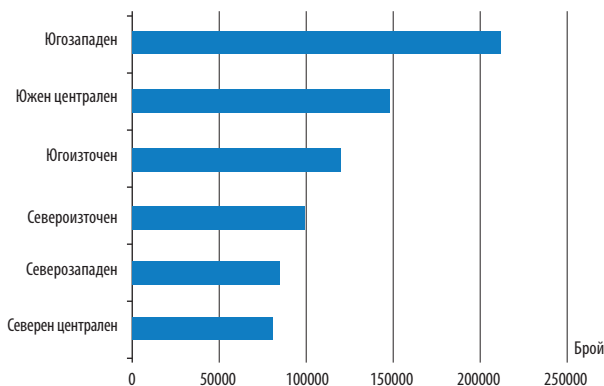
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Обучаващи се	6055	6617	6750	6738
в т.ч. редовно обучение	3096	3412	3488	3421
Придобили образователна и научна степен „доктор“	1202	1363	1442	1464
в т.ч. редовно обучение	424	468	548	614

Училища, преподаватели и ученици по области

Административно-териториалните единици „области” са представени съгласно Закона за административно-териториалното устройство на Република България, влязъл в сила от 5.02.1999 г. (28 области), а териториалните единици за статистически цели - статистически зони и статистически райони, съгласно Класификацията на териториалните единици за статистически цели в България. Тази класификация кореспондира с Класификацията NUTS на Евростат и е утвърдена със Заповед № РД 07-204/17.01.2013 г. на председателя на Националния статистически институт на основание на Регламент (ЕО) № 31/2011 на Комисията от 17 януари 2011 г. за изменение на приложенията към Регламент (ЕО) № 1059/2003, както и на основание на чл. 9, т. 9, чл. 7, ал. 1, т. 6 и 15 и чл. 10 от Закона за статистиката (обн., ДВ, бр. 13 от 8.02.2013 г., в сила от 12.02.2013 г.).

В териториален аспект най-голям е броят на учениците в Югозападния и Южния централен район, а най-малък - в Северния централен район.

Фиг. 11. Учащи през учебната 2016/2017 година по статистически райони

20. Училища, преподаватели и ученици през учебната 2015/2016 година по статистически зони, статистически райони и по области¹

Статистически зони Статистически райони Области	Училища	Преподаватели	Ученици
Общо за страната	2505	60203	740362
<i>Северна и Югоизточна България</i>	1363	30874	381754
Северозападен	343	6885	83713
Видин	36	810	8948
Враца	74	1486	18613
Ловеч	57	1139	14616
Монтана	63	1201	14400
Плевен	113	2249	27136
Северен централен	309	6709	80151
Велико Търново	92	2184	23892
Габрово	36	786	10089
Разград	61	1109	13126
Русе	73	1719	21652
Силистра	47	911	11392
Североизточен	325	8483	98451
Варна	128	4232	50475
Добрич	72	1509	17718
Търговище	55	982	11710
Шумен	70	1760	18548
Югоизточен	386	8797	119439
Бургас	140	3509	46131
Сливен	75	1638	22907
Стара Загора	125	2647	36136
Ямбол	46	1003	14265
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	1142	29329	358608
Югозападен	606	17055	211374
Благоевград	129	2827	35351
Кюстендил	43	967	11650
Перник	41	925	11325
София	102	1986	24787
София (столица) ²	291	10350	128261
Южен централен	536	12274	147234
Кърджали	75	1371	15681
Пазарджик	116	2349	27766
Пловдив	200	5473	68906
Смолян	62	1198	10402
Хасково	83	1883	24479

¹ Без висшите училища.

² Вкл. българските училища в чужбина, финансирани от държавата.

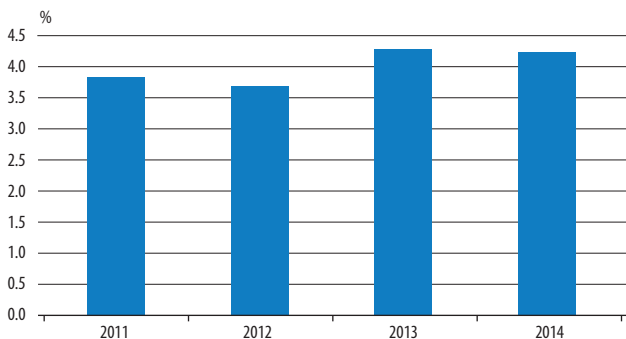
Степени на участие на населението в образователната система и разходи за образование

Международно възприетият показател „степен на участие на населението в образователната система“ (нетен коефициент) се изчислява като относителен дял на записаните ученици от определена възрастова група към броя на постоянното население на страната от същата възрастова група.

Преждевременно напуснали образованието - показателят се изчислява като относителен дял на лицата на възраст 18 - 24 години, преждевременно напуснали образователната система, от общия брой на населението в същата възрастова група. Преждевременно напуснали образователната система са лицата, които нямат завършено средно образование и не са участвали в образование или обучение през наблюдавания 4-седмичен период.

Общите разходи за образование (изчислени по методологията на ЮНЕСКО, ОИСР и Евростат) обхващат държавните, общинските и частните (на частни субекти и на домакинства) разходи за образование и разходите, осигурени със средства от международни източници. За 2013 г. относителните дялове на публичните разходи за образование от БВП за някои европейски страни по данни на Евростат са: Швеция - 7.4%, Финландия - 7.2%, Кипър - 7.1%, Белгия - 6.7%, Нидерландия - 6.1%, Ирландия - 5.8%, Австрия - 5.7%, Португалия - 5.3%, Словения - 5.2%, Полша - 5.0%, Естония - 4.9%, Латвия и Германия - по 4.8%, Италия - 4.3%, Испания и Чешка република - по 4.2%, Словакия и Унгария - по 4.1%, Румъния - 2.7%. Този дял за България за 2013 и 2014 г. е съответно 4.3 и 4.2%.

Фиг. 12. Относителен дял на публичните разходи за образование от БВП¹

¹ Изчисленията са направени по методологията на Евростат (UOE - финансови таблици).

21. Нетен коефициент на записване на населението по степени на образование

(Проценти)

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
	Групови нетни коефициенти ¹ по степени на образование според МСКО 2011			
Предучилищно образование (МСКО - 0)	83.6	82.9	81.0	79.4
Начално образование (I - IV кл., МСКО - 1)	95.5	94.8	93.2	92.1
Прогимназиално образование (V - VIII кл., МСКО - 2)	79.7	78.6	78.3	78.2
Средно образование (IX - XII кл., МСКО - 3)	83.0	82.2	81.5	80.4
Професионално обучение след средно образование (МСКО - 4)	0.3	0.2	0.2	0.1
Колежи (МСКО - 6)	2.1	2.1	1.8	1.8
Университети и специализирани висши училища (МСКО - 6, 7)	39.0	39.5	40.0	40.0
	Нетни коефициенти ² на записване на населението в образователната система по възрастови групи			
3 - 6 г.	85.5	84.8	82.8	81.0
7 - 10 г.	97.2	96.7	95.5	94.1
11 - 14 г.	95.1	94.1	92.4	91.2
15 - 18 г.	87.3	86.7	85.9	84.6
19 - 23 г.	43.7	44.2	44.1	43.9

¹ Груповите коефициенти са изчислени в проценти като отношение на броя на учащите по степени във възрастовите групи 3 - 6, 7 - 10, 11 - 14, 15 - 18, 19 - 20, 19 - 21 и 19 - 23 години към броя на населението в същите възрастови групи.

² Коефициентът е изчислен в проценти като отношение на броя на учащите в съответните възрастови групи независимо от степента на образование към броя на населението в същите възрастови групи. Броят на учащите и на населението е изчислен към 31.12. на съответната година.

22. Относителен дял на преждевременно напуснали образователната система от населението на възраст 18 - 24 години по пол¹

(Проценти)

	2013	2014	2015	2016
Общо	12.5	12.9	13.4	13.8
Мъже	12.3	12.8	13.3	13.7
Жени	12.7	12.9	13.4	13.9

¹ Източник: НСИ, Наблюдение на работната сила - годишни данни.

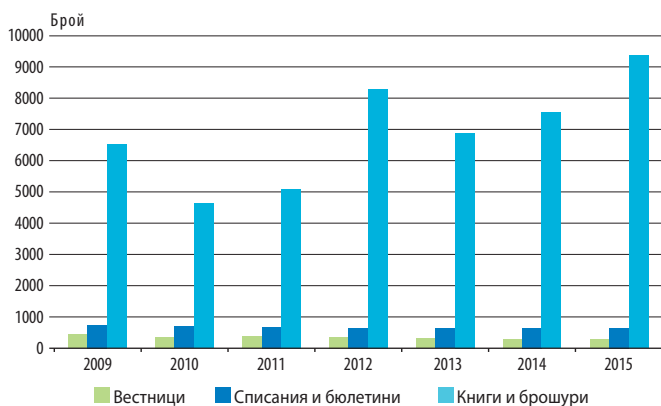
V. КУЛТУРА И ИЗКУСТВО

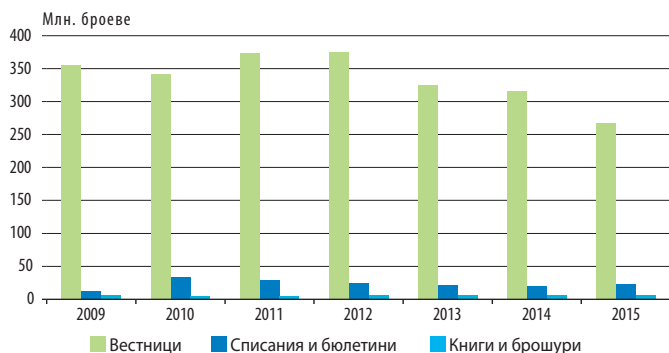
Издателска дейност

Националното писмено културно наследство придобива изражение в издадената в страната книжна продукция (книги, брошури, вестници, списания, бюлетини и периодични сборници). Статистическата отчетност за издадената продукция дава представа на широката общественост за броя на заглавията и тиража по различни класификационни групи.

Фиг. 1. Издадени заглавия

Фиг. 2. Тираж

1. Издателска дейност

	2011	2012	2013	2014	2015
	Книги и брошури				
Заглавия - бр.	15078	8263	6853	7515	9320
Тираж - млн. бр.	3.2	5.0	4.4	4.0	4.9
	Списания и бюлетини				
Заглавия - бр.	668	635	622	635	635
Годишен тираж - млн. бр.	27.8	24.1	20.1	18.4	21.4
	Вестници				
Заглавия - бр.	369	354	307	295	283
Годишен тираж - млн. бр.	373.1	374.7	324.3	315.7	267.3

¹ Данните са за периода октомври 2010 - декември 2011 година.

2. Книги и брошури през 2015 г. по предназначение

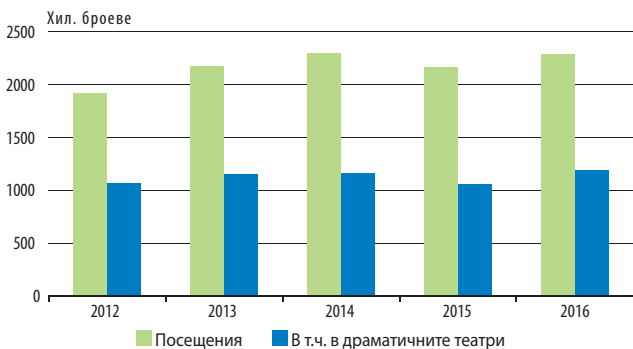
Предназначение	Общо		Книги		Брошури	
	заглавия - бр.	тираж - хил.	заглавия - бр.	тираж - хил.	заглавия - бр.	тираж - хил.
Общо	9320	4904	8221	3901	1099	1003
Обществено-политическа	165	75	144	66	21	8
Научна литература	1859	529	1821	513	38	17
Популярна литература за възрастни	1521	999	1438	937	83	62
Научнопопулярна за възрастни	1521	999	1438	937	83	62
Професионална	24	5	20	4	4	1
Професионално-производствена	24	5	20	4	4	1
Учебна литература	1614	671	1448	546	166	125
Висши училища	1138	234	1098	229	40	5
Професионални гимназии и училища по изкуствата	11	8	8	5	3	3
Общообразователни и специални училища	303	366	227	261	76	105
Учебно-методична	162	64	115	51	47	13
Художествена литература за възрастни	3035	1485	2788	1416	247	70
Литература за деца и юноши	837	1002	315	298	522	704
Художествена литература за деца и юноши	451	420	250	200	201	220
Научнопопулярна литература за деца и юноши	386	582	65	98	321	484
Официално-документална литература	105	38	103	38	2	0
Справочна литература	160	99	144	83	16	16

Сценични изкуства и кина

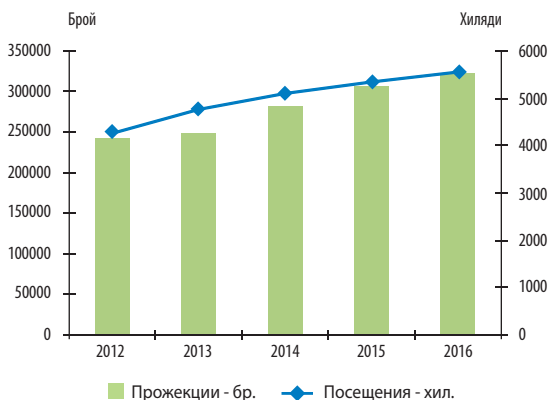
НСИ наблюдава дейността на театрите, оперите, оперетите и музикалните колективи (филхармонии, ансамбли за народни песни и танци и оркестри), местата, посетителите и изнесените представления. Броят на посещенията в театрите през последните четири години остава относително постоянен.

Броят на обикновените кина в страната (2013 г. - 40, 2016 г. - 59) се увеличава. През последните години се наблюдава и увеличение на броя на екраните, достигайки до 220 екрана през 2016 г., което е резултат от строителството на нови съвременни кина, обзаведени с модерна техника.

Фиг. 3. Посещения в театрите

Фиг. 4. Посещения и прожекции в кината

3. Театри

	2013	2014	2015	2016
Театри - бр.	75	72	75	75
Места - хил.	29.0	27.2	30.0	29.1
Представления - хил.	14.5	14.7	14.2	15.2
Посещения - млн.	2.2	2.3	2.2	2.3

4. Кина

	2013	2014	2015	2016
Кина - бр.	40	49	55	59
Прожекции - бр.	248486	282202	305989	321842
Посещения - хил.	4760	5097	5341	5548

5. Произведени филми

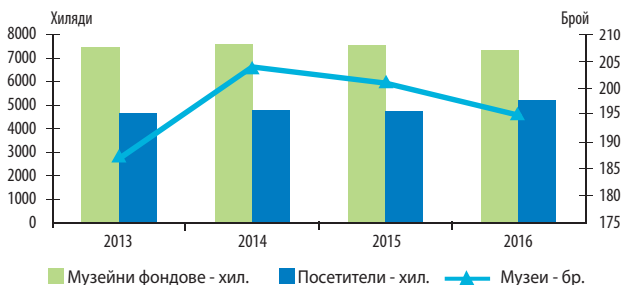
	(Брой)			
Видове филми	2013	2014	2015	2016
Произведени филми	106	114	116	106
в т.ч. телевизионни	78	96	71	45
Пълнометражни	28	16	26	35
Игрални (художествени)	13	5	16	22
Документални	13	11	9	12
Други	2	-	1	1
Късометражни и среднометражни	78	98	90	71
Игрални	13	7	10	8
Документални и образователни	52	83	71	46
Анимационни	12	8	9	17
Други (кинолетописи и други)	1	-	-	-

Музеи и читалища

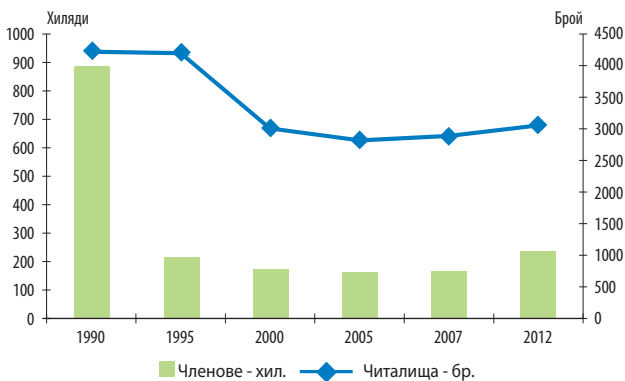
Музеят е културна и научна организация, която издирва, изучава, опазва и представя културни и природни ценности и образци с познавателна, образователна и естетическа цел. НСИ наблюдава всички открити за посещение музеи: историческите, природните, археологическите, етнографските, изложбените галерии и други. За последната година музейните фондове (движими културни ценности), които формират основен фонд, фонд за научно-спомогателни материали и обменен фонд намаляват с 2.4%, а посетителите се увеличават с 9.8% в сравнение с 2015 година.

Народните читалища са „традиционни самоуправляващи се български културно-просветни сдружения в населените места, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи” (чл. 2, ал. 1 от Закона за народните читалища). НСИ провежда изследването за дейността на читалищата на всеки пет години.

Фиг. 5. Музеи

Фиг. 6. Читалища и членове в читалищата

6. Музеи

	2013	2014	2015	2016
Музеи - бр.	187	204	201	195
Музейни фондове (движими културни ценности) - хил. бр.	7456	7600	7540	7360
Електронни единици - хил. бр.	275	290	328	334
Посетители - хил. бр.	4644	4781	4763	5230
Посетители в деня за свободен вход - хил. бр.	879	764	1247	1223
Персонал - бр.	2860	3106	3021	3150
в т.ч. специалисти с научна степен или академична длъжност и уредници	965	1038	1003	1037

7. Музеи по статистически зони и статистически райони през 2016 г.

Статистически зони Статистически райони	Приходи - хил. лв.	Разходи - хил. лв.	Персонал - бр.	
			общо	в т.ч. щатен
Общо за страната	56375	52708	3150	2822
<i>Северна и Югоизточна България</i>				
Северозападен	4634	4217	261	249
Северен централен	9192	8706	611	528
Североизточен	6773	6093	428	343
Югоизточен	7907	7189	397	378
<i>Югозападна и Южна централна България</i>				
Югозападен	19817	18989	1005	915
Южен централен	8053	7514	448	409

8. Читалища

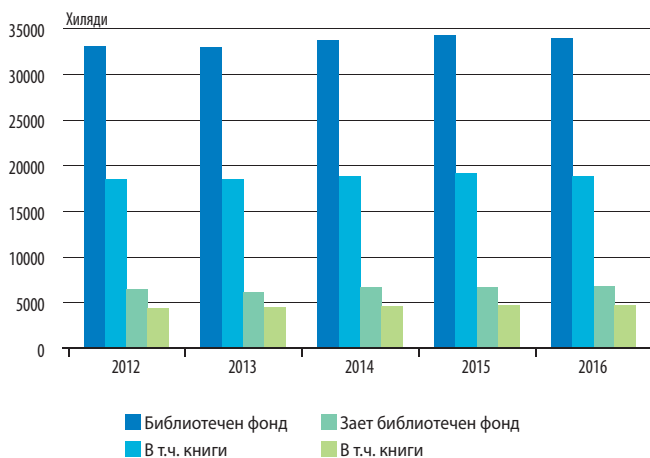
	2000	2005	2007	2012
Читалища - бр.	3027	2838	2895	3075
В градовете	511	539	548	587
В селата	2516	2299	2347	2488
Членове - хил.	170	164	168	238
В градовете	74	68	67	96
В селата	96	96	101	142

Библиотеки

От 2002 г. НСИ наблюдава библиотеките с библиотечен фонд над 200 хил. броя. Това са най-големите библиотеки в страната: Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий”, регионалните библиотеки и някои по-големи читалищни, специални библиотеки и библиотеки към висши училища. В края на 2016 г. библиотеките са 47 на брой и имат 33 823 хил. библиотечен фонд. Читателите са 239 хиляди. В сравнение с предходната година през 2016 г. книгите в библиотеките намаляват с 1.7%.

През периода 2013 - 2016 г. се увеличават посещенията в наблюдаваните библиотеки с 30.9% (2013 г. - 3 296 хил., 2016 г. - 4 315 хил.).

Фиг. 7. Библиотеки с библиотечен фонд над 200 000 броя

9. Библиотеки с библиотечен фонд над 200 000 броя

	2013	2014	2015	2016
Библиотеки - бр.	46	48	48	47
Библиотечен фонд - хил.	32889	33595	34224	33823
в т.ч. книги	18464	18812	19145	18823
Зает библиотечен фонд - хил.	6144	6658	6739	6816
в т.ч. книги	4482	4666	4733	4713
Читатели - хил.	215	250	235	239

10. Библиотеки с библиотечен фонд над 200 000 бр. през 2016 г.

Библиотеки по вид	Библи- отеки - бр.	Библиотечен фонд - хил.		Читатели - хил.	Зает библиотечен фонд - хил.	
		общо	в т.ч. книги		общо	в т.ч. книги
Общо за страната	47	33823	18823	239	6816	4713
Национална библиотека „Св.св. Кирил и Методий“	1	8041	1800	12	525	53
Регионални библиотеки	26	11814	10027	131	3745	2956
Читалищни общински библиотеки	4	1018	954	10	244	177
Библиотеки към висши училища	12	6574	4625	76	1996	1460
Специални библиотеки	4	6376	1416	10	307	67

11. Библиотеки с библиотечен фонд над 200 000 бр. по статистически зони и статистически райони през 2016 г.

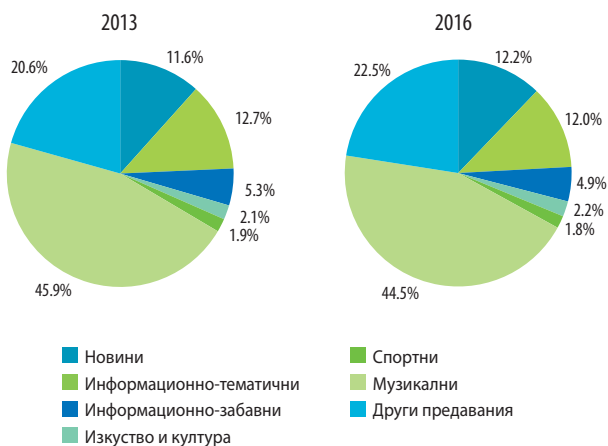
Статистически зони Статистически райони	Библи- отеки - бр.	Библи- отечен фонд - хил.	Читатели - хил.	Посеще- ния - хил.	Зает биб- лиотечен фонд - хил.
Общо за страната	47	33823	239	4315	6816
<i>Северна и Югоизточна България</i>					
Северозападен	5	1469	14	295	498
Северен централен	9	3393	41	914	1132
Североизточен	6	2846	37	482	785
Югоизточен	7	2571	27	391	907
<i>Югозападна и Южна централна България</i>					
Югозападен	13	20296	81	1863	2711
Южен централен	7	3249	40	369	783

Радиопрограмна и телевизионна дейност

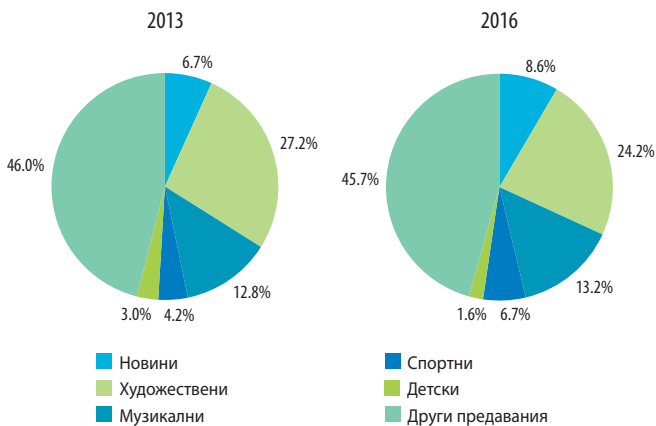
За периода 2013 - 2016 г. броят на радиостанциите в страната се увеличава с един брой (от 83 през 2013 г. на 84 през 2016 г.). През 2016 г. дялът на излъчените реклами е 5.7% от всички предавания.

В сравнение с 2015 г. общата продължителност на телевизионните предавания през 2016 г. се увеличава със 7.1%. През 2016 г. дялът на телевизионните реклами е 5.7% от всички предавания.

Фиг. 8. Структура на радиопредаванията

Фиг. 9. Структура на телевизионните предавания

12. Радио- и телевизионни станции

	2013	2014	2015	2016
Радиостанции - бр.	83	85	84	84
Програми - часове	650464	672959	704584	710281
Телевизионни станции - бр.	103	112	116	121
Програми - часове	716466	773256	731207	783472

13. Радиопрограми по вид

(Часове)

	2013	2014	2015	2016
Общо предавания	650464	672959	704584	710281
Новини, бюлетини, коментари, спортни новини, времето	75679	80138	82507	86452
Информационно-тематични	82306	80039	82822	84958
Актуални	33175	35989	33000	30941
Информационно-забавни	34178	34970	34577	34850
Изкуство и култура	13377	13380	15374	15515
Образователни	9096	8539	9340	9257
Научни	2378	2023	2702	2796
Религиозни	1172	1289	1239	1373
Драматични	478	425	425	525
Спортни	12384	14565	15345	12606
Забавни	21842	30323	21460	27325
Музикални	298263	293320	326414	315874
Сериозна музика (класическа)	33032	23369	27732	22148
Лека забавна музика	162859	178133	196211	208205
Други музикални програми	102372	91818	102471	85521
Детско-младежки	6749	6654	6096	7164
Регионални	10954	15370	12201	17119
Рекламни	31762	38448	39872	40330
Анонси (промоции)	6712	5595	5430	5582
Некласифицирани	9959	11892	15780	17614

14. Телевизионни програми по вид

(Часове)

	2013	2014	2015	2016
Общо предавания	716466	773256	731207	783472
Новини, бюлетини, коментари, спортни новини, времето	48338	48628	61696	67417
Информационни предавания	57055	55869	50280	44600
Преки включвания от Парламента	1825	4465	2997	4678
Информационно-забавни	30495	29257	38912	38356
Актуални предавания	30323	26135	22572	28857
Човешки истории	5630	6613	5015	5147
Изкуство, хуманитарни науки, естествени науки	19836	19441	13508	14425
Образователни предавания	9121	7586	9232	11005
Религиозни предавания	12151	9930	6027	6590
Спортни предавания	30079	35251	44296	52267
Художествени предавания	194826	228191	171203	189964
Игрални филми	98179	110568	81973	93487
Телевизионни или видеофилми	96647	117623	89230	96477
Забавни предавания	28302	17656	14544	15690
Музикални предавания	91725	119583	105331	103524
Детски предавания	21782	18882	14724	12391
Младежки предавания	4312	3657	3613	5739
Документални предавания	27752	38647	41758	55304
Регионални предавания	7878	7535	7520	6546
Реклами	39758	45542	47355	45048
Телевизионен пазар	8888	7685	11596	10320
Некласифицирани	46390	42703	59028	65604

VI. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Лечебни и здравни заведения и медицински персонал

Здравната мрежа включва заведения за болничната и извънболничната помощ и други здравни заведения. Данните са по състояние в края на годината. Данните за легловия фонд включват броя на действително разкритите и временно закритите легла за срок по-малък от шест месеца, но не включват временно разкритите легла.

При анализиране на данните за здравната мрежа трябва да се има предвид, че броят на заведенията и легловият фонд се променят не само в резултат на разкриване и закриване на заведения, но и поради промени, свързани с преобразуване на заведенията от един вид в друг или обединяване на заведения.

В края на 2016 г. здравната мрежа в страната разполага с 55 497 легла във всички видове заведения. Лечебни заведения за болнична помощ са болниците, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, центровете за психично здраве. Към 31.12.2016 г. лечебните заведения за болнична помощ са 345 с 52 137 легла.

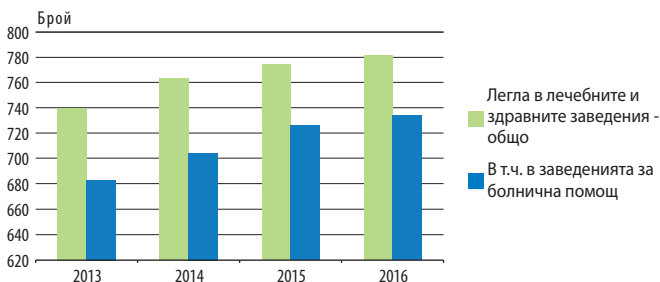
Общата осигуреност на населението с легла в лечебните и здравните заведения през 2016 г. е 781 легла на 100 хил. души от населението. Осигуреността с легла за болнична помощ е 734 легла на 100 хил. души от населението.

В броя на медицинския персонал (физически лица на основен трудов договор) се включват практикуващите в лечебните и здравните заведения независимо от ведомствената подчиненост на заведенията. Не се включват данни за работещите извън страната медицински специалисти и за тези, които не работят в здравни заведения - например лекарите във фармацевтичната промишленост.

Показателите за осигуреност на населението са изчислени с броя на населението в края на годината.

Практикуващите лекари към края на 2016 г. са 29 541, лекарите по дентална медицина - 8 014. Показателите за страната за осигуреността на населението с лекари и с лекари по дентална медицина към 31.12.2016 г. са съответно 41.6 и 11.3 на 10 000 души.

Фиг. 1. Легла на 100 000 души от населението

1. Лечебни и здравни заведения към 31.12.

(Брой)

	2014		2015		2016	
	заведе-ния	легла	заведе-ния	легла	заведе-ния	легла
Лечебни заведения за болнична помощ	349	51505	348	51933	345	52137
Болници	323	48680	322	49028	321	49820
Многопрофилни болници	176	34543	181	35140	181	36301
Специализирани болници	147	14137	141	13888	140	13519
Центрове за кожно-венерически заболявания	7	70	7	70	5	50
Комплексни онкологични центрове	7	1249	7	1250	7	1145
Центрове за психично здраве	12	1506	12	1585	12	1122
Лечебни заведения за извънболнична помощ	1931	956	1931	1044	2031	1126
Диагностично-консултативни центрове	117	241	112	266	112	270
Медицински центрове	617	678	631	734	702	791
Дентални центрове	50	8	47	6	50	12
Медико-дентални центрове	44	29	45	38	50	53
Самостоятелни медико-диагностични и медико-технически лаборатории	1103	-	1096	-	1117	-
Други лечебни и здравни заведения	145	3160	136	2394	136	2234
в това число:						
Центрове за спешна медицинска помощ	28	-	27	-	27	-
Центрове за трансфузионна хематология	4	-	4	-	4	-
Хосписи	45	959	44	965	45	1078
Домове за медико-социални грижи за деца	29	2199	18	1429	17	1114

2. Медицински персонал в лечебните и здравните заведения към 31.12.¹

(Брой)

	2013	2014	2015	2016
Лекари	28937	28842	29073	29541
На 10 000 души от населението	39.9	40.0	40.6	41.6
Лекари по дентална медицина	7247	7013	7512	8014
На 10 000 души от населението	10.0	9.7	10.5	11.3
Медицински специалисти по здравни грижи	48463	48158	47428	46931
На 10 000 души от населението	66.9	66.9	66.3	66.1
В т.ч. медицински сестри	32455	31917	31397	30880
На 10 000 души от населението	44.8	44.3	43.9	43.5

¹ По основно трудово правоотношение.

Медицински персонал по области

При анализа на данните за здравната мрежа и медицинския персонал трябва да се имат предвид специфичните особености на дейностите по медицинското обслужване в териториален аспект. В зависимост от специализацията на медицинските дейности лечебните заведения обслужват населението на една или няколко общини, области или на цялата страна.

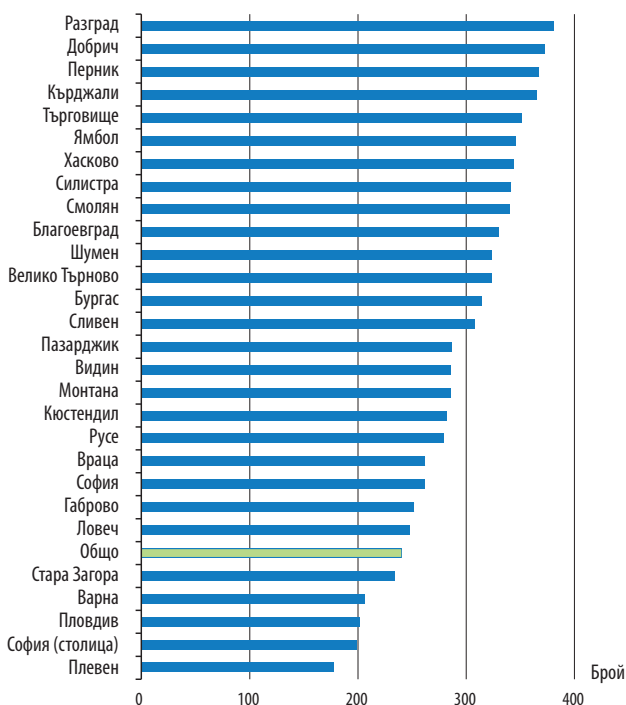
Показателите за населението на един лекар и на един лекар по дентална медицина са изчислени с броя на населението в края на годината.

Населението на един лекар общо за страната за 2016 г. е 240 души.

С показатели, по-благоприятни от този за страната, са областите Плевен, София (столица), Пловдив, Варна и Стара Загора.

Най-голям е броят на подлежащото за обслужване от един лекар население в областите Разград (381 души) и Добрич (373).

Фиг. 2. Население на един лекар към края на 2016 г. по области

3. Обслужване на населението от лекари и лекари по дентална медицина по статистически зони, статистически райони и по области

(Брой)

Статистически зони Статистически райони Области	Население на един					
	лекар			лекар по дентална медицина		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Общо за страната¹	250	246	240	1027	952	886
<i>Северна и Югоизточна България</i>	277	274	268	1290	1172	1106
Северозападен	237	234	230	1347	1264	1199
Видин	280	279	286	953	861	838
Враца	261	256	262	1307	1256	1232
Ловеч	243	250	248	1192	1218	1164
Монтана	305	310	285	1620	1475	1403
Плевен	189	183	178	1579	1432	1292
Северен централен	318	313	306	1351	1245	1176
Велико Търново	323	329	323	1233	1213	1154
Габрово	251	252	252	1108	1078	1031
Разград	385	382	381	1677	1523	1443
Русе	305	287	279	1363	1146	1054
Силистра	372	355	341	1711	1551	1513
Североизточен	265	264	259	1186	1039	964
Варна	216	213	206	913	833	767
Добрич	367	375	373	1590	1318	1231
Търговище	329	347	351	1878	1694	1579
Шумен	334	322	324	1685	1292	1237
Югоизточен	297	293	286	1305	1189	1138
Бургас	337	331	314	1428	1318	1221
Сливен	335	336	308	1417	1437	1385
Стара Загора	232	227	234	1136	993	968
Ямбол	350	358	345	1283	1106	1092
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	249	244	237	857	804	742
Югозападен	239	233	228	866	829	753
Благоевград	335	318	330	1018	1053	985
Кюстендил	290	288	282	1084	1068	1029
Перник	362	373	367	921	799	759
София	257	272	262	1817	1602	1437
София (столица)	211	204	199	750	718	646
Южен централен	266	262	252	843	770	726
Кърджали	358	372	365	1188	1155	1134
Пазарджик	331	320	286	1179	1038	970
Пловдив	212	208	202	651	603	562
Смолян	340	342	340	934	780	793
Хасково	342	341	343	1182	1074	1019

¹ Показателите за страната са изчислени с общия брой на лекарите и на лекарите по дентална медицина, вкл. към други ведомства.

Заболявания от злокачествени новообразувания и активна туберкулоза

Данните за заболяванията от новообразувания и туберкулоза се събират въз основа на годишните статистически отчети, изготвяни по известията за тези заболявания от специализираните здравни заведения. Изчисляват се два показателя - за болестност и заболяемост.

Коефициентът за болестност представлява отношение между общо регистрираните заболявания (вкл. и за предходни години) и средногодишното население за съответната година.

Показателят за заболяемост представлява отношение между новооткритите за годината заболявания и средногодишното население за същия период.

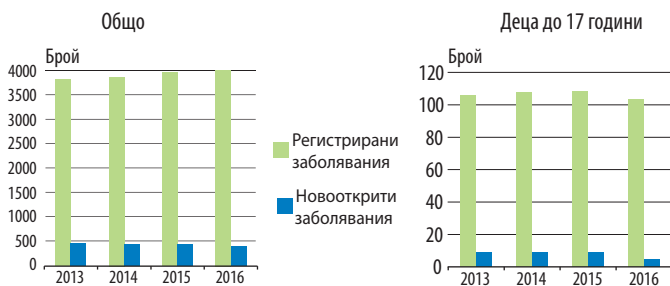
През 2016 г. продължава трайната тенденция на увеличение на болестността от злокачествени новообразувания. Броят на регистрираните заболявания на 100 000 души от населението се увеличава от 3 819 през 2013 г. на 4 010 през 2016 година. Заболеваемостта е 401 на 100 000 души от населението.

При децата до 17 навършени години болестността от злокачествени новообразувания е 103 регистрирани заболявания на 100 000 деца. Заболеваемостта е 5 на 100 000 деца от съответната възрастова група.

През 2016 г. коефициентът на болестност от активна туберкулоза е 60 на 100 000 души от населението, а коефициентът на заболяемост - 22 на 100 000.

При децата на възраст до 17 навършени години коефициентите на болестност и на заболяемост са съответно 31 и 13 на 100 000 деца.

Фиг. 3. Регистрирани и новооткрити заболявания от злокачествени новообразувания (На 100 000 души от населението)

4. Регистрирани заболявания¹

(Брой)

	2013	2014	2015	2016
От злокачествени новообразувания				
Общо				
Общо	277456	279402	284355	285821
в т.ч. новооткрити	33555	31928	32097	28555
От общия брой: деца от 0 до 17 навършени години				
Общо	1245	1269	1283	1230
в т.ч. новооткрити	115	106	94	57
На 100 000 души от населението				
Общо	3819	3868	3961	4010
в т.ч. новооткрити	462	442	447	401
От общия брой: деца от 0 до 17 навършени години ²				
Общо	106	108	108	103
в т.ч. новооткрити	10	9	9	5
От активна туберкулоза				
Общо				
Общо	5042	4830	4509	4306
в т.ч. новооткрити ³	1727	1675	1572	1544
От общия брой: деца от 0 до 17 навършени години				
Общо	494	471	375	371
в т.ч. новооткрити ³	160	170	146	160
На 100 000 души от населението				
Общо	69	67	63	60
в т.ч. новооткрити ³	24	23	22	22
От общия брой: деца от 0 до 17 навършени години ²				
Общо	42	40	32	31
в т.ч. новооткрити ³	14	14	12	13

¹ Данни на Националния център по обществено здраве и анализи.² Данните са изчислени с броя на населението в съответната възрастова група.³ За 2015 и 2016 г. - вкл. рецидиви.

**VII. ДОХОДИ, РАЗХОДИ
И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА**

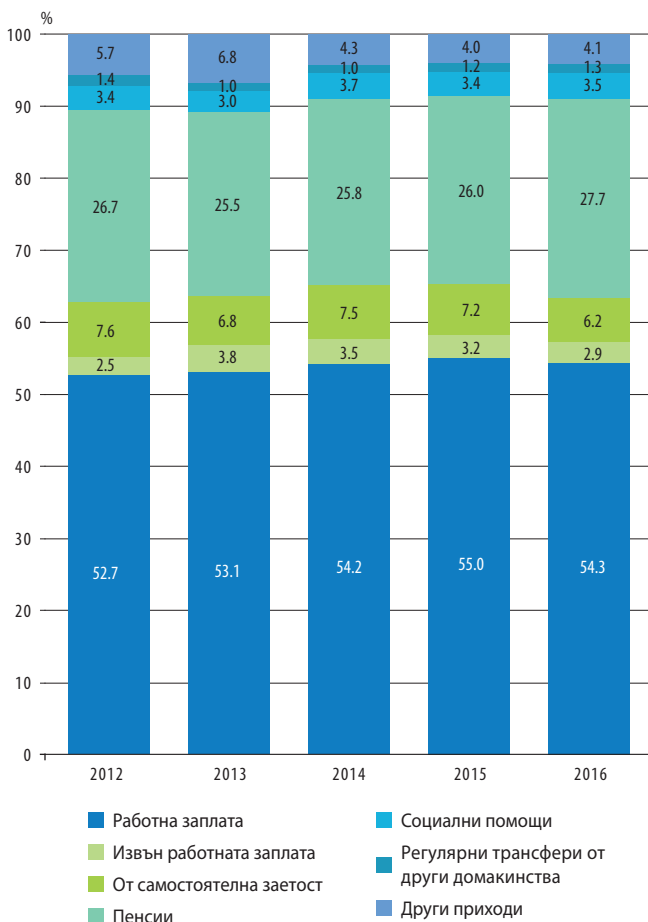

Общ доход на домакинствата

Данните за общия доход, общия разход, потреблението на основни хранителни продукти и покупателната способност на домакинствата са резултат от провежданото от НСИ тримесечно репрезентативно наблюдение на домакинските бюджети върху случайна извадка от 3 060 домакинства в страната.

Общият доход включва всички парични и остойностени натурални доходи независимо от източниците на постъпление.

Фиг. 1. Структура на общия доход на домакинствата по източници на доход

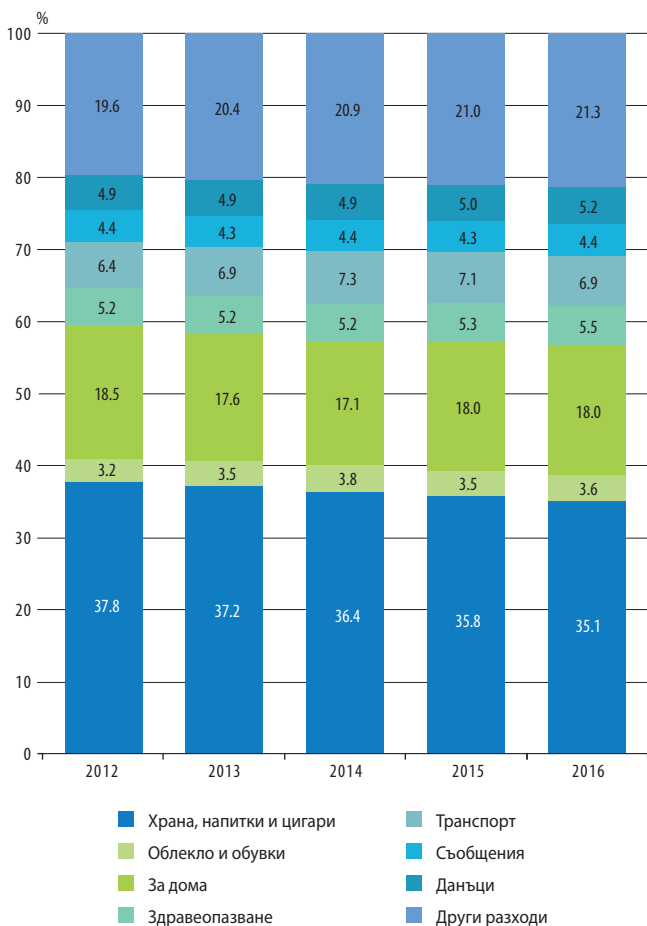
1. Общ доход на домакинствата по източници на доход на домакинствата

Източници на доход	2012	2013	2014	2015	2016
	Средно на лице - левове				
Общо	4541	5094	5018	5147	5404
Общ доход	4327	4814	4813	4953	5167
Брутен общ доход	4121	4541	4643	4788	4989
Работна заплата	2281	2557	2610	2726	2807
Извън работната заплата	109	182	166	158	150
От самостоятелна заетост	330	328	360	358	319
От собственост	41	52	39	27	36
Пенсии	1153	1229	1242	1286	1432
Обезщетения за безработни	29	32	26	20	20
Семейни добавки за деца	35	36	42	46	40
Други обезщетения и помощи	82	79	109	105	119
Регулярни трансфери от други домакинства	61	47	50	60	65
Приходи от продажби	35	55	32	30	31
Други приходи	171	218	137	135	147
Изтеглени спестявания	154	154	144	147	179
Заеми и кредити	60	127	61	47	57
	Структура - %				
Общ доход	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Брутен общ доход	95.2	94.3	96.5	96.7	96.6
Работна заплата	52.7	53.1	54.2	55.0	54.3
Извън работната заплата	2.5	3.8	3.5	3.2	2.9
От самостоятелна заетост	7.6	6.8	7.5	7.2	6.2
От собственост	0.9	1.1	0.8	0.5	0.7
Пенсии	26.8	25.5	25.8	26.0	27.7
Обезщетения за безработни	0.7	0.7	0.5	0.4	0.4
Семейни добавки за деца	0.8	0.7	0.9	0.9	0.8
Други обезщетения и помощи	1.9	1.6	2.3	2.1	2.3
Регулярни трансфери от други домакинства	1.4	1.0	1.0	1.2	1.3
Приходи от продажби	0.6	1.1	0.7	0.6	0.6
Други приходи	4.0	4.5	2.9	2.7	2.9

Общ разход на домакинствата

Общият разход включва всички парични разходи за хранителни и нехранителни стоки и услуги и остойностените натурални разходи, групирани в съответствие с приетата от Евростат Международна класификация на потребителските разходи (COICOP).

Фиг. 2. Структура на общия разход на домакинствата

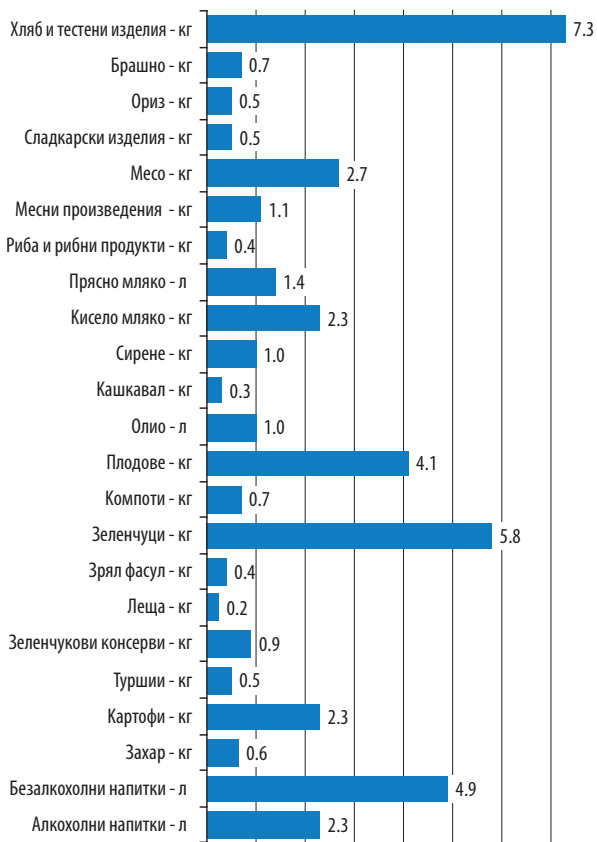
2. Общ разход на домакинствата по групи разходи на домакинствата

Групи разходи	2012	2013	2014	2015	2016
	Средно на лице - левове				
Общо	4293	4745	4803	4965	5106
Общ разход	4058	4466	4509	4666	4755
Потребителски общ разход	3392	3721	3760	3888	3926
Храна и безалкохолни напитки	1355	1480	1458	1463	1464
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	178	180	186	204	206
Облекло и обувки	129	154	171	165	172
Жилища, вода, електроенергия и горива за битови нужди	621	632	606	666	681
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	131	152	166	173	175
Здравеопазване	212	233	235	248	263
Транспорт	260	309	331	331	326
Съобщения	179	192	198	202	211
Свободно време, културен отдих и образование	167	202	211	227	226
Разнообразни стоки и услуги	160	186	198	209	202
Данъци	200	219	219	231	247
Социални осигуровки	247	285	284	297	310
Регулярни трансфери към други домакинства	55	52	56	57	55
Други разходи	163	189	190	193	216
Влог	65	75	110	131	195
Изплатен дълг и даден заем	170	205	184	168	156
	Структура - %				
Общ разход	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Потребителски общ разход	83.6	83.3	83.4	83.3	82.6
Храна и безалкохолни напитки	33.4	33.2	32.3	31.4	30.8
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.4	4.0	4.1	4.4	4.3
Облекло и обувки	3.2	3.5	3.8	3.5	3.6
Жилища, вода, електроенергия и горива за битови нужди	15.3	14.2	13.4	14.3	14.3
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	3.2	3.4	3.7	3.7	3.7
Здравеопазване	5.2	5.2	5.2	5.3	5.5
Транспорт	6.4	6.9	7.3	7.1	6.9
Съобщения	4.4	4.3	4.4	4.3	4.4
Свободно време, културен отдих и образование	4.1	4.5	4.7	4.9	4.8
Разнообразни стоки и услуги	3.9	4.2	4.4	4.5	4.2
Данъци	4.9	4.9	4.9	5.0	5.2
Социални осигуровки	6.1	6.4	6.3	6.4	6.5
Регулярни трансфери към други домакинства	1.4	1.2	1.2	1.2	1.2
Други разходи	4.0	4.2	4.2	4.1	4.5

Потребление на основни хранителни продукти

Потреблението на основни хранителни продукти включва количествата храни, консумирани в дома. Не е включена консумацията в заведения за обществено хранене.

Фиг. 3. Средномесечно потребление средно на лице по основни хранителни продукти и напитки от домакинствата през 2016 г.

3. Потребление на основни хранителни продукти и напитки от домакинствата

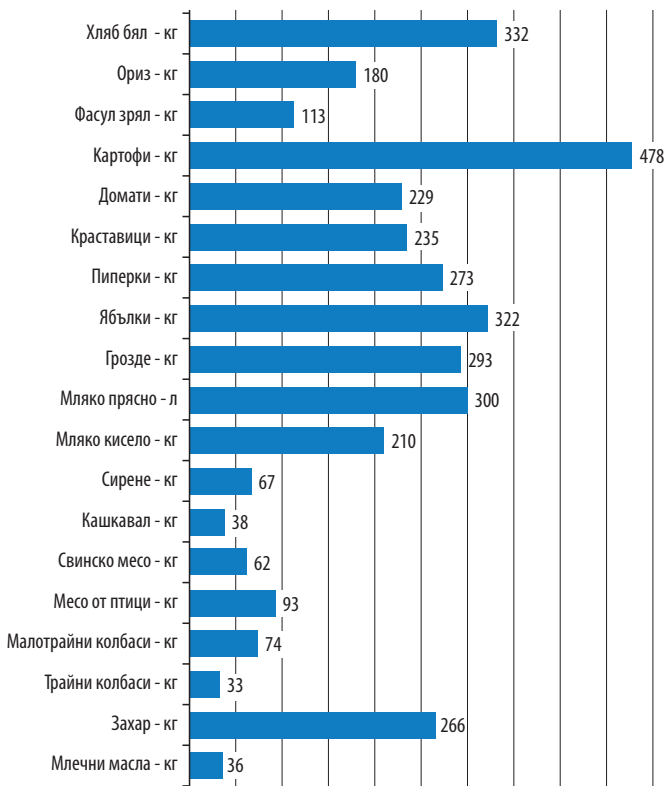
(Средно на лице)

Продукти и напитки	2012	2013	2014	2015	2016
Хляб и тестени изделия - кг	101.1	97.8	93.2	89.5	88.0
Брашно - кг	9.3	9.2	8.9	8.7	8.9
Ориз - кг	6.6	6.7	6.4	6.0	6.1
Други зърнени продукти и храни - кг	0.6	0.5	0.5	0.6	0.5
Сладкарски изделия от брашно - кг	5.9	6.1	6.1	6.0	5.9
Месо - кг	32.0	32.2	32.5	32.6	32.5
Месни произведения - кг	14.3	14.4	14.0	13.7	13.1
Риба и рибни продукти - кг	5.4	6.7	5.7	5.2	5.0
Прясно мляко - л	19.6	20.1	18.8	18.5	17.3
Кисело мляко - кг	29.0	28.1	26.9	25.8	27.5
Сирене - кг	12.4	12.7	12.1	11.7	11.8
Кашкавал - кг	3.5	3.7	3.7	3.9	3.9
Яйца - бр.	137	143	140	135	140
Олио - л	13.6	13.8	12.8	12.3	12.4
Маргарин и други растителни мазнини - кг	1.8	1.8	1.5	1.3	1.1
Млечни масла - кг	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0
Плодове (пресни и замразени) - кг	46.0	50.3	50.5	47.6	49.0
Компоти - кг	11.6	10.7	10.1	8.7	8.3
Зеленчуци (пресни и замразени) - кг	70.4	73.1	70.9	68.4	70.0
Зрял фасул - кг	4.5	4.4	4.2	4.1	4.2
Леща - кг	2.7	2.9	2.8	2.6	2.6
Зеленчукови консерви - кг	13.5	12.9	12.4	11.2	10.6
Зеленчукови нектари и сокове - л	1.0	1.0	1.0	0.8	0.6
Туршии - кг	9.0	7.8	6.9	6.3	5.6
Картофи - кг	31.2	30.8	28.5	28.1	27.5
Захар - кг	7.6	7.7	7.5	7.0	7.2
Захарни изделия - кг	1.5	1.6	1.9	1.8	1.7
Шоколадови изделия - кг	1.2	1.4	1.5	1.4	1.4
Сол - кг	1.9	1.9	1.8	1.8	1.8
Оцет - л	1.7	1.7	1.6	1.6	1.6
Безалкохолни напитки - л	56.9	60.8	61.1	59.5	58.8
Алкохолни напитки - л	26.3	27.1	28.4	29.2	27.3
Цигари - бр.	601	596	603	647	639

Покупателна способност на домакинствата

Покупателната способност е количеството стоки от един вид, което може да се купи с годишния паричен доход средно на лице от домакинство, ако той се използва само за покупката на тази стока.

Фиг. 4. Средномесечна покупателна способност на лице от домакинството през 2016 г.

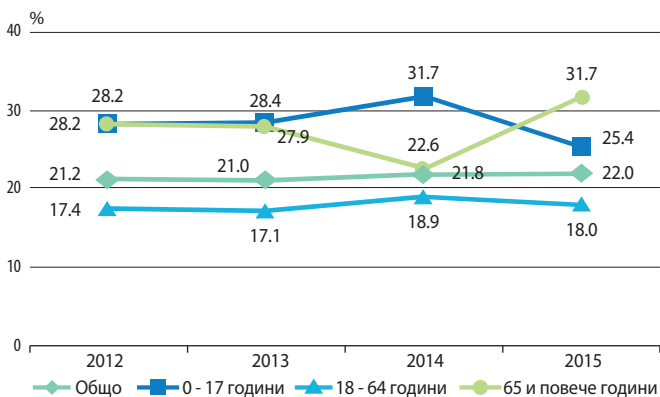
4. Покупателна способност на домакинствата на лице

Стоки	2012	2013	2014	2015	2016
	Хранителни стоки				
Хляб бял - кг	3287	3557	3646	3817	3988
Ориз - кг	1774	2048	2061	2070	2163
Фасул зрял - кг	1404	1329	1060	1172	1358
Картофи - кг	5730	4877	5386	5959	5736
Домати - кг	2650	3072	2693	2699	2745
Краставици - кг	2585	2833	2756	2627	2820
Пиперки - кг	3095	3479	3078	2926	3272
Ябълки - кг	3118	3453	3618	3674	3867
Грозде - кг	3287	4262	3338	3817	3521
Мляко прясно - л	3118	3379	3362	3417	3595
Мляко кисело - кг	2186	2402	2347	2407	2515
Сирене - кг	770	820	787	808	806
Кашкавал - кг	394	419	412	440	458
Свинско месо - кг	562	608	631	699	741
Месо от птици - кг	940	986	985	1040	1115
Малотрайни колбаси - кг	746	814	810	856	892
Трайни колбаси - кг	360	384	374	388	397
Яйца - бр.	16308	20570	22571	22209	24310
Захар - кг	1945	2342	3139	3541	3191
Млечни масла - кг	418	417	409	421	432
	Нехранителни стоки				
Мъжки обувки - чф.	107	119	113	112	109
Дамски обувки - чф.	129	134	125	131	130
Детски обувки - чф.	181	178	175	191	189
Мъжки костюми - бр.	26	27	36	29	30
Дамски костюми - бр.	70	61	52	57	63
Въглища - т	16	19	19	18	19
Телевизори - бр.	7	8	9	8	9

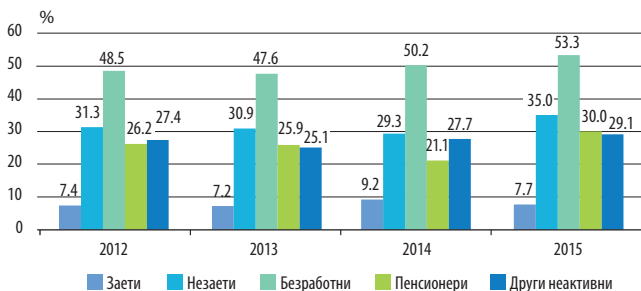
Индикатори за бедност

Изследването на доходите и условията на живот е основен източник на статистически данни за доходите и социалното включване и съпътстващите ги общи индикатори. За пресмятане на индикаторите за бедност и социално включване се използва общ разполагаем нетен доход на еквивалентна единица. Поради различния състав и брой лица в домакинствата се прилагат еквивалентни скали. Използва се модифицираната ОЕСД скала, според която първият възрастен на възраст 14 и повече години получава тегло 1.0, вторият възрастен на възраст 14 и повече години получава 0.5 и всяко дете на възраст под 14 години получава тегло 0.3. Теглата се присъждат на всеки член на домакинството и се сумират, за да се получи еквивалентен размер на домакинството. Общият разполагаем нетен доход за всяко домакинство се разделя на неговия еквивалентен размер и се формира общ разполагаем нетен доход на еквивалентна единица. Данните за равнището на бедност показват относителния дял на бедните под линията на бедност, определена като 60% от медианния еквивалентен разполагаем доход.

Фиг. 5. Относителен дял на бедните по възрастови групи

Фиг. 6. Относителен дял на бедните по икономическа активност

5. Относителен дял на бедните по възрастови групи

Възрастови групи	2012	2013	2014	2015
Общо	21.2	21.0	21.8	22.0
0 - 17	28.2	28.4	31.7	25.4
18 - 64	17.4	17.1	18.9	18.0
65 и повече	28.2	27.9	22.6	31.7

6. Относителен дял на бедните по типове домакинства

Тип домакинство	2012	2013	2014	2015
Общо	21.2	21.0	21.8	22.0
Домакинства без деца	19.2	19.0	16.7	21.7
Едно лице в домакинство на възраст под 65 години	30.5	22.9	19.2	23.9
Едно лице в домакинство на възраст над 65 години	55.1	54.2	39.8	53.4
Едно лице в домакинството - жена	55.8	51.4	36.6	50.4
Едно лице в домакинството - мъж	29.0	26.8	22.8	25.8
Двама възрастни под 65 години	13.9	13.8	13.2	15.1
Двама възрастни, поне един от тях на 65 и повече години	21.0	21.0	16.3	21.8
Трима или повече възрастни	9.9	10.7	12.0	12.7
Домакинства със зависими деца	22.9	23.0	26.5	22.3
Един родител със зависими деца	42.5	31.6	42.9	35.2
Двама възрастни с едно зависимо дете	14.6	16.4	16.2	12.9
Двама възрастни с две зависими деца	16.7	19.2	24.1	14.5
Двама възрастни с три или повече зависими деца	61.0	68.1	78.9	66.1
Три или повече възрастни със зависими деца	23.8	22.8	26.0	24.8

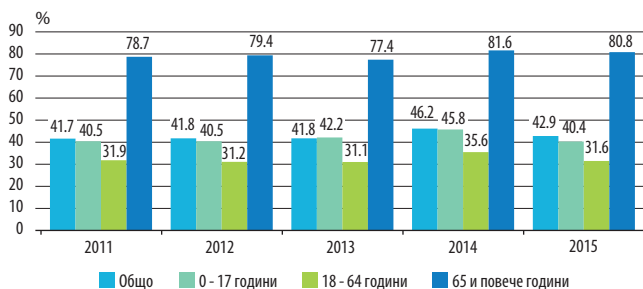
7. Относителен дял на бедните по икономическа активност

Икономическа активност	2012	2013	2014	2015
Заети	7.4	7.2	9.2	7.7
Незаети	31.3	30.9	29.3	35.0
Безработни	48.5	47.6	50.2	53.3
Пенсионери	26.2	25.9	21.1	30.0
Други неактивни	27.4	25.1	27.7	29.1

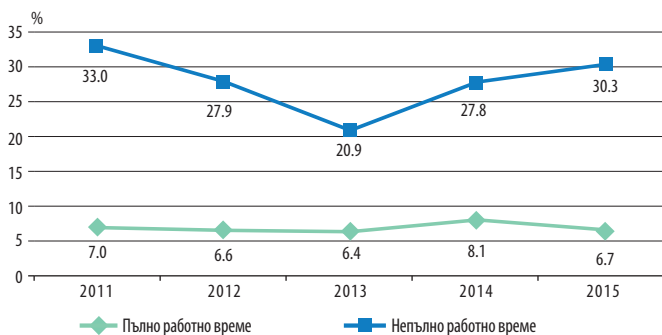
8. Неравенство в разпределението на дохода

	2012	2013	2014	2015
S80/S20	6.1	6.6	6.8	7.1
Коефициент на Джини	33.6	35.4	35.4	37.0

Фиг. 7. Относителен дял на бедните преди социалните трансфери по възраст

Фиг. 8. Относителен дял на работещи бедни (по заетост на пълно работно време/непълно работно време)

VIII. ПРЕСТЪПНОСТ И ПРАВОСЪДИЕ

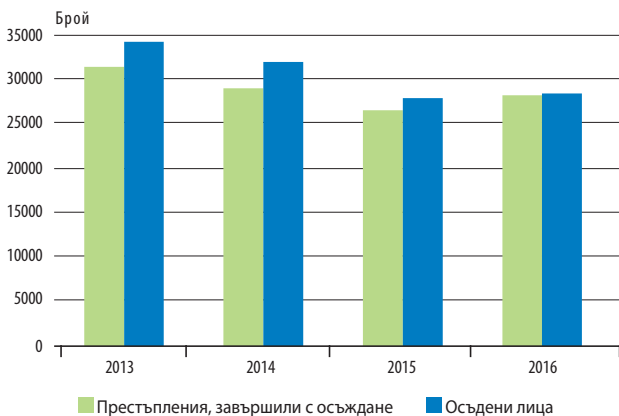
Престъпления, завършили с осъждане

Статистическите данни за престъпленията, завършили с осъждане, и за осъдените лица са на основата на годишни данни, получавани от районните, окръжните и военните съдилища. В броя на престъпленията за дадена отчетна година се включват тези, за които присъдата е влязла в сила през същата година. Престъпленията, завършили с осъждане, включват всички престъпления, завършили с осъждане, независимо дали са извършени от едно, или повече лица. При съучастие престъплението се счита за завършило с осъждане в случаите, когато само едно от обвиняемите лица е осъдено или условно осъдено. Когато няколко лица извършват едно престъпление, то се отчита само един път. Извършените престъпления от български граждани в чужбина са подсъдни на съдилищата в Република България.

Данните за престъпленията, завършили с осъждане, са получени от наблюдения на НСИ и от административен източник - Единната информационна система за противодействие на престъпността, поддържана от Администрацията на главния прокурор. От 2012 г. са включени данните и на Специализирания наказателен съд.

По данни на НСИ през 2016 г. броят на престъпленията, завършили с осъждане, е 28 115.

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица

1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица¹

(Брой)

Вид на престъплението	2013		2014		2015		2016	
	прес- тъп- ления	осъ- дени лица	прес- тъп- ления	осъ- дени лица	прес- тъп- ления	осъ- дени лица	прес- тъп- ления	осъ- дени лица
Общо	31301	34113	28880	31849	26423	27787	28115	28311
в това число:								
Престъпления против личността	1818	1635	1741	1526	1757	1477	1766	1463
от тях:								
Умишлени убийства (довършени и опити)	106	111	103	108	120	132	99	101
Причинени телесни повреди	774	741	762	765	758	701	806	778
Разврат	327	312	307	263	251	208	369	251
в т.ч. изнасилване (довършено и опит)	97	101	83	87	55	51	66	61
Престъпления против брака, семейството и младежта	861	840	971	923	857	817	826	785
Престъпления против собствеността	9629	12392	7937	10003	6523	8041	6343	7428
от тях:								
Кражби	7244	9864	5823	7794	4593	6054	4277	5342
Грабежи	775	964	693	847	576	706	573	667
Присвоявания	184	160	132	139	115	116	133	126
Престъпления против стопанството	3192	3283	2809	2865	2133	2154	2350	2415
Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната система	153	134	152	135	180	151	137	123
Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции	2659	3527	3034	4901	2699	3577	2403	2692
Документни престъпления	1206	894	1098	762	957	644	1274	869
Престъпления против реда и общественото спокойствие	656	684	567	566	524	567	566	561
в т.ч. хулиганство	413	403	407	403	383	402	423	408
Общопасни престъпления	10898	10484	10252	9866	10490	10093	12200	11740
от тях:								
Престъпления по транспорта и съобщенията	8405	8239	7996	7841	8116	7960	9471	9272
Противозаконно отнемане на МПС	172	179	142	170	180	182	177	172
Престъпления, свързани с наркотици	1662	1491	1555	1388	1739	1570	2079	1908
Военни престъпления	11	6	5	3	1	0	8	5

¹ Според влезлите в сила присъди.

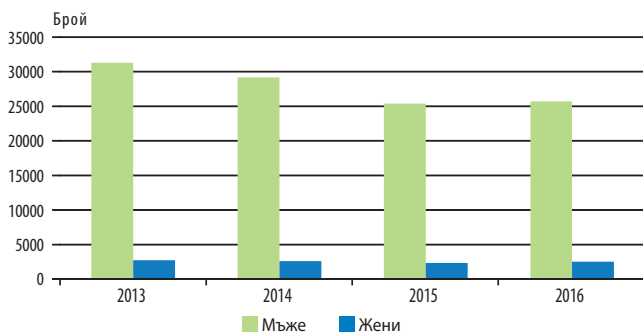
Осъдени лица

Осъдените лица през дадена отчетна година включват тези, на които присъдата е влязла в сила през същата година. Когато едно лице е осъдено за няколко престъпления, то се отнася към най-тежкото наказуемо деяние, а всяко престъпление поотделно - към съответния вид престъпление. Броят на осъдените не съвпада с физическия брой на лицата, тъй като едно лице през една календарна година може да се яви няколко пъти като осъдено лице. Възрастта на осъдените е посочена в навършени години. Непълнолетни са лицата, навършили 14, но ненавършили 18 години. Наказателноотговорни са лицата, навършили 14 години.

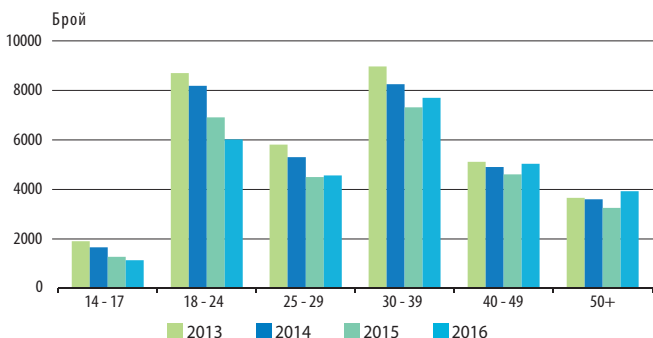
Данните за осъдените лица са получени от наблюдения на НСИ и от административен източник - Единната информационна система за противодействие на престъпността, поддържана от Администрацията на главния прокурор. От 2012 г. са включени данните и на Специализирания наказателен съд.

През 2016 г. броят на осъдените лица е 28 311.

Фиг. 2. Осъдени лица по пол

Фиг. 3. Осъдени лица по възраст

2. Осъдени лица по пол¹

Пол	2013	2014	2015	2016
	Брой			
Общо	34113	31849	27787	28311
Мъже	31374	29250	25446	25785
Жени	2739	2599	2341	2526
	Структура - %			
Общо	100.0	100.0	100.0	100.0
Мъже	92.0	91.8	91.6	91.1
Жени	8.0	8.2	8.4	8.9

3. Осъдени лица по възраст¹

Възраст	2013	2014	2015	2016
	Брой			
Общо	34113	31849	27787	28311
14 - 17	1880	1633	1243	1106
18 - 24	8705	8193	6909	6017
25 - 29	5801	5294	4486	4549
30 - 39	8979	8256	7317	7706
40 - 49	5104	4892	4595	5025
50 и повече	3644	3581	3237	3908
	Структура - %			
Общо	100.0	100.0	100.0	100.0
14 - 17	5.5	5.1	4.5	3.9
18 - 24	25.5	25.7	24.9	21.3
25 - 29	17.0	16.6	16.1	16.1
30 - 39	26.3	25.9	26.3	27.2
40 - 49	15.0	15.4	16.5	17.7
50 и повече	10.7	11.3	11.6	13.8

¹ Според влезлите в сила присъди.

IX. НАЦИОНАЛНИ СМЕТКИ

Брутен вътрешен продукт

Националните сметки на България са разработени в съответствие с възприетите методологически принципи на Европейската система за сметки 2010 (ЕСС 2010) - издание на Евростат, и на Системата на националните сметки 2008 - съвместно издание на ООН, ОИСР, Евростат, МВФ и Световната банка. Основен макроикономически показател на Системата на националните сметки е брутният вътрешен продукт.

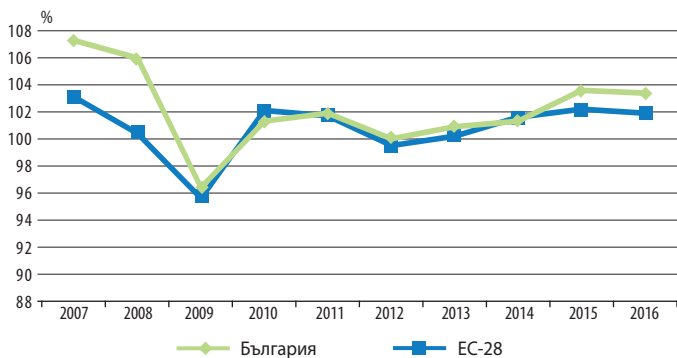
Оценките за БВП представят състоянието и тенденциите в развитието на икономиката и са индикатор за определяне на икономическата политика на макроравнище.

Брутният вътрешен продукт представлява балансирана оценка на данните, направена по следните три метода:

- производствен метод;
- метод на разходите за крайно използване (потребление);
- стойностен метод (метод на доходите).

Всеки от изброените методи се базира на различни икономически агрегати, които, взети заедно, представляват обобщение на логическите взаимовръзки в Системата на националните сметки. Основно изискване на системата е независимост на трите оценки, т.е. всеки компонент на БВП при различните подходи да бъде оценен самостоятелно и независимо.

Фиг. 1. Индекси на физическия обем на БВП - България и ЕС-28

1. Брутен вътрешен продукт на човек от населението

	2013	2014	2015	2016
В левове	11310	11577	12339	12967
В евро	5783	5919	6309	6630
В щатски долари	7675	7852	6993	7333
Валутен курс - левове за 1 щ.д.	1.474	1.474	1.764	1.768

2. Брутен вътрешен продукт и брутна добавена стойност по икономически сектори и групировки по икономически дейности по цени на съответната година

(Млн. левове)

Икономически сектори и групировки по икономически дейности	2013	2014	2015	2016
Селско, горско и рибно стопанство	3776	3819	3664	3519
Добивна промишленост; преработваща промишленост; производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; доставка на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	16088	16484	18013	19009
Строителство	3431	3221	3322	3388
Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство	15030	15486	16884	17770
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	3987	4035	4053	4269
Финансови и застрахователни дейности	4747	4977	5355	5781
Операции с недвижими имоти	8066	7489	7535	7997
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	3980	4141	4815	5028
Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа	9848	11079	11037	11244
Култура, спорт и развлечения; други дейности; дейности на домакинства като работодатели; недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление; дейности на екстериториални организации и служби	1818	1879	1868	1931
Брутна добавена стойност по базисни цени	70771	72610	76546	79937
Корективи	11395	11024	12025	12698
Данъци върху продуктите	12027	11726	12929	13851
Субсидии върху продуктите	631	702	904	1154
БВП по пазарни цени	82166	83634	88571	92635

Брутна добавена стойност

БВП по производствения метод се изчислява като сума от брутната добавена стойност по базисни цени общо за икономиката и корективите, които включват нето данъци върху продуктите (данъци минус субсидии), данък добавена стойност и мита върху вноса. От своя страна, брутната добавена стойност представлява балансираща статия в сметка „Производство” и характеризира резултата от производствения процес - брутна продукция, и изразходваните в този процес стоки и услуги - междинно потребление.

Брутната продукция (базисни цени) е стойността на произведените стоки и услуги в резултат на производствената дейност на единиците резиденти през съответния период.

Междинното потребление включва стойността на всички стоки и услуги, трансформирани или изцяло изразходвани в процеса на производство през съответния период, с изключение на потреблението на дълготрайните активи, отчетено като потребление на основен капитал (амортизация).

Фиг. 2. Структура на брутната добавена стойност по икономически сектори и групировки по икономически дейности през 2016 г.

3. Индекси на физическия обем на brutния вътрешен продукт по икономически сектори и групировки по икономически дейности и на brutната добавена стойност

(Предшестващата година = 100)

Икономически сектори и групировки по икономически дейности	2013	2014	2015	2016
Селско, горско и рибно стопанство	103.3	104.8	93.2	104.3
Добивна промишленост; преработваща промишленост; производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	102.2	101.1	104.4	102.8
Строителство	101.3	96.9	102.8	97.5
Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство	104.2	100.9	106.1	103.9
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	102.0	100.8	101.3	103.6
Финансови и застрахователни дейности	92.8	99.6	98.5	103.1
Операции с недвижими имоти	98.0	100.5	104.0	106.1
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	103.2	102.2	107.3	101.8
Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа	94.8	104.8	100.7	100.4
Култура, спорт и развлечения; други дейности; дейности на домакинства като работодатели; недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление; дейности на екстериториални организации и служби	101.5	104.3	102.1	102.0
Брутна добавена стойност по базисни цени	100.4	101.5	103.0	102.9
Корективи (данъци минус субсидии върху продуктите)	103.6	100.1	107.5	107.2
БВП по пазарни цени	100.9	101.3	103.6	103.4

Компенсация на наетите и брутен опериращ излишък/брутен смесен доход

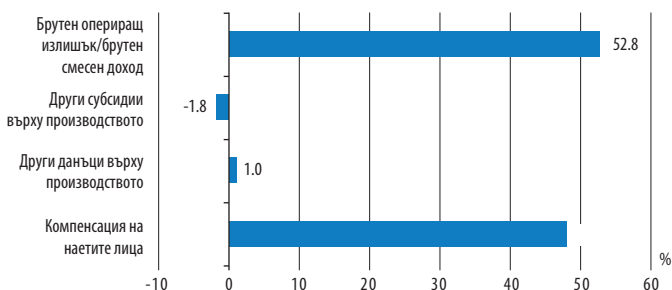
Методът на доходите се съставя паралелно с производствения метод за оценка на БВП и характеризира създаването на първичните доходи на участниците в производствения процес. БВП по метода на доходите се състои от компенсация на наетите лица, нето данъци върху производството и вноса, брутен опериращ излишък/брутен смесен доход и корективи.

Компенсацията на наетите лица се състои от всички начисления на работодателя в полза на наетите лица - работна заплата в стойност и в натура, всички доплащания съгласно националното законодателство и социалноосигурителни и здравни вноски за сметка на работодателя.

Нето други данъци (данъци минус субсидии) върху производството и вноса са включени като компонент на добавената стойност по отрасли и представляват свързани с производството като цяло некомпенсирани плащания на работодателя към държавния бюджет, намалени със субсидиите върху производството, предоставени на стопанските единици.

Брутен опериращ излишък/брутен смесен доход е балансираща статия в стойностния метод. Тя е измерител на резултата от производствената дейност на стопанските единици и се изчислява като разлика между брутната добавена стойност, компенсацията на наетите лица и нето данъците върху производството и вноса.

Фиг. 3. Структура на компонентите на брутната добавена стойност по метода на доходите през 2016 г.

4. Брутен вътрешен продукт по компоненти на brutната добавена стойност по цени на съответната година

(Млн. левове)

Икономически сектори и групировки по икономически дейности	2013	2014	2015	2016
Компенсация на наетите лица	32528	34282	36573	38387
Нето данъци върху производството (данъци минус субсидии)	-1353	-1370	-1229	-666
Операщ излишък и смесен доход, бруто	39596	39698	41203	42216
Потребление на основен капитал	11222	12361	12754	x
Операщ излишък и смесен доход, нето	28373	27337	28449	x
Брутна добавена стойност по базисни цени	70771	72610	76546	79937
Корективи	11395	11024	12025	12698
БВП по пазарни цени	82166	83634	88571	92635

Инвестиции и потребление

БВП по метода на разходите за крайно използване се изчислява като сума от индивидуалното потребление, колективното потребление, бруто образуването на основен капитал, изменението на запасите и външнотърговското салдо на стоки и услуги.

Индивидуалното потребление на домакинствата се състои от крайни потребителски разходи на домакинствата, крайни потребителски разходи на правителството за предоставени индивидуални услуги на домакинствата и крайни потребителски разходи на НТООД.

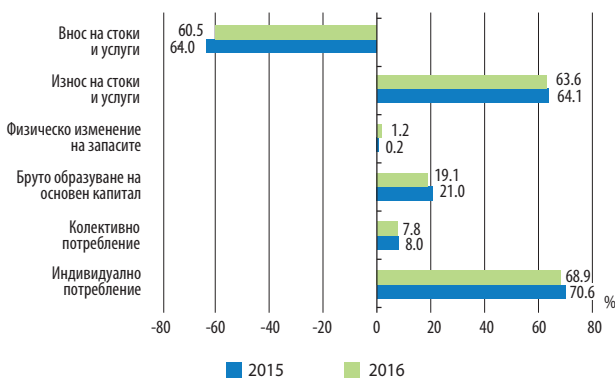
Колективното потребление се измерва с крайните разходи на правителството за колективни услуги, предоставени на обществото като цяло.

Бруто образуването на основен капитал включва разходите за придобиване на дълготрайни нефинансови активи, включително увеличението на незавършеното строителство, намалени с приходите от продажба на съществуващи дълготрайни материални активи.

Изменението на запасите включва изменение на запасите от суровини и материали, незавършено производство, готова продукция и стоки за препродажба в предприятията и изменение на запасите на домакинствата, резултат от некорпорираните им дейности.

Външнотърговското салдо (износ минус внос на стоки и услуги) като компонент на крайно използвания БВП представлява разликата между стойността на изнесените и внесените стоки и услуги. Износът и вносът на стоки се отчитат по цени FOB.

Фиг. 4. Структура на брутния вътрешен продукт по компоненти на крайното използване

5. Брутен вътрешен продукт по компоненти на крайното използване, текущи цени
(Млн. левове)

	2013	2014	2015	2016
Брутен вътрешен продукт	82166	83634	88571	92635
Крайно потребление	64969	66496	69672	70991
Индивидуално потребление	57850	59602	62563	63779
Колективно потребление	7119	6893	7109	7211
Бруто капиталобразуване	17534	17928	18768	18812
Бруто образуване на основен капитал	17365	17653	18612	17670
Физическо изменение на запасите	169	275	156	1142
Външнотърговско салдо (износ - внос)	-337	-789	131	2833
Износ на стоки и услуги	53122	54373	56781	58884
Внос на стоки и услуги	53459	55161	56650	56051
Статистическа разлика	0	0	0	0

6. Индекси на физическия обем на брутния вътрешен продукт по компоненти на крайното използване

(Предшестващата година = 100)

	2013	2014	2015	2016
Брутен вътрешен продукт	100.9	101.3	103.6	103.4
Крайно потребление	98.1	102.2	103.8	101.8
Индивидуално потребление	97.8	102.5	103.9	102.1
Колективно потребление	101.4	99.2	102.9	99.6
Бруто капиталобразуване
Бруто образуване на основен капитал	100.3	103.4	102.7	96.0
Физическо изменение на запасите
Външнотърговско салдо (износ - внос)
Износ на стоки и услуги	109.6	103.1	105.7	105.7
Внос на стоки и услуги	104.3	105.2	105.4	102.8
Статистическа разлика

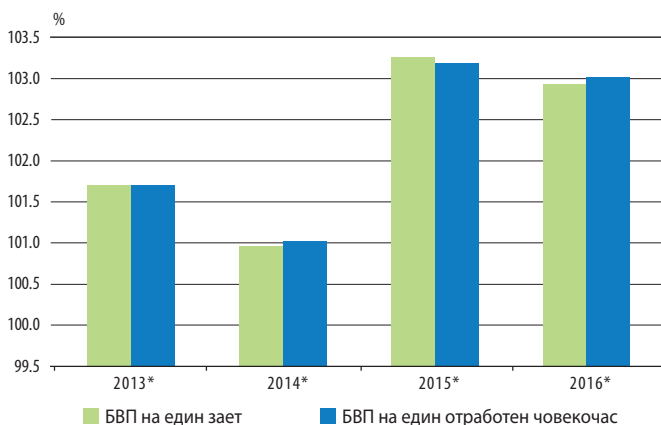
Производителност на труда

Производителността на труда е съставен икономически показател, който съпоставя постигнатия резултат (новосъздадения продукт) с вложения трудов фактор при осъществяването на определена икономическа активност на определена икономическа територия за определен период. Основните съставни елементи на производителността на труда са показателите, измерващи резултата от осъществяваната производствена активност (числител), и показателите за вложения труд в производствения процес (знаменател).

За целите на международните сравнения на производителността на труда на националните икономики е възприето използването на БВП.

БДС е показател, който е приложим за изчисляване на производителността на труда както на национално ниво, така и на ниво производствени дейности.

Фиг. 5. Индекси на физическия обем на БВП на един зает и един отработен човекочас
(Предшестващата година = 100)

7. Брутен вътрешен продукт на един зает и един отработен човекочас по цени на съответната година

(Левове)

	2013*	2014*	2015*	2016*
БВП на един зает	24014	24354	25701	26747
БВП на един отработен човекочас	14.6	14.8	15.6	16.3

8. Брутна добавена стойност на един зает и един отработен човекочас по икономически сектори по цени на съответната година¹

(Левове)

Икономически сектори и групировки по икономически дейности	На един зает			На един отработен човекочас		
	2014*	2015*	2016*	2014*	2015*	2016*
Аграрен сектор	5729	5645	5631	3.8	3.8	3.8
Индустрия	22924	24315	25577	13.5	14.3	15.08
Услуги	22651	23750	24327	13.5	14.2	14.6
Общо за икономиката	19435	20484	21269	11.8	12.5	12.9

9. Индекси на физическия обем на брутната добавена стойност на един зает и един отработен човекочас¹

(Предшестващата година = 100)

Икономически сектори и групировки по икономически дейности	На един зает			На един отработен човекочас		
	2014*	2015*	2016*	2014*	2015*	2016*
Аграрен сектор	103.2	95.7	108.3	103.3	95.9	108.3
Индустрия	100.4	102.0	102.2	100.2	102.0	102.2
Услуги	102.8	103.2	100.6	103.0	103.3	100.9
Общо за икономиката	101.9	102.9	102.2	102.0	103.0	102.2

¹ За изчисленията на производителността на труда данните за брутната добавена стойност не включват условно начисления наем на лицата, живеещи в собствени жилища.

Х. ФИНАНСИ

Парични агрегати

Паричното предлагане включва пасиви с паричен характер на парично-финансовите институции към резидентния сектор с изключение на тези към сектор „Централно държавно управление” и към сектор ПФИ. За измерването му се използват паричните агрегати М1, М2 и М3.

Паричният агрегат М1 - „тесни пари”, включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън ПФИ и овърнайт депозити в левове и чуждестранна валута).

Показателят „пари извън парично-финансовите институции” включва парите в обращение, намалени с парите в касите в левове на други парично-финансови институции.

Овърнайт депозитите съдържат депозити, които нямат определен срок и могат незабавно да се конвертират в пари в брой или да се преведат чрез банково нареждане или чек без ограничения или санкции. Тук се включват и депозитите до един ден.

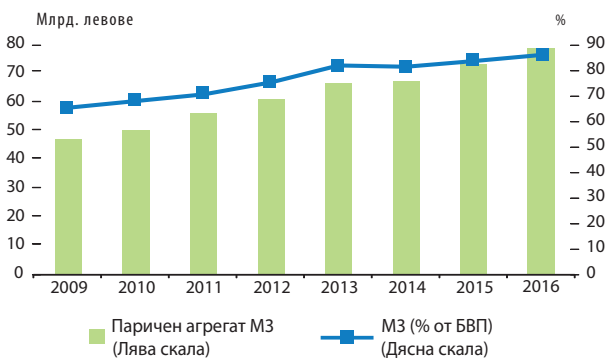
Паричният агрегат М2 включва паричния агрегат М1 и квазипарите.

Квазипарите се състоят от депозити с договорен матуритет до две години и депозити, договорени за ползване след предизвестие (вкл. спестовни депозити) до три месеца. Депозити с договорен матуритет са депозити, които не са незабавно на разположение, тъй като имат договорен срок преди тегленето им. В тази категория се включват и получените кредити. Депозитите, договорени за ползване след предизвестие включват спестовни депозити и други депозити, договорени за ползване след предизвестие.

Паричният агрегат М3 е известен като парично предлагане (широки пари) и включва паричния агрегат М2 и търгуемите инструменти.

Търгуемите инструменти обхващат репо-сделки, акции/ дялове на фондовете на паричния пазар и издадени дългови ценни книжа до две години.

Фиг. 1. Паричен агрегат М3

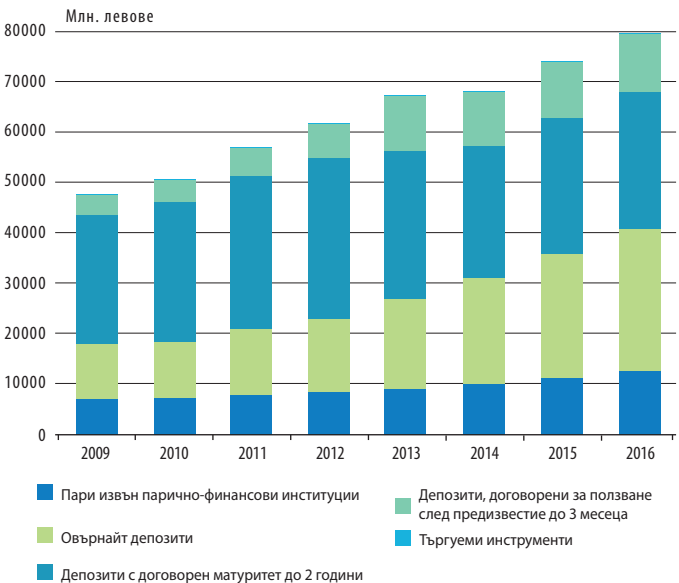
1. Парично предлагане към 31.12.^{1,2}

	(Млн. левове)			
	2013	2014	2015	2016
Широки пари МЗ	67236.4	68005.7	73961.4	79581.5
Пари М1	27039.2	31111.0	35970	40820.7
Пари извън парично-финансови институции	9075.2	10168.1	11377.8	12761.6
Овърнйт депозити	17964.0	20942.9	24592.2	28059.1
Пари М2 (М1 + квазипари)	67163.2	67936.8	73891.2	79489.5
Квазипари	40124.0	36825.8	37921.2	38668.8
Депозити с договорен матуритет до 2 години	29233.7	26295.6	26989.3	27225.9
Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	10890.3	10530.3	10931.9	11442.9
Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/ дялове на ФПП + репо-сделки)	73.1	68.8	70.2	92.0

¹ Източник: БНБ.

² Дефиницията на паричните агрегати е в съответствие с изискванията на Европейската централна банка.

Фиг. 2. Компоненти на паричния агрегат МЗ

Вземания на парично-финансовите институции от правителствения и неправителствения сектор

Вземанията на парично-финансовите институции от сектор „Държавно управление“ и от неправителствения сектор формират вътрешния кредит, който е част от нетните вътрешни активи, включени в паричния отчет. Той е част от месечната парична статистика, която се публикува от БНБ.

Вътрешният кредит обхваща кредита на консолидирания сектор „Държавно управление“ (нетни вземания от сектор „Централно държавно управление“ и брутни вземания от сектори „Местно държавно управление“ и „Социалноосигурителни фондове“) и кредита на неправителствения сектор (брутни вземания от нефинансови предприятия, финансови предприятия, домакинства и НТООД).

Фиг. 3. Вземания на парично-финансовите институции от правителствения и неправителствения сектор

2. Вземания на парично-финансовите институции от правителствения и неправителствения сектор към 31.12.¹

(Млн. левове)

	2013	2014	2015	2016
Вземания от сектор „Държавно управление“	1151.5	437.9	2431.6	-737.5
Централно държавно управление (нето)	862.5	178.4	2138.0	-1048.6
Вземания	5818.4	8286.4	9194.0	10736.2
ДЦК	5464.5	6934.7	8589.5	10163.0
Репо-сделки	-	-	124.7	74.0
Кредити	354.0	1351.7	479.9	499.2
Минус: задължения (депозити и репо-сделки)	4955.9	8108.0	7056.0	11784.8
Местно държавно управление и социалноосигурителни фондове	289.0	259.5	293.6	311.1
Ценни книжа, различни от акции	54.8	46.7	63.1	100.8
Репо-сделки	-	-	-	-
Кредити	234.2	212.7	230.5	210.3
Вземания от неправителствения сектор	55911.1	51612.6	50772.9	51679.9
Нефинансови предприятия	35754.1	31454.3	30938.0	31125.1
Репо-сделки	46.0	91.9	140.8	155.8
Кредити	35089.5	31011.1	30473.7	30576.5
Ценни книжа, различни от акции	319.9	154.0	95.6	165.9
Акции и други капиталови инструменти	298.8	197.3	227.8	226.9
Финансови предприятия	1470.2	1774.9	1693.1	2042.3
Репо-сделки	28.3	443.7	102.0	146.0
Кредити	1088.3	997.2	1190.8	1448.9
Ценни книжа, различни от акции	41.6	20.2	36.1	33.8
Акции и други капиталови инструменти	311.9	313.7	364.1	413.7
Домакинства и НТООД	18686.9	18383.5	18141.9	18512.5
Репо-сделки	1.9	4.7	1.4	1.4
Кредити	18684.9	18378.8	18140.4	18511.1

¹ Източник: БНБ.

Лихвени проценти

Лихвените проценти са по левови инструменти. Изчисляват се чрез претегляне със съответните обеми с изключение на основния лихвен процент и дългосрочния лихвен процент за оценка на степента на конвергенция, които се изчисляват като средноаритметични величини.

Постигнатата доходност на дългосрочните ДЦК е средно претеглена ефективна доходност до падеж от индивидуалните сделки с лихвоносни ДЦК на вторичния пазар през отчетния период. Използвана е ISMA формула и бройна конвенция АСТ/365. Ценните книжа са групирани според оригиналния си матуритет.

Дългосрочният лихвен процент за оценка на степента на конвергенция се определя на основата на доходността до падеж на вторичния пазар по дългосрочна ценна книга (бенчмарк), емитирана от Министерството на финансите и деноминирана в национална валута.

Ефективните годишни лихвени проценти са средно претеглени съответно с обемите по нов бизнес през отчетния период или със салдата към края на отчетния период. Това са лихвените проценти, прилагани от банките по отношение на кредитите и депозитите на резидентните сектори „Нефинансови предприятия“ и „Домакинства и НТООД“.

Годишният процент на разходите включва всички лихвени плащания по кредита, както и всички такси, комисиони и други разходи за сметка на клиента, извършването на които е условие за отпускането на кредита. Изчислява се само за кредити за потребление и жилищни кредити.

Фиг. 4. Динамика на лихвените проценти

3. Лихвени проценти^{1,2}

(Проценти)

	2013	2014	2015	2016
Основен лихвен процент	0.02	0.03	0.01	0.00
Междубанков паричен пазар	0.05	0.06	0.02	-0.06
Доходност на дългосрочни ДЦК	1.98	2.07	1.50	0.93
Дългосрочен лихвен процент за оценка на степента на конвергенция	3.47	3.35	2.49	2.27
Нов бизнес ³				
Депозити с договорен матуритет	3.44	2.64	1.38	0.79
Краткосрочни кредити, различни от овърдрафт	8.11	7.52	5.87	4.83
Дългосрочни кредити, различни от овърдрафт	8.91	8.11	7.43	6.01
Годишен процент на разходите	11.45	10.97	9.85	8.90
Салда ³				
Овърнайт депозити ⁴	0.50	0.34	0.15	0.04
Депозити с договорен матуритет	4.13	2.93	1.72	0.95
Овърдрафт ⁴	8.65	7.95	7.02	5.94
Краткосрочни кредити, различни от овърдрафт	8.42	6.88	6.59	6.58
Дългосрочни кредити, различни от овърдрафт	9.35	8.47	7.47	6.27

¹ Източник: БНБ.

² Лихвените проценти са по левови инструменти.

³ Данните за 2016 г. са предварителни. Ефективни годишни лихвени проценти, прилагани от банките, по отношение на кредити и депозити на сектори „Нефинансови предприятия“ и „Домакинства и Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)“.

⁴ Лихвените проценти по нов бизнес и по салда съвпадат.

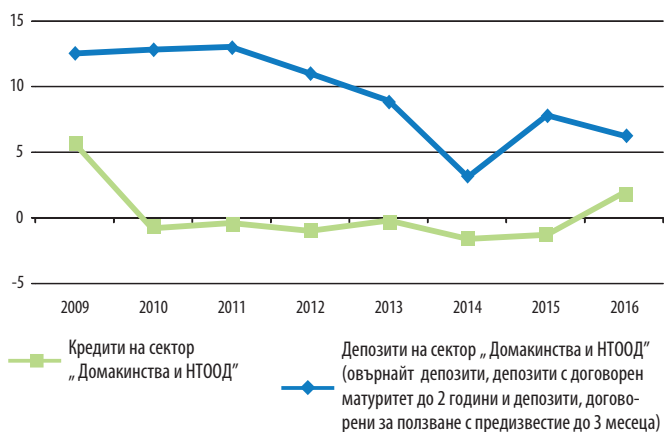
Депозити и кредити на сектор „Домакинства и НТООД“

Депозитите са средствата, приети от ПФИ, които могат да бъдат платими на виждане, платими без срок на предизвестие, със срок на предизвестие или при други предварително договорени условия на плащане. Депозитите се приемат по договореност между страните, като се уговорят условията по воденето на депозитните сметки, размерът на лихвата, сроковете на изплащане и санкциите за страните при неизпълнение на договореностите. Те са задължение (пасив) на финансовите институции.

Депозитите с договорен матуритет не са незабавно на разположение, тъй като имат договорен срок преди тегленето им. Тези депозити не могат да се използват за извършване на плащания и не са конвертируеми в пари в брой, без какъвто и да е вид значимо ограничение или глоба. В тази категория се включват и получените кредити.

Депозитите, договорени за ползване след предизвестие, включват спестовни депозити и други депозити, договорени за ползване след предизвестие. Спестовните депозити са непрехвърляеми депозити без определен матуритет, които служат за съхранение на пари на домакинствата срещу издаване на лична спестовна книжка или аналогичен документ. Такива депозити са жилищните влогове, детските влогове и други. Другите депозити, договорени за ползване след предизвестие, са непрехвърляеми депозити без определен матуритет, които не могат да бъдат конвертирани в пари в брой без период на предизвестие. При тях конвертирането в пари в брой не е възможно или е възможно преди срока на предизвестиято, но с някаква санкция. Тук се отнасят и непрехвърляеми депозити, които са с фиксиран матуритет, но конвертирането им в пари в брой преди настъпването на матуритета им е възможно само срещу предизвестие.

Фиг. 5. Годишно изменение на депозитите и кредитите на сектор „Домакинства и НТООД“

Кредитите са финансови активи, възникнали с цел осигуряване на парични средства, стоки или услуги на кредитополучателя. Условията по кредитите (фиксираны от кредитора или договорени) обикновено се оформят с непрехвърляем документ. Кредитът е безусловен дълг, който трябва да бъде изплатен при падежа му и да носи доход под формата на лихва. В сектор „Финансови предприятия“ са включени и предоставените от отчетните единици маржин депозити.

Овърдрафтът представлява дебитно салдо по разплащателна сметка. Погасяването се извършва автоматично при постъпване на суми по разплащателните сметки. Включват се кредити както с предварително договорени лихвени условия и размер, така и без уговорка.

Потребителски кредити - кредити, предоставени за покупка на стоки и услуги, които се употребяват лично от домакинствата.

Жилищни кредити - кредити, предоставени на домакинствата с цел инвестиране в жилища за собствено ползване или наем, вкл. за строителство и за подобрения на жилища.

Други кредити - всички останали видове кредити, предоставени на домакинствата, вкл. кредити за обучение и лечение. В показателя се включват всички кредити с търговска или производствена цел, както и кредитите за НТООД.

4. Депозити и кредити на сектор „Домакинства и НТООД“ към 31.12.¹

(Млн. левове)

	2013	2014	2015	2016
Депозити на сектор „Домакинства и НТООД“	36408.1	37537.2	40474.2	43003.1
В левове	20134.5	21269.8	23463.1	25811.2
Депозити с договорен матуритет до 2 години	9694.5	9735.1	10518.2	10773.0
Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	6148.5	6398.0	6759.7	7147.2
Овърнайт депозити	4291.5	5136.7	6185.2	7891.0
В чуждестранна валута ²	16273.6	16267.4	17011.1	17191.9
Кредити на сектор „Домакинства и НТООД“	18684.9	18378.8	18140.4	18511.1
В левове	11472.0	11953.8	12703.4	14180.3
Овърдрафт	1359.5	1358.6	1321.5	1229.8
Потребителски кредити	5659.7	5808.6	6077.2	6419.1
Жилищни кредити	3902.4	4264.9	4809.8	5657.4
Други кредити	550.4	521.7	494.9	874.0
В чуждестранна валута ³	7212.9	6425.0	5437.0	4330.8

¹ Източник: БНБ.

² Показателят включва данни за овърнайт депозити, депозити с договорен матуритет до 2 години и депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца.

³ Показателят включва овърдрафт, потребителски кредити, жилищни кредити и други кредити.

XI. ЦЕНИ

Индекс на потребителските цени - годишна инфлация

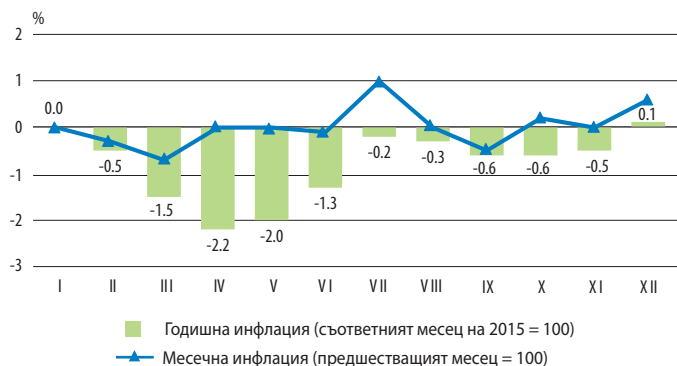
Индексът на потребителските цени (ИПЦ) е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$. От 1999 г. НСИ прилага усъвършенствана методика за конструиране и изчисляване на индекса на потребителските цени в съответствие с изискванията на Евростат и препоръките на МВФ. За осигуряване на съпоставими серии с индекси на потребителските цени е извършена ревизия на месечните индекси за периода януари 1995 - декември 2000 г.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на месечната инфлация.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на годишната инфлация.

Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерител на натрупаната инфлация от началото на годината. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Фиг. 1. Индекси на потребителските цени по месеци на 2016 г. (Годишна и месечна инфлация)

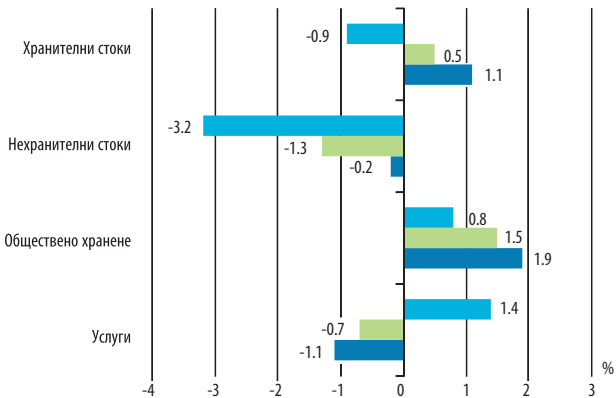

1. Годишни индекси на потребителските цени по основни групи стоки (Годишна инфлация - %)

(Декември спрямо декември на предшестващата година = 100)

Потребителски групи	2013	2014	2015	2016
Общ ИПЦ	-1.6	-0.9	-0.4	0.1
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	-0.9	-0.9	0.5	1.3
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	1.5	0.8	0.8	2.4
Облекло и обувки	-0.7	-0.9	0.8	-1.6
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	-7.2	4.2	-0.2	0.1
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	-0.8	-1.1	0.0	-2.0
Здравеопазване	-1.8	-3.7	-0.8	-0.2
Транспорт	1.3	-8.7	-7.6	-0.6
Съобщения	0.1	-6.7	-0.6	-4.8
Развлечения и култура	-3.1	2.3	0.4	-0.6
Образование	0.9	2.5	2.8	3.4
Ресторанти и хотели	2.3	0.5	1.8	1.8
Разнообразни стоки и услуги	0.8	-1.0	0.5	-1.3

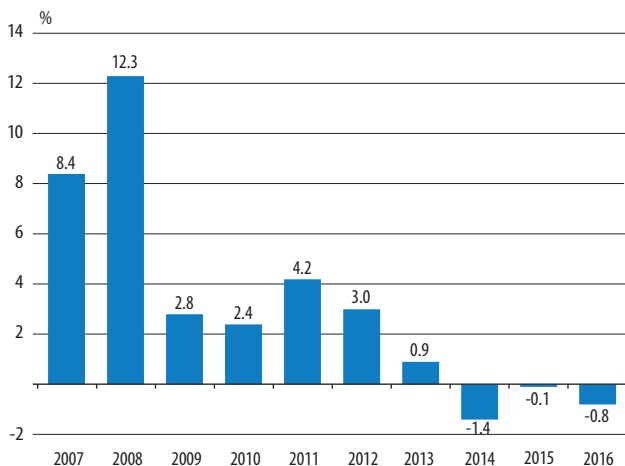
Фиг. 2. Индекси на потребителските цени по групи стоки
(Годишна инфлация)

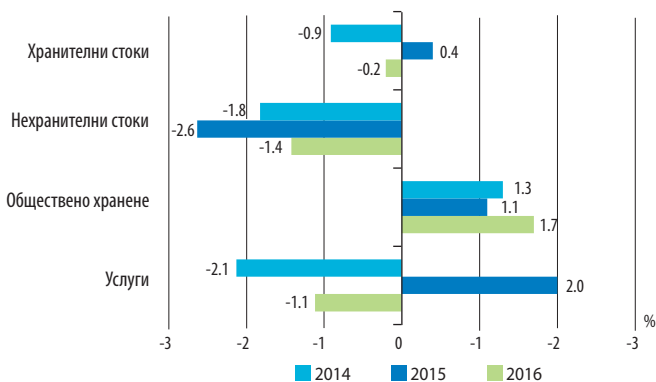
Индекс на потребителските цени - средногодишна инфлация

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на средногодишната инфлация.

Фиг. 3. Индекси на потребителските цени (Средногодишна инфлация)

Фиг. 4. Индекси на потребителските цени по групи стоки (Средногодишна инфлация)

2. Средногодишни индекси на потребителските цени

(1995 = 100)

	2013	2014	2015	2016
Общ ИПЦ	6651.60	6557.27	6550.41	6498.09

3. Средногодишни индекси на потребителските цени по основни групи стоки (Средногодишна инфлация - %)

(Предшестващата година = 100)

Потребителски групи	2013	2014	2015	2016
Общ ИПЦ	0.9	-1.4	-0.1	-0.8
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	2.8	-1.0	0.3	-0.2
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	0.8	1.1	0.8	2.0
Облекло и обувки	-0.3	-1.1	0.6	-0.5
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	-0.6	-2.0	3.4	0.0
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	0.1	-1.1	-0.4	-1.5
Здравеопазване	-2.5	-3.4	-1.6	-0.2
Транспорт	-0.6	-3.4	-9.1	-6.4
Съобщения	0.0	-3.5	-3.1	-3.7
Развлечения и култура	-1.4	-0.7	2.8	-0.5
Образование	3.0	1.7	2.7	2.7
Ресторанти и хотели	3.6	1.2	1.1	1.4
Разнообразни стоки и услуги	0.7	-0.2	-0.2	-1.2

Хармонизиран индекс на потребителските цени

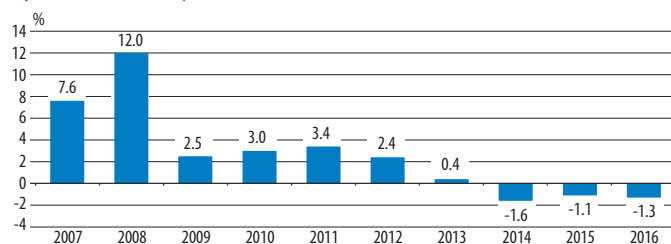
Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) е сравнима мярка на инфлацията на страните от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2015/2010 от началото на 2016 г. беше сменена базисната година за ХИПЦ и всички индекси се изчисляват и публикуват при база 2015 година. Динамичните редове са преизчислени при новата базисна година и са публикувани на сайта на НСИ (www.nsi.bg).

Фиг. 5. Хармонизирани индекси на потребителските цени по месеци на 2016 г. (Годишна и месечна инфлация)

Фиг. 6. Хармонизирани индекси на потребителските цени (Средногодишна инфлация)

4. Средногодишни хармонизирани индекси на потребителските цени

(2015 = 100)

	2013	2014	2015	2016
Общ ХИПЦ	102.72	101.08	100.00	98.68

5. Средногодишни хармонизирани индекси на потребителските цени по

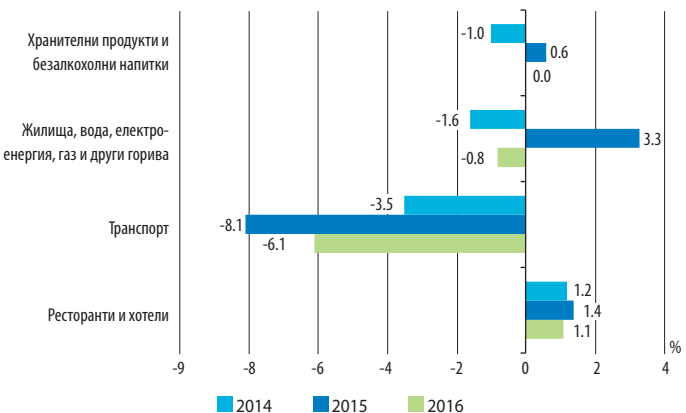
основни групи стоки

(Средногодишна инфлация - %)

(Предшестващата година = 100)

Потребителски групи	2013	2014	2015	2016
Общ ХИПЦ	0.4	-1.6	-1.1	-1.3
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	2.5	-1.0	0.6	0.0
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	1.2	1.2	0.8	1.7
Облекло и обувки	0.0	-0.7	0.7	-0.1
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	-0.8	-1.6	3.3	-0.8
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	0.0	-1.3	0.0	-1.1
Здравеопазване	-1.6	-3.9	-1.2	0.0
Транспорт	-0.8	-3.5	-8.1	-6.1
Съобщения	-0.7	-3.6	-3.1	-3.9
Развлечения и култура	-2.8	-2.5	0.7	-1.1
Образование	2.8	1.6	2.7	2.3
Ресторанти и хотели	3.2	1.2	1.4	1.1
Разнообразни стоки и услуги	0.9	-0.7	0.1	-1.1

Фиг. 7. Хармонизирани индекси на потребителските цени по избрани групи стоки (Средногодишна инфлация)

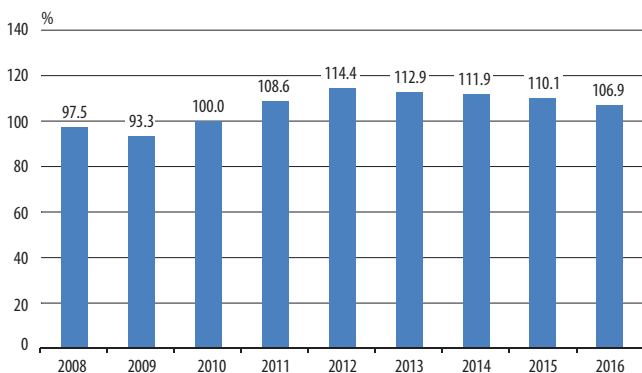

Индекс на цените на производител

Индексите на цените на производител на вътрешния пазар в промишлеността измерват изменението на цените на промишлените продукти, произвеждани от промишлените предприятия и продавани на вътрешния пазар, на основата на постоянна извадка от предприятия и продукти. Наблюдаваните цени не включват данък добавена стойност, акцизи и субсидии.

Информация за изчисляване на индексите се получава от месечното наблюдение на цените на производител, при което се сравняват цените на конкретни специфични продукти с еднакво качество и в двата периода и се правят необходимите корекции при промяна на качеството на наблюдаваните конкретни продукти.

Индексите на цените се изчисляват при фиксирана база, или индексите на цените на различните нива на агрегация се получават като претеглени средни чрез възходяща система за претегляне, определена от структурата на Класификацията на икономическите дейности (КИД - 2008).

6. Индекси на цените на производител на вътрешния пазар по икономически дейности

Икономически дейности	Код	2014	2015	2016	2014	2015	2016
		2010 = 100			предшестващата година = 100		
Общо		111.9	110.1	106.9	99.1	98.3	97.1
Добивна промишленост	B	92.9	90.5	86.2	94.3	97.3	95.3
Преработваща промишленост	C	113.3	109.2	107.1	99.4	96.3	98.1
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	CA	116.0	116.4	117.2	98.4	100.3	100.6
Производство на текстил и облекло; обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм	CB	113.0	114.1	115.2	100.5	101.0	101.0
Производство на дървен материал, хартия, картон и изделия от тях (без мебели); печатна дейност	CC	108.3	108.6	108.4	100.9	100.3	99.9
Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	CD
Производство на химични продукти	CE	113.3	113.2	108.5	95.6	99.9	95.9
Производство на лекарствени вещества и продукти	CF	103.6	104.7	106.2	102.0	101.0	101.4
Производство на изделия от каучук, пластмаси и други неметални минерални суровини	CG	102.2	102.1	102.0	100.8	99.9	99.9
Производство на основни метали и метални изделия, без машини и оборудване	CH	105.1	103.8	101.9	98.8	98.8	98.2
Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти	CI	107.2	110.0	113.3	100.5	102.7	103.0
Производство на електрически съоръжения	CJ	102.1	102.9	101.5	99.2	100.8	98.6
Производство на машини и оборудване с общо и специално предназначение	CK	109.1	112.1	114.1	100.5	102.7	101.8
Производство на превозни средства	CL	104.3	104.5	104.7	102.2	100.3	100.2
Производство на мебели, производство, н.д.; ремонт и инсталиране на машини и оборудване	CM	109.1	109.4	110.7	101.0	100.3	101.1
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	D	112.2	114.2	109.2	99.2	101.7	95.6

Цени на производител в селското стопанство

Изследването за цените на производител в селското стопанство се провежда в съответствие с основните изисквания на Методологията на Евростат за статистиката на селскостопанските цени (Handbook of Agricultural Price Statistics).

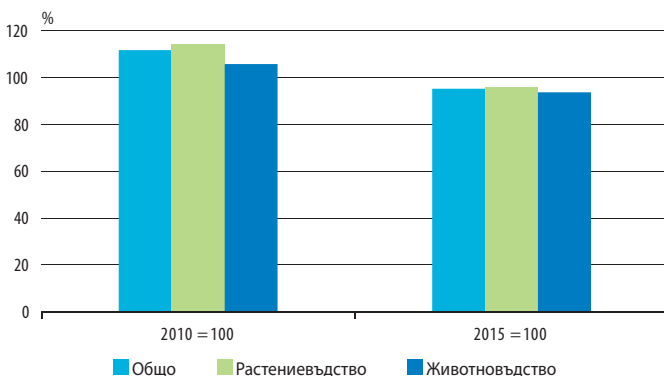
Наблюдението е извадково и се провежда тримесечно.

Обект на наблюдение е цената на производител на дефиниран конкретен продукт. Това е цената на най-голямата по количество покупка/продажба в съответния месец от отчетния период. При ежедневни сделки се отбелязва цената към средата на месеца.

Цената на производител е цената на изхода на земеделското стопанство, т.е. тя не включва разходи за доставка, съхранение, транспорт и други разходи, възникнали при продажбата или закупуването на селскостопански продукти. Цената не включва получените субсидии върху продуктите (ако има такива), ДДС и други платени данъци.

На основата на събраната информация за цените на производител в селското стопанство се изчисляват индекси на цените на производител при база 2010 = 100 и предшестващата година = 100.

Фиг. 9. Индекси на цените на производител в селското стопанство през 2016 г.

7. Индекси на цените на производител в селското стопанство през 2016 г.

	2016 в % към	
	2010	2015
Общо	111.6	95.1
Растениевъдство	114.3	95.6
Зърнени култури	109.4	91.8
Технически култури	128.9	99.4
Фуражни култури	107.5	113.2
Картофи	85.9	96.0
Зеленчуци	91.3	98.0
Плодове	100.5	97.9
Други растителни продукти	112.3	117.7
Животновъдство	105.6	93.6
Живи животни	103.7	95.1
Живи животни от рода на едрия рогат добитък	115.9	88.0
Живи животни от рода на свинете	95.2	99.3
Живи животни от рода на овцете и козите	122.1	100.5
Домашни птици	101.3	92.4
Животински продукти	107.1	92.6
Сурово мляко	111.5	94.8
Краве мляко	108.8	94.0
Други видове мляко	140.1	98.6
Яйца	89.5	88.2
Други животински продукти	96.2	77.3

Цени на стоките и услугите за текущо потребление в селското стопанство

Изследването за цените на стоките и услугите за текущо потребление в селското стопанство се провежда в съответствие с основните изисквания на Методологията на Евростат за статистиката на селскостопанските цени (Handbook of Agricultural Price Statistics). Провеждат се пет наблюдения за цените на минералните торове, фуражите, препаратите за растителна защита, ветеринарномедицинските продукти и посевния и посадъчния материал.

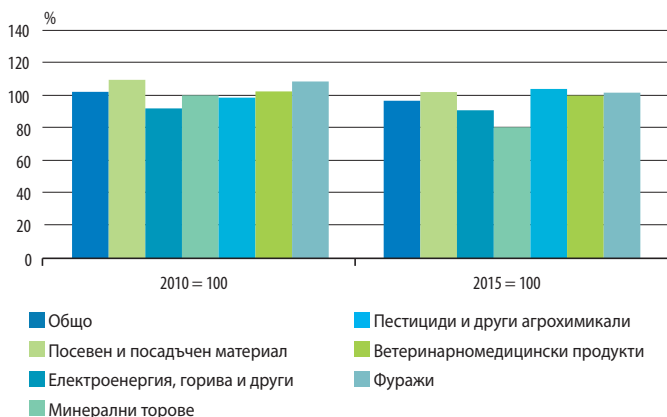
Наблюденията са извадкови и се провеждат тримесечно.

Обект на наблюдение са покупните цени на наблюдаваните стоки и услуги за текущо потребление в селското стопанство.

Наблюдаваната единична цена е цената на входа на земеделското стопанство, т.е. цената, която купувачът действително е платил за стоките. Тя включва данъците и таксите и изключва субсидиите и приспадаемия ДДС.

На основата на информацията от петте наблюдения, както и от други наблюдения, провеждани от НСИ, се изчислява общ индекс на стоките и услугите за текущо потребление в селското стопанство при база 2010 = 100 и предшестващата година = 100.

Фиг. 10. Индекси на цените на стоките и услугите за текущо потребление в селското стопанство през 2016 г.

8. Индекси на цените на стоките и услугите за текущо потребление в селското стопанство през 2016 г.

	2016 в % към	
	2010	2015
Общо	101.9	96.5
Посевен и посадъчен материал	109.3	101.8
Електроенергия, горива и други	91.8	90.6
Минерални торове	99.8	80.2
Преки торове	99.7	80.0
Азотни торове	101.0	79.2
Фосфорни торове	88.2	84.9
Калиеви торове	50.8	74.4
Смесени торове	102.9	87.4
Пестициди и други агрохимикали	98.3	103.7
Фунгициди	115.0	111.7
Инсектициди	101.5	104.7
Хербициди	94.5	100.4
Ветеринарномедицински продукти	102.1	99.6
Фуражи	108.2	101.4
Преки фуражи	108.5	100.7
Смесени фуражи	107.9	101.9
Поддръжка и ремонт на превозни средства, машини и дребно оборудване	115.4	111.2
Поддръжка и ремонт на селскостопански сгради	106.4	99.8
Други стоки и услуги	105.0	98.9

Индекс на стоките и услугите с инвестиционно предназначение в селското стопанство

За изчисляване на индекса на цените на стоките и услугите с инвестиционно предназначение в селското стопанство при база 2010 = 100 и предшестващата година = 100 се използват изчисленията:

- тримесечни индекси за внос на селскостопански машини и транспортно оборудване от отдел „Статистика на външната търговия“;
- месечни индекси за сградно строителство от отдел „Бизнес тенденции и туризъм“.

9. Индекси на цените на стоките и услугите с инвестиционно предназначение в селското стопанство през 2016 г.

	2016 в % към	
	2010	2015
Общо	115.9	101.4
Материали	121.9	104.7
Селскостопански машини	122.5	106.3
Транспортно оборудване	118.0	97.0
Селскостопански сгради	78.4	90.1

Общ индекс на цените на стоките и услугите в селското стопанство

Индексът се изчислява въз основа на изчисления индекс на цените на стоките и услугите за текущо потребление в селското стопанство и индекса на цените на стоките и услугите с инвестиционно предназначение в селското стопанство.

10. Общ индекс на цените на стоките и услугите в селското стопанство през 2016 г.

	2016 в % към	
	2010	2015
Общо	102.5	96.8

XII. ИЗНОС И ВНОС НА СТОКИ

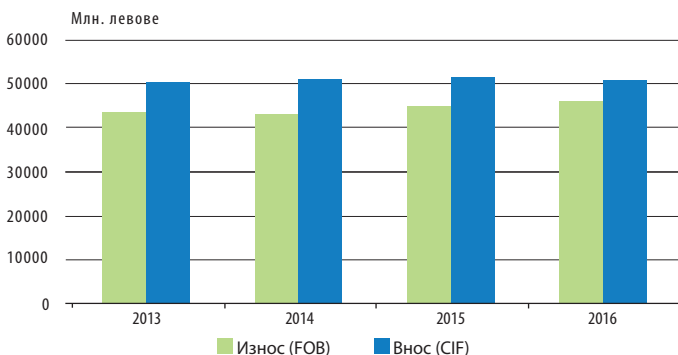

Външнотърговски стокообмен

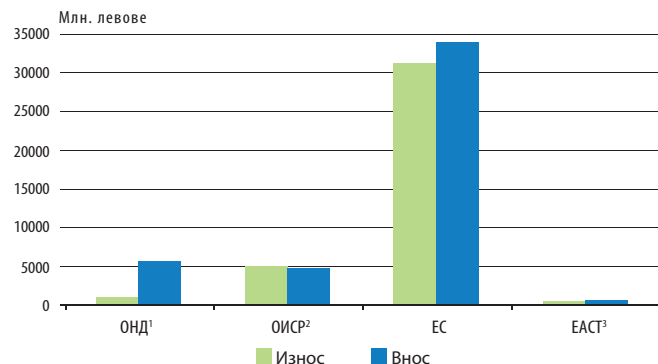
Показателите, характеризиращи стокообмена на Република България, се базират на данни за износа и вноса от Единния административен документ за търговията с трети страни, месечните Интрастат декларации за изпращания и пристигания на стоки на задължените фирми при търговията с държавите - членки на Европейския съюз, статистически оценки на необхванатите стокови потоци при вътрешнообщностната търговия със стоки и допълнителна информация от други административни източници.

Основен търговски партньор на България през последните години е ЕС, като над половината от износа и вноса на страната се осъществява с държавите членки.

Фиг. 1. Износ и внос

Фиг. 2. Износ и внос по икономически зони за 2016 г.

¹ ОНД включва: Азербайджан, Армения, Беларус, Казахстан, Киргизстан, Молдова, Руска федерация, Таджикистан, Туркменистан, Узбекистан и Украйна.

² ОИСР включва: Австралия, Американските Вирджински острови, Исландия, Канада, Мексико, Нова Зеландия, Норвегия, Република Корея, САЩ, Турция, Швейцария, Япония, Израел и Чили.

³ ЕАСТ включва: Норвегия, Швейцария, Исландия и Лихтенщайн.

1. Външнотърговски стокообмен

	2013	2014	2015	2016
Стокообмен - млн. лв.	94074.6	94330.9	96498.5	97138.2
Износ (FOB)	43559.2	43233.5	44949.5	46110.3
Внос (CIF)	50515.4	51097.4	51549.0	51027.9

2. Брой на страните - търговски партньори на България

	2013	2014	2015	2016
Стокообмен	212	213	210	207
Износ	204	203	208	203
Внос	165	171	172	174

3. Износ и внос по групи страни

(Млн. левове)

	2013	2014	2015	2016
Износ	43559.2	43233.5	44949.5	46110.3
от него:				
ОНД ¹	2383.6	1881.7	1431.1	1018.4
ОИСР ²	5619.8	5558.5	5466.7	4943.4
ЕС ³	26111.1	26921.1	29049.4	31153.1
ЕАСТ ⁴	381.1	311.0	224.2	159.6
Внос	50515.4	51097.4	51549.0	51027.9
от него:				
ОНД ¹	10781.1	9047.1	7308.1	5599.1
ОИСР ²	4495.3	4386.3	4576.3	4755.3
ЕС ³	30164.7	31512.3	33157.2	33938.5
ЕАСТ ⁴	419.2	376.2	413.5	426.1

¹ ОНД включва: Азербайджан, Армения, Беларус, Казахстан, Киргизстан, Молдова, Руска федерация, Таджикистан, Туркменистан, Узбекистан и Украйна.

² ОИСР включва: Австралия, Американските Вирджински острови, Исландия, Канада, Мексико, Нова Зеландия, Норвегия, Република Корея, САЩ, Турция, Швейцария, Япония, Израел и Чили.

³ От 1.07.2013 г. в ЕС е включена Хърватия.

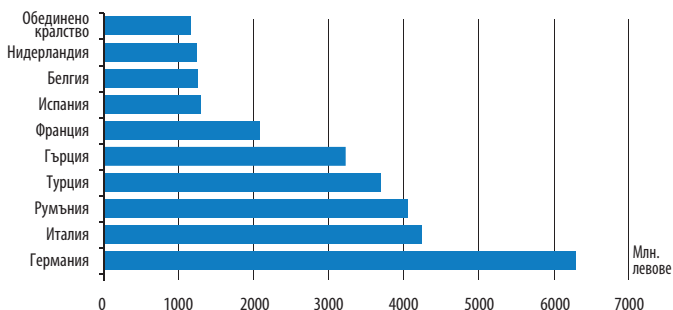
⁴ ЕАСТ включва: Норвегия, Швейцария, Исландия и Лихтенщайн.

Износ по страни - основни търговски партньори

Географското разпределение на данните за износа е по страни, за които са изпратени стоките. На графиката са показани топ 10 страни в износната листа на страната.

Износът на България, разпределен според Стандартната външнотърговска класификация, отбелязва най-голям относителен дял на групата на машини, оборудване и превозни средства, следвани от групата на артикули, класифицирани главно според вида на материала.

Фиг. 3. Износ - топ 10 страни за 2016 г.

Фиг. 4. Структура на износа по раздели на SITC, рев. 4, за 2016 г.

4. Износ по страни - основни търговски партньори

(Млн. левове)

Страни	2013	2014	2015	2016
Общо	43559.2	43233.5	44949.5	46110.3
в това число:				
Австрия	783.3	741.1	804.0	897.1
Алжир	158.0	306.7	127.7	437.8
Белгия	1256.9	1766.9	1658.0	1264.0
Бивша югославска република Македония	687.3	701.7	754.6	770.7
Германия	5361.6	5193.1	5659.6	6285.7
Гибралтар	786.9	319.4	48.4	43.2
Грузия	365.0	360.5	316.4	325.1
Гърция	3023.7	2898.0	2954.7	3227.8
Дания	199.3	204.7	245.5	283.4
Египет	348.8	360.7	738.3	551.8
Израел	177.7	184.4	189.2	146.0
Испания	1006.7	904.2	1038.3	1295.8
Италия	3765.5	3875.1	4180.2	4244.6
Кипър	145.3	194.0	299.5	160.4
Китай	1273.7	1043.2	1049.5	850.5
Либия	234.4	267.7	151.8	165.6
Ливан	356.3	199.4	159.1	269.3
Нидерландия	940.4	967.9	1057.1	1248.4
Обединено кралство	917.4	956.4	1146.4	1160.1
Обединени арабски емирства	506.0	529.4	416.7	433.3
Полша	790.6	888.1	1035.0	1145.7
Португалия	281.0	203.8	185.2	200.7
Румъния	3364.1	3419.0	3691.8	4046.9
Руска федерация	1140.0	1030.4	783.6	672.9
Словакия	323.2	313.9	330.7	321.8
Словения	242.3	242.2	360.7	386.6
Сингапур	649.7	1109.6	664.5	361.7
Съединени американски щати	594.9	607.1	718.2	570.4
Сърбия	729.3	711.4	820.0	765.7
Турция	3919.8	4061.5	3923.8	3694.2
Украйна	837.0	372.3	313.9	144.8
Унгария	539.0	581.9	685.4	764.1
Франция	1877.8	1854.2	1908.8	2079.5
Хърватия	98.0	182.1	187.1	218.8
Чешка република	557.5	625.3	769.8	787.1
Швейцария	300.0	237.7	174.7	131.1
Швеция	211.7	273.1	297.3	355.4

5. Износ по раздели на SITC, рев. 4

(Млн. левове)

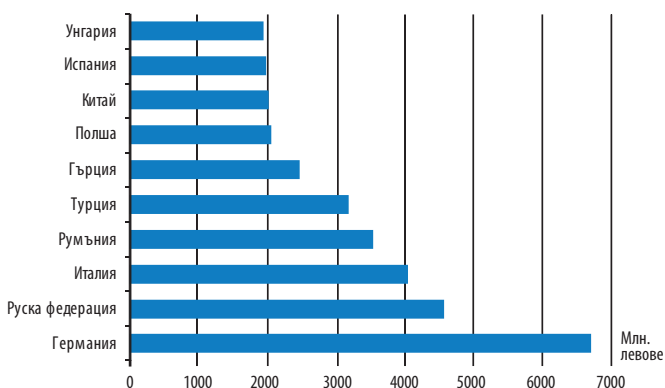
	2013	2014	2015	2016
Общо	43559.2	43233.5	44949.5	46110.3
Храни и живи животни	5057.2	4679.1	4857.3	5242.3
Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн	946.7	869.3	823.9	790.1
Необработени (сурови) материали, негодни за консумация (изкл. горивата)	3686.3	3112.9	2953.8	3157.7
Минерални горива, масла и подобни продукти	6551.5	5610.7	4859.5	4271.0
Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход	394.6	440.8	471.7	480.8
Химични вещества и продукти	3546.3	3945.3	4437.3	4651.8
Артикули, класифицирани главно според вида на материала	9658.3	9634.7	9968.6	9361.4
Машини, оборудване и превозни средства	7830.3	8392.0	9400.8	9794.4
Разнообразни готови продукти, н.д.	5783.7	6437.3	7058.2	8239.3
Стоки и сделки, н.д.	104.3	111.4	118.4	121.5

Внос по страни - основни търговски партньори

Географското разпределение на данните за вноса е по страни, от които са изпратени стоките. На графиката са показани топ 10 страни, от които внасяме стоки.

Разпределението на вноса по Стандартната външно-търговска класификация показва най-голям относителен дял на групата на машини, оборудване и превозни средства, следвана от групата на артикули, класифицирани главно според вида на материала.

Фиг. 5. Внос - топ 10 страни за 2016 г.

Фиг. 6. Структура на вноса по раздели на SITC, рев. 4, за 2016 г.

6. Внос по страни - основни търговски партньори

(Млн. левове)

Страни	2013	2014	2015	2016
Общо	50515.4	51097.4	51549.0	51027.9
в това число:				
Австрия	1390.9	1451.6	1389.9	1412.2
Белгия	936.8	1052.4	1186.5	1188.4
Бивша югославска република Македония	527.4	523.5	507.7	479.8
Германия	5463.9	6284.1	6640.6	6694.2
Грузия	417.8	420.7	446.9	279.9
Гърция	2807.4	2614.9	2479.7	2461.0
Дания	182.1	207.8	243.6	233.9
Египет	117.5	300.3	201.4	700.9
Индия	240.7	224.6	275.5	238.9
Ирландия	160.7	151.6	159.1	192.1
Испания	2630.8	2459.4	2362.9	1989.5
Италия	3758.1	3600.3	3902.5	4043.6
Йордания	88.3	161.7	111.8	37.6
Китай	1500.3	1691.9	1894.6	2026.9
Нидерландия	1336.1	1407.5	1727.3	1868.5
Обединено кралство	747.3	868.8	942.4	1174.0
Полша	1429.1	1391.7	1608.7	2066.0
Република Корея	168.1	159.3	165.6	217.4
Руска федерация	9353.2	7751.2	6201.9	4559.5
Румъния	3365.1	3489.1	3494.3	3545.7
Словакия	655.3	609.4	741.0	686.6
Словения	332.0	345.8	341.3	396.1
Съединени американски щати	386.2	546.3	474.7	404.3
Сърбия	514.2	589.8	696.8	744.0
Тайван	131.5	213.6	216.4	218.3
Турция	2953.9	2871.4	2924.9	3173.6
Украйна	1120.8	1038.3	916.2	801.3
Унгария	1535.9	1725.4	1909.4	1950.7
Франция	1501.8	1552.6	1629.8	1611.3
Хърватия	72.0	88.4	116.5	122.9
Чешка република	1033.0	1148.5	1095.2	1086.8
Швейцария	387.8	341.9	377.3	377.4
Швеция	285.5	292.8	318.0	322.7
Япония	129.7	164.0	165.3	185.0

7. Внос по раздели на SITC, рев. 4

(Млн. левове)

	2013	2014	2015	2016
Общо	50515.4	51097.4	51549.0	51027.9
Храни и живи животни	3603.1	3663.0	3980.9	4144.1
Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн	696.7	666.2	733.0	784.4
Необработени (сурови) материали, негодни за консумация (изкл. горивата)	4625.1	4207.0	4230.3	3607.2
Минерални горива, масла и подобни продукти	11653.3	10181.1	8042.6	6349.8
Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход	212.7	182.9	177.9	181.7
Химични вещества и продукти	6102.0	6542.2	7238.4	7605.9
Артикули, класифицирани главно според вида на материала	8121.9	8936.8	8722.6	9161.1
Машини, оборудване и превозни средства	11925.3	12789.5	14006.2	14297.4
Разнообразни готови продукти, н.д.	3333.3	3659.8	4137.9	4597.5
Стоки и сделки, н.д.	242.0	268.9	279.2	298.8

Износ и внос по стоки

При отчитането на външнотърговските стокови потоци НСИ прилага Специалната система на търговия.

Отчитането по видове стоки се извършва съгласно Комбинираната номенклатура.

8. Износ на някои стоки

Стоки	2013	2014	2015	2016
Свинско месо (прясно, охладено или замразено) - хил. т	1.8	1.7	2.2	3.0
Месо от домашни птици (прясно, охладено или замразено) - хил. т	32.3	36.4	34.7	35.4
Бяло саламурено сирене и кашкавал - хил. т	17.0	18.2	16.8	15.8
Домати (пресни или охладени) - хил. т	1.6	3.4	4.4	4.3
Краставици и корнишони (пресни или охладени) - хил. т	10.9	7.4	6.9	11.1
Царевица - хил. т	2159.5	1837.3	1178.4	1319.0
Консервирани домати - хил. т	3.5	4.4	3.8	3.0
Други консервирани зеленчуци - хил. т	21.1	20.7	24.2	24.9
Суров или необработен тютюн - хил. т	40.6	33.0	34.0	40.7
Цигари - хил. т	22.3	23.8	16.5	12.8
Паста за зъби - хил. т	2.0	3.8	9.0	9.4
Пневматични гуми от каучук (нови) - хил. т	3.0	2.4	2.6	2.5
Мъжки костюми, ансамбли, сака, панталони и други за мъже или момчета - млн. лв.	477.5	505.5	539.5	587.2
Мъжки ризи - млн. лв.	78.9	83.0	84.1	88.6
Кожени обувки - хил. чф.	5403.6	6616.0	6115.5	5119.8
Помпи за течности - млн. лв.	144.4	156.6	171.4	191.4
Стругове - хил. т	4.7	4.0	3.8	3.9
Електрически акумулатори - млн. лв.	342.9	270.0	268.0	266.3
Мебели - млн. лв.	198.0	227.3	257.1	274.7

9. Внос на някои стоки

Стоки	2013	2014	2015	2016
Банани - хил. т	39.0	42.2	39.9	42.4
Портокали - хил. т	31.8	36.7	35.0	38.2
Лимони - хил. т	14.9	15.5	21.4	23.8
Грейпфрути - хил. т	9.9	13.7	14.2	16.3
Маслини - хил. т	23.1	19.2	20.0	17.4
Кафе на зърна - хил. т	29.2	30.1	34.0	38.8
Пипер (черен или бял) - т	883.1	857.9	898.5	737.0
Ориз - хил. т	30.3	45.5	40.9	27.7
Маргарин - хил. т	11.0	9.4	9.8	7.9
Шоколад - хил. т	16.5	17.2	20.5	22.3
Плодови и зеленчукови сокове - хил. т	11.5	12.3	17.5	20.0
Захар - хил. т	246.4	161.9	246.8	224.8
Соев шрот - хил. т	109.1	116.2	119.3	108.7
Сол - хил. т	163.9	181.4	213.5	253.0
Каменни въглища (без антрацит) - хил. т	966.8	945.6	806.3	516.1
Антрацит - хил. т	732.9	843.0	293.5	270.8
Кокс - хил. т	71.2	89.7	76.2	93.6
Целулоза - хил. т	36.5	25.8	20.3	32.7
Вестникарска хартия - хил. т	46.8	48.4	44.1	41.0
Цигарена хартия - хил. т	3.7	3.4	4.8	6.2
Памук (вкл. линтер) - хил. т	4.7	5.0	5.2	6.8
Обувки (кожени) - хил. чф.	3174.7	3645.1	6572.8	3726.7
Тръби от чугун и стомана - хил. т	72.7	501.8	151.0	252.8
Хладилници - хил. бр.	81.2	77.9	76.5	66.7
Перални машини - хил. бр.	159.9	186.1	181.7	194.1
Прахосмукачки - хил. бр.	296.9	341.2	253.2	359.8
Телевизори - хил. бр.	998.2	1029.4	907.3	721.4
Битови шевни машини - хил. бр.	6.5	8.3	34.7	4.2
Зърнокомбайни - бр.	674	750	907	626
Пътнически автомобили - хил. бр.	74.7	66.8	76.0	85.7
Товарни автомобили - хил. бр.	8.6	8.3	9.6	34.0
Автобуси и тролейбуси - бр.	384	519	491	597
Велосипеди - хил. бр.	31.0	46.1	32.3	34.4
Мотоциклети - хил. бр.	4.1	4.4	4.4	16.2
Трактори - хил. бр.	8.3	8.9	9.6	27.5
Мотокултиватори - бр.	252	158	138	142
Фотоапарати - млн. лв.	0.3	0.1	2.3	0.8
Битови часовници - хил. бр.	1670.7	1453.4	1443.5	1198.6

XIII. ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС

Платежен баланс

Платежният баланс на България (стандартно представяне) е в съответствие с шестото издание на „Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция” (МВФ, 2008) и Ръководните правила на Европейската централна банка. Компонентите на стандартното представяне са класифицирани в следните основни категории:

Текуща сметка - обхваща получаването и предоставянето на стоки и услуги, първичен и вторичен доход между резиденти и нерезиденти.

Капиталова сметка - включва две категории: (1) капиталови трансфери за получаване и плащане между резиденти и нерезиденти; и (2) придобиване или намаляване на непроизведени нефинансови активи между резиденти и нерезиденти.

Финансова сметка - обхваща всички трансакции, включващи финансови активи и пасиви, осъществени между резиденти и нерезиденти.

Резерви и друго финансиране - включва тези външни активи, които са на разположение и са контролирани от централната банка (правителството), и се използват за пряко финансиране на дефицити на платежния баланс.

Грешки и пропуски (нето) - компенсаторна статия.

Фиг. 1. Текуща и финансова сметка

1. Платежен баланс на България^{1,2}

(Млн. евро)

	2013	2014	2015	2016
Текуща и капиталова сметка	1004.9	994.7	1361.1	3055.6
Текуща сметка¹	535.6	35.1	-60.5	1988.6
Стоки и услуги, нето	-279.2	-262.4	381.2	1601.9
Търговски баланс ²	-2932.7	-2776.6	-2622.4	-1844.8
Услуги, нето	2653.5	2514.2	3003.6	3446.8
Първичен доход, нето	-1580.8	-1318.3	-2082.1	-1198.6
Вторичен доход, нето	2395.6	1615.8	1640.4	1585.3
Капиталова сметка^{1,3}	469.3	959.6	1421.6	1066.9
Брутно придобиване/намаляване на непроизведени нефинансови активи, нето	-66.8	-37.5	122.6	80.5
Капиталови трансфери, нето	536.0	997.1	1299.1	986.4
Финансова сметка^{1,3}	887.1	-282.3	2653.7	3416.0
Преки инвестиции, нето ⁴	-1243.1	-881.7	-2388.1	-529.7
Портфейлни инвестиции, нето ⁵	132.4	-1212.2	-581.6	-630.4
Финансови деривати, нето	106.0	-17.6	15.8	-12.7
Други инвестиции, нето	2423.7	21.9	1877.9	1121.3
Резервни активи на БНБ ⁶	-531.8	1807.3	3729.7	3467.3
Балансиращи статии:				
Салдо по текущата и капиталовата сметка	1004.9	994.7	1361.1	3055.6
Салдо по финансовата сметка	887.1	-282.3	2653.7	3416.0
Нето грешки и пропуски ⁷	-117.8	-1277.0	1292.6	360.5

¹ Стандартно представяне на платежния баланс в съответствие с 6-ото издание на „Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция“ на МВФ. Предварителни данни към 21 март 2016 година.

² За 2016 г. - предварителни данни на НСИ и БНБ. Данните са съставени съгласно методологията за съставяне на статистиката на платежния баланс.

³ Отрицателният знак (-) показва намаление на активи или пасиви, а положителният (+) - увеличение на активи или пасиви.

⁴ Данни съгласно принципа Актив/Пасив. Източници: фирми с чуждестранно участие и фирми с инвестиции в чужбина, банките, Централен депозитар, нотариуси, НСИ, Агенция за приватизация и други. Данните за 2016 г. включват само реинвестираната печалба на банките.

⁵ На базата на данни от банките, други небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове.

⁶ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики, и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СПТ) и рекласификации. Положителният знак (+) показва увеличение на резервните активи, а отрицателният (-) - намаление.

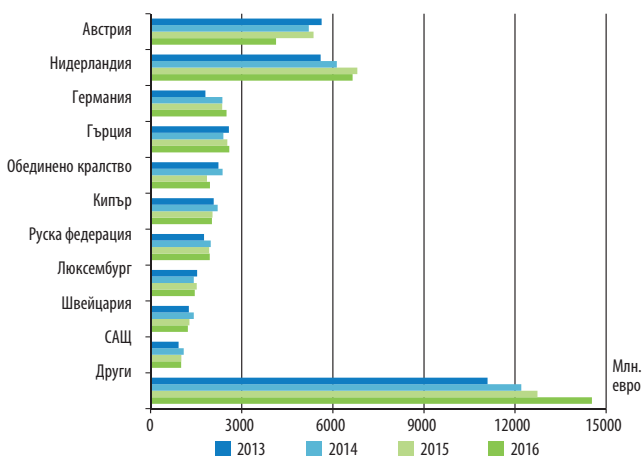
⁷ Размерът на статия „Нето грешки и пропуски“ показва разликата между салдото по финансовата сметка и салдото по текущата и капиталовата сметка.

Преки чуждестранни инвестиции

Пряка чуждестранна инвестиция в страната е международната инвестиция, при която прекият инвеститор - резидент на чуждестранна икономика, придобива дълготраен интерес в предприятие - резидент на българската икономика (пряко инвестиционно предприятие). Наличието на дълготраен интерес предполага дългосрочно взаимоотношение между прекия инвеститор и прякото инвестиционно предприятие и значителна степен на влияние от страна на инвеститора при управлението на прякото инвестиционно предприятие. Поради необходимостта от международна съпоставимост на данни на отделните страни в „Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция” е възприет принципът, че придобиването на 10 или повече процента от правото на глас при управление на инвестиционното предприятие се счита за установяване на отношение между пряк инвеститор и пряко инвестиционно предприятие.

Пряката чуждестранна инвестиция включва както първоначалната трансакция, чрез която се установява отношението между прекия инвеститор и прякото инвестиционно предприятие, така и всички последващи трансакции между тях. Трансакциите могат да бъдат както в посока на увеличение/намаление на задълженията на инвестиционното предприятие към прекия инвеститор, така и в посока на увеличение/намаление на вземанията на инвестиционното предприятие от прекия инвеститор.

Фиг. 2. Размер на преките чуждестранни инвестиции в България по страни

2. Приток на преки чуждестранни инвестиции в България по икономически дейности^{1,2}

(Млн. евро)

Икономически дейности	2013	2014	2015	2016
Общо	1383.7	1160.9	2534.8	701.7
Административни и спомагателни дейности	0.0	51.5	9.5	33.7
Добивна промишленост	301.9	21.9	72.5	14.1
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	.	8.7	-0.7	2.4
Други видове дейности	84.8	1.6	0.4	0.2
Култура, спорт и развлечения	.	1.0	11.5	7.0
Образование	0.6	-1.2	1.8	-0.4
Операции с недвижими имоти	-210.3	0.9	-11.0	-96.3
Преработваща промишленост	419.7	-174.6	528.9	72.0
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	349.5	403.5	112.4	55.7
Професионални дейности и научни изследвания	.	105.1	123.9	-8.5
Селско, горско и рибно стопанство	-3.0	12.1	-28.1	-5.1
Строителство	25.3	306.6	182.5	115.9
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	.	120.6	74.1	40.6
Транспорт, складиране и пощи	218.5	43.1	41.5	-13.9
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	104.6	229.9	354.0	154.4
Финансови и застрахователни дейности	-46.2	319.9	516.7	94.6
Хотелиерство и ресторантьорство	25.8	-25.4	3.4	23.0
Хуманно здравеопазване и социална работа	-5.5	-0.1	1.6	0.8
Некласифицирани	180.6	-264.1	540.1	211.5

¹ Източник: БНБ.² Предварителни данни към 21.03.2017 година.

XIV. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

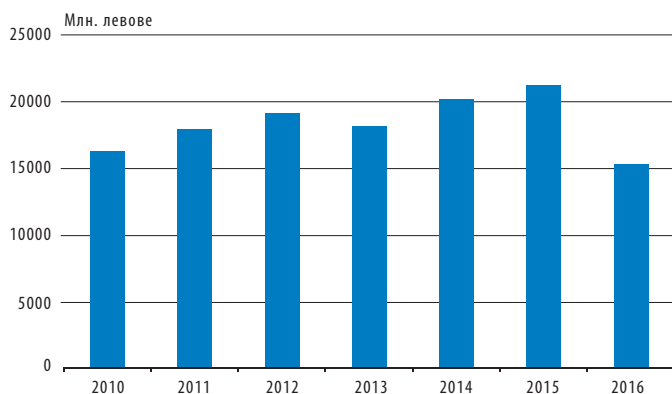

Разходи за придобиване на ДМА

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи са фактически извършените разходи за придобиване на земя, сгради, строителни съоръжения и конструкции, машини, оборудване, транспортни средства и др. чрез строителство и закупуване, включително и употребяваните ДМА.

Данните за разходите за придобиване на дълготрайни материални активи са по цени на съответната година.

Фиг. 1. Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи

1. Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи по видове

(Хил. левове)

	2013	2014	2015	2016
Общо	18089215	20123833	21191026	15265312
Земя	1363025	1272484	1415858	609061
Сгради, строителни съоръжения и конструкции	7048929	8538446	8615447	5216758
Машини, оборудване и транспортни средства	8087140	8290949	8894282	8454185
Други разходи	1590121	2021954	2265439	985308

2. Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи по икономически дейности

(Хил. левове)

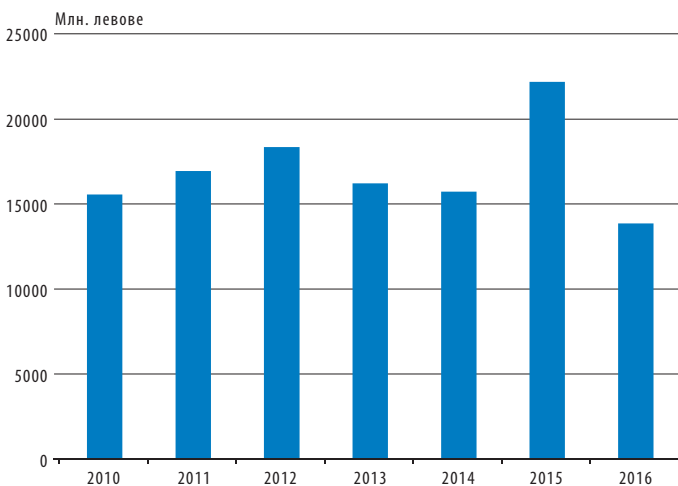
Икономически дейности	2014	2015	2016
Общо	20123833	21191026	15265312
Селско, горско и рибно стопанство	1441486	1893103	948715
Добивна, преработваща и друга промишленост; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	6324499	5975881	4810140
Строителство	1903340	1514954	645895
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство	5003249	5156553	3824667
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	769961	766730	721719
Финансови и застрахователни дейности	416250	304871	393905
Операции с недвижими имоти	1364099	1535734	1147161
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	999853	1223327	990486
Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална дейност	1583773	2396494	1512050
Други услуги	317323	423379	270574

Придобити дълготрайни материални активи

В обема на придобитите дълготрайни материални активи се включва стойността на всички придобити дълготрайни материални активи независимо от начина на придобиването им (строителство или закупуване). Придобитите чрез строителство дълготрайни материални активи се отчитат след въвеждането им в експлоатация по реда, установен от Министерството на регионалното развитие и благоустройството с Наредба № 2 от 31.07.2003 г. за разрешаване на ползването на строежите в Република България.

Данните за придобитите дълготрайни материални активи са по цени на съответната година.

Фиг. 2. Придобити дълготрайни материални активи

3. Придобити дълготрайни материални активи по видове

	(Хил. левове)			
	2013	2014	2015	2016
Общо	16201228	15718036	22169139	13841000
Земя	1363025	1272484	1415858	609061
Сгради, строителни съоръжения и конструкции	6497195	5635313	8305060	4062259
Машини, оборудване и транспортни средства	7400429	7507532	10124047	8311318
Други разходи	940579	1302707	2324174	858362

4. Придобити дълготрайни материални активи по икономически дейности

(Хил. левове)

Икономически дейности	2014	2015	2016
Общо	15718036	22169139	13841000
Селско, горско и рибно стопанство	1361539	1869337	897030
Добивна, преработваща и друга промишленост; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	4497593	8650648	4570173
Строителство	1269765	1434038	523106
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство	4248558	4781169	3565511
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	645286	584257	629749
Финансови и застрахователни дейности	357980	304695	380167
Операции с недвижими имоти	1289023	1335573	1026398
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	880535	1174998	984075
Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална дейност	903181	1596828	1095065
Други услуги	264576	437596	169726

**XV. ТЪРГОВИЯ;
ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЪОРСТВО**

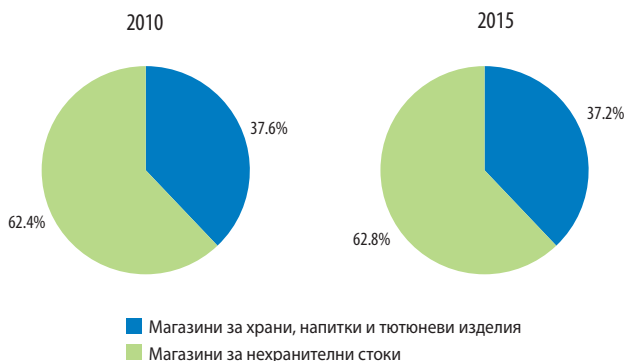

Обекти за продажби на дребно

В броя на обектите за продажби на дребно са включени магазините и павилионите от стационарната търговска мрежа, притежаващи търговска зала за обслужване на клиентите. В броя на магазините не са включени бензиностанции и газостанциите. Стоковата специализация на обектите е определена съобразно преобладаващия асортимент на продажбите.

През 2015 г. е отчетен спад в броя на обектите за продажби на дребно. В сравнение с 2010 г. през 2015 г. намалява броят както на магазините за хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия, така и на магазините за нехранителни потребителски стоки, съответно с 11.7 и 10.4%. Запазва се тенденцията за нарастване на дела на магазините за нехранителни потребителски стоки, като през 2015 г. в сравнение с 2010 г. увеличението е с 0.4 пункта и достига 62.8%.

Фиг. 1. Структура на магазините за продажби на дребно

1. Обекти за продажби на дребно към 31.12.

Вид и стокова специализация	Брой			Изменение - % (предшестващата година = 100)	
	2013	2014	2015	2014	2015
Магазини	122781	119706	115936	-2.5	-3.1
За храни, напитки и тютюневи изделия	46098	44806	43166	-2.8	-3.7
в това число:					
Неспециализирани с разнообразни хранителни стоки	29224	29018	28160	-0.7	-3.0
Плодове и зеленчуци	3093	3024	3072	-2.2	1.6
Месо и месни продукти	1381	1355	1299	-1.9	-4.1
Риба и рибни продукти	483	481	462	-0.4	-4.0
Хляб и хлебни изделия	2317	2242	2235	-3.2	-0.3
Захар и захарни сладкарски изделия	1956	1797	1556	-8.1	-13.4
Алкохолни и безалкохолни напитки	2754	2610	2310	-5.2	-11.5
За нехранителни стоки	76683	74900	72770	-2.3	-2.8
в това число:					
Неспециализирани с разнообразни нехранителни стоки	14950	14819	14417	-0.9	-2.7
Текстилни изделия	2851	2795	2455	-2.0	-12.2
Облекло	16289	15693	15504	-3.7	-1.2
Обувки и кожени изделия	3582	3751	3560	4.7	-5.1
Мебели, осветителни тела и стоки за домакинството	3103	2940	2831	-5.3	-3.7
Електродомакински уреди, радио- и телевизионни стоки	1601	1658	1618	3.6	-2.4
Железария, бои и стъкла	2512	2386	2349	-5.0	-1.6
Книги, вестници и книжарски стоки	2547	2199	2246	-13.7	2.1
Строителни и отоплителни материали	2048	1836	1694	-10.4	-7.7
Парфюмерия и козметика	2963	2879	2735	-2.8	-5.0
Автомобили, мотоциклети и резервни части за тях	5323	5230	5031	-1.7	-3.8
Аптеки, оптики и санитарни магазини	5172	5163	5101	-0.2	-1.2
Бензиностанции	2615	2593	2622	-0.8	1.1
Газостанции	456	447	452	-2.0	1.1

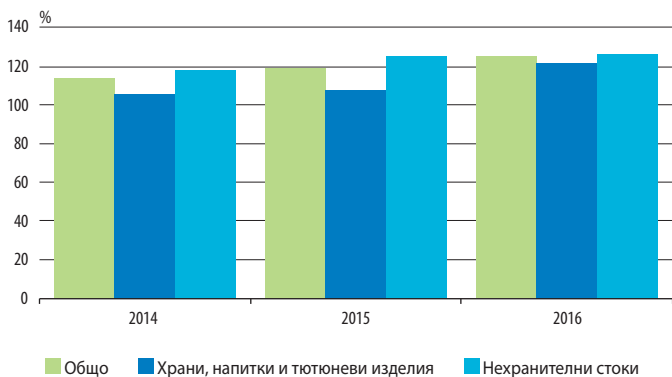
Продажби на дребно

Продажбите на дребно включват стойността на продадената собствена продукция, готови стоки и материали на краен потребител по цени на реализация (вкл. ДДС и акцизи), без тези в общественото хранене. Продажбите на дребно са представени по стокови групи, съдържанието на които съответства на изискванията на приетата от Евростат Класификация на индивидуалното потребление по цели.

Индексите на продажбите на дребно отразяват изменението на продажбите между две последователни години по съпоставими цени и се изчисляват при база средногодишни цени на 2010 г., като са верижно обвързани и съпоставими по обхват. Влиянието на цените се елиминира чрез дефлиране на продажбите по отделни групи стоки, като се използват индексите на потребителските цени, прегрупирани според съдържанието на съответните стокови групи.

През 2016 г. продажбите на дребно в страната по съпоставими цени нарастват с 4.9% в сравнение с предшестващата година. Продажбите на дребно нарастват и в двете групи „Храни, напитки и тютюневи изделия” и „Нехранителни стоки”, съответно с 13.1 и 0.7%.

Фиг. 2. Индекси на продажбите на дребно (2010 = 100)

2. Индекси на продажбите на дребно

(Предшестващата година = 100)

	2014	2015	2016
Общо	103.2	104.8	104.9
Храни, напитки и тютюневи изделия	101.8	102.2	113.1
Нехранителни стоки	103.8	106.2	100.7

3. Индекси на продажбите на дребно по групи стоки

(Предшестващата година = 100)

Групи стоки	2013	2014	2015
	Храни, напитки и тютюневи изделия		
Плодове	103.4	102.8	102.0
Зеленчуци	99.5	102.9	100.5
Мляко, млечни продукти и яйца	101.3	97.2	98.3
Месо и месни продукти	99.3	96.0	103.0
Риба и рибни продукти, ракообразни и мекотели	121.2	108.4	110.2
Хляб и хлебни изделия, продукти на мелни-чарската промишленост	98.5	95.8	98.6
Захар и захарни сладкарски изделия	104.5	108.7	105.3
Хранителни масла и мазнини	99.6	98.1	96.5
Спиртни напитки	99.0	107.2	103.9
Вина	101.4	104.6	107.9
Бира	99.6	114.1	104.0
Безалкохолни напитки	99.4	103.3	104.0
Тютюневи изделия	101.2	101.5	103.6
Кафе, чай и какао	119.0	109.1	98.6
	Нехранителни стоки		
Облекла и кожухарски изделия	107.8	106.9	102.2
Обувки	98.7	102.5	99.5
Мебели	104.0	103.2	106.4
Килими и други подови настилки	92.0	103.1	109.9
Домакински уреди	99.4	93.3	106.5
Стоки за домакинството	106.0	113.6	97.3
Фармацевтични, медицински и ортопедични стоки	109.5	108.9	106.5
Автомобили	120.8	100.5	127.2
Мотоциклети и велосипеди	103.3	108.6	131.5
Резервни части, материали и принадлежности за МПС	98.0	117.8	97.8
Горива и смазочни материали за МПС	94.7	97.3	106.2
Съобщителна техника	131.7	71.2	120.1
Радио- и телевизионни стоки	137.7	102.4	99.0
Оптика и фотопринадлежности	114.7	104.4	97.9
Компютърна и канцеларска техника	104.6	106.7	116.5
Строителни материали	91.2	119.8	93.7

Оборот в търговията, хотелиерството и ресторантьорството

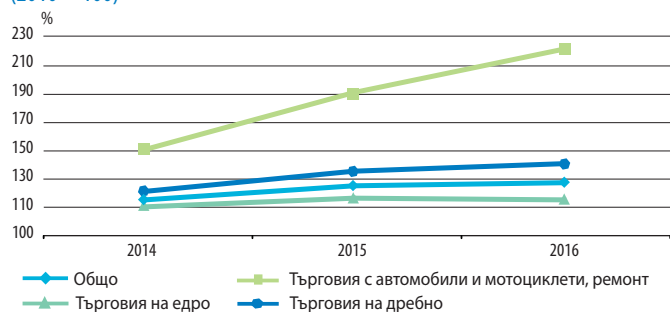
Показателят включва реализирания оборот от стопанските субекти, класифицирани към сектор G „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети” и сектор I „Хотелиерство и ресторантьорство” по КИД - 2008. Тук се посочват всички приходи, фактурирани през отчетния период за извършени доставки на продукцията, стоки или услуги, включително начислените акцизи.

Индексите на оборота се изчисляват за всички групи търговски дейности, дефинирани в Регламент (ЕС) № 1893/2006. Те отразяват изменението на оборота между две последователни години по съпоставими цени и се изчисляват при база средногодишни цени на 2010 г., като са верижно обвързани и съпоставими по обхват. Влиянието на цените се елиминира чрез дефлиране на оборота, като се използват индексите на потребителските цени и индексите на цените на производител, прегрупирани според съдържанието на съответните групи дейности.

През 2016 г. оборотът в сектор „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети” по предварителни данни реално бележи ръст от 1.7% спрямо предшестващата година. В търговията на дребно общото нарастване е с 3.9%. В търговията на едро намаляването от 1.0% до голяма степен определя величината на общия индекс, тъй като дейността формира около 70% от обема на оборота за търговския сектор. В търговията с автомобили и мотоциклети се наблюдава увеличение с 16.0%.

В сектор „Хотелиерство и ресторантьорство” оборотът през 2016 г. по съпоставими цени нараства с 12.5% в сравнение с 2015 г., което се дължи предимно на ръста в дейност „Ресторантьорство” - с 16.6%. В дейност „Хотелиерство” се наблюдава увеличение от 6.9%.

Фиг. 3. Индекси на оборота за основните търговски дейности (2010 = 100)

4. Оборот в секторите „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“ и „Хотелиерство и ресторантьорство“

(Млн. левове)

Икономически дейности	2013	2014	2015	2016
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	96669	98762	104210	103157
Търговия с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт	5664	6252	7463	8236
Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети	68433	68028	70161	67822
в това число:				
Търговия на едро със селскостопански суровини и живи животни	9608	8347	8762	7251
Търговия на едро с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия	14922	14147	15999	17396
Търговия на едро с нехранителни потребителски стоки	8957	9780	10771	10750
Търговия на едро с компютърна и комуникационна техника	2364	2401	2345	2580
Търговия на едро с машини и оборудване със стопанско предназначение и части за тях	3460	3586	4159	3798
Търговия на едро с неселскостопански междинни продукти, отпадъци и скрап	24933	24271	22411	20394
Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети	22572	24482	26586	27099
в това число:				
Търговия на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия	7515	9105	9803	10887
Търговия на дребно в неспециализирани магазини с разнообразни стоки	1024	1072	1116	1055
Търговия на дребно с автомобилни горива и смазочни материали	4271	4360	5020	4435
Търговия на дребно с фармацевтични и медицински стоки, козметика и тоалетни принадлежности	2203	2449	2645	2789
Търговия на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия	1139	1215	1274	1397
Търговия на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита	3025	3012	3070	2984
Търговия на дребно с компютърна и комуникационна техника и други потребителски стоки	2832	2669	2956	2907
Хотелиерство и ресторантьорство	3503	3625	3856	4391
Хотелиерство	1482	1539	1563	1673
Ресторантьорство	2021	2086	2293	2718

XVI. ПРОМИШЛЕННОСТ

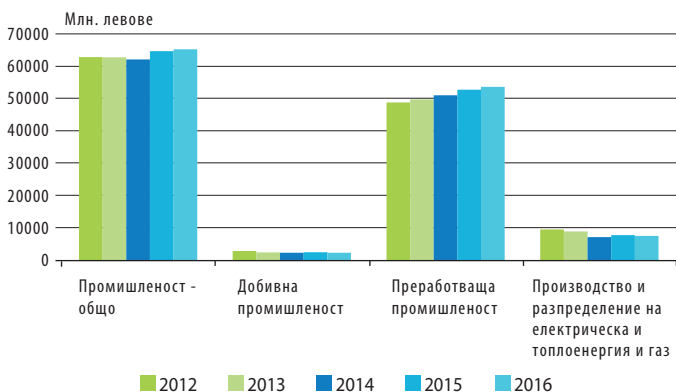
Продукция на промишлените предприятия

В информацията за промишлеността се включва дейността на предприятията за добив на суровини и природни ресурси (добивна промишленост), за производство на промишлени продукти и услуги (преработваща промишленост), за производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива и за доставяне на води, канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване.

Показателят „продукция на промишлените предприятия“ отразява цялостната дейност на предприятията, т.е. включени са приходите и от непромишлените дейности. Продукцията включва: приходите от продажби на продукция и услуги, разходите за придобиване на активи по стопански начин, други приходи, изменението на запасите от готова продукция и изменението на запасите от незавършено производство.

Продукцията в стойностно изражение е публикувана по цени на съответната година.

Фиг. 1. Продукция на промишлените предприятия

1. Продукция на промишлените предприятия

(Хил. левове)

	2014	2015	2016
Общо	61978163	64548388	65116973
Добивна промишленост	2432698	2578600	2457568
Преработваща промишленост	50933970	52666985	53533465
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	7256931	7882904	7647313
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	1354564	1419899	1478627

2. Продукция на промишлените предприятия по икономически дейности

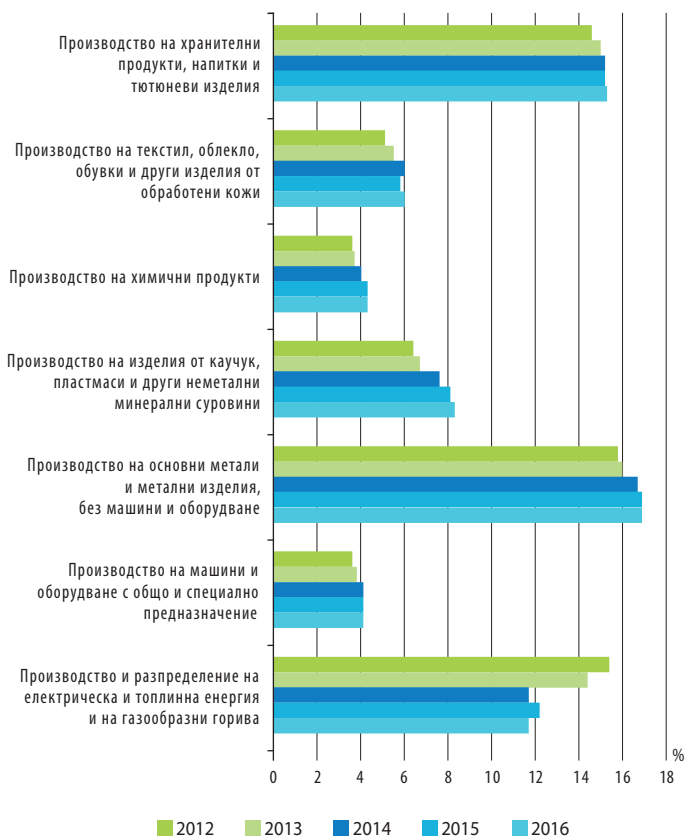
(Хил. левове)

Икономически дейности	2014	2015	2016
Общо	61978163	64548388	65116973
Добивна промишленост	2432698	2578600	2457568
Преработваща промишленост	50933970	52666985	53533465
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	9399523	9791546	9944731
Производство на текстил и облекло, обработка на кожи, производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм	3713366	3743952	3885443
Производство на дървен материал, хартия, картон и изделия от тях (без мебели); печатна дейност	2524463	2791619	2880749
Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти
Производство на химични продукти	2469206	2753655	2778280
Производство на лекарствени вещества и продукти
Производство на изделия от каучук, пластмаси и други неметални минерални суровини	4736424	5232323	5413037
Производство на основни метали и метални изделия, без машини и оборудване	10379824	10901073	11040716
Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти	728757	884292	925973
Производство на електрически съоръжения	2335312	2657453	2757647
Производство на машини и оборудване с общо и специално предназначение	2550356	2672087	2702188
Производство на превозни средства	2095341	2372350	2615974
Производство на мебели, производство, н.д.; ремонт и инсталиране на машини и оборудване	2309427	2503754	2712936
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	7256931	7882904	7647313
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	1354564	1419899	1478627

Структура на продукцията на промишлените предприятия

Структурите (относителните дялове) са изчислени по цени на съответната година. Наблюдава се промяна в приноса на основните подсектори в обема на продукцията. Нараства делът на производството на изделия от каучук, пластмаси и други неметални минерални суровини и на производството на превозни средства, докато относителният дял на производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива намалява.

Фиг. 2. Относителен дял на произведената продукция в някои основни икономически дейности

3. Структура на продукцията на промишлените предприятия по икономически дейности

(Проценти)

Икономически дейности	2014	2015	2016
Общо	100.0	100.0	100.0
Добивна промишленост	3.9	4.0	3.8
Преработваща промишленост	82.2	81.6	82.2
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	15.2	15.2	15.3
Производство на текстил и облекло, обработка на кожи, производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм	6.0	5.8	6.0
Производство на дървен материал, хартия, картон и изделия от тях (без мебели); печатна дейност	4.1	4.3	4.4
Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти
Производство на химични продукти	4.0	4.3	4.3
Производство на лекарствени вещества и продукти
Производство на изделия от каучук, пластмаси и други неметални минерални суровини	7.6	8.1	8.3
Производство на основни метали и метални изделия, без машини и оборудване	16.7	16.9	16.9
Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти	1.2	1.4	1.4
Производство на електрически съоръжения	3.8	4.1	4.2
Производство на машини и оборудване с общо и специално предназначение	4.1	4.1	4.1
Производство на превозни средства	3.4	3.7	4.0
Производство на мебели, производство, н.д.; ремонт и инсталиране на машини и оборудване	3.7	3.9	4.2
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	11.7	12.2	11.7
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	2.2	2.2	2.3

Индекси на продукцията на промишлените предприятия

Индексите на продукцията на промишлените предприятия са изчислени от съпоставимите цени на 2010 година.

За изчисляване на произведената продукция по съпоставими цени за дефлатор е използван общият индекс на цените на производител, получен като средна претеглена от индексите на цените на производител на вътрешния пазар и индексите на цените на международния пазар.

4. Индекси на продукцията на промишлените предприятия

(Предшестващата година = 100)

	2014	2015	2016
Общо	100.4	105.5	103.1
Добивна промишленост	104.0	101.1	100.2
Преработваща промишленост	104.0	105.8	103.9
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	80.8	105.0	98.4
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	100.6	103.6	103.6

5. Индекси на продукцията на промишлените предприятия по икономически дейности

(Предшестващата година = 100)

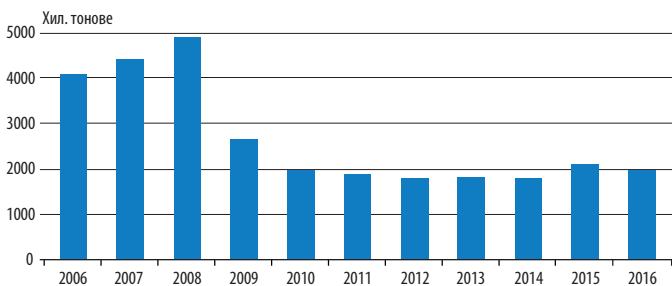
Икономически дейности	2014	2015	2016
Общо	100.4	105.5	103.1
Добивна промишленост	104.0	101.1	100.2
Преработваща промишленост	104.0	105.8	103.9
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	101.9	104.0	101.1
Производство на текстил и облекло, обработка на кожи, производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм	105.3	98.5	102.9
Производство на дървен материал, хартия, картон и изделия от тях (без мебели); печатна дейност	106.6	106.5	103.9
Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	85.0	107.4	110.6
Производство на химични продукти	109.0	104.9	103.6
Производство на лекарствени вещества и продукти	106.1	101.4	96.8
Производство на изделия от каучук, пластмаси и други неметални минерални суровини	111.5	111.6	102.9
Производство на основни метали и метални изделия, без машини и оборудване	106.1	103.5	102.4
Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти	113.6	116.4	105.1
Производство на електрически съоръжения	102.6	112.8	104.4
Производство на машини и оборудване с общо и специално предназначение	107.3	104.2	101.1
Производство на превозни средства	128.9	110.4	109.4
Производство на мебели, производство, н.д.; ремонт и инсталиране на машини и оборудване	108.2	107.6	106.8
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	80.8	105.0	98.4
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	100.6	103.6	103.6

Промишлени продукти в натурално изражение

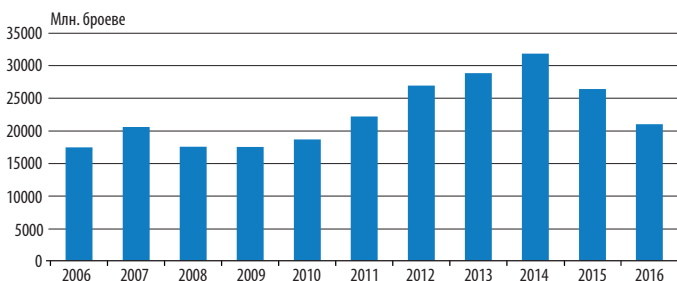
Годишното статистическо изследване на промишлените продукти в натурално изражение се провежда на основата на Националната номенклатура на промишлената продукция (ПРОДПРОМ), която е пряко приложение на Европейската номенклатура на промишлените продукти (PRODCOM List) и осигурява сравнимост с промишлените продукти на ЕС. Събира се информация за всички ПРОДПРОМ кодове, за които се знае, че има производство на основата на представителна извадка от промишлени и непромишлени предприятия с промишлена дейност, в съответствие с изискванията на методиката на статистическото изследване.

В данните за произведените промишлени продукти в натурално изражение (табл. 6) са включени общо произведените изделия през съответната отчетна година, вкл. произведените на ишлеме, както и преработените и употребените за собствени производствени нужди на предприятията (вътрешен оборот).

Фиг. 3. Цимент - хил. т

Фиг. 4. Тютюневи изделия (цигари)

6. Производство на основни видове промишлени изделия

Промислени изделия	2013	2014	2015	2016
Медни руди и техните концентрати - хил. т	27890	27450	30589	30158
Оловни, цинкови и калаени руди и техните концентрати - хил. т	675	698	682	754
Варовиков флюс; варовици за производство на вар или цимент (без трошен варовик, използван като добавъчен материал за бетон или за настилка на пътища и декоративни варовици) - хил. т	5024	5580	5506	5286
Естествен пясък - хил. т	6528	7444	7640	6289
Олово, рафинирано, недеформирано (необработено) - хил. т	82	81
Полиспасти с електрически двигател (без специално предназначение за повдигане на превозни средства) - бр.	18550	17325	13741	14597
Електрокари с височина на подама \geq 1 м - бр.	190	119	99	152
Мотокари, снабдени с подемно устройство - бр.	179	124	167	157
Стругове (вкл. стругови центри), хоризонтални без цифровопрограмно управление - бр.	886	727	658	716
Велосипеди (вкл. велосипеди на три колела за пренасяне на товари) без двигател - хил. бр.	743	958	936	914
Оловни акумулатори за задействане на бутални двигатели - хил. бр.	2636	2570	2970	3346
Асансьори и товароподемници - бр.	1014	776	825	833
Електрически бойлери - хил. бр.	450	587	892	812
Броячи за електричество (вкл. калибрирани) - хил. бр.	447	404	532	435
Бои и лакове на базата на синтетични полимери или химически модифицирани естествени полимери, диспергирани или разтворени във водна среда - хил. т	39	41	46	41
Перилни и почистващи препарати, п.п.д. (без органични повърхностноактивни вещества, сапуни и повърхностноактивни препарати и продукти за миене на кожата, течни или под формата на крем) - т	66453	82626	76689	83509
Паста за зъби - хил. бр.	21209	39062	75084	82669
Шампоани - т	5580	4886	5040	5700
Портланд цимент и други видове хидравличен цимент - хил. т	1815	1793	2114	1994
Негасена, гасена и хидратна вар - хил. т	1377	1482	1474	1512

6. Производство на основни видове промишлени изделия

(Продължение)

Промислени изделия	2013	2014	2015	2016
Строителни тухли от неогнеупорна керамика - хил. м ³	528	496	558	631
Битумни смеси на базата на природен асфалт или битум, нефтен битум, минерален катран или пек от минерален катран - хил. т	1793	1946	3097	1569
Вълнообразен картон (велпапе) на роли или листа - хил. т	96	101	108	116
Тоалетна хартия - хил. т	22.7	26.9	26.6	29.5
Памучни прежди, н.п.д. - хил. т	2.8	2.8	2.8	2.1
Вълнени прежди - хил. т	3.2	3.0	3.1	2.7
Памучни тъкани (без специалните) - млн. м ²	10.1	7.7	8.5	9.6
Вълнени тъкани - млн. м ²	2.4	2.1	1.9	1.6
Тъкани от коприна - млн. м ²	1.4	1.0	1.2	1.7
Чорапогащи - млн. бр.	4.2	5.7	5.8	5.2
Чорапи - млн. чф.	45.6	48.4	44.3	48.8
Спално бельо, тъкано, от памук - т	1600	1244	1140	1239
Обувки (вкл. ботуши) с горна част от естествена кожа, с външно ходило от каучук, пластмаси или кожа (без спортни обувки и без тези със защитно метално бомбе) - хил. чф.	4129	4609	3762	3232
Месо (без субпродуктите) ¹ - хил. т	155.8	159.8	171.3	183.5
Колбаси - хил. т	103	101	99	94
Риба и рибни продукти, преработени и консервирани - хил. т	10	9	10	11
Зеленчуци, преработени и консервирани ¹ - хил. т	70.4	77.8	80.7	80.8
Плодове, преработени и консервирани ¹ - хил. т	78.8	62.5	69.9	70.4
Масло, мазнини и пасты за мазане ¹ - хил. т	1.1	1.0	1.0	0.9
Бяло саламурено сирене ¹ - хил. т	42.3	51.2	51.1	51.0
Кашкавал ¹ - хил. т	20.1	19.7	20.1	20.2
Обработено мляко, прясно, течнo ¹ - хил. л	68453	64614	74493	66529
Кисело мляко ¹ - хил. т	120.9	120.7	128.4	129.6
Слънчогледово масло и неговите фракции, рафинирани, но не химически модифицирани - хил. т	116	123	129	145
Майонеза и други препарати за сосове и готови сосове; комбинирани подправки - хил. т	16	16	14	16
Брашно пшенично или брашно - смес от пшеница и ръж - хил. т	524	508	503	510

6. Производство на основни видове промишлени изделия

(Продължение и край)

Промишлени изделия	2013	2014	2015	2016
Ориз - хил. т	17	16	19	33
Готови храни за селскостопански животни (без премикси) - хил. т	724	732	774	796
Макарони, юфка и подобни макаронени изделия - т	11518	10778	11522	10286
Конфитюри, мармалади, желета, сладка, мус, пюрета и каши от други плодове (без тези от citrusови плодове и хомогенизирани продукти от плодове) - хил. т	11	12	13	13
Спиртни напитки от дестилати от вино и/или гроздови джибри - хил. л алк. 100%	7750	7102	7405	8309
Вина тихи (без тези със защитено наименование за произход (ЗНП) и гроздова мъст, чиято ферментация е прекъсната чрез прибавка на алкохол - млн. л	158	94	132	154
Пиво от малц (без безалкохолно пиво и пиво със съдържание на алкохол $\leq 0.5\%$ обемни) - млн. л	510	487	485	515
Тютюневи изделия (цигари) - млн. бр.	28969	31976	26493	21087

¹ Източник: Министерство на земеделието и храните.

XVII. СТРОИТЕЛЬСТВО И ЖИЛИЩЕН ФОНД

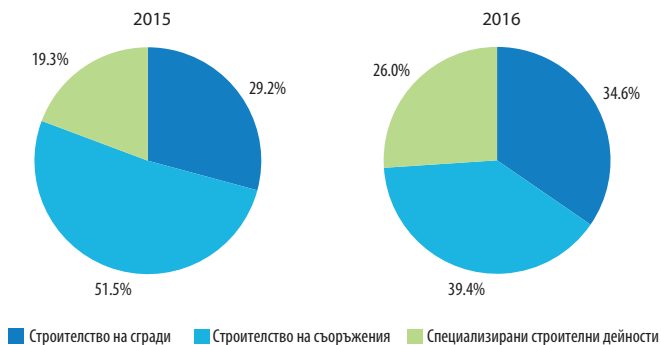

Продукция на строителните предприятия

Публикуваните данни за продукцията на строителните предприятия са по цени на съответната година.

Предприятията в сектор „Строителство“ се класифицират съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД - 2008), според която те се разделят на: „Строителство на сгради“, „Строителство на съоръжения“ и „Специализирани строителни дейности“.

Фиг. 1. Структура на продукцията на строителните предприятия

1. Продукция на строителните предприятия

(Хил. левове)

	2013	2014	2015	2016
Общо	12698161	14944529	17852816	11250904
Сградно строителство	4397754	4614761	5220381	3891232
Строителство на съоръжения	5628757	7239798	9186903	4428817
Специализирани строителни дейности	2671650	3089970	3445532	2930855

Жилищен фонд

Данните за жилищния фонд към края на 2016 г. са получени на основата на резултатите от преброяването на жилищния фонд към 1.02.2011 г., като са прибавени данните за новопостроения и са извадени данните за разрушения жилищен фонд през периода 1.02.2011 - 31.12.2016 година.

Жилищни сгради са постройките, които по първоначално изграждане или чрез преустройство са предназначени за постоянно обитаване от едно или повече домакинства. В обхвата на наблюдението са включени обитаваните и необитаваните жилищни сгради, летните кухни (когато са самостоятелни постройки), общежитията, пансионите, манастирите и домовете за стари хора, в които живеят колективни домакинства.

Стоманобетонни сгради са тези, на които носещият скелет и подовите конструкции са изградени от стоманобетон, а стените са от панели, тухлена зидария или други материали.

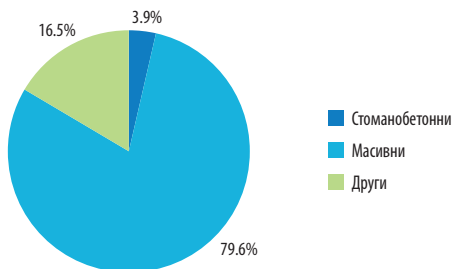
Масивни сгради са тези, на които носещите стени са от тухлена и каменна зидария, а поясите, гредите и подовата конструкция са изградени от стоманобетон, но нямат стоманобетонни колони. Към масивните сгради спадат тези, на които само подовите елементи са сглобяеми.

В групата „други сгради“ са включени построените от камък, кирпич (сурови тухли), дърво и други материали.

Фиг. 2. Жилища

Фиг. 3. Структура на жилищните сгради по вид на конструкцията през 2016 г.

2. Жилищен фонд

	2013	2014	2015	2016
	Общо			
Жилища - хил. бр.	3918	3928	3935	3944
Полезна площ - хил. м ²	286417	287239	287933	288690
в т.ч. жилищна площ	217458	217978	218401	218881
	В градовете			
Жилища - хил. бр.	2596	2605	2613	2621
Полезна площ - хил. м ²	192044	192702	193400	194012
в т.ч. жилищна площ	144666	145079	145534	145920
	В селата			
Жилища - хил. бр.	1322	1323	1322	1323
Полезна площ - хил. м ²	94373	94537	94533	94678
в т.ч. жилищна площ	72792	72899	72867	72961

3. Жилищни сгради

(Хил. броеве)

	2013	2014	2015	2016
	Общо			
Общо	2068	2070	2072	2074
Стоманобетонни	76	78	79	81
Масивни	1650	1650	1651	1651
Други	342	342	342	342
	В градовете			
Общо	773	774	777	778
Стоманобетонни	50	52	52	53
Масивни	665	665	667	667
Други	58	57	58	58
	В селата			
Общо	1295	1296	1295	1296
Стоманобетонни	26	26	27	28
Масивни	985	985	984	984
Други	284	285	284	284

Разрешителни за строеж и жилища в експлоатация

Данните за издадените разрешителни за строеж са от провежданите от НСИ тримесечни статистически наблюдения, които осигуряват информация за издадените от местните администрации разрешителни за строеж на нови сгради според техния вид и разгънатата застроена площ.

Видовете сгради се посочват в съответствие с КСС - 2001 и се подразделят на:

- Жилищни - сгради, полезната площ на които в голямата си част е предназначена за жилищни цели за постоянно обитаване.

- Нежилищни - сгради за различни нежилищни нужди, които включват:

- административни - офиси и сгради за административна дейност на ведомства и други организации и сдружения (представителни сгради - банки, пощи, правителствени сгради, сгради за конференции, конгреси, съдилища, общини);

- други сгради - всички останали видове сгради, предназначени за различни дейности: производствена, търговска, транспортна, просветна, културна, спортна, селскостопанска, здравеопазване, бази за почивка и краткосрочно пребиваване (хотели, мотели, почивни домове, хижи и др.).

Разгънатата (обща) застроена площ на сградите е сумата от застроените площи на всички етажи по външни измерения.

В обхвата на наблюдението се включват новопостроените жилищни сгради с одобрен приемателен протокол Образец 16 или издадено разрешение за ползване съгласно Наредба № 2/31.07.2003 г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

В състава на жилищната площ се включва площта на стаите за живеене, спалните, нишите за спане, столовите, стаите за дневно престояване, стаите, ползвани като работни кабинети и библиотеки на научни работници, гостните, холовете, но не се включва площта на кухните. В състава на спомагателната площ се включва площта на спомагателните помещения, стаите и кухните с площ по-малка от 4 кв. м, вестибюлите с портал и друга преграда, коридорите, антретата, баните, тоалетните, килерите, дрешниците, другите спомагателни помещения (сушилни, перални, балкони и лоджии) независимо от големината на площта им. Площта на кухните над 4 кв. м е посочена отделно.

Полезната площ на жилището представлява сума от жилищната и спомагателната площ и площта на кухните.

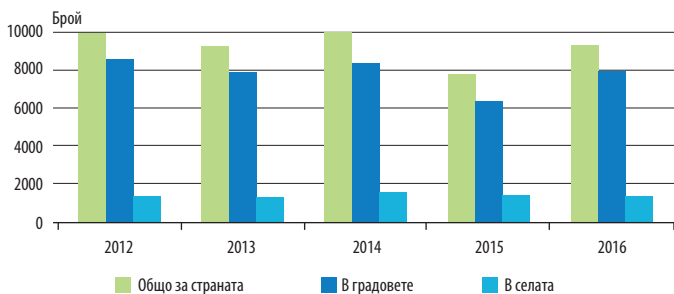
4. Издадени разрешителни за строеж на нови сгради

Видове сгради	2013	2014	2015	2016
Жилищни сгради - бр.	4120	4245	4310	4514
в тях жилища - бр.	12278	15848	17264	18157
Разгънатата застроена площ - хил. м ²	1605	2050	2317	2428
Административни сгради - бр.	156	187	157	163
Разгънатата застроена площ - хил. м ²	137	175	173	285
Други сгради - бр.	4674	4323	4382	4685
Разгънатата застроена площ - хил. м ²	2207	1914	2482	2767

5. Въведени в експлоатация жилища

	2013	2014	2015	2016
Общо				
Жилища - бр.	9250	9993	7806	9342
Полезна площ - хил. м ²	778	848	723	786
в т.ч. жилищна площ	493	538	444	500
В градовете				
Жилища - бр.	7892	8396	6382	7939
Полезна площ - хил. м ²	620	661	539	630
в т.ч. жилищна площ	393	415	325	399
В селата				
Жилища - бр.	1358	1597	1424	1403
Полезна площ - хил. м ²	158	187	184	156
в т.ч. жилищна площ	100	123	119	101

Фиг. 4. Въведени в експлоатация жилища

XVIII. ЕНЕРГЕТИКА

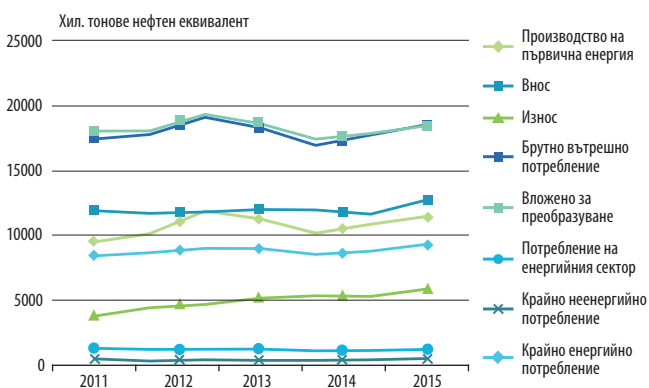
Общ енергиен баланс

Общият енергиен баланс обхваща всички първични и вторични енергоизточници, тяхното преобразуване и крайното им използване в отраслите на икономиката. Той е разработен по схемата и методологията на Евростат. Първична енергия е енергията във вида, в който е добита от природата - въглища, нефт, природен газ, дърва за горене, ядрена енергия, водна енергия и други първични енергийни ресурси (геотермална енергия, слънчева енергия, вятърна енергия и други възобновяеми енергийни източници). Изменението на запасите представлява разликата между запасите в началото и в края на годината в производителите, големите външнотърговски фирми и потребителите. Увеличението на запасите се показва със знак „-“, а намалението - със знак „+“. Морска бункеровка са заредените в страната горива на корабите за далечно плаване независимо от националността им. Брутно вътрешно потребление е показател, който се изчислява като производство на първична енергия + възстановени продукти + внос - износ - морска бункеровка + изменение на запасите.

Вложено за преобразуване включва количествата горива и енергия, които се използват като суровина за производство на други енергоресурси. Получено от преобразуване са вторичните енергоресурси, които са резултат на отделните енергопреобразуващи процеси (производство на електроенергия и топлоенергия, нефтени продукти, брикети, кокс и др.).

Потребление на енергийния сектор е крайното потребление на енергия и горива за осъществяване и поддържане на основната дейност на предприятията, добиващи и произвеждащи енергоресурси. Това са горивата/енергията, необходими за задвижване на съоръженията за добив и преобразуване на енергийни продукти. Крайно неенергийно потребление - количествата горива, използвани като суровина за производството на негоривни продукти. Крайно енергийно потребление е разходът на горива, при чието изгаряне не се получават други енергийни продукти. Тук се включва и разходът на горива за произведената от заводските централи топлоенергия, която не се продава, а се използва за дейността на предприятията.

Фиг. 1. Енергийни потоци

1. Общ енергиен баланс за 2015 г.

(Хил. тонове нефтен еквивалент)

	Общо	Въглища	Горива от въглища	Природен газ	Нефт и нефтени дестилати за рафинериите	Нефто-продукти
Производство на първична енергия	11509	5831	-	84	126	-
Възстановени продукти	416	8	-	-	-	4
Внос	12762	704	52	2519	6742	2241
Изменение на запасите	-135	-13	19	-7	-41	-69
Износ	5930	15	-	2	-	4484
Морска бункеровка	86	-	-	-	-	86
Брутно вътрешно потребление	18536	6515	71	2594	6727	-2394
Вложено за преобразуване	18450	6143	297	948	6910	171
Получено от преобразуване	11705	-	300	-	-	6741
Размени и трансфери, постъпления	-	-	-	-	164	-163
Потребление на енергийния сектор	1304	1	1	190	-	359
Загуби при разпределение	490	10	-	13	-	2
Налично за крайно потребление	9997	361	73	1443	-19	3652
Крайно неенергийно потребление	605	8	46	272	-	279
Крайно енергийно потребление	9367	320	26	1165	-	3371
Статистическа разлика	25	33	1	6	-19	2

1. Общ енергиен баланс за 2015 г.

(Продължение и край)

(Хил. тонове нефтен еквивалент)

	Възобновяеми горива и отпадъци	Топлинна енергия от ВЕИ	Електрическа енергия (без ПАВЕЦ) от ВЕИ	Ядрена енергия	Топлинна енергия	Електрическа енергия
Производство на първична енергия	871	55	731	3911	-	-
Възстановени продукти	404	-	-	-	-	-
Внос	139	-	-	-	-	365
Изменение на запасите	-24	-	-	-	-	-
Износ	154	-	-	-	-	1275
Морска бункеровка	-	-	-	-	-	-
Брутно вътрешно потребление	1236	55	731	3911	-	-910
Вложено за преобразуване	58	-	-	3911	12	-
Получено от преобразуване	3	-	-	-	1202	3459
Размени и трансфери, постъпления	-	-	-731	-	-	730
Потребление на енергийния сектор	-	-	-	-	232	521
Загуби при разпределение	-	-	-	-	140	325
Налично за крайно потребление	1181	55	-	-	818	2433
Крайно неенергийно потребление	-	-	-	-	-	-
Крайно енергийно потребление	1180	55	-	-	817	2433
Статистическа разлика	1	-	-	-	1	-

¹ Данните са изготвени по оценка на информацията от „Бюлетин за състоянието и развитие на енергетиката на Република България, 2016“ на Министерството на енергетиката.

2. Структура на производството на първична енергия

(Проценти)

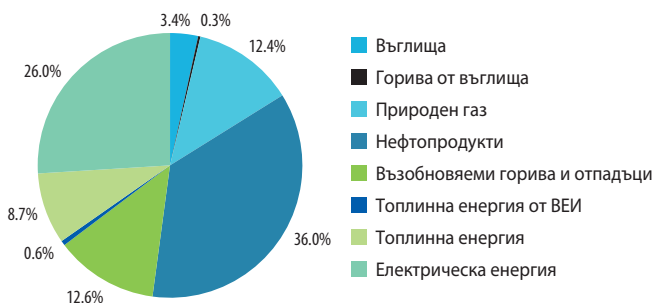
	2012	2013	2014	2015
Общо	100.0	100.0	100.0	100.0
Въглища	49.6	46.8	46.8	50.7
Нефт	0.2	0.3	0.2	0.2
Природен газ	2.7	2.3	1.5	0.7
Възобновяеми горива, отпадъци и други горива	7.6	8.5	8.3	7.6
Ядрена енергия, електрическа и топлинна енергия от ВЕИ	39.9	42.1	43.2	40.8

Краино енергийно потребление

Краино потребление на енергия е потреблението, при което не се получават други енергийни продукти. Крайното потребление се дели на неенергийно и енергийно. В крайното енергийно потребление се включва и разходът на горива за произведената от заводските централи топлоенергия, която не се продава и се използва в основната и спомагателната дейност на предприятията. Количествата на коксов и доменен газ и на електроенергия, използвани в доменните пещи за осъществяване на процеса за производство на желязо, са включени в „Потребление на енергийния сектор“.

Крайното енергийно потребление обхваща потреблението в секторите „Индустрия“, „Транспорт“ и „Други“ (включващи домакинствата, селското и горското стопанство, търговията, обществените организации, финансовите институции, органите на управление, здравеопазването, науката, културата и др.).

Фиг. 2. Структура на енергийните ресурси в крайното енергийно потребление през 2015 г.

3. Крайно енергийно потребление в икономиката

	2013	2014	2015	2015 в % към 2014
	хил. т н.е.			
Общо	8597	8847	9367	105.9
Индустрия	2576	2608	2701	103.6
Добив, без добива на енергийни суровини	91	87	116	133.3
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	239	234	246	105.1
Производство на текстил и облекло	63	59	63	106.8
Производство на обработени кожи без косъм и изделия от тях	2	2	2	100.0
Производство на дървен материал и изделия от него, без мебели	58	64	62	96.9
Производство на хартия и картон; печатна дейност	251	211	243	115.2
Производство на химични вещества, продукти и влакна (вкл. продукти на нефтохимическата промишленост)	779	818	872	106.6
Производство на изделия от каучук и пластмаси	138	137	77	56.2
Производство на продукти от други неметални минерални суровини	494	521	533	102.3
Металургия и производство на метални изделия, без машини	290	304	297	97.7
Производство на машини и оборудване, без електро-, оптично	40	41	43	104.9
Производство на електро-, оптично и друго оборудване	29	26	28	107.7
Производство на превозни средства	16	16	17	106.3
Преработваща промишленост, н.д.	17	15	16	106.7
Строителство	69	73	86	117.8
Транспорт	2604	2937	3255	110.8
Домакинства, търговия, обществени организации и други	3417	3302	3411	103.3
в това число:				
Домакинства	2257	2184	2213	101.3
Селско и горско стопанство	193	192	188	97.9

Електрическа и топлинна енергия

Производството на електрическа енергия представлява брутното производство. Това е сума на произведената от всички електроцентрали електрическа енергия, измерена на изходните клеми на генераторите. Брутната електрическа енергия включва и собствените нужди на централата.

Собствените нужди са количествата електрическа енергия, изразходвани от производствените съоръжения в електроцентралата, те включват и загубите в трансформаторите на главния генератор.

Потреблението на електрическа енергия по икономически дейности не включва собствените нужди на електрическите централи.

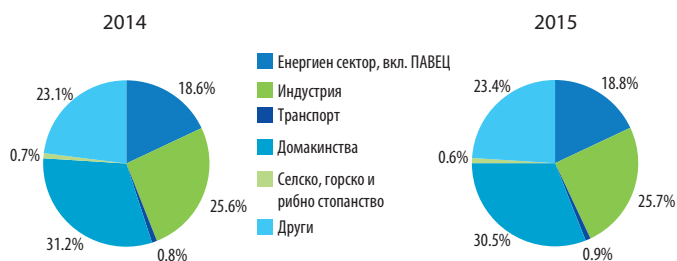
Производството на топлинна енергия представлява брутно произведената от обществените централи топлоенергия и само продадената топлоенергия от заводските централи.

Централите за обществено ползване отчитат брутното производство на топлинна енергия. Това е топлинната енергия, произведена от инсталациите, включваща и собствените нужди на централата.

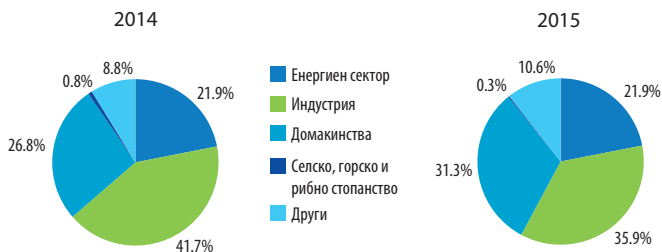
Заводските централи отчитат само продадените количества топлинна енергия. Произведената топлинна енергия от заводските централи и потребена в основната дейност на предприятието не се отчита.

В дейност „Производство и разпределение на електрическа енергия, газ и вода” са включени собствените нужди на обществените централи за производство на електрическа и топлинна енергия.

Фиг. 3. Структура на потреблението на електрическа енергия по икономически сектори

Фиг. 4. Структура на потреблението на топлинна енергия по икономически сектори

4. Баланс на електрическата енергия

(Млн. киловатчасове)

	2012	2013	2014	2015
Ресурси	49682	47134	51804	53479
Производство	47329	43784	47485	49228
Внос	2353	3350	4319	4251
Потребление	49682	47134	51804	53479
Енергиен сектор, вкл. ПАВЕЦ	6936	6176	6309	6547
Индустрия	8267	8511	8706	8946
Транспорт	272	248	279	325
Домакинства	10838	10537	10590	10644
Селско, горско и рибно стопанство	269	253	241	221
Други	8172	7982	7831	8163
Износ	10661	9531	13775	14826
Загуби при пренос и разпределение	4231	3895	4013	3785
Статистическа разлика	36	1	60	22

5. Баланс на топлинната енергия

(Млн. киловатчасове)

	2012	2013	2014	2015
Ресурси	16062	14727	15050	13984
Производство	15441	14173	14593	13526
От химични процеси	621	553	457	458
Потребление	16062	14727	15050	13984
Енергиен сектор	2898	2614	2960	2710
Индустрия	6121	5599	5633	4438
Домакинства	4000	3702	3614	3869
Селско, горско и рибно стопанство	124	114	109	32
Други	1274	1195	1185	1309
Загуби при пренос и разпределение	1642	1502	1542	1624
Статистическа разлика	3	0	7	2

XIX. ТРАНСПОРТ

Транспорт - основни данни за развитието на транспорта

Транспортът е отрасъл на националната икономика, който обхваща транспортните предприятия, извършващи услуги срещу заплащане. В съответствие с Националната класификация на икономическите дейности разделът включва всички видове транспорт (железопътен, автомобилен, морски, речен, въздушен, тръбопроводен и градски електротранспорт).

Разделът съдържа основни данни, характеризирани състоянието и настъпилите промени в обществения и частния сектор.

Общата дължина на железопътните линии включва текущия път и гаровите коловози. В текущия път влизат дължината на железопътните линии между осите на гарите и разстоянието от граничните гари до държавната граница. Дължината на удвоените и електрифицираните линии е измерена в една посока.

В междуселищните автобусни линии се включват и международните редовни автобусни линии.

Маршрутната дължина на тролейбусните линии, трамвайната мрежа и метрото е сбор от общата едностранна експлоатационна дължина на линиите. Дължината на покриващите се линии се отчита еднократно.

Източник на данните за регистрираните товарни превозни средства и автобуси е Главна дирекция „Охранителна полиция“ към Министерството на вътрешните работи.

Броят на тролейбусите, трамваите и моторите на метрото се отнася за наличните превозни средства, собственост на предприятията от градския електротранспорт.

1. Основни данни за развитието на транспорта

	2013	2014	2015	2016
Дължина на железопътните линии - км	5540	5493	5486	5486
в т.ч. текущ път - км	4032	4023	4019	4029
Относителен дял на електрифицираните жп линии от общата дължина на жп линии в текущ път - %	71.2	71.1	71.1	71.2
Междуселищни автобусни линии - бр.	2751	2802	2826	3039
Обща дължина на междуселищните автобусни линии - хил. км	374.3	367.4	417.1	447.9
Градове с тролейбусен транспорт - бр.	13	13	12	10
Маршрутна дължина на тролейбусните линии към 31.12. - км	483	491	454	397
Маршрутна дължина на трамвайната мрежа към 31.12. - км	146	146	146	137
Маршрутна дължина на метрото към 31.12. - км	29	29	37	38

2. Транспортни средства към 31.12. по видове

	2013	2014	2015	2016
Регистрирани товарни превозни средства - бр.	421784	447103	481740	494393
Товарни автомобили	348834	369189	396582	405217
Специални автомобили	33825	35228	37349	37516
Влекачи	39125	42686	47809	51660
Регистрирани автобуси - бр.	22792	23040	23470	22928
Тролейбуси - бр.	467	563	540	424
Пътнически места - бр.	51529	62978	60429	48708
Трамваи - бр.	280	285	280	280
Пътнически места - бр.	59548	60348	59078	56818
Мотриси за подземен електротранспорт - бр.	168	208	208	208
Пътнически места - бр.	51744	64064	64064	64064
Морски товарни кораби - бр.	1	2	3	3
Пълна товароподемност - хил. т	2	9	14	12
Морски пътнически кораби - бр.	6	9	9	10
Пътнически места - бр.	526	556	561	482
Речни несамоходни товарни кораби - бр.	127	117	114	79
Товароподемност - хил. т	217	198	193	133
Речни пътнически кораби - бр.	2	1	1	1
Пътнически места - бр.	393	243	243	243

Превозени товари и пътници и извършена работа от транспорта

Основните показатели, характеризиращи превозната дейност на транспорта, са свързани с осъществяването на превоз на товари и пътници със сухопътен, воден, въздушен и градски електротранспорт.

Сухопътният транспорт включва превозната дейност на железопътния и автомобилния транспорт, както и преноса на продукти с тръбопроводен транспорт.

Данните за товарния сухопътен транспорт включват превозените товари и извършената работа от железопътния, автомобилния и тръбопроводния транспорт. Пътническите превози със сухопътен транспорт се отнасят за превозените пътници и извършената работа от железопътния и автобусния транспорт.

Данните за градския електротранспорт включват превозените пътници и извършената работа от тролейбусния транспорт в страната, трамвайния транспорт и метрото в гр. София.

Товарен транспорт

Фиг. 1. Превозени товари

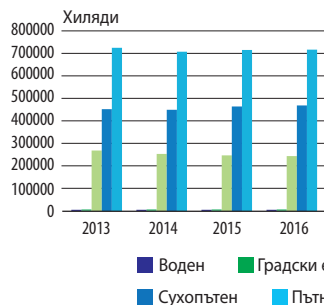

Фиг. 2. Извършена работа

Пътнически транспорт

Фиг. 3. Превозени пътници

Фиг. 4. Извършена работа

3. Превозени товари и извършена работа от транспорта

Видове транспорт	2013	2014	2015	2016
	Превозени товари - хил. т			
Общо	120528	114558	125498	124358
Сухопътен транспорт ¹	117493	112719	123626	121910
Воден транспорт ²	3031	1837	1867	2443
Въздушен транспорт	4	2	5	5
	Извършена работа - млн. ткм			
Общо	36165	33201	37789	41546
Сухопътен транспорт ¹	31549	32195	36677	40263
Воден транспорт ²	4612	1003	1107	1278
Въздушен транспорт	4	3	5	5

¹ Включва железопътен, автомобилен и тръбопроводен транспорт.

² Данните са обобщени за речния и морския транспорт.

4. Превозени пътници и извършена работа от транспорта

Видове транспорт	2013	2014	2015	2016
	Превозени пътници - хил.			
Общо	724695	707284	715206	716412
Сухопътен транспорт ^{1,2}	452835	450230	464770	469054
Воден транспорт ³	143	90	115	119
Въздушен транспорт	2269	2375	2240	2337
Градски електротранспорт	269448	254589	248081	244902
	Извършена работа - млн. пкм			
Общо	17258	18239	18513	18663
Сухопътен транспорт ^{1,2}	12143	13149	13809	13668
Воден транспорт ³	2	2	2	5
Въздушен транспорт	3738	4023	3644	3869
Градски електротранспорт	1375	1065	1058	1121

¹ Данните се отнасят само за платените пътувания от железопътния и автобусния транспорт.

² Данните са преизчислени според новата методика за отчитане на превозените пътници от столичния градски транспорт, която е в сила от 2013 г.

³ Данните са обобщени за речния и морския транспорт.

XX. ТУРИЗЪМ

Места за настаняване

Методологията, която се прилага при статистическото изследване, е в съответствие с Регламент № 692/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската статистика на туризма и Регламент № 1051/2011 на Европейската комисия за прилагане на Регламент № 692/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската статистика на туризма по отношение на структурата на отчетите за качеството и предаването на данните.

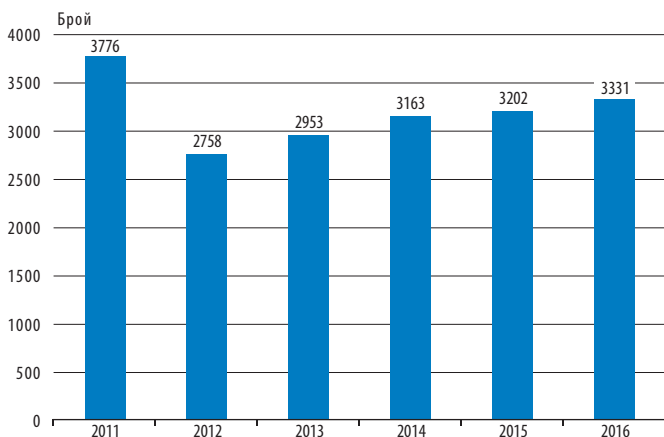
До края на 2011 г. е прилагана Директива 95/57 на Европейската комисия за събиране на данни в областта на туризма.

Обект на изучаване са всички категоризирани места за настаняване с над 10 легла, функционирали през съответния период - хотели, къмпинги и други места за краткосрочно настаняване (вилни и туристически селища, хостели, къщи за гости, бунгала, почивни домове, хижи, частни квартири и апартаменти и други).

При наблюдението на материалната база на туризма се събират данни за местата за настаняване по видове, реализираните нощувки в тях, пренощувалите лица, приходите от нощувки и други.

През 2016 г. в страната са функционирали 3 331 места за настаняване - хотели, мотели, хижи, къмпинги и други места за краткосрочно настаняване с над 10 легла.

Фиг. 1. Места за настаняване

1. Места за настаняване¹

	2013	2014	2015	2016
Места за настаняване - бр.	2953	3163	3202	3331
Легла - хил. бр.	302.4	314.2	322.4	328.3
Легладенонощия - хил. бр.	58740	61396	62394	65169
Използваемост на легладенонощията - %	36.8	35.3	34.3	38.6
Реализирани нощувки - хил. бр.	21617	21698	21398	25186
в т.ч. от чужденци	14371	14078	13352	16151
Приходи от нощувки - млн. лв.	906.3	998.3	1033.5	1229.1
Хотели - бр.	2055	2166	2180	2158
Легла - хил. бр.	262.2	271.5	279.1	281.9
Легладенонощия - хил. бр.	50353	52818	53140	56188
Използваемост на легладенонощията - %	39.5	37.8	37.0	41.5
Реализирани нощувки - хил. бр.	19914	19983	19655	23319
в т.ч. от чужденци	13988	13764	13096	15865
Приходи от нощувки - млн. лв.	872.4	963.7	998.1	1191.3
Къмпинги - бр.	8	8	8	11
Легла - хил. бр.	0.8	0.6	0.3	0.8
Легладенонощия - хил. бр.	196	178	173	119
Използваемост на легладенонощията - %	18.1	17.8	23.0	47.9
Реализирани нощувки - хил. бр.	35	32	40	57
в т.ч. от чужденци	14	6	2	3
Приходи от нощувки - млн. лв.	0.7	0.5	0.4	0.4
Други места за краткосрочно настаняване - бр.	890	989	1014	1162
Легла - хил. бр.	39.4	42.1	43.0	45.6
Легладенонощия - хил. бр.	8191	8400	9081	8862
Използваемост на легладенонощията - %	20.4	20.0	18.8	20.4
Реализирани нощувки - хил. бр.	1668	1683	1703	1810
в т.ч. от чужденци	369	308	254	283
Приходи от нощувки - млн. лв.	33.2	34.1	35.0	37.4

¹ Функционирали през съответната година.

Реализирани нощувки

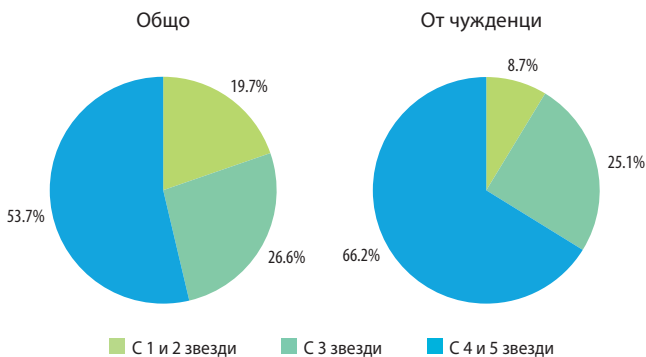
Общият брой на реализираните нощувки в местата за настаняване през 2016 г. в сравнение с 2015 г. се увеличават с 3 788.2 хил. (17.7%) до 25 186.0 хиляди.

Броят на реализираните нощувки от чужденци (16 150.7 хил.) във всички места за настаняване през 2016 г. се увеличават с 21.0% спрямо предходната година.

Почти всички чужденци - 98.0%, предпочитат да нощуват в хотели, докато в останалите места за настаняване (къмпинги, хижи и други места за краткосрочно настаняване) са нощували само 2.0%.

Структурата на реализираните нощувки от чужденци през 2016 г. показва, че най-висок е относителният дял на нощувките в местата за настаняване с четири и пет звезди (66.2%), следван от тези с три звезди (25.1%) и с една и две звезди (8.7%).

Фиг. 2. Структура на реализираните нощувки в местата за настаняване през 2016 г. по категории

2. Реализирани нощувки от чужденци в местата за настаняване през 2016 г. по страни и категории

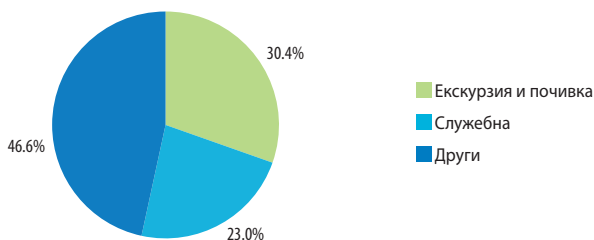
Страни	Общо	Категория на местата за настаняване (Брой)			
		с 1 и 2 звезди	с 3 звезди	с 4 звезди	с 5 звезди
Общо	16150666	1411998	4053630	8727411	1957627
ЕС	10888611	677618	2673073	6403532	1134388
Австрия	179123	4614	30081	118854	25574
Белгия	315099	6822	37352	214474	56451
Германия	3232877	57631	644644	2198199	332403
Гърция	246235	25902	53770	122646	43917
Дания	186533	21473	48852	104083	12125
Естония	120417	8981	31705	66453	13278
Ирландия	85127	18545	28351	31544	6687
Испания	68543	6106	16364	31943	14130
Италия	176888	19748	45935	77199	34006
Кипър	17401	1388	3301	8529	4183
Латвия	68225	7636	19326	31865	9398
Литва	134531	7175	31924	80192	15240
Люксембург	16836	191	1920	12259	2466
Малта	10363	377	6294	2562	1130
Нидерландия	177476	11973	46626	100514	18363
Обединено кралство	1341086	163267	304314	740602	132903
Полша	1368215	64373	402502	791595	109745
Португалия	19216	2292	4583	8749	3592
Румъния	1587836	105259	445506	871072	165999
Словакия	224202	31666	67203	115445	9888
Словения	41884	5056	14363	17954	4511
Унгария	184279	15683	75366	80306	12924
Финландия	109810	12511	30736	54598	11965
Франция	303767	17006	61080	182225	43456
Хърватия	21468	2604	4504	10588	3772
Чешка република	502461	48269	182545	242105	29542
Швеция	148713	11070	33926	86977	16740
Други европейски страни	3286609	558046	930778	1428918	368867
Бивша югославска република Македония	245171	23176	55488	136396	30111
Норвегия	321416	33222	66225	202110	19859
Руска федерация	1865558	358591	548964	735574	222429
Сърбия	128319	19292	31601	67592	9834
Турция	251819	39283	68464	116304	27768
Украйна	417711	81288	150113	142503	43807
Швейцария	56615	3194	9923	28439	15059
Други страни	722548	27547	115329	343675	235997
Израел	546817	14832	90836	287485	153664
Съединени американски щати	150377	10581	20581	43272	75943
Япония	25354	2134	3912	12918	6390
Останал свят	1252898	148787	334450	551286	218375

Пътувания на български граждани в чужбина и посещения на чужденци в България

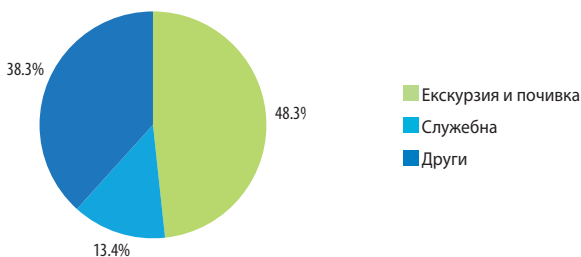
Статистическите данни за пътуванията на българи в чужбина и посещенията на чужденци в България са разработени на основата на месечна информация, получавана от Министерството на вътрешните работи, и извадково изследване на Националния статистически институт сред преминаващите български и чужди граждани през граничните пунктове на страната.

Данните за броя на пътуванията на граждани от Европейския съюз представляват оценки на основата на информация от МВР и летищните власти. Данните за влезлите в страната граждани на „трети страни“ са получени директно от МВР. Данните за целите на пътуванията са разработени на основата на регулярно провежданото от НСИ извадково изследване сред преминаващите български и чужди граждани през граничните пунктове на България.

Фиг. 3. Структура на пътуванията на български граждани в чужбина по цел на посещенията през 2016 г.

Фиг. 4. Структура на посещенията на чужденци в България по цел на посещенията през 2016 г.

3. Пътувания на българи в чужбина и посещения на чужденци в България по страни

(Брой)

Страни	Пътувания на българи в чужбина		Посещения на чужденци в България	
	2015	2016	2015	2016
Общо	4632466	5392109	9316624	10604396
ЕС	2559675	3178786	5243220	6208793
Австрия	118145	163979	175024	204489
Белгия	40960	62261	100777	119429
Германия	272867	344713	826142	1003030
Гърция	1043078	1200576	1024526	1157062
Дания	11994	20702	58290	74125
Ирландия	1543	9835	13849	25388
Испания	114016	139418	58852	63497
Италия	141161	178287	143446	152078
Кипър	6485	8352	19285	22181
Малта	4353	9287	2228	4868
Нидерландия	30292	47155	123578	147882
Обединено кралство	121745	141941	250038	281777
Полша	33073	49071	285455	388833
Португалия	14027	20051	11693	11817
Румъния	332848	423396	1499854	1743697
Словакия	13980	21838	74770	78167
Словения	16743	25089	22859	22591
Унгария	37245	46517	102189	118805
Финландия	5019	4431	24914	30332
Франция	103071	123157	171305	195571
Хърватия	12845	26957	23968	23464
Чешка република	65332	86917	160978	219349
Швеция	9576	13552	39288	48066
Други страни от ЕС	9277	11304	29912	72295
Други европейски страни	1944525	2074980	3105221	3378927
Бивша югославска република				
Македония	316094	360422	506052	562365
Норвегия	4677	7742	24629	46899
Руска федерация	41660	46731	493989	589844
Сърбия	315261	404975	501091	490668
Турция	1241733	1218842	1237841	1312895
Украйна	12877	20459	310777	342214
Швейцария	12223	15809	30842	34042
Други страни	47795	44063	268019	283706
Израел	18993	18922	155276	183846
Канада	8137	6966	18402	17395
Съединени американски щати	20665	18175	81979	82465
Останал свят	80471	94280	712526	732970

XXI. ГОРСКО СТОПАНСТВО

Обща горска площ

Общата горска площ включва залесени площи, земи за залесяване и недървопроизводителни земи.

Широколистните високостеблени гори включват дървесни видове, които се стопанисват по начин, запазващ семенния им произход, със съчетаване на естествено и изкуствено възобновяване.

Широколистните нискостеблени гори включват същите дървесни видове като широколистните високостеблени, но имат издънков произход (израстват от издънки) и се стопанисват по начин, запазващ тяхното биологично разнообразие и издънково възпроизводство (в т.ч. насажденията от бяла акация).

Залесена горска площ е тази, която е обрасла или засадена с горски дървета и храсти. Включва естествени насаждения, редини и склопени, несклопени и изредени култури.

Данните за извършеното залесяване са установени при инвентаризацията на горските култури.

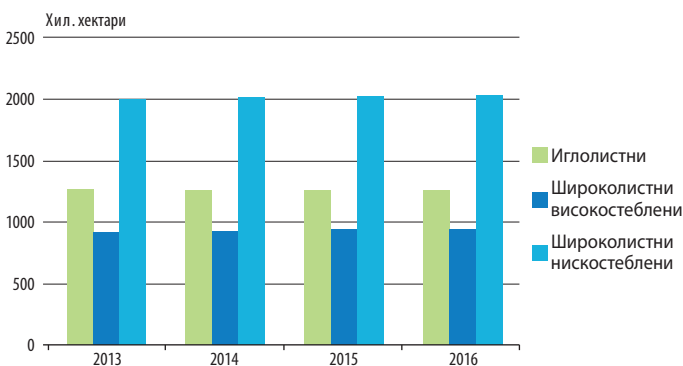
Залесяване в зрели невъзобновени гори е извършване на залесителни мероприятия в зрели гори (на възраст за главна сеч), при които естественото възобновяване е незадоволително.

Попълване на редини е залесяването на площи с малък брой дървета на единица площ (редини).

Попълване на култури е залесяване в изкуствено създадени гори до 3-годишна възраст за възстановяване на изсъхналите (загубените) фиданки.

Под отглеждане на културите се разбира извършване на мероприятия при култури до 3-годишна възраст, подобряващи растежа и устойчивостта на културата (изсичане на издънки, окопаване, премахване на конкурентна растителност и др.).

Фиг. 1. Обща горска площ по видове гори

1. Горска площ¹

	2013	2014	2015	2016
	(Хил. хектари)			
Площ по видове гори	4180	4202	4223	4231
Иглолистни	1263	1261	1261	1259
Широколистни	2917	2941	2962	2972
Високостеблени	919	926	938	942
Нискостеблени	1998	2015	2024	2030
В т.ч. залесена горска площ²	3811	3836	3858	3865
Иглолистни	1134	1133	1134	1131
Широколистни	2677	2703	2724	2734
Високостеблени	861	868	878	880
Нискостеблени	1816	1835	1846	1854

¹ Източник: Изпълнителна агенция по горите.

² С площта на клека.

2. Лесокултурни дейности¹

	2013	2014	2015	2016
	(Хектари)			
Подготовка на почвата за залесяване	1337	1137	2025	1763
Залесяване	1252	1204	1592	1987
Ново залесяване	586	679	703	1130
В зрели невъзобновени насаждения	595	478	843	782
Попълване на редини	71	47	48	75
Създаване на интензивни култури	622	431	787	766
Попълване на култури	550	322	298	318
Отглеждане на култури	6571	7323	8574	9247

¹ Източник: Изпълнителна агенция по горите.

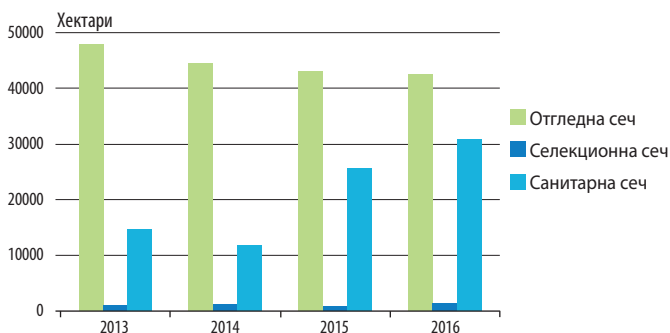
Стопанисване на горите

Отгледна сеч е сечта в млади и средновъзрастни насаждения с оглед регулиране на техния видов състав, подобряване на растежните условия и качествата на произвежданата дървесина.

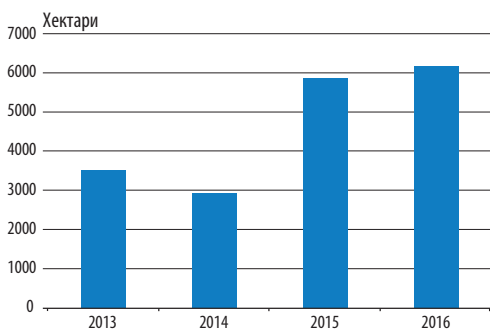
Санитарна сеч е изсичане на сухи, ветроломни или снеголомни дървета и храсти с цел предпазване на насажденията от каламитети и заболявания.

Подпомагане на естественото възобновяване е провеждане на мероприятия, улесняващи естественото възпроизводство на горите - семенно или издънково.

Фиг. 2. Площ с проведена сеч по видове

Фиг. 3. Подпомагане на естественото възобновяване на горите

3. Стопанисване на горите¹

	2013	2014	2015	(Хектари) 2016
Отгледна сеч	47942	44506	42955	42578
Иглолистни	25914	23910	20512	18534
Широколистни високостеблени	12921	12535	14783	16526
Издънкови	9107	8061	7660	7518
Селекционна сеч	1070	1118	895	1275
Иглолистни	606	542	400	333
Широколистни високостеблени	337	340	470	537
Издънкови	127	236	25	405
Санитарна сеч	14704	11825	25649	30843
Иглолистни	7386	8145	19684	24873
Широколистни високостеблени	2910	1862	2431	2965
Издънкови	4408	1818	3534	3005
Кастрене	1287	1289	1376	1465
Подпомагане на естественото възобновяване	3499	2922	5869	6159
в т.ч. изсичане на подлес	3317	2647	4658	5412
Маркиран лесосечен фонд	130172	118847	151150	126235
Иглолистни	50068	44574	66839	50860
Широколистни високостеблени	33457	28245	34394	32967
Издънкови	46647	46028	49917	42408

4. Горско семепроизводство¹

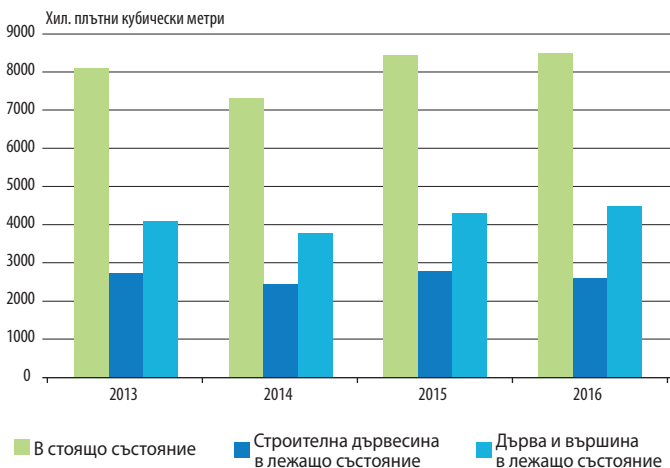
	2013	2014	2015	(Килограми) 2016
Бране на иглолистни шишарки	4557	3796	6455	4460
Събиране и добив на семена	23880	23783	47303	6880
Иглолистни видове	479	80	151	833
Широколистни видове	23401	23703	47152	6047
от тях дъбов жълъд	22385	21653	44692	5765

¹ Източник: Изпълнителна агенция по горите.

Добита дървесина

Данните включват общо добитата дървесина: от промишлен дърводобив, за местното население, суха и паднала маса и дървесина от изведени санитарни сечи в държавни, общински и частни гори.

Фиг. 4. Добита дървесина

5. Добита дървесина по видове гори¹

(Хил. плътни кубически метри)

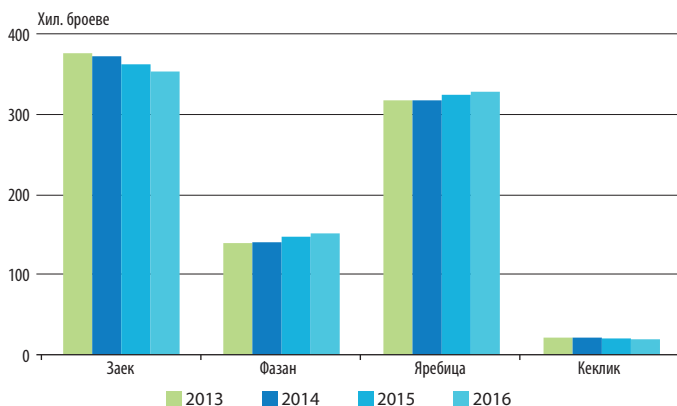
	2013	2014	2015	2016
	Общо			
В стоящо (на корен) състояние	8055	7282	8389	8447
В лежащо (отсечено) състояние	6796	6191	7040	7044
Строителна дървесина	2715	2430	2774	2589
Дърва и вършина	4081	3761	4266	4455
	Иглолистни			
В стоящо (на корен) състояние	3311	3113	3871	4140
В лежащо (отсечено) състояние	2622	2466	3032	3229
Строителна дървесина	1788	1622	1934	1788
Дърва и вършина	834	844	1098	1441
	Широколистни			
В стоящо (на корен) състояние	4744	4169	4518	4307
В лежащо (отсечено) състояние	4174	3725	4008	3815
Строителна дървесина	927	808	840	801
Дърва и вършина	3247	2917	3168	3014
Високостеблен бук				
В стоящо (на корен) състояние	805	750	860	884
В лежащо (отсечено) състояние	712	661	762	773
Строителна дървесина	166	156	176	166
Дърва и вършина	546	505	586	607
Високостеблен дъб				
В стоящо (на корен) състояние	243	192	201	229
В лежащо (отсечено) състояние	209	164	171	196
Строителна дървесина	48	35	35	39
Дърва и вършина	161	129	136	157
Други широколистни високостеблени				
В стоящо (на корен) състояние	679	606	690	649
В лежащо (отсечено) състояние	599	545	614	581
Строителна дървесина	279	244	276	252
Дърва и вършина	320	301	338	329
Нискостеблени				
В стоящо (на корен) състояние	3017	2621	2767	2545
В лежащо (отсечено) състояние	2654	2355	2461	2265
Строителна дървесина	434	373	353	344
Дърва и вършина	2220	1982	2108	1921

¹ Източник: Изпълнителна агенция по горите.

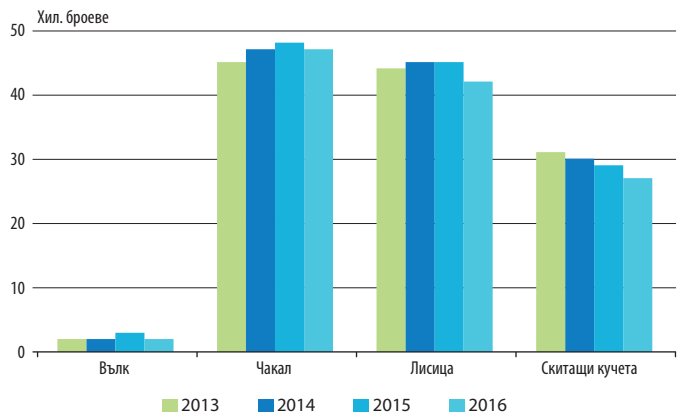
Дивеч

Броят на видовете дивеч в България се установява ежегодно чрез таксация, която се извършва в държавните ловностопански райони, стопанисвани от държавните горски и ловни стопанства, и в предоставените ловностопански райони, стопанисвани от ловните сдружения. Таксацията представлява преброяване на дивеча по вид, пол, възраст и брой на определена територия на дивечопригодната площ. Тя се извършва с помощта на таксационни формуляри, които се попълват за съответния район от стопанисващите дивеча. В Изпълнителната агенция по горите се води регистър на национално ниво за извършената пролетна таксация по години.

Фиг. 5. Дребен дивеч

Фиг. 6. Хищници

6. Дивеч¹

	2013	2014	2015	(Брой) 2016
	Едър дивеч			
Благороден елен	22780	23931	24435	25910
Елен лопатар	7277	7355	7338	8159
Сърна	94410	99758	102105	106323
Дива свиня	82593	86720	90130	88948
Дива коза	1754	1763	1838	1945
Муфлон	4364	4487	3553	3753
Мечка	960	945	973	943
Тибетски як	22	23	22	23
Зубър	31	31	32	29
Глухар	2789	2917	3000	2940
	Дребен дивеч			
Заек	375934	371929	362480	353091
Фазан	138770	139813	147277	151458
Яребица	316591	316516	323744	328198
Кеклик	21467	21383	19919	18814
	Хищници			
Вълк	2296	2486	2575	2452
Чакал	44569	47242	47752	47294
Лисица	44306	44665	44628	42326
Скитащи кучета	30683	30084	28865	27437

¹ Източник: Изпълнителна агенция по горите.

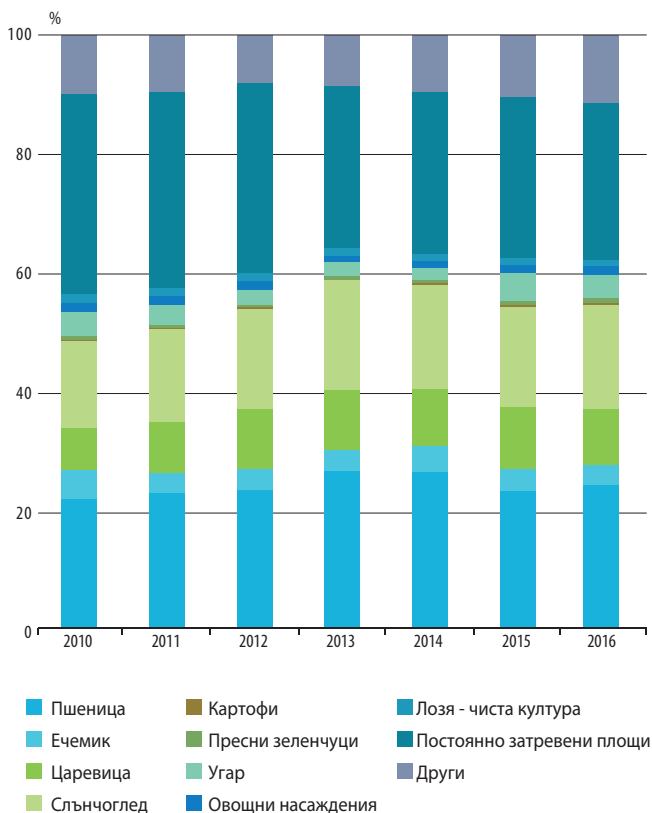
XXII. СЕЛСКО СТОПАНСТВО

Използвана земеделска площ и обработваема земя

Данните за площите, заети със земеделски култури, както и за използваната земеделска площ и обработваемата земя, са резултат от наблюдението за заетостта и използването на територията на България на базата на териториална извадка. Наблюдението се провежда в периода май - юли и се реализира върху цялата територия на България. Изследва се заетостта и използването на земята върху около 110 хил. точки, групирани в 3 123 сегмента. При всяко минаване на терена се наблюдават едни и същи точки в едни и същи сегменти.

Фиг. 1. Структура на използваната земеделска площ

1. Обработваема земя и използвана земеделска площ^{1,2,3}

(Хектари)

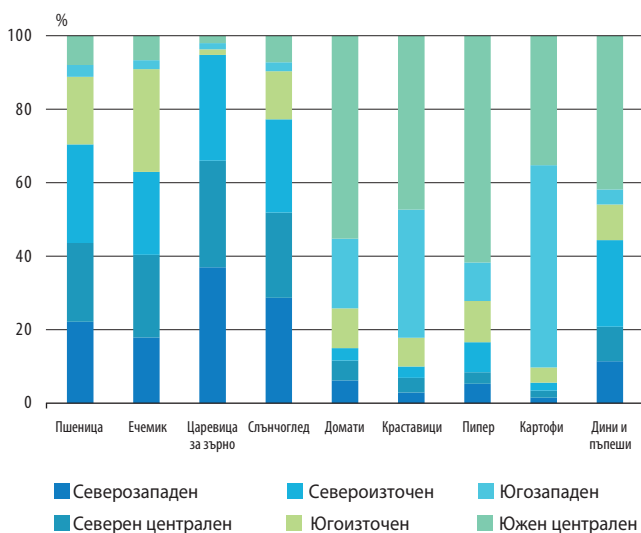
	2013	2014	2015	2016
Обработваема земя	3462117	3469388	3493688	3480991
Пшеница	1328062	1305733	1151225	1215684
Ечемик	182457	218612	191433	168244
Ръж и тритикале	31506	37020	24190	30909
Овес	20835	21732	13329	15675
Царевица	518471	480929	524121	468762
Други житни	22938	19768	31479	21304
Слънчоглед	928781	877538	851245	887845
Тютюн	19265	19072	17443	13930
Други маслодайни култури	123544	208212	225847	196958
Други индустриални култури	29795	47676	53755	55144
Картофи	10634	10224	9449	10109
Фасул, грах и други варива	8263	4877	24617	33928
Пресни зеленчуци	26846	29394	37538	46527
Окопни и други едногодишни фуражи	4685	7206	6871	14223
Ливади, засети с бобови	81935	86619	94288	105371
Ливади, засети с житни	1302	1096	394	3422
Угар	121289	92268	235150	191537
Оранжерии	1509	1412	1314	1419
Използвана земеделска площ	4995111	4976815	5011494	5021412
Семейни градини	16757	17072	15664	15367
Овощни насаждения	66824	66057	68543	77625
Лозя - чиста култура	60474	53521	54210	52517
Смесени трайни насаждения	5998	4791	8522	8222
Разсадници	1892	2002	2202	2602
Общо трайни насаждения	135188	126371	133477	140966
Постоянно затревени площи и ливади - овощни градини	1381049	1363984	1368665	1384088
Площ със селскостопанско предназначение	5258809	5192940	5202752	5214640

¹ Източник: Министерство на земеделието и храните.² Данните са от наблюдението за заетостта и използването на територията на България (БАНСИК).³ От 2010 г. съгласно Регламент (ЕО) № 1166/2009 разсадниците се отнасят в категорията „трайни насаждения“.

Производство от земеделски култури

Данните за производството от земеделски култури са резултат от наблюдението за определяне на добивите от земеделски култури през 2016 година. Анкетите се провеждат през ноември чрез интервюиране на земеделските стопани. В общото производство на зеленчуците се включва производството от открити площи и оранжерии.

Фиг. 2. Структура на производството на основни селскостопански култури по статистически райони през 2016 г.

2. Реколтирани площи, производство и средни добиви от основни земеделски култури¹

Култури	Реколтирани площи - ха		Производство - хил. т		Средни добиви - кг/ха	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Пшеница	1105916	1192764	5012	5660	4532	4745
Ечемик	175957	160784	698	694	3966	4314
Царевица за зърно	498644	406916	2697	2219	5409	5453
Слънчоглед	810841	817445	1699	1838	2096	2248

¹ Източник: Министерство на земеделието и храните.

3. Площи, производство и средни добиви от зеленчукови култури, картофи, дини и пъпеши¹

Култури	Площи ² - ха		Производство ³ - т		Средни добиви ⁴ - кг/ха	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Домати	2686	3604	121646	141193	26635	25579
Краставици и корнишони	592	542	50335	65063	14346	17225
Пипер	4032	3539	67819	71576	16131	19130
Картофи	11017	8385	164866	128119	14965	15246
Дини и пъпеши	3866	6483	67298	102264	17390	15771

¹ Източник: Министерство на земеделието и храните.

² Реколтирани площи, без площта на оранжерията.

³ Вкл. оранжерийното производство.

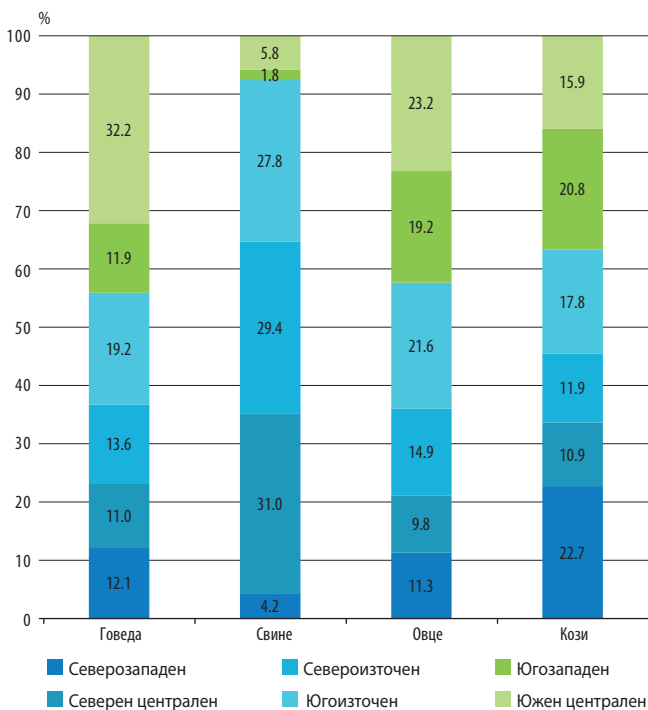
⁴ Средните добиви са без оранжерийните.

Селскостопански животни и птици

Информацията за броя на селскостопанските животни в България е в резултат на проведена специализирана анкета. Получени са статистически данни за броя на селскостопанските животни по видове и категории, количеството произведено мляко и реализацията му по направления, продадените и закланите животни в стопанствата и основна информация за структурата на животновъдството. Анкетата е осъществена чрез интервю с ръководителите на животновъдните стопанства.

Информацията за броя на птиците и за производството на продукти от тях е получена от специализирана анкета за птицевъдството. Изчерпателно се анкетираат всички големи птицевъдни стопанства. Получените резултати се допълват с информация за малките птицевъдни структури, получена от дребни животновъдни стопанства, определени чрез извадка.

Фиг. 3. Структура на основни селскостопански животни по статистически райони на 1.11.2016 г.

4. Селскостопански животни по вид към 1.11.¹

(Хил. броеве)

Видове животни	2013	2014	2015	2016
Говеда	575.6	552.8	550.2	558.4
в т.ч. крави	346.8	344.5	352.6	357.8
Биволи	10.0	9.6	10.8	13.0
в т.ч. биволици	6.2	6.3	6.8	7.6
Свине	586.4	553.1	600.1	616.1
в т.ч. основни свине-майки	43.5	43.3	46.9	47.2
Овце	1369.6	1335.3	1331.9	1358.8
в т.ч. овце-майки	1152.9	1109	1117.0	1127.2
Кози	289.3	292.6	277.0	237.6
в т.ч. кози-майки	244.6	227.6	219.9	199.4
Птици - общо	13214.0	14609.0	15600.0	13700.0
в т.ч. кокошки носачки и ярки	6592.0	6815.0	6980.0	7158.0

5. Стопанства и селскостопански животни по вид на 1.11.2016 г.¹

	Стопанства - хил. бр.	Селскостопански животни	
		хил. бр.	средно на едно стопанство - бр.
Говеда	38.4	558.4	14.5
в това число:			
Крави	35.6	357.8	10.1
Телета до 1 година	24.0	116.9	4.9
Биволи	0.4	13.0	32.5
в т.ч. биволици	0.4	7.6	19.0
Свине	11.0	616.1	56.0
в т.ч. свине-майки	1.1	47.2	42.9
Овце	32.3	1358.8	42.1
в т.ч. овце-майки	32.1	1127.2	35.1
Кози	18.8	237.6	12.6
в т.ч. кози-майки	18.5	199.4	10.8

¹ Източник: Министерство на земеделието и храните.

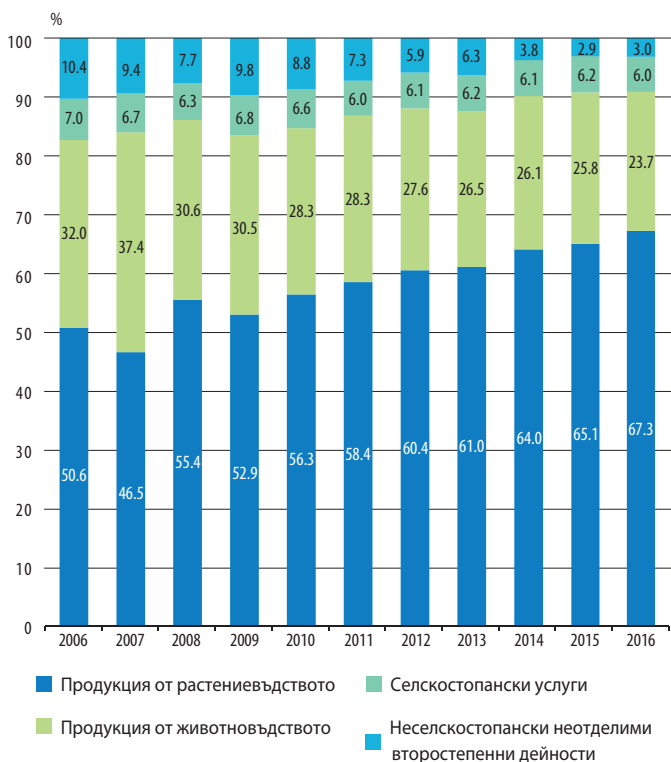
Икономически сметки за селското стопанство

Икономическите сметки за селското стопанство (данни на НСИ) са сателитни на националните сметки.

Продукцията от отрасъл „Селско стопанство” представлява стойността на всички произведени стоки и услуги от единиците със селскостопанска дейност, в т.ч. и от домакинствата. Данните се отнасят за крайната продукция, която не включва вътрешния оборот (стоките и услугите, произведени и потребени в самото стопанство през отчетния период). Информацията от 2007 г. включва и субсидиите от националния бюджет и бюджета на ЕС.

Основна цел на разработването на икономическите сметки е изчисляването на нетния предприемачески доход, който дава представа за състоянието и тенденциите в развитието на отрасъл „Селско стопанство”.

Фиг. 4. Структура на крайната продукция по текущи цени

6. Икономически сметки за селското стопанство - крайна продукция по текущи цени

(Млн. левове)

	2013	2014	2015	2016
Зърнени култури	2461.5	2602.8	2403.2	2312.2
Технически култури	1697.3	1890.1	1892.6	1850.7
Фуражни култури	368.8	253.2	125.2	185.3
Зеленчуци	271.8	278.8	281.9	220.3
Картофи	121.7	47.2	63.2	52.5
Плодове	305.8	247.4	334.9	306.6
Вино
Други растениевъдни култури	17.8	66.0	34.6	29
Продукция от растениевъдството	5244.7	5385.5	5135.6	4956.6
Селскостопански животни	1137.8	1108.4	1131.1	898.7
Продукти от животновъдството	1135.2	1086.8	905.3	845.8
Продукция от животновъдството	2273.0	2195.2	2036.4	1744.5
Селскостопански стоки	7517.7	7580.7	7172	6701.1
Селскостопански услуги	530.6	512.4	485.2	439.8
Продукция от селското стопанство	8048.3	8093.1	7657.2	7140.9
Неселскостопански неотделими второстепенни дейности	545.0	320.8	230.9	218.8
Продукция от отрасъл „Селско стопанство“	8593.3	8413.9	7888.1	7359.7
Междинно потребление	5279.5	5027.1	4718.3	4398.5
Брутна добавена стойност по базисни цени	3313.8	3386.8	3169.8	2961.2
Потребление на основен капитал	670.3	712.5	760.4	730
Нетна добавена стойност по базисни цени	2643.5	2674.3	2409.4	2231.2
Доход по фактори	4301.1	4269.3	3730.4	3577.4
Нетен опериращ излишък (смесен доход)	3659.2	3559.9	2977.9	2844
Нетен предприемачески доход	2843.0	2645.9	1934	1617.3

XXIII. ОКОЛНА СРЕДА

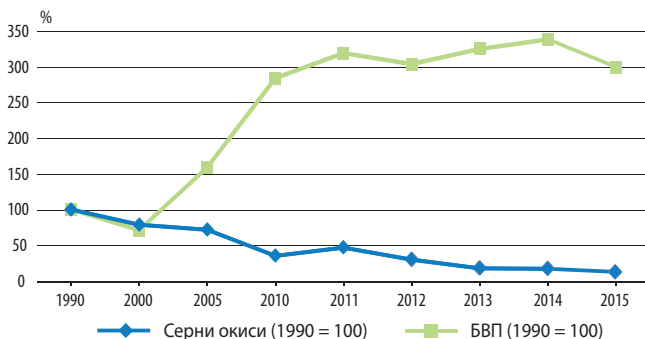
Емисии на вредни вещества

За събиране на първичната информация и изчисляване на емисиите на вредни вещества е използвана методика на НСИ и МОСВ, хармонизирана с методиката CORINAIR, която е разработка на Европейския съюз. За целия период от 1990 до 2015 г. емисиите са преизчислени съгласно трети актуализиран вариант на методиката. Емисиите са определени по разчетен метод на базата на следните показатели: консумирано гориво, съдържание на сяра, тоplotворна способност, количество произведена продукция и вложени суровини, както и емисионни фактори за съответните замърсители.

Емисиите в атмосферата са пряк резултат от стопанската активност в страната. Размерът на емитираните вредни вещества зависи както от количеството на употребените горива и произведената продукция, така и от равнището на използваните технологии. Най-общата характеристика на връзката „икономика - околна среда“ се съдържа в показателя „емисия на единица БВП“.

След 1999 г. съществува обща тенденция за намаляване на емисиите от серни окиси в атмосферата с изключение на 2007 и 2011 година. През 2015 г. емисиите са на най-ниското ниво за периода 1990 - 2015 г., като намалението в сравнение с 2014 г. е с около 25%. Основната причина е, че нарастването на уловените серни окиси в големите ТЕЦ изпреварва увеличението в производството на електрическа енергия.

Фиг. 1. Емисии на серни окиси и БВП

1. Емисии на вредни вещества в атмосферата^{1,2}

(Хил. тонове)

	Серни окси	Азот- ни окси	Немета- нови лет- ливи ор- ганични съедине- ния	Метан	Въгле- роден окис	Въглеро- ден дву- окис	Дву- азотен окис	Амо- няк
	2013							
Общо	194	116	285	734	340	45834	44	42
Индустриални горивни процеси	142	40	0	0	2	28883	6	-
Производствени процеси	44	29	17	444	24	3744	0	3
Други източници ³	8	47	268	290	314	13208	38	40
	2014							
Общо	187	122	275	701	316	48603	37	32
Индустриални горивни процеси	140	42	0	0	2	30805	7	-
Производствени процеси	41	31	18	427	26	4103	0	3
Други източници ³	6	49	257	274	288	13694	30	29
	2015							
Общо	140	124	273	677	314	49919	38	31
Индустриални горивни процеси	98	34	0	0	2	31673	7	0
Производствени процеси	36	35	18	415	26	4270	0	3
Други източници ³	6	55	256	261	286	13976	31	28

¹ Поради извършени закръглениа някои числа превишават или не изчерпват съставните им.² Съгласно последното издание на CORINAIR; използвани са и нови емисионни фактори.³ Включени са данни за емисиите от автотранспорта, селското стопанство и бита.

Водоползване

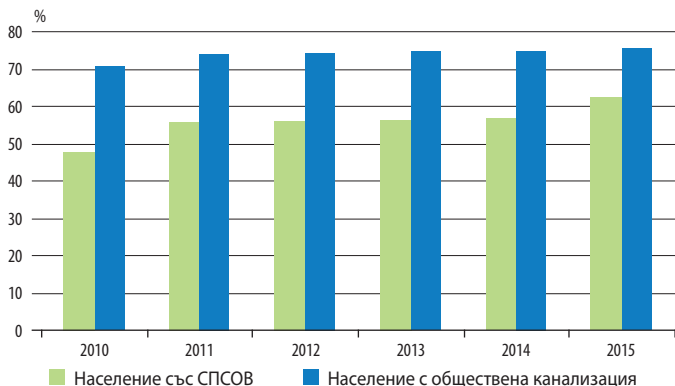
Информацията е резултат от статистическите наблюдения, обхващащи изчерпателно доставчиците на вода (ВиК оператори, „Напителни системи“ ЕАД) и икономическите единици, ползвали над 36 хил. м³ вода годишно. Доброволно представят данни и предприятия под този критерий. Не се включва водоползването за хидроенергетиката и водовземаването от физически лица.

Водоснабдяването се осъществява чрез доставчиците на вода и чрез самостоятелно водовземање. Основните потребители на вода са селското стопанство, индустрията и битовият сектор (домакинства и услуги). Равнището на водоползване в страната се определя главно от енергийното водоползване, за което са необходими значителни обеми за охлаждащи процеси. За изчисление на потреблението на питейна вода от домакинствата (доставена от ВиК, средно на човек) е използвано средногодишното население.

След употреба водите се отвеждат в обществената канализационна мрежа и водните обекти. Разграничени са две категории - отпадъчни води и води от охлаждащи процеси. Отведените отпадъчни води във водни обекти се формират от обществената канализационна мрежа (вкл. от неточкови източници), стопанските единици и домакинствата. Пречистването на отпадъчните води се извършва на място или в селищни пречиствателни станции за отпадъчни води.

Оценката на населението с услуги по отвеждане и пречистване на отпадъчни води се основава на информация от ВиК операторите и общините с организирано отвеждане на водите в селищна пречиствателна станция. Възможно е делът на населението да бъде надценен поради наличието на селища с частично изградена канализационна мрежа. Не е включено населението, чиито води се извозват с цистерни в канализационна система или в СПСОВ.

Фиг. 2. Основни показатели за водните услуги на населението

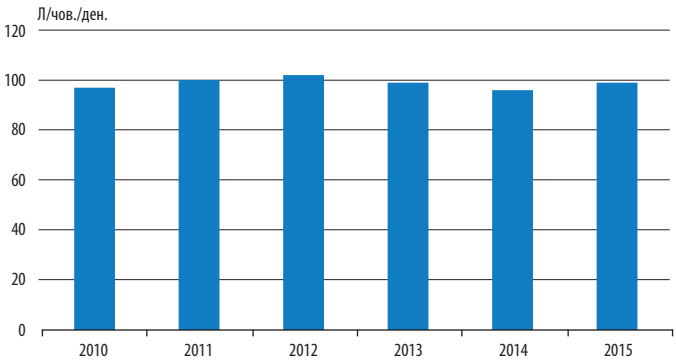

2. Иззета, използвана и отпадъчна вода

(Млн. куб. м/г.)

	2011	2012	2013	2014	2015
Иззета прясна вода - бруто	6385	5715	5468	5376	5629
Повърхностни водоизточници	5840	5149	4910	4829	5071
в т.ч. от язовири	2544	2290	2349	2164	2423
Подземни водоизточници	545	566	558	547	558
Иззета непрясна вода - бруто	0	1	1	0	0
Използвана вода - общо	5178	4559	4477	4506	4736
Селско и горско стопанство	348	296	296	289	360
в т.ч. за напояване	322	262	269	258	316
Индустрия	4497	3927	3841	3887	4037
в т.ч. за охлаждане в енергетиката	3795	3284	3182	3237	3686
Други дейности (услуги)	66	66	80	79	81
Домакинства	266	271	261	251	259
Общо отведени отпадъчни води във водни обекти	791	787	802	789	804
в т.ч. от пречиствателни станции (селищни и други)	533	538	571	558	579
Отведени във водни обекти води от охлаждане	3560	3055	2945	3000	3680

Фиг. 3. Използвана питейна вода от домакинствата средно на човек

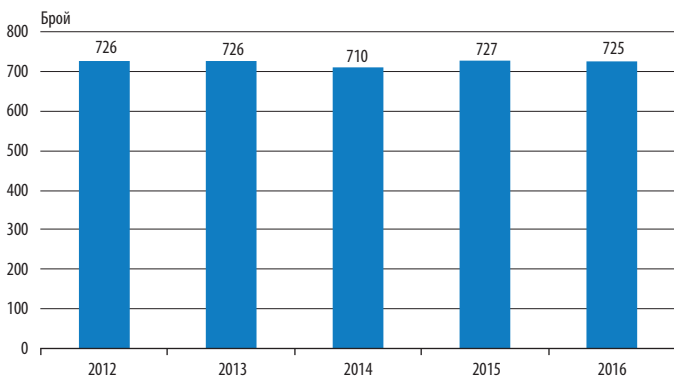
Шум

Източник на данни за шумовите нива е Националният център по общественото здраве и анализи.

През 2016 г. са наблюдавани 725 пункта за измерване на нивото на шума, разпределени в 36 населени места.

През 2016 г. продължава тенденцията измереното ниво на шума да надхвърля допустимите хигиенни норми от 55 - 60 децибела. С най-неблагоприятна акустична среда през 2016 г. са големите градове с ниво на измерен шум от 68 до 77 децибела: София (столица), Бургас, Варна, Пловдив, Перник, Русе, Стара Загора и други. През 2016 г. са регистрирани шумови нива над 77 децибела в област Хасково.

Фиг. 4. Наблюдавани пунктове за регистриране на шума

3. Наблюдавани пунктове за регистриране на шумовите нива по области през 2016 г.

(Брой)

Области	Общо	По регистрираните шумови нива в децибели					
		под 58	58 - 62	63 - 67	68 - 72	73 - 77	78 - 82
Общо за страната	725	157	113	255	170	28	2
Благоевград	17	14	3	-	-	-	-
Бургас	37	8	3	7	10	9	-
Варна	45	27	4	8	6	-	-
Велико Търново	48	-	10	27	9	2	-
Видин	15	5	2	8	-	-	-
Враца	15	3	4	7	1	-	-
Габрово	20	1	4	11	4	-	-
Добрич	15	5	1	8	1	-	-
Кърджали	15	4	1	3	6	1	-
Кюстендил	36	6	4	21	5	-	-
Ловеч	20	5	10	5	-	-	-
Монтана	15	-	-	10	5	-	-
Пазарджик	15	2	2	10	1	-	-
Перник	24	-	3	11	10	-	-
Плевен	21	7	4	9	1	-	-
Пловдив	45	-	1	8	34	2	-
Разград	15	4	2	7	2	-	-
Русе	30	4	3	13	8	2	-
Силистра	15	-	2	7	6	-	-
Сливен	20	7	1	2	10	-	-
Смолян	15	5	-	7	3	-	-
София	35	2	16	17	-	-	-
София (столица)	47	12	6	10	19	-	-
Стара Загора	45	2	9	11	16	7	-
Търговище	51	19	11	12	9	-	-
Хасково	19	5	1	4	2	5	2
Шумен	15	5	1	7	2	-	-
Ямбол	15	5	5	5	-	-	-

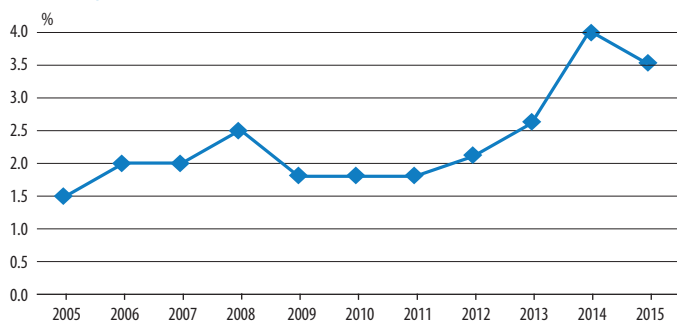
Разходи за опазване и възстановяване на околната среда

Необходимостта от опазване на околната среда изисква допълнителни средства. Ефективното им използване ще допринесе за намаляване на замърсяването, което е следствие от социално-икономическите процеси.

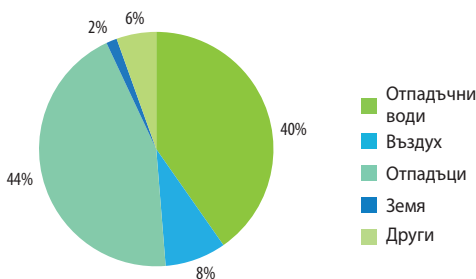
През 2015 г. за опазване и възстановяване на околната среда са изразходвани 3 102 млн. лева. Делът на разходите за околната среда през 2015 г. е 3.5% от БВП.

За 2015 г. общите разходи за опазване и възстановяване на околната среда са разпределени по съответните направления, както следва: с най-голям дял са разходите за оползотворяване и обезвреждане на отпадъците - 44% (46% за 2014 г.), за пречистване на отпадъчните води - 40% (32% за 2014 г.), за опазване на чистотата на въздуха - 8% (14% за 2014 г.). Със значително по-малък дял са разходите за защита от шума, опазване на биологичното разнообразие, защитените територии и обекти и други.

Фиг. 5. Екоразходи (% от БВП)

Фиг. 6. Структура на разходите за опазване и възстановяване на околната среда по направления през 2015 г.

4. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда

	2011	2012	2013	2014 ¹	2015
Общо - млн. лв.	1438	1694	2099	3327	3102
За придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи - млн. лв.	512	414	744	1630	1855
За поддържане на дълготрайни материални активи - млн. лв.	926	1280	1355	1697	1247
Дял на разходите от БВП - %	1.8	2.1	2.6	4.0	3.5

¹ Ревизирани данни.5. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда по направления¹

(Хил. левове)

Направления	2014 ²	2015
Общо	3326842	3102332
За отпадъчните води	1058196	1249492
от тях:		
Специализирани съоръжения	836582	1019302
Интегрирани технологии	823	57278
За обратно водоснабдяване	42728	35690
За въздуха	470723	261896
Специализирани съоръжения	174229	74467
Интегрирани технологии	171122	77666
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	26985	46223
Специализирани съоръжения	8024	7950
Интегрирани технологии	156	501
За горите	13881	7047
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	11252	45123
Специализирани съоръжения	3819	16903
Интегрирани технологии	995	514
За ловно- и рибностопански мероприятия	4367	1303
За отпадъците	1532055	1374497
Специализирани съоръжения	385924	586484
Интегрирани технологии	11534	2091
За шума	133	174
от тях:		
Специализирани съоръжения	35	131
Интегрирани технологии	23	-
За научноизследователска дейност	7062	1899
За просветна, образователна и друга подобна дейност	464	448
За административна дейност	40404	23428
За апаратура за мониторинг и контрол	109840	53688
Оценка на въздействието върху околната среда	8752	1424

¹ Без разходите за амортизация.² Ревизирани данни.

Битови отпадъци

Битови отпадъци са отпадъците, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, в административни, социални и обществени сгради. Към тях се приравняват и отпадъците от търговски обекти и съпътстващи производството занаятчийски дейности, обекти за отдых и забавления, когато нямат характер на опасни отпадъци и в същото време тяхното количество или състав не пречи на третирането им съвместно с битовите.

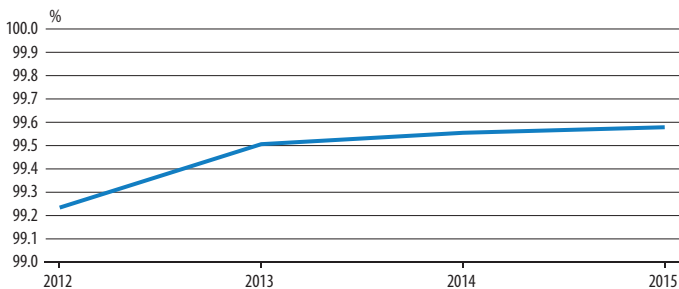
За 2015 г. битовите отпадъци са изчислени на базата на данни както от регулярното статистическо наблюдение за битовите отпадъци, така и от Националната информационна система за отпадъците на Изпълнителната агенция по околна среда.

През 2015 г. общо образуваните битови отпадъци са оценени на 3 011 хил. тона. През същата година са депонирани общо 1 856 хил. т битови отпадъци. Предадените директно за рециклиране битови отпадъци за 2015 г. са 154 хил. тона. Предадените в съоръжения за вторично третиране битови отпадъци възлизат на 1 002 хил. тона. За същата година събраните строителни отпадъци на депата за битови отпадъци възлизат на 466 хил. тона. Количеството на събраните битови отпадъци се оценява чрез преки измервания, а при липса на такива - на базата на транспортни документи.

Продължава изграждането на регионални системи за управление на битовите отпадъци. Същевременно се закриват изградени в миналото депа за битови отпадъци, които не отговарят на екологичните изисквания. През 2015 г. системите за битови отпадъци са 151, от които 43 са регионални.

Въвеждането на организирани системи за сметоизвозване в нови населени места и през 2015 г. доведе до увеличение на населението, обхванато с услуги по сметосъбиране - от 99.56% през 2014 г. на 99.58% през 2015 година. Обслужените населени места през 2015 г. са 4 593. Същевременно събраните битови отпадъци на човек от обслужваното население за 2015 г. възлизат на 420 килограма.

Фиг. 7. Дял на обслужваното население от системи за организирано сметосъбиране

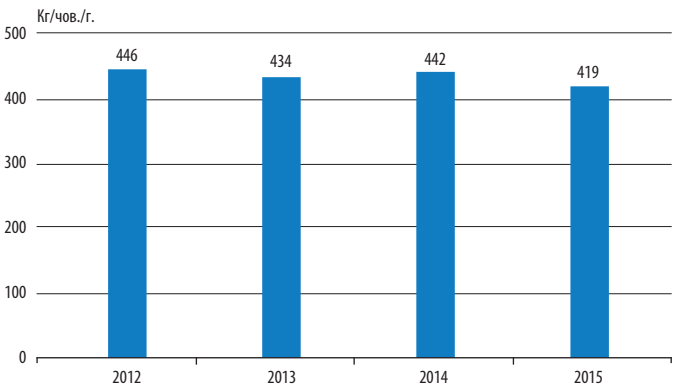
6. Битови отпадъци

	2012	2013	2014	2015
Общо образувани битови отпадъци ¹ - хил. т	3249	3135	3193	3011
Образувани битови отпадъци на човек от населението - кг/чов./г.	446	434	442	419
Обслужвани населени места от системи за организирано сметосъбиране на битови отпадъци - бр.	4431	4556	4578	4593
Дял на обслужваното население от системи за организирано сметосъбиране - %	99.2	99.5	99.6	99.6
Депа за битови отпадъци - бр.	157	144	147	134
Депонирани битови отпадъци - хил. т	2323	1860	1297	1856
Предадени за рециклиране битови отпадъци ² - хил. т	841	271	298	153
Предадени за предварително третиране битови отпадъци ² - хил. т	.	1005	1598	1002
Събрани строителни отпадъци на депа за битови отпадъци - хил. т	554	999	534	466

¹ Данните са резултат от статистическа оценка. От изчислението са изключени временно съхранените битови отпадъци.

² Данни от административен източник - Изпълнителна агенция по околна среда.

Фиг. 8. Образувани битови отпадъци на човек от населението

Защитени територии

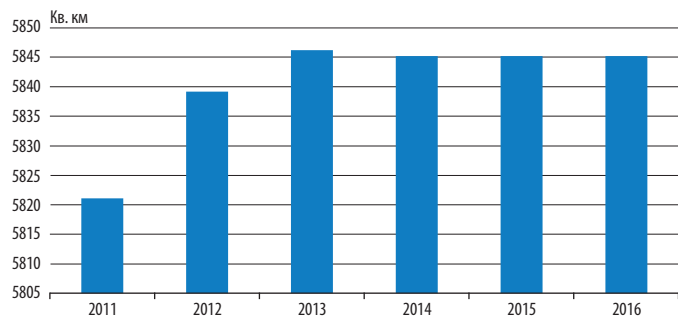
Данните за защитените територии и обекти се осигуряват от Министерството на околната среда и водите.

Защитените територии са предназначени за опазване на биологичното разнообразие в екосистемите и на естествените процеси, протичащи в тях, както и на характерни или забележителни обекти на неживата природа.

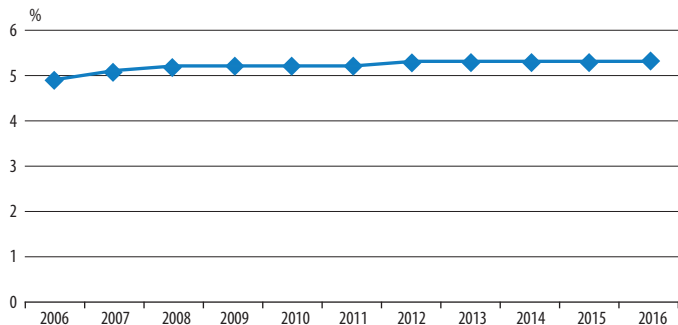
През последните няколко години опазването на околната среда и биологичното разнообразие са едни от най-важните приоритети на България.

През 2016 г. площта на защитените територии в България е 584 501 ха, или 5.3% от територията на страната, и спрямо 2015 г. намалява с 29 хектара. Към края на 2016 г. в България съществуват 1 012 защитени територии и обекти, като се запазва равнището от 2015 година.

Фиг. 9. Площ на защитените територии

Фиг. 10. Дял на защитените територии от общата територия на страната

7. Защитени територии и обекти през 2016 г.¹

	Брой			Площ ² - ха		
	наличност към 31.12. 2016 г.	включени през 2016 г.	изключени през 2016 г.	наличност към 31.12. 2016 г.	включени през 2016 г.	изключени през 2016 г.
Защитени територии	1012	2	2	584501.2	33.1	61.9
Резервати	55	-	-	77083.0	14.5	-
Природни забележителности	345	1	-	16840.9	11.5	4.8
Защитени местности	563	1	2	79253.3	7.0	57.1
Национални паркове	3	-	-	150362.3	-	-
Природни паркове	11	-	-	256441.4	-	-
Поддържани резервати	35	-	-	4520.3	-	-
Защитени видове растения	574	-	-	x	x	x
Защитени видове животни	483	-	-	x	x	x
Защитени вековни дървета	1617	5	34	x	x	x

¹ Източник: Министерство на околната среда и водите.

² Поради извършени закръгляния някои числа превишават или не изчерпват съставните им.

8. Защитени територии¹

Години	Площ - ха	Дял на защитените територии от общата територия на страната - %
2010	582458	5.2
2011	582122	5.2
2012	583876	5.3
2013	584587	5.3
2014	584499	5.3
2015	584530	5.3
2016	584501	5.3

¹ Източник: Министерство на околната среда и водите.

**XXIV. НИРД
И ИНОВАЦИОННА ДЕЙНОСТ**

Научноизследователска и развойна дейност

Научноизследователската и развойна дейност включва всяка творческа работа, която се провежда систематично с цел да се увеличи обемът на знанията, включително познанието за човека, културата и обществото, както и използването на този обем от знания за нови приложения. Научноизследователската и развойна дейност обхваща фундаментални и приложни изследвания и експериментални разработки.

Разходите за научноизследователска и развойна дейност обхващат текущите разходи и разходите за придобиване на дълготрайни материални активи, предназначени за НИРД.

Относителният дял на разходите за НИРД от брутния вътрешен продукт е международно съпоставим измерител на интензивността на НИРД.

Персоналът, зает с научноизследователска и развойна дейност, включва две категории - изследователи и друг персонал, зает с НИРД. Той се измерва в абсолютен брой и в еквивалент на пълна заетост. Персоналът в еквивалент на пълна заетост се изчислява на основата на използваното работно време за научноизследователска и развойна дейност през отчетната година.

Разходите и кадровият потенциал на научноизследователската и развойна дейност са разпределени в четири институционални сектора: сектор на предприятията, държавен сектор, сектор „Висше образование“ и сектор на нетърговските организации.

Фиг. 1. Структура на разходите за НИРД по институционални сектори през 2015 г.

1. Разходи за научноизследователска и развойна дейност по видове

	2012	2013	2014	2015
Общо - хил. лв.	496176	521682	664829	850457
Текущи разходи	461864	482069	587491	735207
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	34312	39613	77338	115250
Относителен дял на разходите за НИРД от БВП - %	0.60	0.63	0.79	0.96

2. Персонал, зает с научноизследователска и развойна дейност, по категории

Категории персонал	2012	2013	2014	2015
	Брой			
Общо	21677	22307	25484	29591
Изследователи	15219	16095	17795	19338
Друг персонал, зает с НИРД	6458	6212	7689	10253
	Еквивалент на пълна заетост			
Общо	16758	17545	19335	22492
Изследователи	11300	12275	13201	14236
Друг персонал, зает с НИРД	5458	5270	6134	8256

Иновационна дейност

Иновация е прилагането на нов или значително усъвършенстван продукт или процес, нов маркетингов метод, нов организационен метод в бизнес практиките, в организацията на работното място или във външните отношения. Иновациите се основават на резултатите от нови технологични разработки, нови комбинации от съществуващи технологии или на използването на знанията, придобити от предприятието. Иновациите могат да бъдат разработени от иновативното предприятие или от друго предприятие. Обикновената препродажба на иновации, изцяло произведени и разработени от други предприятия, не се включва в иновационната дейност. Иновациите следва да бъдат нови за съответното предприятие. За продуктите иновации не е задължително те да бъдат нови за пазара, както и за процесовите иновации не е задължително предприятието да бъде първото, което ги е внедрило.

Предприятията с иновационна дейност обхващат предприятията с продукти, процесови, организационни и маркетингови иновации.

3. Дял на иновативните предприятия от общия брой предприятия за 2014 г.¹

(Проценти)

Икономически сектори/дейности	
Общо	26.1
Индустрия	29.7
Добивна промишленост	21.9
Преработваща промишленост	30.1
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	29.3
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	22.3
Услуги	21.9
Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети	20.8
Транспорт, складиране и пощи	10.8
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	36.8
Финансови и застрахователни дейности	31.2
Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи	22.5
Научноизследователска и развойна дейност	100.0
Рекламна дейност и проучване на пазари	21.2

4. Дял на предприятията, реализирали нови или усъвършенствани продукти, нови за пазара, от общия брой предприятия за 2014 г.¹

(Проценти)

Икономически сектори/дейности	
Общо	5.7
Индустрия	6.4
Добивна промишленост	3.9
Преработваща промишленост	6.8
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	..
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	..
Услуги	4.9
Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети	3.5
Транспорт, складиране и пощи	0.8
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	15.5
Финансови и застрахователни дейности	5.1
Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи	2.6
Научноизследователска и развойна дейност	35.4
Рекламна дейност и проучване на пазари	4.8

¹ Данните се отнасят за предприятия с повече от 9 наети лица в икономическите дейности, посочени в таблицата.

МЕЖДУНАРОДЕН ПРЕГЛЕД

Територия и население по континенти

1. Територия и население¹

Континенти	2015	
	територия - млн. кв. км	население - млн.
Общо за света	136.1	7349
Азия ²	31.9	4393
Европа ³	23.0	738
Америка	42.3	992
Северна Америка	21.8	358
Средна и Южна Америка	20.5	634
Африка	30.3	1186
Австралия и Океания	8.6	39

¹ Източник: Статистически годишник на Австрия 2016 г.

² Вкл. европейската част на Турция, без азиатската част на Руска федерация.

³ Без европейската част на Турция, вкл. азиатската част на Руска федерация.

2. Територия, население и столици¹

Континенти и страни	Население според последно преброяване		2015	Столици
	дата	хиляди		
ЕВРОПА				
ЕС-28				
Австрия	31.10.2011	8402	84	Виена
Белгия	1.10.2001	11001	31	Брюксел
България	1.02.2011	7365	111	София
Германия	9.05.2011	80220	357	Берлин
Гърция	9.05.2011	10816	132	Атина
Дания	1.01.2011	5561	43	Копенхаген
Естония	31.12.2011	1294	45	Талин
Ирландия	24.04.2011	4575	70	Дъблин
Испания	1.11.2011	46816	506	Мадрид
Италия	9.10.2011	59434	302	Рим
Кипър	1.10.2011	840	9	Никозия
Латвия	1.03.2011	2070	65	Рига
Литва	1.03.2011	3043	65	Вилнюс
Люксембург	1.02.2011	512	3	Люксембург
Малта	20.11.2011	417	0.3	Валета
Нидерландия	1.01.2011	16656	41	Амстердам
Обединено кралство	27.03.2011	63182	243	Лондон
Полша	31.03.2011	38045	313	Варшава
Португалия	21.03.2011	10282	92	Лисабон
Румъния	20.10.2011	20039	238	Букурещ
Словакия	21.05.2011	5397	49	Братислава
Словения	1.01.2011	2058	20	Любляна

2. Територия, население и столици¹

(Продължение и край)

Континенти и страни	Население според последно преброяване		2015 територия - хил. кв. км	Столици
	дата	хиляди		
Унгария	1.10.2011	9938	93	Будапеща
Финландия	31.12.2010	5375	337	Хелзинки
Франция	1.01.2010	62765	552	Париж
Хърватия	1.04.2011	4285	57	Загреб
Чешка република	25.03.2011	10437	79	Прага
Швеция	31.12.2011	9483	439	Стокхолм
Бивша югославска република Македония	31.10.2002	2023	26	Скопие
Исландия	31.12.2011	316	103	Рейкявик
Сърбия	1.10.2011	7187	88	Белград
Турция	3.10.2011	74526	784	Анкара
Норвегия	19.11.2011	4980	324	Осло
Швейцария	31.12.2011	8035	41	Берн
Босна и Херцеговина	30.09.2013	3792*	51	Сараево
Руска федерация	14.10.2010	143436	17098	Москва
Украйна	5.12.2001	48241	604	Киев
АЗИЯ				
Индия	9.02.2011	1210855	3287	Делхи
Индонезия	1.05.2010	237641	1911	Джакарта
Казахстан	25.02.2009	16010	2725	Астана
Китай	1.11.2010	1339725	9597	Пекин
Япония	1.10.2015	127110	378	Токио
АФРИКА				
Египет	21.11.2006	72798	1002	Кайро
Мароко	1.09.2014	33848	447	Рабат
Тунис	23.04.2014	10983	164	Тунис
ЮАР	10.10.2011	51771	1221	Претория
СЕВЕРНА И СРЕДНА АМЕРИКА				
Канада	2.05.2011	33477	9985	Отава
Куба	14.09.2012	11167	110	Хавана
Мексико	12.06.2010	112337	1964	Мексико
Съединени американски щати	1.04.2010	308746	9834	Вашингтон
ЮЖНА АМЕРИКА				
Аржентина	27.10.2010	40117	2780	Буенос Айрес
Боливия	21.11.2012	10060	1099	Ла Пас
Бразилия	31.07.2010	190756	8515	Бразилия
АВСТРАЛИЯ И ОКЕАНИЯ				
Австралия	9.08.2011	21727	7692	Канбера
Нова Зеландия	5.03.2013	4242	268	Уелингтън

¹ Източници: ООН, Демографски годишник 2015; сайт на Евростат - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

3. Население към средата на годината¹

(Милиони)

Страни	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Европа						
ЕС-28						
Австрия	8.36	8.39	8.43	8.48	8.54	8.63
Белгия	10.90	11.05	11.13	11.18	11.21	11.27
България²	7.40	7.35	7.31	7.27	7.22	7.18
Германия	81.78	80.27	80.43	80.65	80.98	81.69
Гърция	11.12	11.10	11.05	10.97	10.89	10.82
Дания	5.55	5.57	5.59	5.61	5.64	5.68
Естония	1.33	1.33	1.32	1.32	1.31	1.32
Ирландия	4.56	4.58	4.59	4.60	4.62	4.68
Испания	46.58	46.74	46.77	46.62	46.48	46.45
Италия	59.28	59.38	59.54	60.23	60.79	60.73
Кипър	0.83	0.85	0.86	0.86	0.85	0.85
Латвия	2.10	2.06	2.03	2.01	1.99	1.98
Литва	3.10	3.03	2.99	2.96	2.93	2.90
Люксембург	0.51	0.52	0.53	0.54	0.56	0.57
Малта	0.41	0.42	0.42	0.42	0.43	0.43
Нидерландия	16.62	16.69	16.75	16.80	16.87	16.94
Обединено кралство	62.77	63.26	63.70	64.13	64.61	65.13
Полша	38.04	38.06	38.06	38.04	38.01	37.99
Португалия	10.57	10.56	10.51	10.46	10.40	10.36
Румъния	20.25	20.15	20.06	19.98	19.91	19.82
Словакия	5.39	5.40	5.41	5.41	5.42	5.42
Словения	2.05	2.05	2.06	2.06	2.06	2.06
Унгария	10.00	9.97	9.92	9.89	9.87	9.84
Финландия	5.36	5.39	5.41	5.44	5.46	5.48
Франция	64.82	65.13	65.44	65.77	66.10	66.62
Хърватия	4.30	4.28	4.27	4.25	4.24	4.21
Чешка република	10.47	10.50	10.51	10.51	10.53	10.55
Швеция	9.38	9.45	9.52	9.60	9.70	9.80
Исландия	0.32	0.32	0.32	0.32	0.33	0.33
Турция	73.14	74.22	75.18	76.15	77.18	78.22
Норвегия	4.89	4.95	5.02	5.08	5.14	5.19
Швейцария	7.82	7.91	8.00	8.09	8.19	8.28

3. Население към средата на годината¹

(Продължение и край)

(Милиони)

Страни	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Останал свят						
Австралия	22.03	22.34	22.73	23.13	23.49	23.78
Нова Зеландия	4.35	4.38	4.41	4.44	4.51	4.60
Руска федерация	142.85	142.96	143.20	143.51	.	.
Съединени американски щати	309.35	311.72	314.10	316.43	318.91	321.42
Япония ³	128.07	127.82	127.56	127.34	127.13	126.96

¹ Източници: Сайт на Евростат - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>;
сайт на ООН - <http://www.unstats.un.org/>.

² Средногодишно население.

³ Без дипломатическия персонал извън страната и чуждестранния военен и цивилен персонал и техните семейства.

4. Раждаемост¹

(На 1 000 души от населението)

Страни	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Европа						
ЕС-28						
Австрия	9.4	9.3	9.4	9.4	9.6	9.8
Белгия	11.9	11.6	11.5	11.2	11.1	10.8
България	10.2	9.6	9.5	9.2	9.4	9.2
Германия	8.3	8.1	8.4	8.5	8.6	9.0
Гърция	10.3	9.6	9.1	8.6	8.5	8.5
Дания	11.4	10.6	10.4	10.0	10.1	10.2
Естония	11.9	11.1	10.6	10.3	10.3	10.6
Ирландия	16.5	16.2	15.7	15.0	14.6	14.0
Испания	10.4	10.1	9.7	9.1	9.2	9.0
Италия	9.5	9.2	9.0	8.5	8.3	8.0
Кипър	11.8	11.3	11.8	10.8	10.9	10.8
Латвия	9.4	9.1	9.8	10.2	10.9	11.1
Литва	9.9	10.0	10.2	10.1	10.4	10.8
Люксембург	11.6	10.9	11.3	11.3	10.9	10.7
Малта	9.4	10.0	9.8	9.5	9.8	10.0
Нидерландия	11.1	10.8	10.5	10.2	10.4	10.0
Обединено кралство	12.9	12.8	12.8	12.1	12.0	11.9
Полша	10.9	10.2	10.1	9.7	9.9	9.7
Португалия	9.6	9.2	8.5	7.9	7.9	8.3
Румъния	10.5	9.7	10.0	9.1	9.7	10.0
Словакия	11.2	11.3	10.3	10.1	10.2	10.3
Словения	10.9	10.7	10.7	10.2	10.3	10.0
Унгария	9.0	8.8	9.1	9.0	9.5	9.4
Финландия	11.4	11.1	11.0	10.7	10.5	10.1
Франция	12.9	12.7	12.6	12.4	12.4	12.0
Хърватия	10.1	9.6	9.8	9.4	9.3	8.9
Чешка република	11.2	10.4	10.3	10.2	10.4	10.5
Швеция	12.3	11.8	11.9	11.8	11.9	11.7
Исландия	15.4	14.1	14.1	13.4	13.4	12.5
Турция	16.9	16.7	17.0	16.8	17.3	16.9
Норвегия	12.6	12.2	12.0	11.6	11.5	11.3
Швейцария	10.3	10.2	10.3	10.2	10.2	10.5
Останал свят						
Австралия	13.8	13.5	13.6	13.3	12.8	.
Нова Зеландия	14.6	14.0	13.9	13.2	12.7	13.3
Руска федерация	12.5	12.6	13.3	13.2	.	.
Съединени американски щати	12.9	12.7	12.6	12.4	12.5	.
Япония	8.4	8.2	8.1	8.1	7.9	7.9

¹ Източници: Сайт на Евростат - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>;
сайт на ООН - <http://www.unstats.un.org/>.

5. Смъртност¹

(На 1 000 души от населението)

Страни	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Европа						
ЕС-28						
Австрия	9.2	9.1	9.4	9.4	9.2	9.6
Белгия	9.7	9.4	9.8	9.8	9.3	9.8
България	14.9	14.7	15.0	14.4	15.1	15.3
Германия	10.5	10.4	10.8	11.1	10.8	11.3
Гърция	9.8	10.0	10.6	10.2	10.5	11.2
Дания	9.8	9.4	9.4	9.3	9.1	9.2
Естония	11.9	11.5	11.7	11.6	11.8	11.6
Ирландия	6.1	6.2	6.3	6.4	6.4	6.4
Испания	8.2	8.3	8.6	8.3	8.5	9.1
Италия	9.9	10.0	10.3	10.0	9.8	10.7
Кипър	6.2	6.5	6.6	6.0	6.2	6.9
Латвия	14.3	13.9	14.3	14.3	14.3	14.4
Литва	13.6	13.6	13.7	14.0	13.7	14.4
Люксембург	7.4	7.4	7.3	7.0	6.9	7.0
Малта	7.3	7.8	8.1	7.6	7.7	8.0
Нидерландия	8.2	8.1	8.4	8.4	8.3	8.7
Обединено кралство	8.9	8.7	8.9	9.0	8.8	9.2
Полша	9.9	9.9	10.1	10.2	9.9	10.4
Португалия	10.0	9.7	10.2	10.2	10.1	10.5
Румъния	12.8	12.5	12.7	12.4	12.7	13.2
Словакия	9.9	9.6	9.7	9.6	9.5	9.9
Словения	9.1	9.1	9.4	9.4	9.2	9.6
Унгария	13.0	12.9	13.0	12.8	12.8	13.4
Финландия	9.5	9.4	9.6	9.5	9.6	9.6
Франция	8.5	8.4	8.7	8.7	8.5	8.9
Хърватия	12.1	11.9	12.1	11.8	12	12.9
Чешка република	10.2	10.2	10.3	10.4	10	10.5
Швеция	9.6	9.5	9.7	9.4	9.2	9.3
Исландия	6.4	6.2	6.1	6.7	6.3	6.6
Турция	5.0	5.1	5.0	4.9	5.1	5.2
Норвегия	8.5	8.4	8.4	8.1	7.9	7.8
Швейцария	8.0	7.8	8.0	8.0	7.8	8.2
Останал свят						
Австралия	6.5	6.6	6.5	6.4	6.5	.
Нова Зеландия	6.5	6.9	6.8	6.7	6.9	6.9
Руска федерация	14.2	13.5	13.3	13.1	.	.
Съединени американски щати	8.0	8.1	8.1	8.2	8.2	.
Япония	9.3	9.8	9.8	10.0	10.0	10.2

¹ Източници: Сайт на Евростат - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>;
сайт на ООН - <http://www.unstats.un.org/>.

6. Детска смъртност¹

(Умрели деца на възраст до 1 година на 1 000 живородени)

Страни	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Европа						
ЕС-28						
Австрия	3.9	3.6	3.2	3.1	3.0	3.1
Белгия	3.6	3.4	3.8	3.5	3.4	3.3
България	9.4	8.5	7.8	7.3	7.6	6.6
Германия	3.4	3.6	3.3	3.3	3.2	3.3
Гърция	3.8	3.4	2.9	3.7	3.8	4.0
Дания	3.4	3.5	3.4	3.5	4.0	3.7
Естония	3.3	2.5	3.6	2.1	2.7	2.5
Ирландия	3.6	3.5	3.5	3.5	3.3	3.4
Испания	3.2	3.1	3.1	2.7	2.8	2.7
Италия	3.0	2.9	2.9	2.9	2.8	2.9
Кипър	3.2	3.1	3.5	1.6	1.4	2.7
Латвия	5.6	6.6	6.3	4.4	3.8	4.1
Литва	5.0	4.8	3.9	3.7	3.9	4.2
Люксембург	3.4	4.3	2.5	3.9	2.8	2.8
Малта	5.6	6.5	5.3	6.7	5.0	5.8
Нидерландия	3.8	3.6	3.7	3.8	3.6	3.3
Обединено кралство	4.2	4.2	4.0	3.9	3.9	3.9
Полша	5.0	4.7	4.6	4.6	4.2	4.0
Португалия	2.5	3.1	3.4	2.9	2.9	2.9
Румъния	9.8	9.4	9.0	8.9	8.4	7.6
Словакия	5.7	4.9	5.8	5.5	5.8	5.1
Словения	2.5	2.9	1.6	2.9	1.8	1.6
Унгария	5.3	4.9	4.9	5.0	4.5	4.2
Финландия	2.3	2.4	2.4	1.8	2.2	1.7
Франция	3.6	3.5	3.5	3.6	3.5	3.7
Хърватия	4.4	4.7	3.6	4.1	5.0	4.1
Чешка република	2.7	2.7	2.6	2.5	2.4	2.5
Швеция	2.5	2.1	2.6	2.7	2.2	2.5
Исландия	2.2	0.9	1.1	1.8	2.1	2.2
Турция	12.0	11.7	11.6	10.8	11.1	10.7
Норвегия	2.8	2.4	2.5	2.4	2.4	2.3
Швейцария	3.8	3.8	3.6	3.9	3.9	3.9
Останал свят						
Австралия	4.1	3.8	3.3	3.6	3.4	.
Нова Зеландия	5.1	4.7	4.2	4.4	5.7	4.1
Съединени американски щати	6.1	6.1	6.0	6.0	5.8	.
Япония	2.3	2.3	2.2	2.1	2.1	.

¹ Източници: Сайт на Евростат - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>;
сайт на ООН - <http://www.unstats.un.org/>.

7. Естествен прираст¹

(На 1 000 души от населението)

Страни	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Европа						
ЕС-28						
Австрия	0.2	0.2	-0.1	0.0	0.4	0.2
Белгия	2.3	2.2	1.7	1.5	1.8	1.0
България	-4.7	-5.1	-5.5	-5.2	-5.7	-6.2
Германия	-2.2	-2.3	-2.4	-2.6	-2.2	-2.3
Гърция	0.5	-0.4	-1.5	-1.6	-2.0	-2.7
Дания	1.6	1.2	1.0	0.6	1.0	1.0
Естония	0.0	-0.4	-1.1	-1.3	-1.5	-1.0
Ирландия	10.4	10.0	9.3	8.6	8.2	7.6
Испания	2.3	1.8	1.1	0.8	0.7	0.0
Италия	-0.4	-0.8	-1.3	-1.4	-1.6	-2.7
Кипър	5.7	4.8	5.2	4.9	4.7	3.9
Латвия	-4.9	-4.7	-4.5	-4.0	-3.4	-3.3
Литва	-3.7	-3.6	-3.5	-3.9	-3.4	-3.5
Люксембург	4.2	3.5	4.0	4.2	4.0	3.7
Малта	2.1	2.2	1.7	1.9	2.2	2.0
Нидерландия	2.9	2.7	2.1	1.8	2.1	1.4
Обединено кралство	3.9	4.0	3.8	3.2	3.2	2.7
Полша	0.9	0.3	0.0	-0.5	0.0	-0.7
Португалия	-0.4	-0.6	-1.7	-2.3	-2.2	-2.2
Румъния	-2.3	-2.7	-2.7	-2.9	-3.1	-3.2
Словакия	1.3	1.7	0.6	0.5	0.7	0.3
Словения	1.8	1.6	1.3	0.9	1.1	0.4
Унгария	-4.0	-4.1	-3.9	-3.8	-3.3	-4.0
Финландия	1.9	1.7	1.4	1.2	0.9	0.5
Франция	4.4	4.3	3.8	3.7	3.9	3.1
Хърватия	-2.0	-2.3	-2.3	-2.5	-2.7	-4.0
Чешка република	1.0	0.2	0.0	-0.2	0.4	0.0
Швеция	2.7	2.3	2.2	2.4	2.7	2.4
Исландия	9.1	7.9	8.0	6.7	7.1	5.9
Турция	11.9	11.7	12.0	12.0	12.3	11.8
Норвегия	4.1	3.8	3.6	3.5	3.6	3.5
Швейцария	2.3	2.4	2.2	2.2	2.6	2.3
Останал свят						
Австралия	7.3	6.9	7.1	6.9	6.2	.
Нова Зеландия	8.1	7.1	7.1	6.6	5.8	6.4
Руска федерация	-1.7	-0.9	0.0	0.2	.	.
Съединени американски щати	5.0	4.6	4.5	4.2	4.3	.
Япония	-1.0	-1.6	-1.7	-1.9	-2.1	-2.2

¹ Източници: Сайт на Евростат - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>;
сайт на ООН - <http://www.unstats.un.org/>.

Пазар на труда

1. Коефициенти на заетост за възрастовата група 20 - 64 навършени години¹

(Проценти)

Страни	2012	2013	2014	2015	2016
ЕС-28					
Австрия	74.4	74.6	74.2	74.3	74.8
Белгия	67.2	67.2	67.3	67.2	67.7
България	63.0	63.5	65.1	67.1	67.7
Германия	76.9	77.3	77.7	78.0	78.7
Гърция	55.0	52.9	53.3	54.9	56.2
Дания ²	75.4	75.6	75.9	76.5	77.4
Естония	72.2	73.3	74.3	76.5	76.6
Ирландия	63.7	65.5	67.0	68.7	70.3
Испания	59.6	58.6	59.9	62.0	63.9
Италия	60.9	59.7	59.9	60.5	61.6
Кипър	70.2	67.2	67.6	67.9	68.8
Латвия	68.1	69.7	70.7	72.5	73.2
Литва	68.5	69.9	71.8	73.3	75.2
Люксембург ³	71.4	71.1	72.1	70.9	70.7
Малта	63.1	64.8	66.4	67.8	69.6
Нидерландия	76.6	75.9	75.4	76.4	77.1
Обединено кралство	74.1	74.8	76.2	76.8	77.6
Полша	64.7	64.9	66.5	67.8	69.3
Португалия	66.3	65.4	67.6	69.1	70.6
Румъния	64.8	64.7	65.7	66.0	66.3
Словакия	65.1	65.0	65.9	67.7	69.8
Словения	68.3	67.2	67.7	69.1	70.1
Унгария	61.6	63.0	66.7	68.9	71.5
Финландия	74.0	73.3	73.1	72.9	73.4
Франция ⁴	69.4	69.5	69.3	69.5	70.0
Хърватия	58.1	57.2	59.2	60.6	61.4
Чешка република	71.5	72.5	73.5	74.8	76.7
Швеция	79.4	79.8	80.0	80.5	81.2
Бивша югославска република					
Македония	48.2	50.3	51.3	51.9	53.3
Исландия	81.8	82.8	84.9	86.5	87.8
Турция ⁴	52.8	53.4	53.2	53.9	54.4
Норвегия	79.9	79.6	79.6	79.1	78.6
Швейцария	82.0	82.1	82.3	82.8	83.3

¹ Източник: Евростат, Наблюдение на работната сила - <http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/data/database>.

² Прекъсване на динамичния ред през 2016 г.

³ Прекъсване на динамичния ред през 2015 г.

⁴ Прекъсване на динамичния ред през 2014 г.

2. Коефициенти на безработица^{1,2}

(Проценти)

Страни	2012	2013	2014	2015	2016
ЕС-28					
Австрия	4.9	5.4	5.6	5.7	6.0
Белгия	7.6	8.4	8.5	8.5	7.8
България	12.3	13.0	11.4	9.2	7.6
Германия	5.4	5.2	5.0	4.6	4.1
Гърция	24.5	27.5	26.5	24.9	23.6
Дания ³	7.5	7.0	6.6	6.2	6.2
Естония	10.0	8.6	7.4	6.2	6.8
Ирландия	14.7	13.1	11.3	9.4	7.9
Испания	24.8	26.1	24.5	22.1	19.6
Италия	10.7	12.2	12.7	11.9	11.7
Кипър	11.9	15.9	16.1	15.0	13.1
Латвия	15.0	11.9	10.8	9.9	9.6
Литва	13.4	11.8	10.7	9.1	7.9
Люксембург ⁴	5.1	5.9	5.9	6.7	6.3
Малта	6.3	6.4	5.8	5.4	4.7
Нидерландия	5.8	7.3	7.4	6.9	6.0
Обединено кралство	7.9	7.6	6.1	5.3	4.8
Полша	10.1	10.3	9.0	7.5	6.2
Португалия	15.8	16.4	14.1	12.6	11.2
Румъния	6.8	7.1	6.8	6.8	5.9
Словакия	14.0	14.2	13.2	11.5	9.7
Словения	8.9	10.1	9.7	9.0	8.0
Унгария	11.0	10.2	7.7	6.8	5.1
Финландия	7.7	8.2	8.7	9.4	8.8
Франция ⁵	9.4	9.9	10.3	10.4	10.1
Хърватия	16.0	17.3	17.3	16.2	13.1
Чешка република	7.0	7.0	6.1	5.1	4.0
Швеция	8.0	8.1	8.0	7.4	7.0
Бивша югославска република					
Македония	31.0	29.0	28.0	26.1	23.7
Исландия	6.0	5.4	4.9	4.0	3.0
Турция ⁵	8.2	8.8	9.9	10.3	10.9
Норвегия	3.1	3.4	3.5	4.3	4.7
Швейцария	4.2	4.4	4.6	4.6	4.7

¹ Източник: Евростат, Наблюдение на работната сила - <http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/data/database>.

² Данните се отнасят за възрастовата група 15 - 74 навършени години.

³ Прекъсване на динамичния ред през 2016 г.

⁴ Прекъсване на динамичния ред през 2015 г.

⁵ Прекъсване на динамичния ред през 2014 г.

Образование

1. Участие на населението в образователния процес през 2014 г.¹

(Проценти)

Страни	Учащи на възраст 5 - 14 г. като дял от населението на същата възраст	Учащи на възраст 15 - 19 г. като дял от населението на същата възраст	Учащи на възраст 20 - 29 г. като дял от населението на същата възраст
Австрия	98.4	79.6	26.2
Белгия	98.0	92.4	29.7
Германия	99.1	89.7	34.7
Гърция	96.1	83.3	28.1
Дания	99.3	87.0	45.1
Ирландия	100.0	94.8	26.3
Испания	97.2	87.2	30.6
Италия	98.2	77.4	24.5
Люксембург	97.1	76.3	12.9
Нидерландия	99.4	92.1	32.0
Обединено кралство	98.8	84.6	21.8
Полша	95.6	89.3	31.0
Португалия	99.7	89.2	24.2
Словакия	93.7	84.7	20.5
Унгария	96.6	86.4	25.2
Финландия	96.7	86.0	41.2
Франция	99.3	85.1	21.2
Чешка република	97.7	90.4	26.2
Швеция	98.2	85.3	34.5
България (2014/2015)	95.0	79.9	26.3
България (2015/2016)	93.5	79.1	25.1
България (2016/2017)	91.7	79.1	24.2

¹ Източници: Education at a Glance 2015: OECD indicators и НСИ.

Култура

1. Посещения в кината¹

(Хиляди)

	2013	2014	2015	2016
ЕС-28	904817	909828	975169	987341
Австрия	15839	15075	16653	14993
Белгия	20872	20888	21146	⁵ 19700
България²	4794	4986	5413	5532
Германия ³	129675	121741	139181	121104
Гърция	9010	8973	9806	10025
Дания	12866	12243	13789	13400
Естония	2559	2600	3093	3291
Ирландия	14660	14365	15172	15782
Испания	78691	87989	94579	100276
Италия ⁴	103842	96670	105247	⁵ 112000
Кипър	681	650	688	737
Латвия	2378	2311	2358	2516
Литва	3257	3235	3331	3668
Люксембург	1208	1130	1300	1250
Малта	702	653	.	.
Нидерландия ⁶	30818	30834	32970	34178
Обединено кралство	165540	157500	171930	168260
Полша	36314	40380	44695	52071
Португалия	12547	12065	14525	14891
Румъния	9048	10172	11167	12000
Словакия	3726	4129	4615	5694
Словения	2337	1929	2102	2400
Унгария	⁵ 10145	10996	13019	14593
Финландия	7766	7314	8744	8690
Франция	193741	209079	205295	212720
Хърватия	4157	4080	4348	4295
Чешка република	11058	11559	12958	15622
Швеция	16586	16282	17045	17653
Руска федерация	176285	176034	175719	191117
Беларус	9597	9685	8285	7996
Исландия	1376	1345	1382	1421
Турция	50405	61403	60470	58285
Норвегия	11803	11085	12038	13125
Швейцария	13677	12941	14400	13432

¹ Източник: MEDIA Salles.² Данните са от Националния филмов център.³ Вкл. общинските кина.⁴ Екрани, активни повече от 60 дни през годината.⁵ Експертна оценка.⁶ Не са включени данните на малките дистрибутори.

Здравеопазване

1. Лекари на 100 000 души от населението¹

Страни	2010	2011	2012	2013	2014
ЕС-28					
Австрия	479.66	484.40	489.75	499.01	504.76
Белгия	293.50	292.55	292.92	295.20	297.07
България	371.14	382.74	391.45	397.67	398.69
Германия	371.40	380.56	387.45	403.50	410.82
Гърция	612.55	614.47	623.96	628.22	625.47
Дания	358.62	362.88	366.15	365.84	.
Естония	324.38	329.36	328.34	328.23	331.98
Ирландия	.	267.00	271.51	269.25	281.63
Испания	379.91	388.65	382.40	381.31	380.29
Италия	.	.	387.34	390.01	388.04
Кипър	287.49	297.89	301.64	319.52	337.57
Латвия	310.70	313.44	314.40	319.13	321.60
Литва	394.73	409.73	421.85	427.70	430.74
Люксембург	276.94	275.68	278.36	280.66	285.63
Малта	308.52	316.83	329.20	346.22	366.38
Нидерландия	296.36	313.27	325.34	331.35	335.16
Обединено кралство	271.72	276.01	275.09	277.06	280.65
Полша	218.71	221.34	223.40	224.14	230.72
Португалия	384.67	398.33	410.12	426.07	442.61
Румъния	236.93	239.54	245.64	236.26	.
Словакия
Словения	242.97	249.50	254.25	263.03	277.06
Унгария	286.86	295.84	308.87	320.91	332.35
Финландия	298.88	298.61	300.70	301.71	.
Франция	.	316.21	317.72	318.98	321.51
Хърватия	358.09	363.65	367.52	368.92	.
Чешка република	389.21	396.52	404.29	411.69	.
Швеция	359.11	350.46	356.08	360.76	364.40
Исландия	411.39	418.81	423.19	430.58	442.91
Турция	380.87	383.28	391.57	404.00	411.44
Норвегия	411.39	418.81	423.19	430.58	.
Швейцария	380.87	383.28	391.57	404.00	.

¹ Източник: Здраве за всички - статистическа база данни на Регионалното бюро на Световната здравна организация за Европа, юли 2016 година.

Цени

1. Индекси на потребителските цени¹

(2010 = 100)

Страни	2012	2013	2014	2015
ЕС-28				
Австрия	105.8	107.9	109.7	110.7
Белгия	106.5	107.7	108.0	108.6
България	107.3	108.3	106.7	106.6
Германия	104.1	105.7	106.6	106.9
Гърция	104.9	103.9	102.6	100.8
Дания	105.2	106.1	106.7	107.1
Естония	109.1	112.2	112.0	111.5
Ирландия	104.3	104.8	105.0	104.7
Испания	105.7	107.2	107.0	106.5
Италия	105.9	107.2	107.4	107.5
Кипър	105.8	105.3	103.9	101.7
Латвия	106.7	106.7	107.4	107.6
Литва	107.3	108.5	108.6	107.6
Люксембург	106.2	108.0	108.7	109.2
Малта	105.2	106.7	107.0	108.2
Нидерландия	104.8	107.5	108.5	109.3
Обединено кралство	107.4	110.2	111.8	111.9
Полша	107.9	109.0	109.0	108.1
Португалия	106.5	106.8	106.5	107.0
Румъния ²	147.5	153.4	155.1	154.1
Словакия	107.7	109.2	109.1	108.7
Словения ³	98.6	100.3	100.5	100.0
Унгария	109.8	111.7	111.5	111.4
Финландия	106.3	107.9	109.0	108.8
Франция	104.1	105.0	105.5	105.6
Хърватия	² 123.2	#108.1	107.9	107.4
Чешка република	105.3	106.8	107.2	107.5
Швеция	103.9	103.8	103.6	103.6
Бивша югославска република Македония	107.4	110.3	110.0	109.7
Исландия	109.4	113.6	116.0	117.8
Турция	115.9	124.6	135.7	146.1
Норвегия	102.0	104.2	106.3	108.6
Швейцария	99.5	99.3	99.3	98.2

1. Индекси на потребителските цени¹

(Продължение и край)

(2010 = 100)

Страни	2012	2013	2014	2015
Останал свят				
Австралия	105.1	107.7	110.4	112.0
Алжир	113.9	117.5	120.9	126.7
Боливия	114.8	121.4	128.4	133.7
Египет	117.9	129.0	142.1	156.8
Индия	119.0	132.0	140.8	147.7
Индонезия	109.9	116.9	124.4	132.3
Канада	104.5	105.5	107.5	108.7
Колумбия	106.7	108.8	112.0	117.6
Мароко	102.2	104.1	104.6	106.2
Мексико	107.7	111.8	116.2	119.4
Нова Зеландия	105.1	106.3	107.6	107.9
Република Корея	106.3	107.7	109.0	109.8
Република Южна Африка	110.9	117.3	124.4	130.1
Руска федерация	113.9	121.6	131.2	151.5
Съединени американски щати	105.3	106.8	108.6	108.7
Тунис	108.9	115.2	120.9	126.7
Япония ³	96.2	96.6	99.2	100.0

¹ Източник: UN, Monthly Bulletin of Statistics, No.11, November 2016.² База: 2005 = 100.³ База: 2015 = 100.

Износ и внос

1. Износ и внос¹

(Млн. щатски долари)

Страни	2014		2015	
	ИЗНОС	ВНОС	ИЗНОС	ВНОС
ЕС-28				
в това число:				
Австрия	169186	171388	145851	147439
Белгия	474089	455389	401195	380223
България	30930	34730	25756	28779
Германия	1492545	1209307	1326839	1052121
Гърция	36007	64190	28705	48306
Дания	110494	99127	94231	84521
Ирландия	118637	70769	122098	71469
Испания	318860	351452	277423	304314
Италия	528041	470392	458478	407924
Люксембург	15069	23545	13099	19308
Нидерландия	574233	508207	471087	419117
Обединено кралство	477934	663718	-	-
Полша	216666	219859	198232	194134
Португалия	64061	77742	55402	66458
Румъния	69891	77882	60605	69858
Словакия	85923	83500	75406	74862
Унгария	112438	103942	100324	91361
Финландия	74335	76767	59728	60363
Франция	568051	669184	493831	563310
Чешка република	175017	154233	158631	141337
Швеция	162588	159535	139459	136296
Турция	157614	242177	144047	207191
Норвегия	142301	88053	103413	75677
Швейцария	227605	195148	210884	172869
Останал свят				
Австралия	241238	227648	188373	200042
Аржентина	71936	65323	59706	59789
Бразилия	225101	239156	191134	178832
Венецуела	74714	44478	37236	40146
Египет	24736	61010	19051	65044
Еквадор	25724	27726	18331	21518

1. Износ и внос¹

(Продължение и край)

(Млн. щатски долари)

Страни	2014		2015	
	износ	внос	износ	внос
Индия	322477	462909	267767	393753
Индонезия	176341	178182	150358	142691
Канада	469981	465958	409003	423778
Китай ²	2343190	1963110	2284480	1680790
Нова Зеландия	40658	42542	34262	36617
Пакистан	24706	47434	22089	43795
Перу	37870	40766	33970	-
Република Корея	572665	525514	526756	436499
Руска федерация	497909	286669	343543	182719
Съединени американски щати	1623410	2412550	1504580	2315300
Тунис	16756	24828	14073	20221
Япония	690202	811882	624787	648316

¹ Източник: United Nations, Monthly Bulletin of Statistics, No. 8, August 2016.² Без Хонконг, Макао и Тайван.

Туризъм

1. Туристи, посетили страните¹

(Хиляди)

Страни	2013	2014	2015*
ЕС-28			
Австрия	24813	25291	26719
Белгия	7684	7887	8033
България²	9192	9409	9317
Германия	31545	33005	34972
Гърция	17920	22033	23599
Дания	8557	10267	..
Естония	2873	2917	2763
Ирландия	8260	8813	..
Испания	60675	64939	68215
Италия	47704	48576	50732
Кипър	2405	2441	2659
Латвия	1536	1843	2024
Литва	2012	2063	2071
Люксембург	945	1038	1090
Малта	1582	1690	1791
Нидерландия	12782	13926	15007
Обединено кралство	31064	32613	34436
Полша	15800	16000	16728
Португалия	8301	9277	10176
Румъния	1715	1912	2235
Словакия	6816
Словения	2259	2411	2707
Унгария	10624	12140	14316
Финландия	2797	2731	2622
Франция	83634	83701	84452
Хърватия	10948	11623	12683
Чешка република	10300	10617	11148
Швеция	10980	10522	..
Бивша югославска република Македония	400	425	486
Исландия	807	998	1289
Турция	37795	39811	39478
Норвегия	4778	4855	..
Швейцария	8967	9158	9305

1. Туристи, посетили страните¹

(Продължение и край)

(Хиляди)

Страни	2013	2014	2015*
Останал свят			
Австралия ²	6382	6868	7444
Алжир	2733	2301	1710
Аржентина	5246	5931	5736
Бразилия	5813	6430	6306
Египет	9174	9628	9139
Зимбабве ²	1833	1880	2057
Израел	2962	2927	2800
Индия	6968	7679	8027
Индонезия	8802	9435	10408
Йордания	3945	3990	3763
Канада	16059	16537	17970
Кения	1433	1261	1114
Китай	55686	55622	56886
Куба	2829	2970	3491
Ливан	1274	1355	1518
Малайзия	25715	27437	25721
Мароко	10046	10283	10177
Нова Зеландия ²	2629	2772	..
Република Южна Африка	9537	9549	8904
Руска федерация	28356	29848	31346
Съединени американски щати	69995	75022	77510
Сингапур	11898	11864	12052
Сирия
Тайланд	26547	24810	29881
Тунис	7352	7163	5359
Украйна	24671	12712	12428
Уругвай	2684	2682	2773
Филипини	4681	4833	5361
Хонконг	25661	27770	26686
Чили	3576	3674	4478
Япония ²	10364	13413	19737

¹ Източник: UNWTO Tourism Highlights.² Вкл. чужденците, влезли в страната с транзитни визи.

Селско стопанство

1. Икономически сметки за селското стопанство - брутна добавена стойност по базисни цени¹

Страни	(Млн. евро)				
	2012	2013	2014	2015	2016
ЕС-28	163884	171536	166202	165741	159565
Австрия	2966	2717	2664	2613	2678
Белгия	2696	2312	2142	2304	2134
България	1662	1694	1732	1621	1514
Германия	15716	20968	15558	12957	13550
Гърция	5276	4964	4973	5543	5229
Дания	3755	2800	3209	2347	1938
Естония	359	333	344	277	177
Ирландия	1783	2001	2174	2364	2345
Испания	21329	22619	22996	23995	25497
Италия	30087	33024	30359	32239	30065
Кипър	333	321	268	275	299
Латвия	323	255	271	366	337
Литва	1169	1058	1022	1121	1154
Люксембург	113	103	128	99	110
Малта	54	56	55	61	63
Нидерландия	9146	10194	9965	9879	10260
Обединено кралство	10406	10819	11884	11678	9602
Полша	9131	9398	8141	7857	8286
Португалия	2166	2539	2486	2634	2398
Румъния	6209	7621	7110	6488	6334
Словакия	578	598	602	474	543
Словения	388	409	477	525	463
Унгария	2579	2903	3231	3254	3651
Финландия	1341	1282	1264	1004	1053
Франция	30005	26381	28940	29474	25554
Хърватия	1172	1126	1025	1078	1006
Чешка република	1352	1427	1486	1373	1546
Швеция	1790	1614	1696	1839	1777

¹ Източник: Евростат - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

Околна среда

1. Антропогенни емисии на въглероден окис¹

(Хил. тонове)

Страни	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ЕС-27						
Австрия	568	580	563	563	582	537
Белгия	449	526	422	373	555	353
България	302	325	327	321	298	291
Германия	3091	3533	3452	3095	3121	2964
Гърция	591	525	492	450	414	0
Дания	411	408	371	355	339	312
Ирландия	159	147	135	129	123	115
Испания	1926	2004	1992	1757	2001	2011
Италия	3228	3162	2524	2729	2566	2340
Нидерландия	681	681	659	627	597	571
Обединено кралство	2213	2159	1994	1981	2019	2072
Полша	2785	3119	2945	2972	2868	2704
Португалия	366	355	332	303	293	263
Румъния	886	875	801	824	771	774
Словакия	208	221	227	222	218	225
Словения	134	135	132	129	127	108
Унгария	385	322	352	344	319	289
Финландия	397	412	384	382	368	339
Франция	3927	4326	3636	3234	3292	3090
Чешка република	540	569	517	516	524	462
Швеция	564	560	543	520	516	497
Норвегия	319	332	303	295	262	241
Останал свят						
Беларус	990	870	880	878	827	0
Канада	7348	7229	6661	6386	6267	6369
Русия	10474	9979	9809	9729	9842	0
Украйна	2425	2949	2949	2925	2782	857

¹ Източник: ЕМЕП (Co-operative programme for monitoring and evaluation of the long range transmission of air pollutions in Europe) - <http://www.emep.int/>.

Международни сравнения

Целта на програмата на Евростат за изчисляване на Паритетите на покупателната способност (ППС) е да осигури надеждно сравнение на цените и на обема на БВП и неговите разходни компоненти между страните участнички в рамките на даден период.

Паритетите на покупателната способност представляват реални курсове за превръщане на стойностните показатели от национална валута в единна валута. Превърнатите в съпоставима валута чрез ППС разходи за крайно използване на БВП на отделните страни са сравними и отразяват единствено разликата във физическия обем на купените стоки и услуги. ППС се представят в стандартизирана форма към държавите - членки на ЕС (базата е ЕС-28 = 1), наречена стандарт на покупателната способност, т.е. евро в реално изражение (условна средна валута).

1. Паритети на покупателната способност на ниво БВП (ЕС-28 = 1)¹

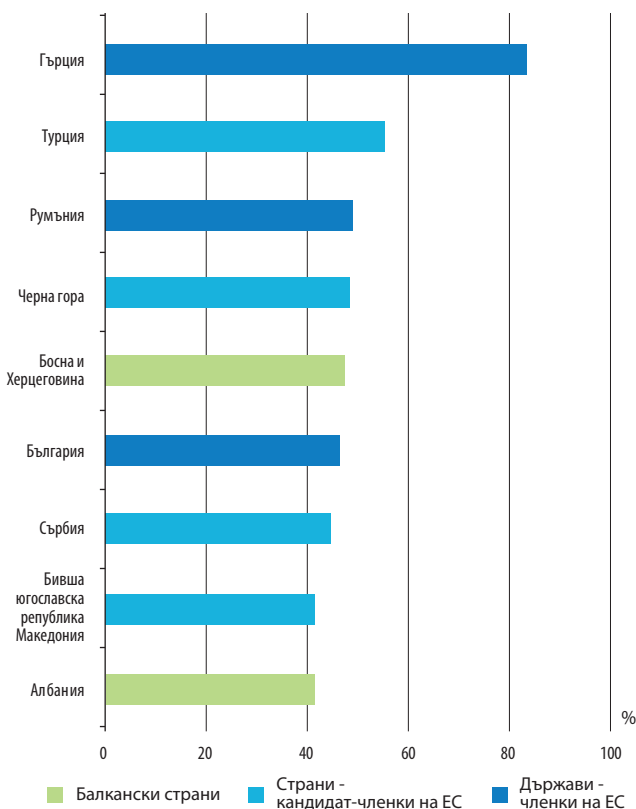
(1 СПС = нац. валута/фиксирано евро за страните от еврозоната)

Страни	2013	2014*	2015*
ЕС-28	1	1	1
Австрия	1.08533	1.08375	1.06721
Белгия	1.09770	1.08721	1.06877
България	0.92592	0.90673	0.90652
Германия	1.05497	1.04502	1.03618
Гърция	0.85958	0.84184	0.82520
Дания	10.01457	9.98208	9.75485
Естония	0.71135	0.71722	0.71248
Ирландия	1.10459	1.11146	1.07795
Испания	0.91883	0.90283	0.89411
Италия	1.00393	1.00121	0.97422
Кипър	0.93587	0.92157	0.88445
Латвия	0.47778	0.67583	0.66296
Литва	2.08436	2.08427	0.59540
Люксембург	1.21900	1.20142	1.18123
Малта	0.78631	0.79459	0.80252
Нидерландия	1.08681	1.09248	1.07977
Обединено кралство	0.94667	0.94370	0.92221
Полша	2.39925	2.39696	2.36273
Португалия	0.79466	0.78680	0.78197
Румъния	2.18708	2.19982	2.17990
Словакия	0.66873	0.65781	0.64981
Словения	0.80391	0.79560	0.78332
Унгария	170.17557	175.43878	175.02854
Финландия	1.23276	1.23440	1.21157
Франция	1.10516	1.09637	1.07141
Хърватия	4.86797	4.80108	4.73445
Чешка република	17.40879	17.25159	17.14533
Швеция	11.70685	11.91712	11.95176
Бивша югославска република			
Македония	26.01436	25.61520	25.66787
Исландия	186.57391	188.42197	187.99615
Сърбия	53.54302	54.12291	54.13942
Турция	1.45734	1.56413	1.66316
Черна гора	0.49564	0.49195	0.48265
Норвегия	12.29462	12.68132	12.97037
Швейцария	1.78711	1.74889	1.67059
Балкански страни			
Албания	60.06641	58.09611	58.03901
Босна и Херцеговина	0.93429	0.93101	0.92533

¹ Източник: Евростат, 13.12.2016 г. - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

Индексите на равнищата на цените (сравнителни равнища на цени) са измерител на различията в равнищата на цените между страните партньори, показвайки колко единици от единната валута са необходими, за да се купи едно и също количество стоки и услуги в сравняваните с базата (ЕС-28) страни. Те се изчисляват като съотношение между ППС и официалните валутни курсове (национална валута/евро) за всяка страна спрямо средното за ЕС равнище.

Фиг. 1. Индекси на равнища на цени в балканските страни на ниво БВП, 2015 г. (ЕС-28 = 100)
(Предварителни данни)

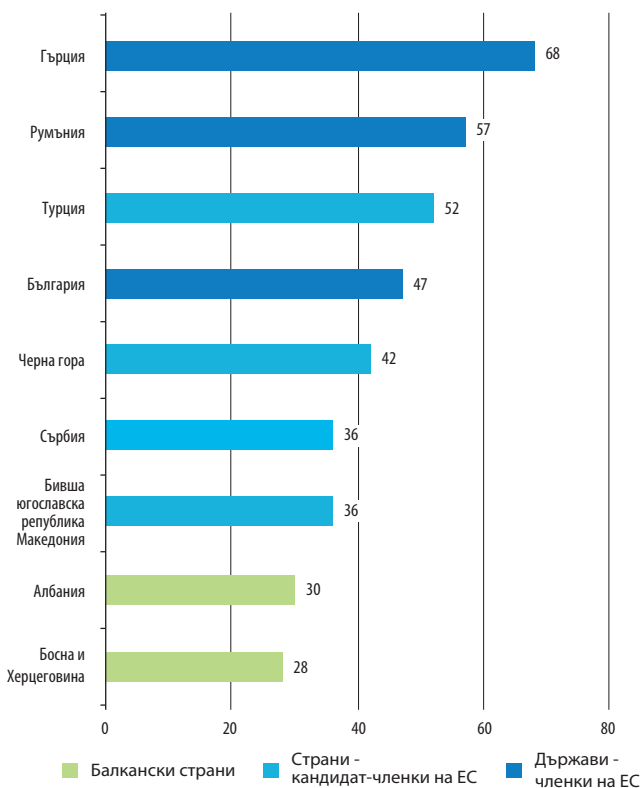
2. Индекси на равнищата на цените на ниво БВП (ЕС-28 = 100)¹

Страни	2013	2014*	2015*
ЕС-28	100.0	100.0	100.0
Австрия	108.5	108.4	106.7
Белгия	109.8	108.7	106.9
България	47.3	46.4	46.4
Германия	105.5	104.5	103.6
Гърция	86.0	84.2	82.5
Дания	134.3	133.9	130.8
Естония	71.1	71.7	71.2
Ирландия	110.5	111.1	107.8
Испания	91.9	90.3	89.4
Италия	100.4	100.1	97.4
Кипър	93.6	92.2	88.4
Латвия	68.1	67.6	66.3
Литва	60.4	60.4	59.5
Люксембург	121.9	120.1	118.1
Малта	78.6	79.5	80.3
Нидерландия	108.7	109.2	108.0
Обединено кралство	111.5	117.1	127.1
Полша	57.2	57.3	56.5
Португалия	79.5	78.7	78.2
Румъния	49.5	49.5	49.0
Словакия	66.9	65.8	65.0
Словения	80.4	79.6	78.3
Унгария	57.3	56.8	56.5
Финландия	123.3	123.4	121.2
Франция	110.5	109.6	107.1
Хърватия	64.2	62.9	62.2
Чешка република	67.0	62.7	62.9
Швеция	135.3	131.0	127.8
Бивша югославска република Македония	42.2	41.6	41.7
Исландия	114.9	121.7	128.5
Сърбия	47.3	46.1	44.8
Турция	57.5	53.8	55.0
Черна гора	49.6	49.2	48.3
Норвегия	157.5	151.8	144.9
Швейцария	145.2	144.0	156.4
Балкански страни			
Албания	42.8	41.5	41.5
Босна и Херцеговина	47.8	47.6	47.3

¹ Източник: Евростат, 13.12.2016 г. - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

Индексите на физическия обем на БВП на човек от населението отразяват единствено различията между страните партньори в международните сравнения по отношение на крайно потребен обем стоки и услуги в тях, т.е. елиминира се влиянието на националните цени в тези страни. Те се изчисляват, като превърнатите в единна валута чрез ППС национални разходи за крайно използван БВП на човек се отнесат към средните за ЕС-28 реални разходи за крайно използван БВП. Тези индекси не са предназначени за стриктно ранжиране на страните. Препоръчва се те да се използват за разделяне на страните - участнички в ПЕС, на групи със сравними равнища на реален БВП на човек от населението.

Фиг. 2. Индекси на физическия обем на човек от населението в СПС на ниво БВП в балканските страни, 2015 (ЕС-28 = 100)
(Предварителни данни)

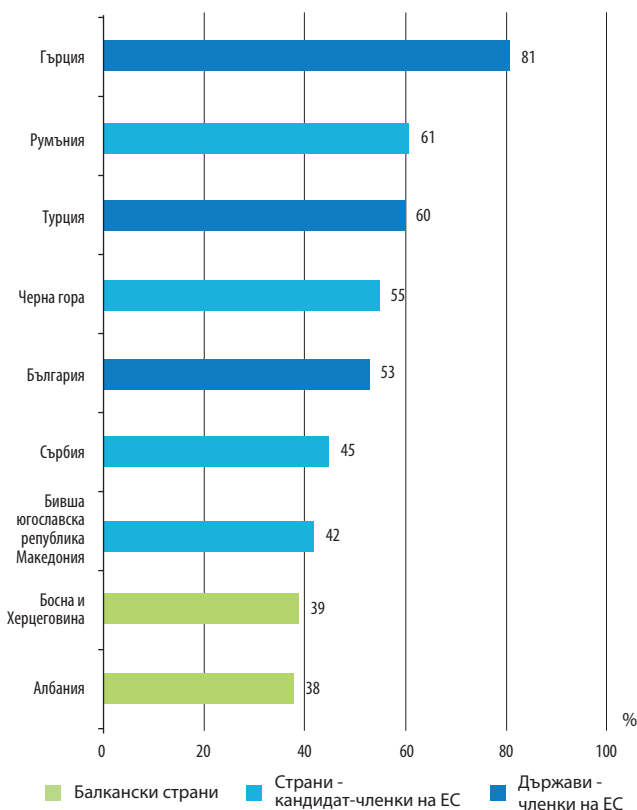
3. Индекси на физическия обем на човек от населението в СПС на ниво БВП (ЕС-28 = 100)¹

Страни	2013	2014*	2015*
ЕС-28	100	100	100
Австрия	131	130	128
Белгия	120	120	119
България	46	46	47
Германия	124	125	124
Гърция	72	70	68
Дания	128	127	127
Естония	75	76	75
Ирландия	133	137	177
Испания	90	90	90
Италия	99	97	96
Кипър	84	81	82
Латвия	62	64	64
Литва	73	75	75
Люксембург	261	267	264
Малта	86	86	88
Нидерландия	134	131	128
Обединено кралство	107	109	108
Полша	67	68	69
Португалия	77	77	77
Румъния	55	55	57
Словакия	77	77	77
Словения	81	83	83
Унгария	67	68	68
Финландия	113	111	109
Франция	109	107	106
Хърватия	59	59	58
Чешка република	84	86	87
Швеция	125	124	124
Бивша югославска република Македония	35	36	36
Исландия	117	118	123
Сърбия	38	37	36
Турция	53	53	52
Черна гора	41	41	42
Норвегия	184	175	160
Швейцария	164	163	162
Балкански страни			
Албания	29	30	30
Босна и Херцеговина	28	28	28

¹ Източник: Евростат, 13.12.2016 г. - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

Разходите на БВП за крайно потребление включват разходите на резидентните институционални единици (домакинства, нетърговски организации, обслужващи домакинствата, държавно управление) за продукти и услуги, използвани за индивидуално потребление на населението и за колективно потребление на обществото. В съответствие с принципите на националната концепция разходите на домакинствата за индивидуално потребление включват разходи за продукти и услуги на територията на страната и в чужбина.

Фиг. 3. Индекси на физическия обем на разходи на БВП за крайно потребление на човек от населението в балканските страни, 2015 (ЕС-28 = 100)
(Предварителни данни)

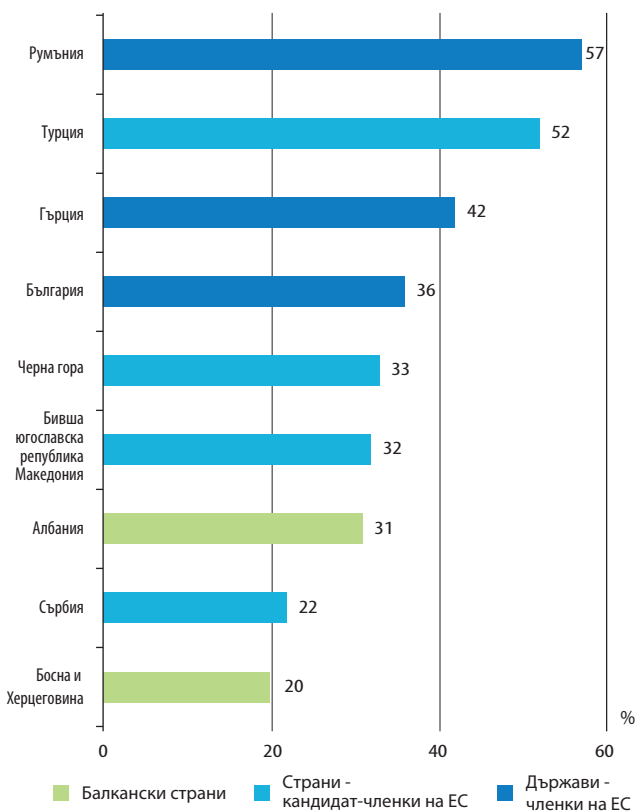
4. Индекси на физически обем на човек от населението в СПС (ЕС-28 = 100)¹
 Крайни потребителски разходи на домакинствата

Страни	2013	2014*	2015*
ЕС-28	100	100	100
Австрия	127	125	122
Белгия	112	112	110
България	49	51	53
Германия	123	123	122
Гърция	84	84	81
Дания	104	102	102
Естония	65	66	68
Ирландия	95	94	95
Испания	90	92	93
Италия	106	104	104
Кипър	101	102	103
Латвия	66	66	68
Литва	79	82	84
Люксембург	147	145	138
Малта	81	81	83
Нидерландия	106	104	102
Обединено кралство	115	117	117
Полша	75	75	76
Португалия	84	84	85
Румъния	55	57	61
Словакия	75	75	75
Словения	77	78	76
Унгария	59	59	59
Финландия	107	107	107
Франция	108	106	105
Хърватия	60	59	59
Чешка република	72	74	74
Швеция	106	105	104
Бивша югославска република Македония	40	41	42
Исландия	107	109	107
Сърбия	46	45	45
Турция	61	59	60
Черна гора	53	54	55
Норвегия	128	127	126
Швейцария	153	152	148
Балкански страни			
Албания	37	38	38
Босна и Херцеговина	38	38	39

¹ Източник: Евростат, 13.12.2016 г. - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

Бруто образуването на основен капитал се състои от придобитите минус отписаните дълготрайни активи от резидентните производители през определен отчетен период. Дълготрайните активи могат да бъдат материални и нематериални активи, произведени в процеса на производството (или от внос), които се използват многократно в производствения процес за повече от една година.

Фиг. 4. Индекси на физическия обем на бруто образуването на основен капитал на човек от населението в балканските страни, 2015 (ЕС-28 = 100) (Предварителни данни)

5. Индекси на физически обем на човек от населението в СПС (ЕС-28 = 100)¹
 Бруто образуване на основен капитал

Страни	2013	2014*	2015*
ЕС-28	100	100	100
Австрия	158	151	150
Белгия	153	152	150
България	36	37	36
Германия	116	119	115
Гърция	49	45	42
Дания	132	132	130
Естония	95	85	78
Ирландия	156	178	221
Испания	96	97	98
Италия	100	94	92
Кипър	70	53	60
Латвия	61	63	63
Литва	56	57	58
Люксембург	294	306	301
Малта	77	77	105
Нидерландия	131	127	132
Обединено кралство	106	109	114
Полша	48	52	53
Португалия	64	65	64
Румъния	57	56	57
Словакия	65	68	74
Словения	85	84	82
Унгария	61	64	63
Финландия	125	115	109
Франция	118	115	110
Хърватия	58	55	55
Чешка република	92	94	98
Швеция	144	142	143
Бивша югославска република Македония	33	34	32
Исландия	87	99	114
Сърбия	25	23	22
Турция	52	53	52
Черна гора	31	29	33
Норвегия	221	211	192
Швейцария	216	218	217
Балкански страни			
Албания	28	30	31
Босна и Херцеговина	22	23	20

¹ Източник: Евростат, 13.12.2016 г. - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

ЗА КОНТАКТИ И ИНФОРМАЦИЯ

Национален статистически институт

<http://www.nsi.bg>

Централно управление на НСИ

ул. „П. Волов” № 2

Дирекция „Многосекторна статистика и услуги за потребителите“

Приемна на НСИ

телефон: (+3592) 9857 111

e-mail: Info@nsi.bg

Публикации

телефон: (+3592) 9857 515

e-mail: Publikacii@nsi.bg

Библиотека

телефони: (+3592) 9857 521

(+3592) 9857 633

e-mail: Biblioteka@nsi.bg

Пресцентър

телефони: (+3592) 9857 729

(+3592) 9857 116

e-mail: Press@nsi.bg

ISSN 1313-9428

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

СТАТИСТИЧЕСКИ СПРАВОЧНИК 2017

Отговорен редактор: А. Илкова

Автори: А. Данчева, В. Желева, Г. Николова,
Д. Димитрова, Е. Йорданова, Е. Якимова, М. Гергова,
М. Колев, П. Стоянов, С. Кателиев,
С. Филипович, С. Кавгаджийска,
С. Цонев, Т. Давидков

Стилови редактори: Л. Александрова, М. Трифонова

Формат: 105x215

Тираж: 300

Предпечатна подготовка и печат:

„Образование и наука” ЕАД

СТАТИСТИЧЕСКИ СПРАВОЧНИК 2017

www.nsi.bg